

वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

कसरा, चितवन

२०७६ श्रावण

निकुञ्ज कार्यालयमा भएका तथा निकुञ्ज कार्यालयले गरेका गतिविधिहरू

वन तथा वातावरण मन्त्रालयका सचिव डा.विश्वनाथ ओलीज्यू हात्तीप्रजनन् केन्द्र खोरसोरको निरिक्षण भ्रमणमा

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका महानिर्देशक श्री मनबहादुर खडकाज्यू र उपमहानिर्देशक श्री गोपालप्रकाश भट्टराईज्यू घडियाल प्रजनन् केन्द्रको निरिक्षण भ्रमणमा

रा.नि.तथा व.ज.सं.विभागका महानिर्देशकज्यू र उपमहानिर्देशक ज्यू सहित चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जका कर्मचारीहरू

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, चितवनका प्रमुख अधिकारीज्यू लगायतका टखेल बाल्मिकी आश्रमको निरिक्षण भ्रमणमा

उपमहानिर्देशक डारामचन्द्र कंडेल, मले.प.का निर्देशक श्री मदनकृष्ण श्रेष्ठ सहितको टिम चि.रा.नि.का.कसरा

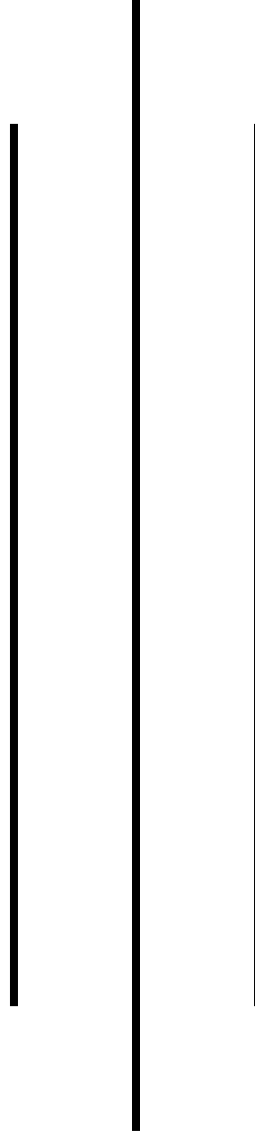

घाँसे मैदान व्यवस्थापन कार्यको अनुगमनमा प्र.स.अ.श्री वेद कुमार ढकाल

वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७५/७६

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

कसरा, चितवन

२०७६ श्रावण

वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७५/७६

सम्पादन

प्र.सं.अ.वेद कुमार ढकाल
स.सं.अ. गोपाल बहादुर घिमिरे
रेञ्जर सन्त बहादुर मगर

सम्पादन सहयोगी

व.प.चि. डा. कमल प्रसाद गैह्रे
स.सं.अ. वेद बहादुर खड्का
स.सं.अ. भौलाई चौधरी
स.स.अ. रमेश कुमार यादव
स.स.अ. विनयकुमार मिश्र
स.स.अ. ऋषि रानाभाट
स.स.अ. प्रकाश उप्रेती
स.स.अ.लोकेन्द्र अधिकारी
शा.अ. रामकाजी श्रेष्ठ
ले.अ.बलराम थापा
प्रा.स. पुरुषोत्तम पाण्डे
रेञ्जर शान्त बहादुर मगर
रेञ्जर लक्ष्मण राय
ले.पा.नारायण प्रसाद काफ्ले
स.ले.पा.यज्ञ प्रसाद काफ्ले
खरिदार नविन भण्डारी
खरिदार सुकदेव नेपाली
सा.रे. बसन्त देवकोटा
का.स. विष्णु प्रसाद ढकाल
लेखापाल (BCF) हेमा भुषाल
का.स. अम्बिका ढुङ्गाना

प्रकाशक

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
कसरा, चितवन

२०७६ श्रावण

फोटोहरू

वेद बहादुर खड्का
प्रकास उप्रेती
सन्त बहादुर मगर
लक्ष्मण राय
स्मृति लामा
विष्णु प्रसाद ढकाल

दुई शब्द

नेपालको प्रदेश नं.-२ को पर्सा, प्रदेश नं.-३ को चितवन र मकवानपुर र प्रदेश नं.-४ को नवलपरासी जिल्ला (बर्दघाट सुस्ता पूर्व) गरी ९५२.६३ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएर रहेको चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज नेपालको पहिलो राष्ट्रिय निकुञ्जको रूपमा वि.सं.२०३० साल असोज ४ गते (सन् १९७३ सेप्टेम्बर २०) स्थापना भएको हो। यो निकुञ्ज तराई क्षेत्रमा जैविक विविधताको धनी संरक्षित क्षेत्र हो। यस निकुञ्जले उपोष्ण जलवायु क्षेत्रमा रहेको पारिस्थितिकिय अक्षुण्णतालाई कायम राखी प्राकृतिक प्रणालीका साथै चुरे र महाभारतको जलाधारिय प्रणालीको सन्तुलन, संरक्षण र भू-दृष्यको संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यलाई उल्लेख्य योगदान पुऱ्याउनुका साथै पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन र विकास गर्न मध्यवर्ति क्षेत्रमा बस्ने स्थानीय बासिन्दाहरूको दिगो जिविकोपार्जन र आर्थिक सामाजिक विकासमा सहयोग पुऱ्याउने लक्ष्यका साथ स्थानीय समुदायलाई परिचालन गरी जैविक विविधता संरक्षण गर्ने उद्देश्य लिई हरेक वर्ष निकुञ्ज र मध्यवर्ति क्षेत्रको संरक्षण र व्यवस्थापन कार्य गरिदै आएकोछ।

यस आर्थिक वर्षमा वन्यजन्तुको चोरीशिकार तथा आखेटोपहार खरिद विक्री र ओसारपसार जस्ता अपराधिक क्रियाकलाप नियन्त्रणमा निकुञ्ज एवं हात्तिसारका कर्मचारी तथा निकुञ्ज सुरक्षार्थ तैनाथ नेपाली सेनाको श्री बटुक दल गणका सुरक्षाकर्मीहरूको योगदान र भूमिका प्रभावकारी रहेको छ। साथै वन्यजन्तुको चोरी शिकारी तथा आखेटोपहारको अवैध विक्री वितरण नियन्त्रण गर्न जनपथ प्रहरी, शसस्त्र प्रहरी र स्थानीय प्रशासनबाट प्राप्त सहयोग सन्धानीय छ। निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रमा २१ वटा उपभोक्ता समिति र १ वटा उपसमिति मार्फत संरक्षण र विकासका कार्यक्रमहरू चालु रहेका छन्। चोरीशिकार नियन्त्रण युवा समूह र ज्यापिड रेस्पोनस टिम सक्रिय रूपमा परिचालित रहेको छ। मध्यवर्ति क्षेत्रका उपभोक्ता समितिहरूको सक्रियता र सहयोगमा व्यापक गस्ती परिचालन हुँदै आएका छन् र चोरी शिकार नियन्त्रणमा एक ऐतिहासिक उपलब्धी हासिल गर्न सकिएको छ। यस कार्यमा उपभोक्ता समिति र मध्यवर्ति सामुदायिक वन लगायत सम्पूर्ण स्थानीय समुदायको उल्लेखनिय भूमिका रहेको छ। संरक्षणका सुचना र सन्देशहरूलाई निरन्तर रूपमा सर्वसाधारण समक्ष पुऱ्याई प्रभावकारी संरक्षण कार्यमा थप बल प्रदान गर्ने सञ्चारकर्मीहरूले खेलेको भूमिका प्रशंसनीय रहेको छ।

मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापनमा वन क्षेत्रको अतिक्रमण गरी विभिन्न बहानामा सरकारी वन क्षेत्र व्यक्ति विशेषका नाममा दर्ता गर्ने कार्यले ठुलो समस्या र चुनौती खडा गरेको छ। यस्तो कार्य रोकथामका लागि स्थानीय तह तथा अन्य निकायहरूसंग समन्वय गरी कानुनी पहल शुरु गरि सकिएको छ र आगामी दिनहरूमा थप कारवाहीको लागि अगाडि बढाईने छ। वन्यजन्तुबाट स्थानीय बासिन्दाहरूको जनधनको क्षति हुने क्रम रोकथामका लागि भए गरेका प्रयासहरू अझ शसक्त र प्रभावकारी बनाउनका लागि मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समिति र समूहहरूसंगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिदै यसको अनुगमनमा विशेष ध्यान दिने तर्फ कदम चालिएको छ। वन्यजन्तुबाट प्रभावित उपभोक्ताहरूलाई छिटो छरितो रूपमा राहत निर्देशिका बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने प्रयास गरिएको छ। साथै राहत प्रकृयालाई समय अनुसार परिमार्जन गरी लागु गर्न आवश्यक देखिन्छ। स्थानीय सरकार मार्फत मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन, वन्यजन्तुको संरक्षण तथा मध्यवर्ति क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनमा भएको सहयोग उल्लेखनीय छ।

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका कर्मचारीहरू, निकुञ्ज सुरक्षार्थ तैनाथ नेपाली सेना, प्रहरी प्रशासन, मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समिति र समूह, चोरी शिकार नियन्त्रण युवा परिचालन अभियान, मध्यवर्ति सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू, स्थानीय सञ्चारकर्मी, पर्यापर्यटन व्यवसायी लगायतका सबैको वन्यजन्तु संरक्षण तथा चोरीशिकार नियन्त्रणमा निरन्तर सक्रियताको परिणम स्वरूप पछिल्ला वर्षहरूमा वन्यजन्तुको संख्यामा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ। यो उपलब्धि हाम्रो लागि गौरव र उल्लेखनीय उपलब्धिको विषय भएको छ भने यसको कारणले उत्पन्न हुन सक्ने मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन गर्न हामीले आफूलाई सो अनुसार थप संस्थागत बनाउन ढिलो भैसकेको छ। यसका लागि सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको थप सहयोगको अपेक्षा राख्दै संरक्षणका रणनीति र कार्यान्वयनका प्रयासहरूलाई निरन्तर रूपमा प्रभावकारी बनाउँदै लैजान वन तथा वातावरण मन्त्रालय, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागबाट हुने अनुगमन तथा निर्देशन र संरक्षण कार्यमा निरन्तर सहयोग उपलब्ध गराउने राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, डब्लु डब्लु एफ नेपाल कार्यक्रम र जेड एस एल नेपाल कार्यक्रमको सहयोग उल्लेखनीय रहेको छ।

२०७६।४।१९

प्रमुख संरक्षण अधिकृत
चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, कसरा

विषय सूची

१. चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको संक्षिप्त परिचय र कार्य क्षेत्र	१
२. चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको उद्देश्य	३
३. निकुञ्ज संरक्षण र व्यवस्थापन गतिविधि	३
३.१ गस्ती	३
३.२ वासस्थान व्यवस्थापन	४
३.२.१ घाँसे मैदान व्यवस्थापन	४
३.२.२ खर मयुरको लागि घाँसे मैदान व्यवस्थापन	४
३.२.३ सिमसार क्षेत्र व्यवस्थापन	५
३.२.३.१ पानी पोखरी व्यवस्थापन	५
३.२.३.२ सोलार प्यानल जडान	६
३.३ प्रजाति संरक्षण	६
३.३.१ घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र	६
३.३.२ कछुवा/ठोटरी संरक्षण	१३
३.३.३ गिद्ध संरक्षण प्रजनन केन्द्रका गतिविधीहरू	१४
३.३.४ पंक्षी सर्वेक्षण २०१९	१६
३.३.५ बाघ गणना तथा अनुगमन	१६
३.३.६ हात्ति प्रजनन तथा तालिम केन्द्र	१७
३.३.७ भेटेरीनरी शाखा	१८
४. भौतिक पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सुधार	१९
४.१ भवन निर्माण	१९
४.२ वनपथ र काठेपुल	१९
४.३ मचान निर्माण	१९
४.४ कल्भर्ट निर्माण	२०
५. वन्यजन्तुको अवस्था	२०
६. समस्या ग्रस्त वन्यजन्तु नियन्त्रण र व्यवस्थापन	२०
६.१ बाघ	२१
६.२ गैंडा	२१
६.३ अन्य	२१
७. वन्यजन्तुको मृत्यु	२१
७.१ गैंडा	२१
७.२ बाघ	२२
७.३ हात्ति	२२
७.४ घडियाल	२२
७.५ अन्य	२२
८. सांगठनिक संरचना	२३
९. मुद्दा	२३
१०. जिल्ला स्तरिय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ईकाईको बैठक	२३
११. गैंडा उपहार	२४

१२. पर्या-पर्याटन	२४
१३. राजशज तथा वेरुजु विवरण	२५
१४. अन्य विविध	२५
१४.१ वन्यजन्तु सप्ताह	२५
१४.२ कर्मचारी स्तरमा तालिम	२६
१४.३ अध्ययन अनुसन्धान तथा चलचित्र छायाँकन अनुमति	२६
१४.४ कर्मचारीको नयाँ नियुक्ति	२६
१४.५ कर्मचारीहरूको सरुवा	२६
१४.६ कर्मचारीहरूको अनिवार्य अवकास	२७
१४.७ प्लाष्टिक निषेधित क्षेत्र घोषणा	२७
१४.८ नागरिक वडा पत्र र सुचना बोर्ड निर्माण	२७
१५. मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन	२७
१५.१ नीति तथा उद्देश्य	२९
१५.२ संगठन संरचना	२९
१५.३ मध्यवर्ति क्षेत्रका कार्यक्रम	२९
१५.३.१ उपभोक्ता समितिको बर्गीकरण र बजेट विनियोजन तथा निकास	२९
१५.३.१.१ संरक्षण कार्यक्रम	३०
१५.३.१.२ सामुदायिक विकास	३१
१५.३.१.३ आय आर्जन तथा सीप विकास	३३
१५.३.१.४ संरक्षण शिक्षा	३३
१५.३.१.५ नदी कटान क्षतिपूर्ति	३५
१५.३.१.६ प्रशासनिक खर्च	३५
१५.३.१.७ मानव - वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण	३५
१५.३.२ क्षतिपूर्ति तथा राहत	३६
१५.३.२.१ वन्यजन्तुबाट भएको क्षति तथा राहत	३६
१५.४ मध्यवर्ति क्षेत्रको वन व्यवस्थापन	३७
१५.४.१ मध्यवर्ति क्षेत्र वन	३७
१५.४.२ मध्यवर्ति सामुदायिक वन	३८
१५.४.३ निजी वन	३८
१५.४.४ कबुलियती वन	३८
१५.५ निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रमा वन अतिक्रमण व्यवस्थापन	३९
१५.६ कार्यक्रमको अनुगमन	३९
१५.७ युवा जागरण अभियान	३९
१५.८ निजी आवादीको वन पैदावार व्यवस्थापन	४०
१५.९ मध्यवर्ति क्षेत्रमा उद्योग स्थापना	४०
१५.१० छात्रवृत्ति वितरण	४०
१५.११ सहकारी व्यवस्थापन र जैविक विविधता संरक्षण सुविधा कोष	४०
१६. मुख्य संरक्षणका साभेदार संस्थाहरूको संरक्षण र व्यवस्थापनमा सहभागिता	४२
१७ अनुसूचीहरू	४३-१३२
१ क. निकुञ्ज आयोजना कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति	

- १ ख. हात्तिसार आयोजना कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति
- १ ग. मध्यवर्ति क्षेत्र आयोजना कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति
- १ घ. कबुलियती वन कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति
- १ ड. वन्यजन्तु संरक्षणको लागि क्षेत्रिय सहयोग प्रवर्द्धन आयोजना कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति
- १ च. पर्यटन विकास आयोजना कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति
२. हात्तीको विवरण
३. घडियालको बच्चा कोरलिएको विवरण
४. चरा गणना सम्बन्धि विवरण
५. वन्यजन्तु उद्धारको विवरण
६. वन्यजन्तु मृत्युको विवरण
७. निकुञ्जको पोष्टहरूको विवरण
८. नेपाली सेनाको हालसम्म तैनाथ गणहरूको विवरण
९. कर्मचारीहरूको दरवन्दी विवरण
१०. मुद्दाको विवरण
११. पक्राउ मानिसहरूको विवरण
१२. मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको विवरण
१३. मध्यवर्तिमा निकास भएका राजश्व वितरण विवरण
- १४ क. मानवीय क्षतिको विवरण
- १४ ख. घरगोठ तथा अन्न भण्डार क्षतिको विवरण
- १४ ग. बालीनाली क्षतिको विवरण
- १४ घ. पशुधन क्षतिको विवरण
१५. यस आर्थिक वर्षमा निर्माण तथा मर्मत गरिएका पानी पोखरीको विवरण
१६. नदी कटान क्षतिको विवरण
१७. मध्यवर्ति सामुदायिक वनको विवरण
१८. निजी वन सम्बन्धि विवरण
१९. कबुलियती वन सम्बन्धि विवरण
२०. मध्यवर्ति क्षेत्रको सहकारी कोष सम्बन्धि विवरण
२१. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को पर्यटक विवरण
२२. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को राजश्व विवरण
२३. स्थापना काल देखि हालसम्मको पर्यटक र राजश्वको विवरण
२४. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को छात्रवृत्ति वितरण विवरण
२५. अतिक्रमणको विवरण
२६. अध्ययन अनुसन्धान अनुमति सम्बन्धी विवरण
२७. चलचित्र छायाँङ्गन अनुमति सम्बन्धी विवरण
२८. पर्यटक पथ प्रदर्शक (Tourist Guide) को नामावलीको विवरण
२९. होमस्टेको विवरण
३०. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सिफारिस गरिएका उद्योगहरूको विवरण
३१. सरुवा तथा बहुवाको विवरण

१. निकुञ्जको संक्षिप्त परिचय र कार्य क्षेत्र:

दुर्लभ एक सिंगे गैंडा तथा पाटे बाघको मुख्य बासस्थानको रूपमा रहेको चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज नेपालको पहिलो राष्ट्रिय निकुञ्जको रूपमा वि.सं. २०३० साल असोज ४ गते (सन् १९७३ सेप्टेम्बर २०) स्थापना भएको हो । स्थापनाको समयमा यस राष्ट्रिय निकुञ्जको क्षेत्रफल ५४४ बर्ग कि.मी. रहेको थियो भने वि.सं. २०३४ सालमा यसको क्षेत्रफल विस्तार भै ९३२ बर्ग कि.मी कायम भएको थियो । त्यस्तै वि.सं. २०५३ साल मंसिरमा स्थानीय जनताको वन पैदावारको आवश्यकतालाई सरल र सहज रूपमा परिपूर्ति गर्न तथा निकुञ्जबाट प्रभावित वासिन्दाहरूको आर्थिक तथा सामाजिक विकास गर्ने मुल उद्देश्य लिई निकुञ्ज वरिपरिको ७५० बर्ग कि.मी. क्षेत्रलाई मध्यवर्ति क्षेत्रको रूपमा घोषणा गरिएको थियो । वि.सं. २०७३ साल कार्तिकमा यस राष्ट्रिय निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ति क्षेत्रको सिमानामा केही हेरफेर गरिएको थियो । जस अनुसार निकुञ्जको क्षेत्रफल बढेर ९५२.६३ वर्ग कि.मी. र मध्यवर्ति क्षेत्रको क्षेत्रफल ७२९.३७ बर्ग कि.मी. कायम भएको छ । यो निकुञ्ज चितवन, पर्सा, मकवानपुर र नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व) गरी चार जिल्लामा फैलिएर रहेको छ । राष्ट्रिय निकुञ्जको कुल क्षेत्रफलको ७४.०४% भू-भाग चितवन जिल्लामा, १५.४५% भू-भाग पर्सा जिल्लामा, ६.९७% भू-भाग मकवानपुर जिल्लामा र ३.५४% भू-भाग नवलपरासी जिल्लामा पर्दछ । त्यस्तै नेपालको संविधान २०७२ अनुसार यो राष्ट्रिय निकुञ्ज प्रदेश नं. २, ३ र ४ मा फैलिएर रहेको छ ।

नेपालमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज स्थापना पश्चात जैविक विविधता संरक्षणको संस्थागत शुरुवात भएको देखिन्छ । नेपालमा संरक्षणको इतिहास हेर्ने हो भने यसको अनौपचारिक शुरुवात परापूर्व काल देखि नै भएको पाइन्छ । धार्मिक तथा सांस्कृतिक परम्परा र आस्थाका आधारमा रुख विरुवालाई संरक्षण गर्ने, पुजा गर्ने, वन्यजन्तुलाई भगवानको बहानको रूपमा लिने, वन्यजन्तुको शिकार नगर्ने चलन हालसम्म पनि कायम रहेको छ । वि.सं. १९०४ सालमा राणा शासनको शुरुवातसगै वि.सं. २००७ सालसम्म चितवनको जंगललाई नेपालको राजपरिवार, राणाहरू र उनीहरूका विशिष्ट स्वदेशी तथा विदेशी पाहुनाहरूको लागि शिकार क्षेत्रको रूपमा छुट्टयाएर भए पनि संरक्षण गरिँदै आएको इतिहास रहेको छ ।

उक्त समयमा यस क्षेत्रमा औलोको प्रकोपले गर्दा आदिवासी थारु समुदाय बाहेकका अन्य मानव वस्ती रहेको थिएन । औलो उन्मुलनसँगै पहाडी क्षेत्रका मानिसहरू तराईमा बसाई सर्ने क्रम शुरु भयो भने सोही समयमा नै राणा शासनको समाप्ती समेत भएकोले यहाँको जंगल अतिक्रमणमा तिब्रता आएको पाइन्छ । यसरी जंगल फँडानी गरेर घरहरू बनाउने तथा कृषि योग्य जमिनमा रूपान्तरण गर्ने क्रियाकलापले वन्यजन्तुहरूको बासस्थान संकुचित हुँदै गएको साथै चोरी शिकारीको समेत कारणबाट एकसिंगे गैंडा लगायतका वन्यजन्तुहरूको संख्यामा निकै ह्रास आएको पाइन्छ ।

वि.सं. २००७ (सन् १९५०) साल तिर चितवन उपत्यकामा करिब ८०० भन्दा बढीको संख्यामा रहेको अनुमान गरिएको एक सिंगे गैंडा वि.सं. २०२० को दशकमा १०० भन्दा कमको संख्यामा सीमित भएको अनुमान गरियो । उल्लेखित सन्दर्भमा दुर्लभ हुन पुगेका वन्यजन्तुहरूको संरक्षणको आवश्यकता महशुस गरी वि.सं. २०२० (सन् १९६३) मा राप्ती नदी देखि दक्षिणको क्षेत्रलाई गैंडा आरक्ष घोषणा गरी सशस्त्र वन रक्षकबाट गैंडा गस्तीको शुरुवात गरियो भने वि.सं. २०२९ सालमा “राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९” लागु भए पश्चात नेपालको पहिलो संरक्षित क्षेत्रको रूपमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको स्थापना भै विधिवत रूपमा वन्यजन्तुको र यिनीहरूको बासस्थान संरक्षणको शुरुवात भएको हो ।

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज जैविक विविधता संरक्षणको दृष्टिकोणले विश्वमा नेपालको गौरवको रूपमा रहेका छ । एकसिंगे गैंडा, पाटे बाघ, गौरीगाई, जंगली हात्ति तथा घडियाल गोही यस निकुञ्जमा पाइने केही महत्वपूर्ण दुर्लभ

वन्यजन्तुहरू हुन । यस निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ति क्षेत्र दुर्लभ एक सिंगे गैंडाको महत्वपूर्ण बासस्थान हो । सन् २०१५ मा गरिएको गणना अनुसार यस राष्ट्रिय निकुञ्जमा एक सिंगे गैंडाको संख्या ६०५ वटा रहेको छ, जुन विश्वमै दोश्रो ठुलो संख्या हो । हरेक चार चार वर्षमा बाघको राष्ट्रिय सर्वेक्षण कार्य गरिदै आएकोमा सन् २०१३ को गणना बमोजिम यस निकुञ्जमा १२० भन्दा बढी प्रजनन उमेरका वयस्क पाटे बाघ रहेकोमा सन् २०१७-२०१८ मा यस निकुञ्जमा ९३ वटा भन्दा बढी वयस्क पाटे बाघको संख्या रहेको तथ्याङ्क प्राप्त भएकोले संरक्षणमा थप चिन्ता उत्पन्न भएको छ ।

तालिका १. चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा पाइने वन्यजन्तुको विविधता

प्रजाति	नेपालमा पाइने संख्या	चि. रा. नि. मा पाइने संख्या	प्रतिशत	कैफियत
स्तनधारी	२१२	७०	३३.०१	
पंछी	८८६	५४६	६१.६२	
घस्रने	१२३	४७	३८.२१	
उभयचर	११७	५५	४७.००	
माछा	२३२	१२०	५१.७२	
पाटे बाघ	२३५	९३	३९.५७	
गैंडा	६४५	६०५	९३.७९	
गौर	३४९	३२१	९१.९७	
घडियाल	१९८	१६६	८३.८३	

यस निकुञ्जमा विभिन्न किसिमका वन, घाँसे मैदानहरू तथा सिमसार क्षेत्रहरू पर्ने भएकोले यहाँको पारिस्थिकिय विविधता उच्च रहेको पाईन्छ । सन् १९७० को तथ्याङ्क अनुसार यस राष्ट्रिय निकुञ्जको कुल क्षेत्रफल मध्ये ७० % भन्दा बढी क्षेत्र साल बनले ढाकेको थियो भने घाँसे मैदान २०% रहेको थियो । त्यस्तै ७% नदी तटिय वन क्षेत्र र करिब ३% सिमसार क्षेत्रले ओगटेको थियो । सिमसार क्षेत्रहरूमा बीसहजारी ताल, देवी ताल, तमोर ताल, लामिताल, कमल ताल, शेरा ताल, मुन्ना ताल, लामो ताल, लगायतका ५८ भन्दा ताल तलैयाहरू, नारायणी, राप्ती र रीउ नदीहरू तथा स-साना नाला तथा घोलहरू यस निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ति क्षेत्रमा पर्दछन् ।

सन् २०१५ मा गरिएको घाँसे मैदानको सर्वेक्षण अनुसार निकुञ्जको करिब १०% भू-भाग घाँसे मैदानले ओगटेको पाइएको छ । घाँसे मैदान खुम्चिनुको मुख्य कारणमा Woody vegetation को अतिक्रमण देखिएको छ । घाँसे मैदानमा भएको Woody vegetation हटाई घाँसे मैदानको पुनर्स्थापना गर्नु आवश्यक देखिन्छ ।

अनुपम भौगोलिक वनावट तथा अद्वितीय जैविक विविधताले भरिपूर्ण यो निकुञ्ज वि.सं.२०४१ (सन् १९८४) मा विश्व सम्पदा सूचीमा सूचीकृत भएको थियो भने निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रमा अवस्थित बिस हजारी तथा वरपरका तालहरू रहेको ३२ बर्ग किलो मिटर क्षेत्रलाई वि.सं.२०६० (सन् २००३) मा अन्तराष्ट्रिय महत्वको सिमसार क्षेत्रमा सूचिकृत गरिएको हो । त्यस्तै गरि सन् २००५ देखि यस निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ति क्षेत्रमा पर्ने वरण्डभार क्षेत्रलाई महत्वपूर्ण चराहरूको क्षेत्र IBA (Important Bird and Biodiversity Area) मा राखिएको छ भने सन् २०१५ को फेब्रुअरी ६ देखि सन् २०१८ फेब्रुअरी ५ सम्म यो निकुञ्ज बाघ पाईने देशहरूमा CATS (Conservation Assured Tiger Standars) को उपाधि पाउने विश्वको पहिलो निकुञ्ज हो । त्यस्तै चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज नेपालको तेश्रो पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा रहेको छ ।

२. चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको उद्देश्य :

यस राष्ट्रिय निकुञ्जको स्थापना एक सिंगो गैंडा संरक्षण गर्ने उद्देश्यले भएको थियो भने नेपालमा वन्यजन्तु संरक्षणको क्षेत्रमा भएका नीतिगत सुधारसंगै संरक्षित क्षेत्रहरूको कार्य क्षेत्र र उद्देश्यमा समेत सोही अनुरूप परिवर्तन भएको छ। सोही बमोजिम यस राष्ट्रिय निकुञ्जको उद्देश्यमा समेत समयानुकूल परिवर्तन भैरहेको छ। चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जबाट सम्पादन हुने वार्षिक कार्यक्रमहरूको मुख्य उद्देश्य निम्न अनुसार रहेका छन् :

- क. वन्यजन्तु र वनस्पतिको संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने तथा दुर्लभ वन्यजन्तुको चोरी, शिकार नियन्त्रण गर्ने,
- ख. वन्यजन्तुहरूको लागि स्थल तथा जलिय पारिस्थिकिय प्रणालीको संरक्षण, सुधार र व्यवस्थापन गर्ने,
- ग. प्रकृतिमा आधारित पर्यटनको माध्यमबाट स्थानीय समुदायको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा टेवा पुऱ्याउने,
- घ. जैविक विविधता संरक्षण र व्यवस्थापन कार्यमा जनसहभागिता जुटाई संरक्षण कार्यलाई दिगो बनाउने,
- ङ. स्थानीय जनतामा वन्यजन्तु प्रति अपनत्वको भावना विकास गरि मानव वन्यजन्तु बिच सह-अस्तित्व कायम गर्ने।

३. निकुञ्ज संरक्षण र व्यवस्थापन गतिविधि:

यस आर्थिक वर्षमा नेपाल सरकारबाट निकुञ्जको संरक्षण र व्यवस्थापन गर्न राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना, वन्यजन्तु संरक्षणका लागि क्षेत्रिय सहयोग प्रवर्धन आयोजना, हात्तिसार आयोजना र सामुदायिक वन तथा कबुलियति वन विकास कार्यक्रम गरि ४ वटा आयोजना संचालन भएको थियो। मध्यवर्ति क्षेत्रमा जैविक विविधता संरक्षणको साथ साथै स्थानीय समुदायको आर्थिक तथा सामाजिक विकासको लागि मध्यवर्ति क्षेत्र कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो। यसै गरि निकुञ्जको संरक्षण र व्यवस्थापन कार्यमा सहयोग पुऱ्याउन राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र, तराई भू-परिधि कार्यक्रम र जेड एस एल नेपालबाट विभिन्न कार्यक्रम संचालनमा सहयोग प्राप्त भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा यस निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ति क्षेत्रमा भएका कार्यक्रमहरूको प्रगति अनुसूचि १ मा समावेश गरिएको छ।

३.१ गस्ती :

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको प्रमुख उद्देश्य वन्यजन्तु र यिनीहरूको बासस्थान संरक्षण गर्नु हो। वन्यजन्तुको चोरी शिकार र वनस्पतिको चोरी निकासी नियन्त्रणका साथै वन्यजन्तुको बासस्थानको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्न निकुञ्ज तथा मध्यवर्ति क्षेत्रमा निकुञ्ज र निकुञ्ज सुरक्षार्थ तैनाथ नेपाली सेनाले वर्ष भरि नै नियमति रूपमा पैदल, साईकल, जिप, मोटरसाईकल, डुङ्गाबाट गस्ती गर्ने, स्वीपिङ्ग तथा क्याम्पिङ्ग अपरेशन संचालन, लामो दुरीको गस्ती, लिंकअप गस्ती जस्ता कार्य गरेको छ। मध्यवर्ति क्षेत्रमा गठन भएको सामुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण उप-समितिका युवाहरू, मध्यवर्ति सामुदायिक वनका वन हेरालुहरू, मध्यवर्ति क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरू समेतको सहभागितामा मध्यवर्ति क्षेत्रमा विशेष अभियान संचालन गरि गस्ती गर्ने कार्य भएको छ। यस आर्थिक वर्षमा वार्षिक कार्यक्रम अनुसार आयोजनागत रूपमा संचालन गरिएका चोरीशिकार नियन्त्रण स्वीप अपरेशनको विवरण तालिका २ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका २: आयोजना अनुसार सञ्चालन गरिएको स्विप कार्य

वार्षिक	आयोजना			जम्मा	कैफियत
	रा.नि.	Tiger	TAL		
लक्ष्य (संख्या)	१०	२०	२०	५०	
प्रगति (संख्या)	१०	२०	२०	५०	

३.२ वासस्थान व्यवस्थापन :

यस राष्ट्रिय निकुञ्जमा वन्यजन्तुको वासस्थान व्यवस्थापन अन्तर्गत घाँसे मैदान व्यवस्थापन (अग्लो घाँस काट्ने, मिचाहा प्रजाति हटाउने, मुना काट्ने, भगाडी, पोथ्रा हटाउने, अनावश्यक रुखहरू उखेल्ने) र सिमसार क्षेत्र व्यवस्थापन (पानीपोखरी मर्मत सम्भार, सरसफाई र निर्माण) कार्यहरू सालवसाली रूपमा सञ्चालन भइ रहेकोछ ।

३.२.१ घाँसे मैदान व्यवस्थापन

पारिस्थिकीय प्रणालीमा घाँसे मैदान प्राथमिक उत्पादक (Primary Producer) को रूपमा रहेको हुन्छ । घाँसे मैदान, गैंडा, हात्ती र विभिन्न प्रकारका आहारा जन्य प्रजातिहरूको आहारको प्रमुख श्रोत हो भने यसले वन्यजन्तुहरूलाई आश्रय समेत प्रदान गरि रहेको हुन्छ । विगतका तथ्याङ्कलाई हेर्दा यस राष्ट्रिय निकुञ्जमा घाँसे मैदानले ओगटेको क्षेत्र घट्दै गइरहेको देखिन्छ । सन् १९७० को दशकमा कुल क्षेत्रफलको २०% रहेको घाँसे मैदान पछिल्लो समय सन् २०१५ मा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार निकुञ्जमा ९.६१% र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा २.०६% मा खुम्चिएको छ । घाँसे मैदान घट्नुमा प्राकृतिक चक्र एउटा कारण रहेको छ भने अर्को तर्फ माइकेनिया, पार्थेनियम, वनमारा जस्ता मिचाहा प्रजातिको कारणले घाँसे मैदानको उत्पादकत्वमा नकारात्मक प्रभाव परिरहेको छ ।

घाँसे मैदान सर्वेक्षण २०१५ (२०७२) को तथ्याङ्क अनुसार चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा ३३६ स्थानमा ८९५५.२ हेक्टर (९.६१%) फैलिएर रहेको घाँसे मैदान मध्ये यस आ.व. २०७४/०७५ मा निकुञ्जको विभिन्न आयोजना अनुसारको वार्षिक कार्यक्रमबाट विभिन्न स्थानमा कुल १६५ हेक्टर घाँसे मैदान व्यवस्थापन गरिएको छ । घाँसे मैदान व्यवस्थापन अन्तर्गत अग्लो घाँस ढड्डी काट्ने, नियन्त्रित आगो लगाएर जलाउने, जरा सहित रुख हटाउने, स-साना पोथ्रा हटाउने, रुखको मुनाहरू हटाउने तथा मिचाहा प्रजाति नियन्त्रण तथा हटाउने जस्ता कार्यहरू भएको छ । यो आँकडा कुल ८९५५ हेक्टर घाँसे मैदानको १.८४ प्रतिशत मात्र हुन आउछ । बाकी घाँसे मैदानलाई रुखहरू तथा मिचाहा प्रजातिले दिनानु दिन अतिक्रमण भैरहेको देखाउँछ ।

३.२.२ खर मयुरको लागि घाँसे मैदान व्यवस्थापन

खर मयुरको संरक्षणको लागि वासस्थान व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यले निकुञ्ज भित्रको हर्बास फाँटामा ५ हेक्टर जग्गामा घाँसहरू काट्ने, स-साना पोथ्राहरू हटाउने, मिचाहा प्रजातीहरू काट्ने र नियन्त्रित आगो लगाई घाँसे मैदान व्यवस्थापन कार्य भएको छ । यस आ.व. मा व्यवस्थापन गरिएको घाँसे मैदानहरूको विवरण तालिका ३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

**तालिका ३: आयोजना अनुसार व्यवस्थापन गरिएको
घाँसे मैदानको लक्ष्य र प्रगति हेक्टरमा**

वार्षिक	आयोजना				जम्मा हेक्टर
	रा.नि.	Tiger	TAL	ZSL	
लक्ष्य	२	३०	७४	५१	१५८
प्रगति	१०	३०	७४	५१	१६५

खोरियामुहान घाँसे मैदान

३.२.३ सिमसार क्षेत्र व्यवस्थापन

सिमसार क्षेत्र अन्य क्षेत्रहरूको तुलनामा बढी उर्वर हुने भएकाले अधिकांश वन्यजन्तुहरू सिमसार क्षेत्र वरपर बस्न रुचाउँछन् । सिमसार क्षेत्र वन्यजन्तुहरूको लागि पानीको उपयुक्त स्रोत पनि हो । यस निकुञ्ज क्षेत्रभित्र सन् २०१३ मा गरिएको अध्ययन अनुसार निकुञ्ज भित्र ३७ वटा र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा २१ वटा गरि जम्मा ५८ वटा साना ठुला तालहरू र घोलहरू रहेका छन् । सिमसार क्षेत्रले जैविक विविधता संरक्षणमा अहम भूमिका निर्वाह गरिरहेको हुन्छ । वन्यजन्तुको लागि पानीको स्रोत, गर्मी मौसममा शरीरको तापक्रम नियन्त्रित गर्नका साथै गैंडा, बाघ जस्ता वन्यजन्तुहरूको लागि आहाल खेल्ने स्थलको रूपमा सिमसार क्षेत्रको आवश्यकता रहेको हुन्छ । पानीको खोजमा वन्यजन्तुहरू मध्यवर्ती क्षेत्रमा समेत पुग्न गई मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व जस्ता समस्या बढ्दै जाने भइ पानीपोखरी निर्माण तथा सरसफाई गरी व्यवस्थापन गरि रहन जरुरी छ । निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका ताल तथा घोलहरूमा क्रमिक रूपमा मिचाहा प्रजातिका वनस्पतिहरूको विकास, वरपरबाट तालमा थुप्रिने ढुङ्गा, माटो, बालुवा तथा तालमा जम्मा हुने जैविक तत्व लगायतका कारणबाट सिमसार क्षेत्रको आकार तथा गुणात्मक क्षमतामा ह्रास आइ रहेको छ ।

३.२.३.१ पानी पोखरी व्यवस्थापन

ताल तलैयाहरूमा पानीको निश्चित सतह कायम राख्नका लागि आवश्यकता अनुसारको संरचना निर्माण, तालको पिंधमा थिग्रिएको माटो हटाउने, तालमा उम्रिएको जलकुम्भी, करौँती भार लगायतका मिचाहा प्रजातिका वनस्पतिहरू हटाउने तथा तालको वरपर सरसफाई लगायतका कार्य नियमित रूपमा गर्न आवश्यक छ । यस आ.व. मा वन्यजन्तुका लागि पानीपोखरी निर्माणमा ७१ र ताल तलैया सिमसार क्षेत्र व्यवस्थापनमा ५ गरी जम्मा ७६ वटा सिमसार क्षेत्रमा सरसफाई तथा मर्मत सुधार गरिएको छ । यस आ.व.मा सरसफाई तथा मर्मत सम्भार र निर्माण गरेका तालहरूको विस्तृत विवरण अनुसूची १५ मा उल्लेख गरिएको छ ।

देवी ताल सफा गर्नु पूर्व अवस्था

देवी ताल सफा गरि सके पछिको अवस्था

तालिका ४ : आयोजनागत सिमसार क्षेत्र व्यवस्थापन

वार्षिक	आयोजना		जम्मा
	रा.नि.	Tiger	
लक्ष्य (वटा)	७१	५	७६
प्रगति (वटा)	७१	५	७६

३.२.३.२ सोलार प्यानल जडान

पानी पोखरी तथा ताल तलैयाहरूमा पानीको निश्चित सतह कायम राखी वन्यजन्तुको लागि पानीको उपलब्धतालाई सहज बनाउनका लागि आवश्यकता अनुसारको संरचना निर्माण गर्न जरुरी भएकोले निकुञ्जको कसरा स्थित तालमा सोलार प्यानल जडान गरिएको छ ।

३.३ प्रजाति संरक्षण

सन्तुलित पारिस्थिकीय प्रणाली कायम गर्न ठूला र लोपोन्मुख वन्यजन्तुहरूको संरक्षण कार्य निरन्तर रूपमा भई रहेको छ ।

३.३.१ घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र

घडियाल संरक्षण प्रजनन केन्द्रमा ६ वटा इन्कोल्जर रहेका छन्, सो भित्र साना देखि ठूला सम्म गरेर ३२ वटा पोखरी रहेका र जसमा बच्चा देखि माऊ समेत गरेर यस आ.व.मा ६३२ वटा घडियाल पालन गरिएका (तालिका ५) छन् । यस केन्द्रको व्यवस्थापनको लागि १० जना कर्मचारीहरूको व्यवस्था गरिएको छ । कर्मचारीको तलव वाहेक यस आ.व.मा भएको यस केन्द्रको घडियालको आहारा (माछा) व्यवस्थापन खर्च मात्र ४०,६८,१८९/- रहेको छ, जसको विस्तृत विवरण (तालिका ६) ।

तालिका ५ : प्रजनन केन्द्रमा रहेका घडियालको संख्या

Hatching Year	Age	Number	Remarks
1978, 79, 80	Adult	13	including 1 male
2003, 004	sub-adult	18	
	Disable	7	
	Rescued	2	
2013	Juvenile	5	
2014	Juvenile	43	
2015	Juvenile	81	
2016	Juvenile	138	
2017	Juvenile	103	
2018	Hatchling	60	
2019	New hatchling	162	
Total		632	

घडियाल प्रजनन केन्द्र

तालिका ६ : आहारा व्यवस्थापन

विवरण	श्रावण	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फागुन	चैत्र	वैशाख	जेष्ठ	असार	जम्मा (कि.ग्रा.)	दर	जम्मा रकम
ठुलो माछा	१६१२	१९२२	१२८९	११२२	२९६	१३२	६४१	३९५	११३७	१७७२	२००४	१५२९	१३२७३	२५५	३३८४५३९
जम्मा	४८८	२६५	१२९	९२१	३०	२९	०	९०	६५	५६४१	५६६	१६८	२४८६	२७५	६८३६५०
जिउंदो माछा	२१००	२१८६	१४१८	१२१४	३२६	१६१	६५	४८५	१२०२	२३३७	२५७०	१६९७	१५७५९		४०,६८,१८९
	०	०	०	०	०	०	०	०	१७	६९	०	०	८६	०	आफ्नै पोखरीबाट उपलब्ध भएको
वच्चा गोहीको लागि कर्मचारीले मारेको माछा	१८१	१२८	१३७	७५	०	०	१२८	२६६	४०३	६०१२	५९१८	११६	८३७४		
कुल जम्मा	२२८१	२३१४	१५५५	१२८९	३२६	१६१	७७	५१२	१२५९	२४६६	२६२९	१८१२	१६६८२		
कछुवाको लागि रांगाको मासु, फर्सी र चना) इत्यादी खर्च															६७,२३९
जम्मा खर्च															४,१३५,४२८

तालिका ७ : घडियाल प्रजनन केन्द्रमा भ्रमण गर्ने पर्यटकहरूको विवरण र उठेको शुल्क :

पर्यटक	भ्रमणको संख्याको विवरण												शुल्कको विवरण		
	साउन	भदौ	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फागुन	चैत्र	वैशाख	जेष्ठ	असार	संख्या	दर	जम्मा रकम
विदेशी	२४८	३०२	१७७८	४६१०	२७७१	२१७९	२०४३	३११०	४१२०	४३४९	२८६४	६४३	२९०१७	१००	२,९०१,७००।००
नेपाली	२३१	१९७	६३१	३४९५	१९८७	२५५०	०	२०१९	१४२४१	१११७३	९४५	४४७	११२०८	२०	२२४,१६०।००
नेपाली	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२८८२५	३०	८६४,७५०।००
विद्यार्थी	०	०	०	०	०	०	०	२६९	१९०	७०	१०३	५३	६८५	२०	१३,७००।००
निःशुल्क	२१	२१९	६२	५०४	१०९१	०	११८१	४३३	१०८	४४	१४६	१७	३८२६		०।००
जम्मा	५००	७१८	२४७१	८६०९	५८२९	४७२९	५३४१	५८३१	१८६५९	१५६३६	४०५८	११६०	७३५६१		४०,०४,३१०।००

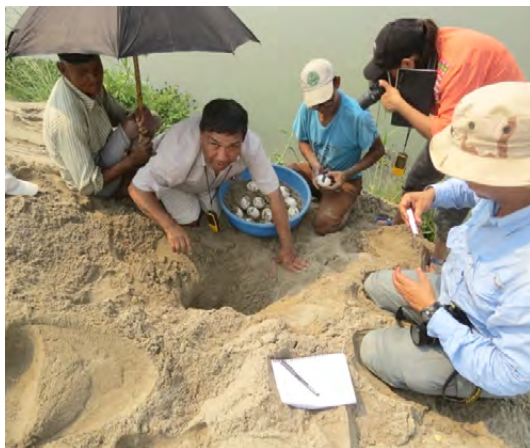
उपरोक्त बमोजिमको रकम राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, जैविक विवधता संरक्षण केन्द्रको खातामा जम्मा हुने प्रावधान रहेको र सो रकम घडियाल प्रजनन केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलव तथा केन्द्रको व्यवस्थापनमा खर्च गरिएको छ। देशका विभिन्न स्थानबाट यस केन्द्रको भ्रमण गर्न आउने विद्यार्थी र स्थानीय संघसंस्थाहरूका ३८२६ प्रतिनिधीहरूलाई निःशुल्क प्रवेश गरेका थिए ।

घडियाल प्रजनन (In-situ)

विगत वर्षहरू भन्दा यस वर्ष पनि राप्ती र नारायणीको वगरमा घडियालको गुँड खोज्ने क्रममा २४ (राप्ती-१६ र नारायणी-८) घडियालका गुँड फेला पारेकोमा १० गुँड घडियाल प्रजनन केन्द्रको लागि संकलन गरिएको थियो। बाँकी १४ (५८.३३ प्रतिशत) गुँड प्राकृतिक अवस्था मै रहन दिएको जसबाट राप्तीमा १७० र नारायणीमा ७५ वटा समेत गरी २४५ वटा बच्चाहरू माऊले कोरेलेका थिए ।

फेला परेका गुँडहरूमध्ये Risk zone (पानीको छेउमै वालुवाको ढिस्कोमा पारेको अण्डा, पानीले गुँडको ढिस्को काट्दै गरेको, पानीको बहावले वगाउने खतरा रहेको, गुँडहरू पानीको सतहबाट कम उचाईमा रहेकोले सानोतिनो वाढीले पनि वगाउने खतरामा रहेका गुँडहरू र हात्ती, गैंडा हिड्ने वाटोमा परेका गुँडहरूसमेत)मा परेका १० गुँड संकलन गरिएको मध्ये १ गुँड (३९वटा अण्डा)मा भाले नलागेका वटासे अण्डा भएका कारणले वच्चा कोरलिएन बाँकी ९ गुँड (२९४ अण्डा)बाट १५१ वटा वच्चा कोरलिएका थिए। घडियालका गुँडहरूलाई सुरक्षित तवरले ढुङ्गाबाट ढुवानी गरि प्रजनन केन्द्रमा ल्याई प्राकृतिक अवस्थामा प्रजनन गराउनको लागि वालुवाको ढिस्कोमा खाडल खनी अण्डा गाडिएको थियो। वच्चा जन्मने अवधी पुगे पछि गुँड भित्रैबाट वच्चाको आवज सुन्न सकिन्छ र सो आवजको आधारमा अनुभवी कर्मचारीहरूले गुँडको ढिस्को खोसी वच्चा निकाल्छन्। प्रजननको लागि औसत दिन ७३ लागेको थियो।

प्राकृतिक अवस्थामा घडियालको बच्चा कोरलिएको गुगल नक्सा

घडियाल प्रजनन (Ex-situ)

घडियाल प्रजनन केन्द्र २०३५ सालमा स्थापना भएको र सोही साल नारायणीवाट अण्डा ल्याई कोरलिएका मध्ये १३ वटा माऊ बनि हालसम्म पनि घडियालले वच्चा कोरली रहेका छन । यस केन्द्रमा भालेको संख्या एउटा मात्र रहेको कारणले विगत वर्षहरू जस्तै यस वर्ष पनि वच्चा कोरल्ने कार्यमा सोचे भन्दा कमी नै भएको छ । यस वर्ष प्रजनन केन्द्रमा ८ गुँड थिए जसवाट केवल २ गुँडले मात्र १२ वच्चा कोरल्न सफल भए । उमेर वुढो भएर प्रजननमा ह्रास आएको हो ? या अन्य कारणवाट प्रजनन सफल हुन नसकेको हो ? यस विषयमा गहन अध्ययन अनुसन्धान गर्नु पर्ने अवस्था देखिन्छ । तर विगत वर्षहरूको अनुभव हेर्दा प्रजनन केन्द्रमा रहेको भालेको प्रजनन क्षमतामा ह्रास आएकोले तत्काल अर्को भालेको आवश्यकता खड्किएको छ । स्वस्थ भालेको मृत्यु भए पछि भालेको संख्यामा कमी आई वच्चा उत्पादनमा ह्रास आउने गरेको पाइएको छ ।

तालिका ८ : आ.व.अनुसार घडियाल प्रजनन केन्द्रमा कोरलिएका बच्चाको विवरण

वर्ष	गुँड संख्या	कोरलिएका वच्चाको संख्या	कैफियत
२०७१/२०७२	५	०	अण्डामा प्रष्टरूपमा भाले लागेको पहिचान नभएको
२०७२/२०७३	७	५३	
२०७३/२०७४	९	७	
२०७४/२०७५	६	४७	
२०७५/२०७६	८	१२	२ गुँडवाट निस्केका वच्चाहरूको संख्या ।

घडियाल अनुगमन

नारायणी र राप्ती नदीमा रहेका घडियालको अनुगमन गर्ने कार्य मिति २०७५।१।२० देखि ०७५।१।२५ सम्पन्न भएको छ । राप्ती-९२, नारायणी-१०८ गरेर जम्मा २०० वटा घडियालको रेकर्ड गरिएको (तालिका ९) छ । जाडोमा पानीवाट बाहिर घाम तापन निस्केका घडियालको मात्र रेकर्ड गरिएको र पानी भित्र भएकाको रेकर्ड

नभएकोले यो नै संख्या अन्तिम भने होइन । घडियाल अनुगमन गर्दा खेरी ३ वटा भाले घडियाल (एउटा भाले सौराहा घाँट राप्तीमा र बाँकी २ वटा भेलौजी नारायणीमा) देखा परेका थिए । भेलौजीमा देखा परेका २ भाले मध्ये एउटा पुच्छर नभएको लिडे भाले रहेको छ । सो भाले ०७४ को पौष महिनामा पनि सोही स्थानमा अन्य पोथी घडियालहरूको साथमा रहेको थियो ।

अनुगमनको विधी : जाडो महिनामा हुस्सु कुहिरो लाग्ने गरेबाट घडियाल अनुगमनको कार्य विहान हुस्सु-कुहिरो हटेपछि घाम लाग्न शुरु हुनासाथ वेलुका घाम नअस्ताए सम्म डुङ्गावाट राप्ती नदीको सुनाचुरी देखि नारायणी नदीको विभिन्न भङ्गालो हुदै त्रिवेणी सम्म ६ दिन लगाएर गरिएको थियो । यस समयमा अधिकाँस घडियालहरू पानीवाट घाम ताप्न बाहिर निस्कन्छन् भन्ने तथ्यलाई मनन गरेर अनुगमन कार्य गरिएको हो । घडियाल प्रजनन केन्द्रमा काम गर्ने दुईजना घडियाल हेरालु समेतको साथ लिई काठको खोपुवा डुङ्गावाट डुङ्गा खियाउँदै अनुगमन गरिएको र रातमा समेत नदीको वगरमा बासवसी सो कार्य गरिएको थियो । अनुगमनको क्रममा घडियालका बच्चाहरू भने न्यून संख्यामा देखा परेका थिए । उदाहरणको लागि २०७५ को असारमा नारायणी र राप्ती नदीमा गरेर ९ गुँडवाट १२२ वटा बच्चा प्राकृतिक अवस्थामा घडियालका माउले कोरलेका तर २०७५ पौषमा गरेको अनुगमनमा केवल १० वटा बच्चा मात्र देखिएका थिए ।

तालिका ५ : प्राकृतिक अवस्थामा रहेका घडियालको विवरण

नदीको नाम	Hatchling	बच्चा (Juvenile)	अर्ध वयस्क	वयस्क	जम्मा संख्या
राप्ती	१	११	४२	३८	९२
नारायणी	९	०	६२	३७	१०८
जम्मा	१०	११	१०४	७५	२००

घडियाल गोहीलाई प्राकृतिक वासस्थानमा छाडिएको

यस कार्यालयको कसरा स्थित घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रमा हुर्काइएका घडियाललाई मिति २०७५ साल माघ २६, फाल्गुण ३, २४, २५, २६, र चैत्र १४ गतेका दिन प्राकृतिक वासस्थानमा पुर्नस्थापना/छोड्दै जाने प्रकृया अन्तर्गत १०० वटा (१० भाले र ९० पाथी) घडियाललाई कसरा स्थित राप्ती नदीमा छाडिएको (तालिका १०) थियो ।

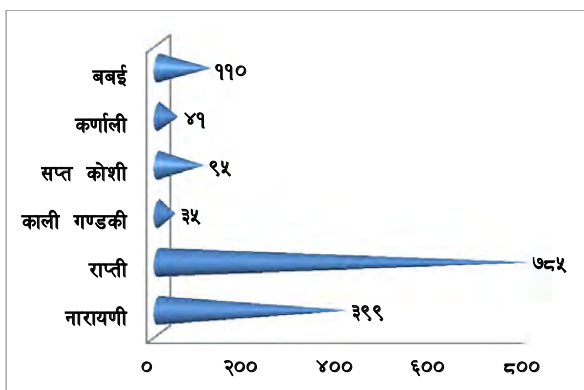
तालिका १०: घडियाललाई नदीमा लगेर छोडेको विवरण

क्र.सं.	कोरलिएको वर्ष/व्याच	महिना	संख्या	औसत लम्बाई (से.मी.)	औसत तौल (कि.ग्रा.)
१.	२०६८	फाल्गुण	३८	१७५.२६	१३.९६
२.	२०७०	फाल्गुण	१३	१८६.६९	१२.६७
३.	२०७१	फाल्गुण	४९	१७१.०६	१७.४२
औसत विवरण			१००	१७७.६७	१४.६८

घडियाललाई प्राकृतिक वासस्थानमा पुनर्स्थापना/छोड्दै जाने प्रकृया अन्तर्गत नदीमा भरतपुर महानगर पालिका प्रमुख रेनु दाहाल ज्यू लगायत स्थानीय समुदायका अग्रजहरूलाई भेला गराई घडियाल छाडिएको थियो । घडियाललाई प्रजनन केन्द्रबाट हावा छिर्ने काठको बक्सा (२६x३२x२२२ से.मी) मा राखी राप्ती नदीमा बनाइएको Soft-release Enclosure सम्म गाडीमा राखी सुरक्षित तवरले लगेर छोडिएको थियो । Soft-release Enclosure बनाएर छोड्नुको मुख्य कारण सानो पोखरीमा हुर्काइएको गोहीलाई एकै चोटी ठूलो नदीमा छोड्दा नआतिओस र उसलाई वाहिरी वातावरणमा घुलमिल हुनको लागि यस्तो कार्य गरिएको हो । त्यसरी Enclosure मा गोही छोडी सकेपछि यस पटक १ महिनाको हाराहारीमा वसेका र त्यसपछी क्रमश बार भत्काएर नदीमा गएका थिए । वि.सं.२०३९ सालदेखि हालसम्म यस प्रजनन केन्द्रबाट १४६५ वटा घडियालहरू देशका प्रमुख नदीहरूमा छोडिएको (तालिका ११) छ ।

तालिका ११ : घडियाललाई देशको प्रमुख नदीमा लगेर छोडेको विवरण सहितको बारग्राफ चित्र

नदी	छोडिएको घडियालको संख्या
कर्णाली	४१
काली गण्डकी	३५
बबई	११०
कोशी	९५
राप्ती, चितवन	७८५
नारायणी	३९९
जम्मा	१४६५

उपरोक्त अनुसारको छोडिएका घडियाल मध्ये देहाय (तालिका १२) का २० वटालाई VHF Tag जडान गरि नदीमा छोडिएको छ । ZSL नेपाल मार्फत अक्सफोर्ड विश्व विद्यालय बेलायतमा अध्ययनरत हाल घडियालमा विद्यावारिधी गरिरहेकी Phoebe Griffith ले उक्त यन्त्र उपलब्ध भएको र हाल उक्त घडियालहरूको पनि अनुगमन अध्ययन भई रहेको छ ।

तालिका १२ : VHF tagging गरी छोडिएका घडियालहरूको

Number	Release date	Hatching year	Total length	Cloaca-snout	Sex	Weight	Trans-mitter number	Cattle tag number	Remarks
1	8-Mar-19	2011	194	116	♀	17.5	42	120 (i)	
2	8-Mar-19	2014	178	101	♀	14	60	119 (iii)	
3	8-Mar-19	2014	172	95	♀	10	56	121 (iii)	
4	8-Mar-19	2011	193	107	♀	16	40	122 (iii)	
5	8-Mar-19	2011	186	107	♀	16.5	4	115 (iii)	6 cm lower snout broken
6	9-Mar-19	2011	184	101	♀	19	68	116 (iii)	Scute broken from 10 scute
7	9-Mar-19	2011	179	102	♀	15	44	117 (iii)	
8	9-Mar-19	2014	185	102	♂	17	76	118 (iii)	
9	9-Mar-19	2014	181	101	♀	15	57	111 (ii)	
10	9-Mar-19	2014	173	97	♀	14	72	112 (v)	
11	9-Mar-19	2014	185	102	♀	16	8	113 (iii)	
12	9-Mar-19	2011	175	99	♀	12.5	46	114 (iv)	
13	9-Mar-19	2014	177	96	♀	14	14	110 (v)	
14	10-Mar-19	2014	182	102	♀	15	64	107 (iii)	
15	10-Mar-19	2011	173	98	♀	13.5	50	109 (iii)	
16	10-Mar-19	2014	176	98	♀	15	66	108 (iii)	
17	10-Mar-19	2011	185	104	♂	17	38	103 (iii)	
18	10-Mar-19	2011	186	105	♀	17	62	104 (i)	
19	10-Mar-19	2011	177	98	♂	14	58	105 (ii)	3 cm lower snout broken
20	10-Mar-19	2011	174	96.5	♀	14	54	106 (ii)	

घडियाल संरक्षणका चुनौती

नदीमा अनियन्त्रित रूपमा माछा मार्ने कार्य, वासस्थान विनास (वालुवा, ढुङ्गा लगायत वाढीले वगाएर ल्याएका पानीमा रहेका रुखसमेत भिक्ने), प्रदुषण तथा नदीमा निर्मित बाँधको कारणले वासस्थान खण्डीकरण लगायतका कारणहरूले गर्दा घडियालको संरक्षण चुनौतिपूर्ण छ। घडियाल गोहीलाई विश्व संरक्षण संघले अति संकटापन्न प्रजातिको सूचीमा समावेश गरेको छ। नारायणी र राप्ती नदीका आसपासमा बस्ने स्थानीय समुदायहरूले तियारी जाल Gillnet प्रयोग गरी माछा मार्ने क्रममा जाल घडियालको शरीरमा अल्झ्ने र जाल तानातान (एकातर्फ घडियालले तान्ने र अर्कोतर्फ मानिसले तान्ने) हुदा ठूलो घडियाललाई मान्छेले तान्न नसकेको खण्डमा जाल घडियाले लतारेर लान्छ र जाल वेरिएको घडियाल नदीमा देखा पर्दछ। अर्को तर्फ जाल तानातानको अवस्थामा सानो घडियाल जालमा फसेको खण्डमा जाल सहित नै घडियाललाई मानिसले तान्छन्। आफ्नो जाल बचाउको लागि जालमा अड्केको घडियाललाई मारेर फालि दिने र जाल छुटाई लैजाने क्रियाकलापले गर्दा यस वर्ष ९ वटा घडियालको मृत्यु भएको छ (तालिका १३)। यस वर्ष १२ वटा घडियाल जालमा अल्झेका थिए जसमा सौराह, राप्तीमा रहेको भाले घडियालमा दुई पटकसम्म माभीको जालमा फसेको थियो। उक्त जालहरूमा अल्झेको घडियाललाई घडियाल प्रजननका कर्मचारीले वडो मेहनतका साथ छुटाएका थिए।

तालिका १३ : बिभिन्न मितिमा मरेका घडियालहरूको विवरण

क्र.सं.	मिति	मरेको फेला परेको स्थान
१.	२०७५।६।२८	पानीमा तैरिएर वगेर आउँदै गरेको, टाउँको काटिएको अवस्थामा कसरा, पुल गेट राप्तीमा फेला परेको
२.	२०७५।७।३०	गनाई सकेको अवस्थामा मेघौली, राप्तीमा फेला परेको।
३.	२०७५।१०।३	राप्तीमा फेला परेको
४.	२०७५।११।१५	जय मंगला घोल, राप्तीमा फेला परेको।
५.	२०७५।११।१६	रिऊ खोला दोभान, राप्तीमा फेला परेको घडियाल।
६.	२०७५।१२।१७	माथिल्लो थुतुनो/ठोड भाँचिएको अवस्थाको कंकाल बुधनगर क्षेत्र राप्तीमा फेला परेको।
७.	२०७६।१।१०	घटगाई क्षेत्र राप्तीमा तैरिएर वगेर आउँदै गरेको फेला परेको।
८.	०७६।२।१८	अमलटारी क्षेत्र, नाराणी वगरमा फेला परेको पोथी घडियाल।
९.	०७६।३।१६	करिव त्रिवेणी व्यारेजवाट ७ कि.मी. टाढा नहरवाट तैरिएर वगदै गई रहेको अवस्थामा गाउ(लेले खबर अनुसार डिभिजना वन कार्यालय नवपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिमले फेलापरेको मृतक घडियाल।

३.३.२ कछुवा/ठोटरी संरक्षण

विश्वमा पाईने ३५६ प्रजातिका कछुवा मध्ये १७ प्रजातिहरू रेकर्ड गरिएका छन् भने चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा मात्र ९ प्रजातिका कछुवा पाइन्छन्। वासस्थानको आधारमा कछुवाहरू जमीनमा बस्ने (Terrestrial) र सिमसार (Wetland) मा बस्ने गरी दुई किसिमका हुन्छन्। घडियाल संरक्षण प्रजनन केन्द्रको हाता भित्र कछुवा संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ। एउटा Enclosure जमिनमा बस्ने र अर्कोमा सिमसारमा बस्ने प्रजाति राखिएका छन्। वासस्थान भित्रै सक्दो प्राकृतिक वातावरण सिर्जना गरेर कछुवा प्रजातिलाई हुर्काउने, बढाउने एवं तिनीहरूबाट प्रजनन (Breeding) समेत गराउने र ठुलो भई सकेपछि पुनः प्राकृतिक वासस्थानमा छोड्ने उद्देश्य राखी घडियाल संरक्षण प्रजनन केन्द्रको हाता भित्र कछुवा संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको र जसमा ५ प्रजातिका कछुवा (२ जमीनमा र ३ सिमसार क्षेत्रमा बस्ने) रहेका छन्। सिमसार वासस्थानमा बस्ने कछुवालाई

(तालिका १४) घडियाल गोही संगै राखी पालन गरिएको छ ।

तालिका : १४ जमिन र पानीमा बस्ने कछुवाको विवरण

S.N.	Species Name			Feeding Habitat
	English	Scientific	Nepali	
Terrestrial Species				
1.	Elongated Tortoise	<i>Indotestudo elongata</i>	अगेरी ठोटरी	Purely vegetarian as flowers-fruits, vegetables eater and worms and insects.
2.	Tricarinate Hill Turtle	<i>Melanochelys tricarinata</i>	फसेँ ठोटरी	Worms, insects, snails, vegetable, fruits and wild fruits, aquatic vegetation.
Aquatic Species				
3.	Indian flap-shelled turtle	<i>Lissemys punctata</i>	पुतली कछुवा	Everything eater like plants to carrion, insects, fish, snail, frogs and seeds etc.
4.	Indian soft-shell turtle	<i>Aspideretes hurum</i>	कैरी कछुवा	Carnivores-aquatic insects, fishes, crabs and meat eater.
5.	Indian Black Turtle	<i>Melanochelys trijuga</i>	ढोडर ठोटरी	Chiefly vegetarian but known to feed snails, crabs, insects, ants.

३.३.३ गिद्ध संरक्षण प्रजनन केन्द्रका गतिविधीहरू :

आहारा व्यवस्थापन

राँगा किनेर ल्याई जगतपुर घैलाघारी स्थित तिलक हरिजनको गोठमा भण्डै १०-१५ दिन जति Diclofenac Free को लागि पालेर राखिन्छ। हरेक राँगाहरूलाई कमिमा १० दिन पशुचिकित्सकको निगरानीमा राखिन्छ। यस अवधि भर कुनै रोगको लक्षण नदेखाएमा मात्र काटेर खुवाइन्छ। यदी कुनै पशुमा Diclofenac औषधी प्रयोग गरिएको रहेछ भने पनि ७ देखि १० दिन भित्रमा पिशाबसँगै शरिरबाट बाहिर निस्कने गर्दछ। त्यस पछि मात्र काटी गिद्धलाई खान दिइन्छ। गिद्धलाई दिएर बाँकी रहेको पाडाको मासु फ्रिजमा राखिन्छ र अर्को पटक आहारा खुवाउने वेलामा उक्त फ्रिजमा जमेको मासुलाई Normal Temperature मा ल्याई गिद्धलाई खान दिईन्छ। Adaptation को लागि गिद्धलाई आहारा Randomly दिइने गरिन्छ। आहारा कहिले २ दिन, कहिले ३ दिनको फरकमा दिईने गरिन्छ (तालिका १५)। तर गिद्धको सुत्केरी अवस्थामा भने दैनिक मासु दिईने गरिन्छ। लगातार वर्षातको समयमा गिद्धहरूले खाना प्रतिको रुचि केही घटेको पाइन्छ। गिद्ध संरक्षण प्रजनन केन्द्र कसरामा हाल ३८ वटा माऊ र यस वर्ष प्रजनन भएका २ वटा बच्चा समेत गरी ३८ डंगर गिद्ध रहेका छन्।

तालिका १५ : गिद्धलाई मासु खुवाइएको विवरण

क्र.सं.	महिना	राँगाको संख्या	कुल मासु (कि.ग्रा.)	नखाएको हड्डी फालिएको
१	साउन	५	१०८०	
२	भदौ	३	६९३	
३	असोज	६	१५५२	
४	कार्तिक	५	११५१	
५	मङ्सिर	४	९२९	
६	पौष	४	८११	
७	माघ	४	७०१	
८	फाल्गुन	४	७३५	
९	चैत्र	५	१०१३	
१०	वैशाख	४	८१६	
११	ज्येष्ठ	५	९१५	३९६
१२	असार	६	११७१	
	जम्मा	५५	११,१६७	३९६

पालन गरिएका गिद्धहरूलाई प्राकृतिक वासस्थानमा छोड्ने तौर तरिकाहरू

प्रजनन केन्द्रमा पालिएका गिद्धहरूलाई सोभै प्राकृतिक वासस्थानमा लगेर छोडिदैन किनभने मानविय व्यवस्थापन गरी हुर्काइएका गिद्धहरूलाई एकैचोटी नौलो ठाँउमा लगेर छोड्दा अलमलिन र बाँच्न गाह्रो हुने भएकोले यस निकुञ्ज अन्तर्गत नवलपरासी जिल्ला स्थित नमुना मध्यवर्ती सामुदायिक वनमा रहेको गिद्ध रेष्टुरेण्ट स्थित Interaction cage लागि छोडिन्छ । २०x११x५.५० मी. साईजका चारैतिरवाट ग्याविन जालिले बनाएको २ वटा Interaction learning cage रहको छ । जहाँ ७/७ वटा गिद्धलाई राख्न सकिन्छ । यी गिद्धहरूले उक्त सामुदायिक वन (In-situ वासस्थान)मा रहेका गिद्धहरूसंग चिपरिचित भई प्राकृतिक वासस्थानमा सजिलै घुलमिल हुन सिकोस भन्ने उद्देश्यले ६/८ महिनाका लागि जालीको खोरमा राखिन्छ । बाहिर प्राकृतिक वासस्थान हुर्केका गिद्धहरूले गरेका क्रियाकलापहरू खोरमा रहेका गिद्धले सजिलै देख्छन् । खोरमा राखेका गिद्धलाई र प्राकृतिक वासस्थानमा रहेका गिद्धलाई आहारा फरक फरक दिनमा दिने गरिन्छ । खोरमा रहेका गिद्धहरूलाई आहारा (मासु) दिदा मासु खाई रहेका गिद्धहरूलाई देखि बाहिर प्राकृतिक अवस्थामा रहेका गिद्धहरूले जाली बाहिरवाट मासु खानाका लागि चियाएर हेर्ने, कराउने गर्दछन् । गिद्ध रेष्टुरेण्टले प्राकृतिक अवस्थामा रहेका गिद्धहरूलाई आहारा दिदा उक्त खोर निजकै बाहिर दिने गरिन्छ, त्यसै गरी भित्र रहेका गिद्धहरूले जाली नै च्यातुला भै गरी आफ्नो प्रतिक्रिया जनाउँछन् । गिद्धलाई प्राकृतिक वासस्थानमा छोड्ने क्रममा ढोका खुलै राखिन्छ । गिद्धहरू दिन भरी बाहिरका गिद्धहरूसंग आएर बस्ने, मासु (आहारा) प्राकृतिक वातावरणमा रमेका गिद्धसँगै खाने गर्दछन् र वेलुका भए पछि आफ्नै खोरमा छिर्ने कहिलेकही बाहिर नै अरु गिद्धसंग बस्ने एवम रितले गर्दै गएपछि विस्तारै गिद्धहरू आफ्नो खोरमा नबसी बाहिर नै बस्ने गर्दै गर्दा यो क्रम १ हप्तासम्म चलि रहन्छ । यसरी खोरमा रहेका गिद्धहरू प्राकृतिक अवस्थाका गिद्धसंग घुलमिल भई सजिलैसंग प्राकृतिक वासस्थानमा संगै रमाउने गरेको पाईएको छ । हालसम्म १९ वटा गिद्धहरू प्राकृतिक वासस्थानमा छोडि सकेको मध्ये एउटा Salmonellosis रोगका कारणले मृत्यु भएको छ । यसरी प्राकृतिक वासस्थानमा पुर्नस्थापना गरिएका गिद्धहरूलाई Satellite GPS Tagging गरिएको छ । यस प्रविधीबाट अनुगमन गर्दा हालसम्म छोडेका गिद्धहरू ६ कि.मी.को सेरोफेरो भन्दा टाढा गएका छैनन् । हाल उक्त गिद्धहरूको विस्तृत अनुसन्धान भईरहेको छ । यस वर्ष पनि गिद्ध संरक्षण प्रजनन केन्द्रवाट १३

वटा गिद्ध मिति २०७५/१९३ गते उक्त Interaction learning cage लगि छोडिएको छ । उक्त गिद्धहरूलाई यही २०७६ भदौ/आश्विन तिर छोड्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

३.३.८ पंक्षी सर्वेक्षण २०१८

सिमसार क्षेत्रहरू सिम पंक्षीको विचरण, प्रजनन तथा आहाराका लागि सुरक्षित स्थान हो भने सिमसार क्षेत्रमा पंक्षीहरू उपस्थितिलाई स्वस्थ सिमसारको सूचकको रूपमा लिइन्छ । यस निकुञ्जको विभिन्न वासस्थानमा ५४९ प्रजातिका पंक्षीहरू पाईने मध्ये झण्डै १२० प्रजातिका जलपंक्षीहरू सिमसार क्षेत्रमा निर्भर रहेका छन जसमा ८० प्रजाति जाडो याममा आउने, ६ प्रजाति गर्मी याममा आउने, २८ प्रजाति रैथाने र ६ प्रजाति फिरन्ते (Vagrant) को रूपमा देखा पर्ने गरेका छन् । यस निकुञ्जमा जाडो छल्न अधिकांश पंक्षीहरू नेपालको उच्च हिमाली भेग, तिब्बत, मंगोलिया, यूरोप एवं साईवेरियाबाट तथा गर्मी याममा प्रजननको लागि दक्षिण भारत, श्रीलंका, फिलिपिन्स, बर्मा र अफ्रिका लगायतका देशहरूबाट आउने अनुमान गरिएको छ । यस आ.व.मा गणना गरिएका पंक्षीहरूको सम्पूर्ण विवरण अनुसूचि ४ मा दिइएको छ ।

पंक्षीहरू स्वस्थ वातावरणको सूचक भएको हुनाले यी पंक्षीहरू र यिनीहरूको वासस्थानको अवस्था बारे जानकारी लिई संरक्षण कार्य अगाडि बढाउनका लागि यस निकुञ्जको सिमसार क्षेत्रमा पंक्षी गणना गरिएको थियो । ४ जनवरी देखि ९ जनवरी, २०१९ मा निकुञ्जको पूर्वी सिमाना सुनाचुरी (राप्ती नदी) देखि राप्ती दोभान र नारायणीको विभिन्न भंगालो हुदै त्रिवेणीसम्म डुङ्गाबाट १८८ (७१.६० राप्ती र ११६.४० नारायणी) कि.मि.मा गरिएको गणनामा २९५३३ संख्यामा सिम पंक्षीहरू रेकर्ड गरिएको थियो भने सिमसारमा पर निर्भर माछा खाने २ प्रजातिका चिलको जम्मा संख्या ४२ रहेको थियो ।

३.३.९ बाघ गणना तथा अनुगमण

नेपाल बाघको वासस्थानको हिसाबले महत्वपूर्ण देशको रूपमा चिनिन्छ । सन् २०१३ को गणना अनुसार नेपालमा जम्मा १९८ वटा बाघ रहेको अनुमान थियो । सन् २०१८ को गणना अनुसार नेपालमा २३५ वटा वयस्क पाटे बाघ रहेको छ । सन् १९७० ताका शुरु भएको टाईगर ईकोलोजि प्रोजेक्टको समाप्तीसगैँ नेपालमा बाघको अध्ययन अनुसन्धानको कार्य लामो समयसम्म नियमित नभएको पाईन्छ र कहिले काही केही स्थानहरूमा बाघको संख्या अनुमान गर्ने हिसाबले बाघ गणना गर्ने गरेको पाइन्छ । नेपालमा राष्ट्रिय स्तरमा नै बाघ गणना गर्ने कार्य प्रथम राष्ट्रिय बाघ गणना सन् २००८/२००९ बाट शुरु भएको हो र दोश्रो राष्ट्रिय स्तरको बाघ गणना सन् २०१३ मा र तेश्रो राष्ट्रिय स्तरको बाघ गणना सन् २०१८ मा सम्पन्न भएको थियो । नेपालमा पछिल्लो समय बाघको संख्यामा बृद्धि भएको तथ्याङ्कले देखाएको छ । सन् २०१८ को राष्ट्रिय गणना अनुसार यस निकुञ्जमा ९३ वटा वयस्क बाघ रहेको छ ।

सौराहा देखि ध्रुव क्षेत्रमा बाघको अनुगमन :

गत आ.व.मा तराई भू-परिधि क्षेत्र मध्येको एक क्षेत्र बरण्डभार जैविक मार्गको वन क्षेत्रमा पाटे बाघको अनुगमन कार्य गरिएको थियो भने यस आ.व.मा सौराहा आसपासको क्षेत्र देखि ध्रुव पोष्टको आसपासको क्षेत्रमा पाटे बाघको अनुगमनको कार्य गरिएको छ । बाघ अनुगमनको कार्य चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका सहायक संरक्षण अधिकृतको नेतृत्वमा ५२ जना जति कर्मचारीहरू ५ वटा समूह मार्फत परिचालन गरि बाघ अनुगमनको कार्य गरिएको छ । मिति २०७५।१२।२४ गते निकुञ्ज कार्यालय कसरामा बाघ अनुगमन कार्यमा खटिईने रेञ्जरहरू, सिनियर गेमस्काउटहरू र गेमस्काउटहरूलाई NTNC-BCC बाट प्राविधिक बोलाई १ दिने अभिमुखिकरण तालिम दिईएको थियो । १८ दिनसम्म ४० वटा ग्रिड मध्ये ३८ वटा ग्रिडमा स्वचालित क्यामेराहरू राखी सर्वेक्षण कार्य गरिएको छ । स्वचालित क्यामेराहरूले ३१ वटा ग्रिडमा रहेको क्यामेराले बाघका मात्र १४७ वटा फोटोहरू खिचेको छ । जसबाट २७ वटा बाघहरू सौराहा देखि ध्रुव पोष्ट क्षेत्रमा रहेको देखिन्छ । यस सर्वेक्षणबाट हात्ति, चितुवा, धाँसे चितुवा, जरायो, गौरीगाई, चित्तल, भालु जस्ता विभिन्न वन्यजन्तुहरूको फोटो परेको हुनाले तिनीहरूको समेत अनुगमन भएको देखिन्छ ।

३.३.६ हात्ति प्रजनन तथा तालिम केन्द्र

नेपालमा वि.सं.२०४४ सालमा ६ वटा भाले र १४ वटा पोथी गरी जम्मा २० वटा हात्तिबाट चितवनको खोरसोरमा हात्ति प्रजनन केन्द्रको शुरुवात गरिएको थियो । ती २० वटा हात्ति मध्ये १६ वटा भारतबाट ल्याईएको थियो भने २ वटा थाईल्याण्डबाट र २ वटा म्यानमारबाट उपहार स्वरूप प्राप्त भएका थिए । हाल यस निकुञ्जमा हात्ती प्रजनन तथा तालिम केन्द्र र हात्तीसारहरूमा माउ बच्चा गरी ६१ वटा हात्तीहरू रहेको छ । हात्तिहरूको विस्तृत विवरण अनुसुचि ४ मा समावेश गरिएको छ । यस आ.व.मा यस निकुञ्जमा तपसिलको मितिमा ५ वटा छावाको जन्म भएको छ ।

तालिका १६ : आ.व.२०७५।७६ मा हात्ती छावाको जन्म विवरण

क्र.सं.	मिति	आमाको नाम	जन्मेको वच्चाको विवरण	कैफियत
१	२०७५।६।२३	पुजा कली	बिहान २:०० मा पोथी छावाको जन्म	
२	२०७५।७।१६	गणेश कली	बिहान ७:१० मा भाले छावाको जन्म	
३	२०७५।८।३	तमोर कली	बिहान ४:३२ मा भाले छावाको जन्म	
४	२०७५।९।१४	कर्णाली कली	बिहान ५:०० मा भाले छावाको जन्म	
५	२०७५।११।१९	लोकतन्त्र कली	बिहान ४:०५ मा भाले छावाको जन्म	

हात्ती प्रजनन् केन्द्र खोरसोरमा एक अर्कासँग खेलै रमाई रहेका हात्तीका छावाहरु

३.३.७ भेटेरिनरी शाखा

यस निकुञ्जको भेटेरिनरी शाखाबाट निकुञ्जमा कार्यरत घरपालुवा हात्तीहरूको नियमित रूपमा स्वास्थ्य उपचार भएको छ। घरपालुवा हात्तीहरूमा यस आ.व. मा प्राय देखिएका समस्याहरू निम्न बमोजिम रहेका छन् :- माटो खाई पेट दुख्ने, पेट फुल्ने, माटो मिसिएको कालो दिशा गर्ने, दिशा गर्न नसकेर आन्द्रा जाम हुने, घाउ खटिरा, पिलोहरू निकल्ने, आँखा धमिलो हुने, आँखामा फुलो पर्ने, विभिन्न कारणले घाइते भएका हात्तीहरूको सामान्य चिरफार र उपचार, परजिवि नियन्त्रणका लागि नियमित औषधी खुवाउने, आवश्यकता अनुसार भ्याक्सिनहरू लगाउने, गर्भिणी हात्तीहरूको हेर विचार, नङ्ग फुट्ने, सोलको संक्रमण नियन्त्रण र अन्य आवश्यक औषधि उपचार गर्ने गरेको छ।

यस शाखाले मृत हात्ती, गैंडा, बाघ, भालु तथा अन्य वन्यजन्तुहरूको मृत्युको कारण पत्ता लगाउन शव परिक्षण गर्ने र नमुना संकलन गर्ने कार्य गरिएको छ। साथै बाढीमा बगेर भारतको विहार क्षेत्रको विभिन्न ठाउँमा पुगेका गैंडा नेपालको सुस्ता तर्फ आएको बेला गाउँलेहरूको खबरपश्चात डार्ट गरी १ वटा गैंडालाई उद्धार गरि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको तमोर ताल क्षेत्रमा ल्याई छाडिएको छ। अनुसन्धानकर्तालाई सहयोगको लागि हात्तिलाई डार्ट गर्ने र रेडियो कलर जडान गरी नमुना संकलन गर्ने, नरभक्षी तथा मानव वस्तीमा पसि पशुहरू खाई वढी मात्रामा दुख दिने र द्वन्द्व निम्त्याउने खालका बाघलाई नियन्त्रणमा लिने, मध्यवर्ती क्षेत्रभन्दा बाहिरको क्षेत्र र चितवन जिल्ला बाहेकको अन्य जिल्लामा समेत गएर वन्यजन्तुको उपचार गर्ने, समस्याग्रस्त वन्यजन्तुलाई नियन्त्रणमा लिने, कोशी टप्पु आरक्षबाट यस निकुञ्जमा स्थानान्तरित अर्नाहरूको अनुगमन, स्वास्थ्य अवस्थाको निरिक्षण, आहारा तथा पिउने पानीको गुणस्तर तथा मात्राको बारेमा सरोकारवालाहरूसँग छलफल, निकुञ्जका घरपालुवा हात्तिमा मात लागि भाग्ने हात्तीको नियन्त्रण जस्ता कार्यहरू भेटेरिनरी शाखाले गर्दै आएको छ। साथै चिन सरकारलाई नेपाल सरकारले उपहार स्वरूप २ वटा गैंडा मितिनी र सोल्टी उपलब्ध गराउने कार्यमा समेत यस शाखाका कर्मचारीहरूले सहयोग गरेको छ।

यस आ.व.मा हात्ती प्रजनन् तथा तालिम केन्द्र खोरसोरमा कार्यरत हात्तीका कर्मचारीहरू, हात्तीको तालिमको लागि खटिएका माउ हात्तीहरू र ती हात्तीमा काम गर्ने कर्मचारीहरूको सहयोगमा ४ वटा छावा हात्तिको तालिम सम्पन्न गरिएको छ। २०७५ फागुन १२ र १३ गते हात्तिसारमा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई दुई दिवसिय पुर्नताजगी तालिम भेटेरिनरी शाखाको अगुवाईमा ३० जना हात्ति परिचालक कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको छ।

तालिका १७ : यस आ.व.मा तालिम भएका हात्तिको छावाको विवरण

क्र.सं.	छावाको नाम	आमाको नाम	तालिम शुरु मिति	तालिम समापन मिति	कैफियत
१	लक्की गज	नारायणी कली	२०७५।०८।२८	२०७५।०९।२९	
२	राज गज	प्रकृती कली	२०७५।१०।०४	२०७५।११।१७	
३	खोरसोर गज	पुजा कली	२०७५।१०।१८	२०७५।११।०८	
४	चमचम कली	एश्वर्यमाला	२०७५।१२।०१	२०७५।१२।२७	

४. भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सुधार

यस आर्थिक वर्षमा निर्माण तथा मर्मत सुधार गरिएका भौतिक पूर्वाधारहरूको छोटकरी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

४.१ भवन निर्माण

यस आर्थिक वर्षमा रेञ्ज पोष्ट भवन, वन्यजन्तु उद्धार केन्द्र, पर्यटक सुचना केन्द्र, आवास भवन तथा नेपाली सेनाको पोष्ट सहित २ वटा भवनहरू निर्माण भएका छन् । खगेन्द्रमल्ली रेञ्जपोष्ट भवन र अमलटारीमा सेक्टर भवन निर्माण भएको छ । वन्दी सुधार भवनमा ट्रष्ट सहित हरियो

अमलटारी सेक्टर कार्यालय भवन

रंगको जस्ता लगाउने कार्य भएको छ । वन्यजन्तु उद्धार तथा पुनर्स्थापनाको लागि कसरा स्थित पुरानो बाघको खोर नजिकै आर.सि.सि खोरको निर्माण गरिएको छ । बनकट्टामा पर्यटक सुचना चौतारी निर्माण भएको छ ।

४.२ वनपथ र काठेपुल

निकुञ्ज भित्रका वनपथ तथा अग्निरेखाहरू वन्यजन्तुको अनुगमन, आगलागि नियन्त्रण, गस्ती, निकुञ्ज अवलोकन, पर्या-पर्यटन, निकुञ्ज संरक्षण तथा व्यवस्थापन आदि कामको लागि महत्वपूर्ण हुनाले हरेक वर्ष भाद्र महिना देखि निकुञ्ज भित्रका वनपथहरू मर्मत सम्भार र वनपथमा पर्ने काठे पुलहरूको निर्माण तथा मर्मत गर्ने गरिन्छ ।

यस आर्थिक वर्षमा विभिन्न आयोजना मार्फत निकुञ्ज भित्र कछुवानी देखि तमोर ताल नजिकसम्म १४ कि.मी. र ध्रुव पोष्ट देखि सुकिभार पोष्टसम्म ५ कि.मी. गरी जम्मा १९ कि.मी. वनपथ ग्राभेलिङ्ग, निकुञ्ज भित्रको विभिन्न ठाउँको १५५ कि.मी. वनपथ तथा अग्निरेखा मर्मत सम्भार, डुमरिया देखि चुरे तर्फ ५ कि.मी. लामो डढेलो नियन्त्रणको लागि अग्निरेखा निर्माण कार्य भएको छ । त्यस्तै गरी विभिन्न ९ ठाउँमा रहेको पुलहरू निर्माण तथा मर्मत सम्भार गरिएको छ ।

४.३ मचान निर्माण

बाढीको समयमा केही पोष्टहरूमा बस्ने कर्मचारीहरूलाई उद्धार गर्ने तथा हतियार रासन बन्दोबस्तका सामानको सुरक्षालाई मध्यनजर गरी यस आ.वा.मा अमृते, कालो मचान, कछुवानी पोष्ट, कछुवानी चोक, डुमरिया, लगुना ताल, घटगाई, तमोर ताल, बोटेसिमरा, दबुवा, सुकिभार, भिम्ले, बाघमारा र खोरियामुहान गरी १४ स्थानमा आर.सि.सि मचान निर्माण गरिएको छ । वन्यजन्तुको चोरीशिकार नियन्त्रण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्न निकुञ्ज भित्र र मध्यवर्ति क्षेत्रमा समेत सम्बेदनशील क्षेत्रहरूको पहिचान गरी रणनीतिक स्थानहरूमा विशेष

सुकिभार मचान

गरि रातको समयमा अस्थायी पोष्ट खडा गरी सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन ८ स्थानमा काठको मचान निर्माण तथा मर्मत कार्य गरिएका छन् ।

४.४ कल्भर्ट निर्माण

वन पथ तथा अग्नी रेखामा परेका खोलानालामा निर्माण गरिएका काठे पुलहरू वर्षेनी मर्मत गरिरहनु पर्ने तथा वर्षातको समयमा खोला बढी काठका पुलहरू बगाई लैजाने र डढेलोको समयमा आगलागी भै पुलहरू जल्न सक्ने खतरा हुने समस्या भएको हुनाले काठे पुललाई विस्थापित गर्दै यस आर्थिक वर्षमा ५ ठाउँमा कल्भर्ट निर्माण सम्पन्न गरिएको छ । कल्भर्ट निर्माण कार्यले गर्दा आवतजावतमा सहजता हुनुको साथै वर्षातका समयमा गस्ती कार्य प्रभावकारी भएको छ ।

५. वन्यजन्तुको अवस्था

समय समयमा हुने गरेको वन्यजन्तुको गणना तथा अनुगमन अनुसार गैंडा, बाघ, गौरीगाई, घडियाल गोही लगायतका वन्यजन्तुहरूको अवस्था तालिका १८ बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १८: वन्यजन्तुको अवस्था

क्र.सं.	प्रजाती	संख्या	कैफियत
१	गैंडा	६०५	भाले १७०, पोथी २२५, लिङ्ग नछुट्टिएको २१० (राष्ट्रिय गैंडा गणना सन् २०१५)
२	बाघ	९३	बाघको आहारा प्रजाति ७०.७० वटा प्रति वर्ग कि.मि. (बाघ गणना सन् २०१८)
३	घडियाल गोही	२१९	मिति २०७५ मा गरिएको गणना अनुसार
४	जंगली हात्ती	४०-५०	सन् २००२ मा गरेको गणना अनुसार Seasonal Migratory
५	काठे भालु	२७१	दिनेश घिमिरेले सन् २०११ मा गरेको अध्ययन प्रतिवेदन अनुसार
६	गौरीगाई	३६८	२०७३ को गणना अनुसार
७	डल्फिन	२	२०७० माघ महिनामा भएको अनुगमन अनुसार
८	मगर गोही	३८८	मिति २०७२ चैत्र महिनामा गरिएको राष्ट्रिय गणना अनुसार
९	हिउदे आगन्तुक चरा	२९५३३	२०७५ पौष महिनामा गरिएको अनुगमन अनुसार
१०	खरमयुर	८-१२	०७२१७३ मा श्री नुरेन्द्र अर्यालको अनुगमन तथा अध्ययन अनुसार

६. समस्या ग्रस्त वन्यजन्तु नियन्त्रण, उद्धार तथा व्यवस्थापन

निकुञ्ज तथा यसको जैविक विविधताको संरक्षण कार्यमा निकुञ्ज प्रशासन, नेपाली सेना र स्थानीय समुदायसंगसंगै अन्य सरोकारवाला निकायको भूमिका प्रभावकारी भएसँगै वन्यजन्तुको संख्यामा उल्लेख्य वृद्धि हुनुको साथै मानव वन्यजन्तु बिचको द्वन्द्व पनि बढेको छ । गैंडा, हात्ति, बाघ, चितुवा तथा भालु लगायतका वन्यजन्तुको आक्रमणबाट वर्षेनी केही मान्छेको ज्यान जाने, अङ्ग भङ्ग हुने र केहीको घरगोठ भत्काउने, भण्डारण गरेको अन्न खाई दिने, कृषिबाली खाने तथा नष्ट गर्ने कार्यले गर्दा यसको नियन्त्रण निकुञ्ज र मध्यवर्ति क्षेत्रका बासिन्दाको लागि ठुलो चुनौतीको रूपमा रहेको छ । यस आर्थिक वर्षमा नियन्त्रण र व्यवस्थापन गरिएका केही वन्यजन्तुको विवरण निम्न बमोजिमको रहेको छ ।

६.१ बाघ

यस आर्थिक वर्षमा विभिन्न ठाउँबाट समस्याग्रस्त बाघहरूको उद्धार गरि कसरामा बाघको खोरमा राखी आवश्यक उपचार पश्चात मिति २०७५।१।१८ मा एउटा पोथी बाघ र मिति २०७५।१।२९ मा एउटा भाले बाघ गरी २ वटा पाटे बाघलाई चिडियाखाना काठमाडौंमा पठाईएको छ। यस आ.व.मा विभिन्न समयमा गद्दार तथा उपचार गरिएको बाघको विवरण अनुसूची ५ मा दिइएको छ।

६.२ गैँडा

वि.सं. २०७४ साल श्रावण २९ गतेको लगातार वर्षा पछि राप्ति नदिमा आएको बाढीले बगाएर भारतको बाल्मीकि टाइगर रिजर्भ लगायतका विभिन्न स्थानमा पुगेको ९ वटा गैँडा र नेपालको त्रिवेणी क्षेत्रबाट एउटा गैँडालाई उद्धार गरी चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको पूर्वी सेक्टरका विभिन्न स्थानमा उसकै बासस्थानमा फर्काइएको थियो। उक्त बाढीले गैँडा सहित अन्य वन्यजन्तुहरूको के कति क्षती गत्यो कुनै अनुसन्धान भएन। त्यसै बेला बाढीमा बगेको पोथी गैँडालाई मिति नेपाल तर्फ आएको बेलामा मिति २०७५।१।१९ मा प्राविधिकहरूको सहयोगमा उद्धार गरी कसरा तमोर ताल क्षेत्रमा छोडिएको थियो। त्यस्तै गरी मध्यवर्ति क्षेत्रको विभिन्न ठाउँमा समस्याग्रस्त अवस्थामा रहेका गैँडाहरूलाई उद्धार गरिएको छ। साथै गैँडाहरू एक आपसमा जुधी घाउ चोट लागेका गैँडाहरूको पनि विभिन्न समयमा डार्ट गरी उपचार गरिएको छ। यस आ.व. विभिन्न समयमा उद्धार तथा उपचार गरिएका गैँडाहरूको विवरण अनुसूचि ५ मा दिईएको छ।

घाईते गैँडाको उपचार गर्दै प्राविधिक टोली

६.३ अन्य वन्यजन्तुहरू

यस आ.व.मा विभिन्न पोष्टहरूबाट उपलब्ध गराइएको विवरणहरूबाट विभिन्न समयमा धेरै जनावरहरू उद्धार गरिएको छ। सबभन्दा धेरै अजिंगरको उद्धार गरी निकुञ्ज भित्र छोडिएको छ। यस आ.व.मा विभिन्न पोष्टबाट १५६ वटा अजिंगर उद्धार गरिएको छ। त्यस्तै गरि १५ वटा मगर गोही उद्धार गरी निकुञ्ज भित्र छोडिएको छ। यस आ.व.मा डिभिजन वन कार्यालय चितवनले उद्धार गरि पठाएको एउटा सालकलाई निकुञ्ज भित्र छोडिएको छ। विभिन्न समय र विभिन्न ठाउँबाट उद्धार गरिएका वन्यजन्तुहरूको संख्या तालिका नं. १७ मा दिइएको छ। यस आ.व.मा उद्धार गरिएका वन्यजन्तुहरूको सम्पूर्ण विवरण अनुसूची ५ मा दिइएको छ।

७. वन्यजन्तुको मृत्यु

यस आर्थिक वर्षमा विभिन्न कारणबाट मृत्यु भएका दुर्लभ वन्यजन्तुहरू गैँडा, बाघ, घडियाल लगायतका वन्यजन्तुहरूको मृत्युको विवरण निम्नअनुसार रहेको छ।

७.१ गैँडा

यस आर्थिक वर्षमा निकुञ्जको विभिन्न भागमा ४१ वटा डिभिजन वन कार्यालयमा २ वटा गरी जम्मा ४३ वटा गैँडा मरेको छ। निकुञ्ज भित्रका मरेका ९ वटा भाले, लिङ्ग पहिचान हुन नसकेको

गोहीको आक्रमणले मरेको गैँडाको केटा

१८ वटा र १४ वटा पोथी गरी जम्मा ४१ वटा र डिभिजन वन कार्यालय क्षेत्रमा २ वटा पोथी वटा गैँडाको मृत्यु भएको छ। जसमा जुधेर ९, बुढो भै कालगतिले ६, बाघ गोहीले आक्रमण गरेर २ वटा, दर्घटनामा परि ४ वटा, रोग लागेर २ वटा मरेको थियो भने हाड तथा सडे गलेको अवस्थामा फेला परेको थियो। मरेको गैँडाको सम्पूर्ण विवरण अनुसूचि ६ मा दिइएको छ।

७.२ बाघ

यस आर्थिक वर्षमा निकुञ्ज भित्रका विभिन्न ठाँउमा ८ वटा पाटे बाघको मृत्यु भएको छ। जस्मा ४ वटा भाले, २ वटा पोथी र २ वटा लिङ्ग पहिचान हुन नसकेको गरी जम्मा ८ वटा बाघको मृत्यु भएको छ। मृत्यु भएका बाघहरू जुधेर र अन्य विविध कारणले मरेको सम्पूर्ण विवरण अनुसूचि ६ मा दिइएको छ।

७.३ हाती

यस आर्थिक वर्षमा यस निकुञ्ज कार्यालय अन्तरगतको दिव्यपुरी पोष्टको हात्तीसारमा रहेको शम्सेर कली पोथी हात्ती बुढो हुनुका साथै विरामी समेत भएको कारण मिति २०७५।१।२५ गतेको मृत्यु भएको छ। भेटेरिनरी प्राविधिकहरूले पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयमा समेत पुगी एउटा मृत हात्तीको शव परिक्षण गरेका छन्।

७.४ घडियाल

यस आर्थिक वर्षमा यस निकुञ्जको राप्ती नदीको विभिन्न स्थानमा ९ वटा घडियाल मरेको छ। धेरै जसो घडियाल गोही अवैध तरिकाले माछा मार्नेहरूको तियारी जाल (प्लास्टिकको नेट)मा अड्केको कारण मृत्यु भएको छ।

७.५ अन्य

यस आर्थिक वर्षमा यस निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रमा हात्ती, गैँडा, बाघ बाहेक अन्य वन्यजन्तुहरू जस्तै चित्तल, बदेल, जरायो, भालु, निलगाई, वन विरालो, रतुवा, लगुना जस्ता वन्यजन्तुहरू विभिन्न समयमा मृत फेला परेको र केही उपचारको क्रममा मरेका छन्। विभिन्न स्थान र समयमा मरेका वन्यजन्तुहरूको सम्पूर्ण विवरण अनुसूची ६ मा दिइएको छ।

तालिका १५ : उद्धार गरिएका र मृत्यु भएका वन्यजन्तुहरूको विवरण

वन्यजन्तु उद्धारको विवरण

सि.न.	प्रजाती	संख्या
१	मगर गोही	१५
२	चित्तल	४
३	सर्प	४
४	रतुवा	३
५	कछुवा	२
६	उल्लु	१
७	गिद्ध	१
८	बदेल	१
९	मयुर	१

सि.न.	प्रजाती	संख्या
१०	गोहोरो	२
११	अजिंगर	१५६
१२	वन विरालो	१
१३	दुम्सी	१
१४	गैँडा	२१
१५	बाघ	६
१६	चितुवा	५
१७	घडियाल	१

सि.न.	प्रजाती	संख्या
१८	हात्ति	८
१९	भुडिफोर	१
२०	निलगाई	१
२१	सारस	१
२२	काठे भालु	१
२३	निरविरालो	१
२४	सालक	१
	जम्मा	२३९

वन्यजन्तु मृत्यूको विवरण

सि.न.	प्रजाती	संख्या
१	जरायो	७
२	चित्तल	६६
३	लगुना	१
४	रुतुवा	१
५	कछुवा	१
६	निलगाई	२
७	लंगुर	१

सि.न.	प्रजाती	संख्या
८	बदेल	७
९	स्याल	१
११	अजिंगर	१
१२	गैडा	४३
१३	बाघ	८
१४	हात्ति	१
१५	भुडिफोर	३

सि.न.	प्रजाती	संख्या
१६	घडियाल	९
१७	चितुवा	४
१८	काठे भालु	१
१९	निरविरालो	१
२०	वन विरालो	१
२१	गैडा (डि.वन)	२
	जम्मा	१५५

८. सांगठनिक संरचना

निकुञ्ज प्रशासन तर्फ निकुञ्जलाई मुख्य कार्यालय सहित सौराहा सेक्टर, कसरा सेक्टर, अमलटारी सेक्टर र बगईमाडी सेक्टर गरी जम्मा ४ सेक्टरमा विभाजन गरी ३५ वटा पोष्टबाट निकुञ्ज संरक्षण, व्यवस्थापन र प्रशासनिक कार्यलाई व्यवस्थित गरिएको छ। साथै निकुञ्ज सुरक्षा तर्फ ४५ वटा पोष्टमा रही सुरक्षा व्यवस्थाको जिम्मा लिई तैनाथ भएको छ।

हाल निकुञ्ज प्रशासन तर्फ २२१ र हात्तिसार तर्फ १५५ गरी जम्मा ३७६ जनाको स्वीकृत दरबन्दी रहेकोमा प्रशासन तर्फ १५७ स्थायी, १० जना सेवा करार, २ जना काज र १ जना अध्ययन विदामा गरी जम्मा १७० जना कार्यरत रहेको छ। जस्मा महिला २७ जना र पुरुष १४३ जना छन्। त्यस्तै हात्तिसार तर्फ ४७ जना स्थायी र ९५ जना सेवा करार गरी जम्मा १४२ जना कार्यरत रहेको छ। जस्मा महिला ७ जना र पुरुष १३५ जना रहेका छन्। यसरी जम्मा हाल यस कार्यालयमा महिला ३४ जना र पुरुष २७८ जना गरी जम्मा ३१२ जना कर्मचारी कार्यरत रहेका छन्। यस कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको दरबन्दी अनुसूचि ९ मा दिईएको छ। त्यसै गरी निकुञ्जमा हात्ति प्रजनन तथा तालिम केन्द्र समेत रहेको छ। निकुञ्जमा रहेका हात्तिहरूको विस्तृत विवरण अनुसूचि २ मा उल्लेख गरिएको छ।

९. मुद्दा

यस आर्थिक वर्षमा वन र वन्यजन्तु सम्बन्धि १० वटा मुद्दा यस कार्यालयमा दायर भएका छन् भने २ वटा मुद्दा जिल्ला अदालतमा दायर भएको छ। जस मध्ये विना अनुमति निकुञ्ज प्रवेश सम्बन्धि १, वन पैदावार सम्बन्धि २ वटा र वन्यजन्तु सम्बन्धि ७ वटा मुद्दा यस कार्यालयमा दर्ता भएका छन् भने गैडा सम्बन्धि २ वटा मुद्दा जिल्ला अदालतमा दर्ता भएको छ। यस आर्थिक वर्षमा १० वटा मुद्दामा ४२ जना पक्राउ परेका छन् भने ७ जना व्यक्तिहरू फरार छन्। यस आर्थिक वर्षमा विगतका आर्थिक वर्षहरूमा दायर भएका गैडा सम्बन्धि मुद्दाका २ जना फरार रहेका प्रतिवादीहरू पक्राउ भएको छ। मुद्दा सम्बन्धीको विस्तृत विवरण अनुसूचि १० मा दिईएको छ।

१०. जिल्ला स्तरिय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ईकाईको बैठक

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका महानिर्देशक एवं केन्द्रिय स्तरको वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ईकाईका संयोजकको उपस्थितिमा मिति २०६८।४।२५ गते पहिलो जिल्लाको रूपमा चितवन जिल्ला स्तरिय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ईकाई (Wildlife Crime Control Beaur, Chitwan) गठन भएको थियो। यस आर्थिक वर्षमा ४ पटक यो बैठक सम्पन्न भएको छ। मिति २०७५।८।९ गते चितवनका प्रमुख जिल्ला अधिकारी

श्री जितेन्द्र बस्नेत ज्यूको उपस्थितिमा, मिति २०७५।८।२५ गते जिल्ला प्रशासन कार्यालय नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व) का प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री दिपक राज नेपाल ज्यूको उपस्थितिमा, मिति २०७६।२।१७ र मिति २०७६।३।१९ गते चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका प्रमुख संरक्षण अधिकृत तथा जिल्लास्तरिय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ईकाई चितवनका संयोजकको अध्यक्षतामा बैठक बसी विभिन्न प्रस्तावहरू माथि निर्णयहरू भएको छ ।

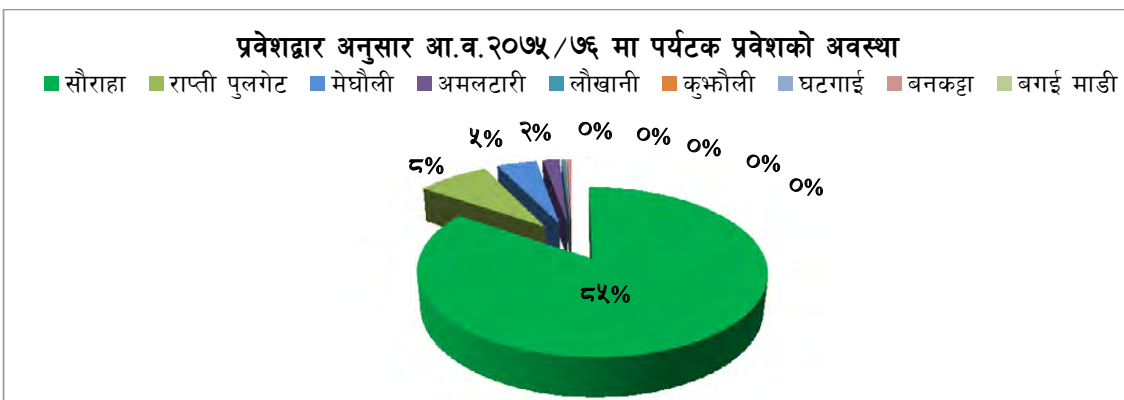
११. गैडा उपहार

मिति २०७३।३।२६ गतेको नेपाल सरकारको मन्त्रिस्तरको निर्णय अनुसार मित्र राष्ट्र चिनलाई उपहार स्वरूप २ जोडी गैडा दिने निर्णयानुसार एक जोडी गैडा रूपसी र भद्र पहिलो पटक मिति २०७५।३।२८ गते यस राष्ट्रिय निकुञ्जबाट काठमाडौं लागि मिति २०७५।३।३० गते काठमाडौंबाट चिन लिएको थियो भने यस आर्थिक वर्षमा दोश्रो पटक एक जोडी गैडा मिति २०७५।४।२९ गते मितिनी र सोल्टीलाई मित्र राष्ट्र चिन लैजानको लागि काठमाडौं पठाइएको थियो ।

१२. पर्या-पर्याटन

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज नेपालको तेस्रो पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा स्थापित भएको छ । अपार जैविक विविधताको धनी यस निकुञ्ज स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकहरूको आकर्षण बनेको छ । यस निकुञ्जको राजश्व आम्दानीको प्रमुख स्रोत पर्यटन हो । पर्यटकलाई आकर्षित गर्न वन्यजन्तु विचरण भई रहेको दृश्य अवलोकनको लागि विभिन्न स्थानहरूमा टावर निर्माण, जीप सफारी, पैदल यात्रा, डुङ्गा विहार, हात्ती सफारी आदि सेवाहरू निरन्तर उपलब्ध छन् । सौराहा संग्रहालय, गोही संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र, हात्ती प्रजनन केन्द्र, थारु सांस्कृतिक सूचना केन्द्रको स्थापना, होमस्टेको शुरुवात र सञ्चालनले पर्या-पर्याटन व्यवसाय प्रवर्द्धनमा टेवापुगेको छ । व्यवसायिक पर्या-पर्याटन सेवा प्रदान गर्नको लागि नेचर गाइड तालिम जस्ता कार्य सञ्चालन गरिएका छन् ।

आ.व. २०७५।७६ मा यस निकुञ्जको भ्रमण गर्ने पर्यटकहरूको संख्या १,८७,१०९ रहेको छ । जसमा महिला ८६,५७३ र पुरुष १,००,५३६ छन् भने विदेशी १,१७,७०७ जना, सार्क २४,७७९ जना र नेपाली ४४,६२३ जना रहेको छ । यस निकुञ्जको भ्रमण गर्ने पर्यटकहरू मध्ये ६२% विदेशी, १३% सार्क तथा २४% नेपाली नागरिक रहेका छन् । निकुञ्जको सौराहा, घटगाई, कसरा, वनकट्टा, भिम्ले (मेघौली), कुजौली, लौखानी र अमलटारी गरी ८ स्थानबाट पर्यटकहरूलाई निकुञ्ज प्रवेश गर्ने सुविधा पाई रहेकोमा यस आ.व.मा बगई माडी सेक्टरबाट पनि पर्यटकहरूले प्रवेश गर्नुका साथै जंगल ड्राईभ गरेको छ । प्रवेशद्वार अनुसार सौराहा प्रवेशद्वारबाट सबैभन्दा धेरै ८५% पर्यटकहरू निकुञ्ज भित्र प्रवेश गरेको देखिन्छ भने राप्ती पुलगेट कसराबाट ८% पर्यटकहरूले, मेघौलीबाट ५% र अमलटारी प्रवेशद्वारबाट २% प्रतिशत पर्यटकरु निकुञ्ज प्रवेश गरेको छ भने अन्य प्रवेशद्वारबाट पनि पर्यटकहरू निकुञ्ज प्रवेश गरेको छ । पर्यटक सम्बन्धि विस्तृत विवरण अनुसूचि २१ मा रहेको छ ।

१३. राजश्व तथा वेरुजु सम्बन्धि विवरण

यस आर्थिक वर्षमा विभिन्न शिर्षकहरूबाट कुल राजश्व रु ३२,९९,५३,२३३।९० संकलन भएको छ। यस आ.व.मा प्राप्त राजश्वको विवरण अनुसूची २२ मा दिईएको छ। स्थापना कालमा रु १७२९।- रहेको राजश्व आ.व. ०७५।७६ मा आइ पुग्दा मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेक रु २९,४०,१९,६३९।८३ पुगेको छ। स्थापनाकाल देखि हालसम्मको राजश्व अनुसूचि २३ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका २०: राजश्व विवरण २०७५।०७६

क्र.सं.	शिर्षक	रकम	क्र.सं.	शिर्षक	रकम
१	प्रवेश शुल्क	२२६४७६८९६।१०	क) वन क्षेत्रको जम्मा आय		
२	हात्ती भाडा	१५९९११।२४	१०	वेरुजु	५८२१२४।६४
३	सवारी शुल्क (सफारी)	४०५७७२६८।९५	११	दण्ड जरिवाना	७८२४५५।०१००
४	ढुंगा, गिटी, बालुवा	९४०४३६०।४५	१२	बोलपत्रफारम	८१६६५६।९५
५	खर, खडाई	१७८१५०।५०	१३	मू.अ.कर	३५९३३५९।४१११
६	घाट ठेक्का	४१२८९४०।००	ख) वन क्षेत्र बाहेक जम्मा		
८	वन पैदावर	३१७९६५६।००	कुल जम्मा (क+ख)		
९	विविध	६९११२५।००	३२९९५३२३३।९		

१४. अन्य विविध

१४.१ वन्यजन्तु सप्ताह कार्यक्रम

“वन्यजन्तु संरक्षणका लागि सहकार्य” भन्ने मुल नाराको २४ औं वन्यजन्तु सप्ताहको अवसरमा मिति २०७६।१।१ गतेका दिन नेपालको राष्ट्रिय भण्डा, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयको भण्डा र विश्व सम्पदाको भण्डा निकुञ्ज कार्यालय भवनमा भण्डोत्तोलन कार्य गरिएको थियो। वन्यजन्तु सप्ताहको अवसरमा स्थानीय पत्रकारहरू, सरोकारवाला निकायहरू बीच अन्तरक्रिया कार्यक्रम गरिनुका साथै राप्ती पुलगेट देखि गोही प्रजनन केन्द्र तथा विक्रम बाबा मन्दिर क्षेत्रमा सरसफाई कार्य भएको छ।

वन्यजन्तु सप्ताह २०७६ को समापन कार्यक्रममा सरसफाई गर्दै

१४.२ कर्मचारी स्तरमा तालिम

यस निकुञ्जमा कार्यरत कर्मचारीहरू रेञ्जर, सिनियर गेमस्काउट, खरिदार र गेमस्काउटहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले नेपालको संरक्षण क्षेत्रहरूको बारेमा, निकुञ्जको ऐन कानून, नीति नियम, मध्यवर्ति सामुदायिक वन, चोरी शिकार तथा चोरी निकासी जस्ता अवैध क्रियाकलाप, मुद्दा सम्बन्धि विविध जानकारीहरू सहित नियमित गस्ती तथा नेपाली सेनासंगको समन्वय र सहकार्य बारेमा जानकारी गराईएको थियो । नेपालमा वन्यजन्तु संरक्षणमा निकुञ्ज प्रशासन, नेपाली सेना र स्थानीय जनसमुदायको भुमिका र योगदानको बारेमा समेत जानकारी गराउने गरी तालिम संचालन गरिएको थियो । कर्मचारी स्तरमा वन डहेलो सम्बन्धी तालिम पनि सम्पन्न भएको छ । त्यस्तै गरी हात्तिसार शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिको लागि पनि २ दिने तालिम संचालन गरिएको थियो ।

१४.३ अध्ययन अनुसन्धान अनुमति तथा चलचित्र छायांकन अनुमति

यस आ.व.मा विभिन्न संघसंस्थामा आवद्ध ६० जना व्यक्तिहरूले यस निकुञ्ज तथा यसको मध्यवर्ति क्षेत्रमा मानव वन्यजन्तु द्वन्द, अर्ना सम्बन्धी, घडियाल सम्बन्धी, गैडा सम्बन्धी, सामुदायिक वन सम्बन्धी, भालु सम्बन्धी, माछा तथा पानीको शुद्धता सम्बन्धी, पर्यापर्याटन सम्बन्धी, पाल्तु हात्ती सम्बन्धी लगायतका विविध विषयमा अध्ययन अनुसन्धान अनुमति लिएर अध्ययन अनुसन्धान गरेका छन् । अध्ययन अनुसन्धान विषयको सम्पूर्ण विवरण अनुसूची २६ मा दिइएको छ । यस आ.व.मा विभिन्न संघसंस्था तथा व्यक्तिहरूले वन्यजन्तु संरक्षण सम्बन्धी, पर्यटन प्रवर्द्धन सम्बन्धी, पाटेबाघ संरक्षण सम्बन्धी लगायतका विभिन्न चलचित्रहरू छायांकन गर्ने अनुमति लिई चलचित्र छायांकन गरेको छ । चलचित्र छायांकन सम्बन्धीको सम्पूर्ण विवरण अनुसूची २७ मा दिइएको छ ।

१४.४ कर्मचारीको नयाँ नियुक्ति

यस आर्थिक वर्षमा यस कार्यालयमा १ जना पशु चिकित्सक, ३ जना रेञ्जर र १५ जना सिनियर गेमस्काउटहरू गरी १९ जना कर्मचारीहरू लोक सेवा आयोगको सिफारिसमा नयाँ नियुक्ति भै विभिन्न पोष्टमा कार्यरत रहेका छन् । नयाँ नियुक्ति भै आएका कर्मचारीहरूको विवरण अनुसूची ३१ मा दिइएको छ ।

१४.५ कर्मचारीको सरुवा

यस आर्थिक वर्षमा यस कार्यालयमा कार्यरत सहायक संरक्षण अधिकृत २ जना, लेखा अधिकृत १ जना, पशु चिकित्सक १ जना, रेञ्जर २ जना, सव ईन्जिनियर १ जना, ना.सु. २ जना, कम्प्युटर अपरेटर १ जना, खरिदार ६ जना, लेखापाल १ जना र गेमस्काउट १ जना गरी १८ जना कर्मचारीहरू सरुवा भै अन्य कार्यालय जानु भयो भने अन्य कार्यालयबाट सहायक संरक्षण अधिकृत ४ जना, लेखा अधिकृत २ जना, पशु चिकित्सक १ जना र रेञ्जर ३ जना गरी १० जना कर्मचारीहरू सरुवा भै आउनु भएका छन् । कर्मचारी सरुवा/बहुवा सम्बन्धी विवरण अनुसूची ३१ मा दिइएको छ ।

डा.कमल प्रसाद गैरे र नुरेन्द्र अर्याललाई विदाई गर्दाको फोटो

१४.६ कर्मचारीहरूको अनिवार्य अवकाश

यस आर्थिक वर्षमा यस कार्यालयमा कार्यरत बरिष्ट पशु चिकित्सक डा.श्री कमल प्रसाद गैरे सहित १६ जना कर्मचारीहरू अवकाश हुनु भएको छ । जस्मा लेखा अधिकृत श्री रामजी चिलवाल, ना.सु.विश्वदर्शन ढुंगाना, खरिदार तुलाराम महतो, दरोगा पल्टनदास थारु, दरोगा विश्वनाथ चौधरी, दरोगा सिरिमंगल महतो, गोमस्काउट चिज कुमार श्रेष्ठ, गोमस्काउट डम्बर प्रसाद फुयाल, माहुत देव नारायण पनुहर, माहुत विष्णु देव चौधरी, माहुत शंकर चौधरी, माहुत निरन्जन कुमार चौधरी, माहुत ग्रहन प्रसाद चौधरी र माहुत बासुदेव चौधरी हुनुहुन्छ ।

१४.७ प्लाष्टिक निषेधित क्षेत्र घोषणा

यस आर्थिक वर्षमा मिति २०७५।१।१७ गते तदनुसार १ जनवरी २०१९ गतेका दिन देखि निकुञ्ज भित्र प्लाष्टिकको भोलालाई पुर्ण रूपमा बन्देज लगाउदै प्लाष्टिक जन्य अन्य पदार्थहरूलाई पनि व्यवस्थित गर्न ठाउँ ठाउँमा होर्डिङ्ग बोर्डहरू र डस्ट विनहरू राखिएको छ । सोही दिन देखि निकुञ्ज भित्रका पोष्टहरूमा कपडाको भोलाहरू वितरण गरिनुका साथै मध्यवर्ति क्षेत्रमा उपभोक्ता समितिहरूमा पनि कपडाको भोला वितरण गरिनुका साथै प्लाष्टिक प्रतिबन्ध सम्बन्धी स्टिकरहरू पनि वितरण भएको छ ।

१४.८ नागरिक बडापत्र र सुचना बोर्ड निर्माण

यस आर्थिक वर्षमा यस कार्यालयमा नागरिक बडापत्र तयार गरी कार्यालय भवनको अगाडि पट्टि कार्यालय परिसरमा राखिएको छ । कार्यालय अगाडिको पर्खाललाई सदुपयोग गर्दै सुचना सम्प्रेषणको माध्यमको रूपमा प्रयोग गरि विभिन्न सुचनाहरू लेखि पेन्टिङ्ग गर्ने कार्य भएको छ ।

१५. मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन

संक्षिप्त परिचय

- मध्यवर्ति क्षेत्र घोषणा : २०५३।८।१७ (सन् १९९३)
- क्षेत्रफल : ७२९.३७ वर्ग कि.मी. (२०७३।७।१ गतेको राजपत्रको सूचनाबाट)
- जिल्ला : चितवन, पर्सा, नवलपरासी (सुस्ता दाउन्ने पूर्व) र मकवानपुर

जिल्ला अनुसार गाउँपालिका/नगरपालिका/महानगरपालिकाको संख्या

म.न.पा./न.पा./गा.पा.	चितवन	पर्सा	नवलपरासी	मकवानपुर	जम्मा
गाउँपालिका	०	१	१	१	३
नगरपालिका	४	०	४	०	८
महानगरपालिका	१	०	०	०	१
कुल जम्मा					१२

वडा संख्या : १२२ (साविक २२३)
 उपभोक्ता समिति : २१ उपभोक्ता समिति र १ उपभोक्ता उप-समिति
 उपभोक्ता समूह : १७८१ (महिला ८५६, पुरुष ८५२ र मिश्रित ७३)
 घरधुरी संख्या : ५९,७०७
 जनसंख्या : २,७३,९७७ (पुरुष १,२२,८८५ र महिला १,४२,६२४)

भू-उपयोगको अवस्था

क्र.सं.	विवरण	वर्ग कि.मी.	प्रतिशत	कैफियत
१	आवादी	३५५.०१	४६.२५	
२	वन	३२९.३०	४२.९	
३	घाँसे मैदान	८.७	१.१३	
४	बुट्ट्यान	९.७४	१.२६	

मध्यवर्ति सामुदायिक वनको अवस्था

विधान दर्ता : ७६
 हस्तान्तरण : ७१
 हस्तान्तरित सामुदायिक वनको क्षेत्रफल: १४१३८.१२ हेक्टर
 हस्तान्तरित सामुदायिक वनको घरधुरी संख्या: ४४६९८
 हस्तान्तरित सामुदायिक वनको उपभोक्ता संख्या: २३०६८७ (महिला ११३४२७ जना र पुरुष ११७२६० जना)

मध्यवर्ति निजी वन

वन दर्ता : १३ वटा
 निजी वनको क्षेत्रफल : २०-०५-२०/२

मध्यवर्ति कबुलियती वन

वन दर्ता: ३ वटा
 कबुलियती वनको क्षेत्रफल: १९.६८ हेक्टर
 कबुलियती वनको घरधुरी संख्या: २१ (लाभान्वित जनसंख्या: १६०)

मध्यवर्ति सहकारी संस्था

सहकारी संख्या: २३ वटा
 सहकारी सदस्य संख्या: २१८९६ जना (महिला १२३२५, पुरुष ९३४२ र संस्थागत २३० वटा)

समुदायमा आधारित चोरीशिकार नियन्त्रण युवा जागरण उपसमिति: २२ वटा

१५.१ नीति तथा उद्देश्य

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९, मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली २०५२, मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका २०५६, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन योजना अनुरूप जनसहभागिताको आधारमा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण र सदुपयोग, सामुदायिक विकास तथा जीविकोपार्जन सुधारका कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति रहेको छ। स्थानीय उपभोक्ता समूह/समिति मार्फत मध्यवर्ति क्षेत्रमा सामुदायिक विकास, संरक्षण, आयआर्जन, सीपमुलक एवं चेतनामुलक कार्यक्रम, मध्यवर्ति क्षेत्रको वन व्यवस्थापन, मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व न्युनिकरण, राहत वितरण, पर्यापर्यटन, पशुस्वास्थ्य, नदी कटान क्षतिपूर्ति वितरण र निकुञ्ज व्यवस्थापनमा सहयोगी कार्यक्रमहरू नियमित रूपमा संचालन गरी प्राकृतिक स्रोतमा आत्मनिर्भर बनाई निकुञ्जको दीगो संरक्षण गर्ने उद्देश्य रहेको छ।

१५.२ संगठन संरचना

मध्यवर्ति क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरूको प्रतिनिधि मुलक संस्थाको रूपमा मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समिति रहेको छ। पहिलो मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको गठन मिति २०५४।११।२५ मा भएको थियो। उक्त समितिको ५ वर्षको अवधि पुरा भए पछि मिति २०५९।१२।१४ मा गठन भएको, दोश्रो समितिको पदावधि समाप्त भएको करिब एक वर्ष पछि मिति २०६५।११।१८ मा तेस्रो पटक मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समिति गठन भएको थियो। यस समितिको कार्यकाल समाप्त भएको १० महिना पछि मिति २०७१।०८।०५ मा चौथो पटक मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समिति गठन भएको र २०७६ मंसिर महिना भित्र पुनर्गठन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ। मध्यवर्ति क्षेत्रमा वन पैदावारको व्यवस्थापन र सामुदायिक विकासका लागि रकम निर्धारण गर्न मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको बैठकमा मध्यवर्ती उपभोक्ता समितिका अध्यक्षहरू मध्येबाट एक जना व्यक्ति, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष छनौट हुने अन्य अध्यक्षहरू सदस्य रहने व्यवस्था रहेको र निकुञ्ज कार्यालयका प्रमुख संरक्षण अधिकृतले सदस्य सचिव भूमिका निर्वाह गर्ने र सम्बन्धित स्थानिय तहका प्रतिनिधीहरू सदस्य रहने प्रावधान रहेको छ। हालको व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूको विवरण अनुसूचि १२ मा समावेश गरिएको छ।

१५.३ मध्यवर्ति क्षेत्रका कार्यक्रम

मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समिति र उपभोक्ता उप-समिति तथा उपभोक्ता समूह मार्फत मध्यवर्ति क्षेत्रका कार्यक्रमहरू संचालन हुदै आएको छ।

१५.३.१ उपभोक्ता समितिको बर्गीकरण र बजेट विनियोजन तथा निकास

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को प्रावधान बमोजिम मध्यवर्ति क्षेत्रको संरक्षण, सामुदायिक विकास, आयआर्जन, संरक्षण शिक्षा र प्रशासनिक खर्च लगायतका कार्यका लागि निकुञ्जको आम्दानीको ३०% देखि ५०% सम्म प्राप्त हुने रकम मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ ले गरेको व्यवस्था बमोजिम विनियोजन गरी खर्च गर्नु पर्ने प्रावधान रहेको छ। यस आर्थिक वर्षमा रु.७,६८,६५,०००/- रकम निकास भै २१ वटा उपभोक्ता समिति, १ वटा उपसमिति र मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समितिमा स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार कार्यान्वयन भएकोमा रु.७,६३,०१,१३२।० रकम खर्च भएको छ। सो कार्यक्रमको प्रगति विवरण अनुसूचि ११ मा उल्लेख गरिएको छ।

प्रभावित क्षेत्र, जनसंख्या, क्षेत्रफल र वन्यजन्तुले पुऱ्याएको क्षतिको आधारमा उपभोक्ता समितिहरूको बर्गीकरण गरिएको छ। मध्यवर्ति क्षेत्र घोषण पश्चात आ.व.०५२/५३ देखि ०७५/७६ सम्म मध्यवर्ति क्षेत्रको संरक्षण र विकासका लागि निकुञ्जले आम्दानी गरेको रकमबाट रु.९०,९१,९२,८८४।७५ प्राप्त भई स्वीकृत कार्यक्रममा खर्च भएको छ। आ.व.अनुसारको विस्तृत विवरण अनुसूचि १३ मा उल्लेख गरिएको छ।

१५.३.१.१ संरक्षण कार्यक्रम

मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ अनुसार उपभोक्ता समितिमा विनियोजन हुने रकम मध्ये ३०% रकम संरक्षण कार्यक्रममा लगाउन सक्ने प्रावधान रहेको छ । २१ वटा उपभोक्ता समिति र १ वटा उपसमितिहरूले आ-आफ्नो स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापनका लागि विद्युतिय तारवार, मचान निर्माण, मेसजाली, डयाम निर्माण तथा कंक्रीट पर्खाल लगाउने कार्य भएको छ । त्यसै गरी यस कार्यक्रमबाट नदी तटबन्धन, वन व्यवस्थापन, वृक्षारोपण, तालतलैया, घाँसे मैदान, चोरीशिकार नियन्त्रण, नर्सरी स्थापना, राहत वितरणका कामहरू भएको छ । यस शिर्षक अर्न्तगत रु.२,१६,०५,०००।० रकम निकासामै उल्लेखित विभिन्न कार्यक्रमहरूमा रु.२,१५,५१,२५७।० रकम खर्च भएको छ ।

संरक्षण कार्यक्रमका केही भलकहरू

बुढीराप्ती उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको कंक्रीड वाल

त्रिवेणी उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको मेसजाली

अमलटारी उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको मेसजाली

सिखौली उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको तटबन्धन

नन्दभाउजु उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा गस्ती कार्यका लागि डुङ्गा व्यवस्थापन कार्यक्रम

लोथर उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको कंक्रीडवाल

गोसाई उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको मेसजाली

सिसवार उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको मेसजाली

निर्मलठोरी उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको मेसजाली

१५.३.१.२ सामुदायिक विकास

मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ अनुसार उपभोक्ता समितिमा विनियोजन हुने रकम मध्ये ३०% रकम सामुदायिक विकास कार्यमा लगाउन सक्ने प्रावधान रहेको छ। उपभोक्ता समितिहरूले आ-आफ्नो स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम मेसजाली निर्माण, सामुदायिक भवन, बाटो ग्राभेल, खानेपानी, कल्भर्ट, सिंचाई, शौचालय आदि निर्माण तथा मर्मत सुधारका कार्यहरू भएको छ। यस आर्थिक वर्षमा सामुदायिक विकास शिर्षक अन्तरगत विभिन्न कार्यक्रमहरूमा रु. २,११,०५,०००।० रकम स्वीकृत भएकोमा उल्लेखित कार्यक्रमहरूमा रु. २,०६,८८,७२७।० रकम खर्च भएको छ।

सामुदायिक विकासका केही भलकहरु

खगेन्द्रमल्ली उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको मचान

खगेन्द्रमल्ली उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको गेट

लोथर उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको कक्रिडवाल

अयोध्यापुरी उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको मचान

रेवा उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको सिंचाई कुलो

त्रिवेणी उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको शौचालय

१५.३.१.३ आय आर्जन तथा सीप विकास

मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ अनुसार उपभोक्ता समितिमा विनियोजन हुने रकम मध्ये २० % रकम आय आर्जन तथा सीप विकास कार्यमा लगाउन सक्ने प्रावधान रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरूले आ-आफ्नो स्वीकृत २१ वटा उपभोक्ता समितिमा कार्यक्रम बमोजिम सीप सिक्नका लागि सिलाई कटाई, नेचर गाईड, ड्राईभिङ्ग, लघु उद्यम, कृषि तथा पशुपालन लगाएतका तालिम दिनुका साथै जिवीकोपार्जन गर्न आवश्यक सामग्री उपलब्ध गराउने तथा उपभोक्ता समुहमा बचत गरेको रकमबाट सुलभ व्याजदरमा ऋण लिने दिने व्यवस्था गरिएको छ । यस शिर्षक अन्तरगत रु.१,४४,४०,०००।० रकम निकासामा भै विभिन्न कार्यक्रमहरूमा रु.१,४४,३७,४५०।० रकम खर्च भएको छ ।

आय आर्जन तथा सीप विकास कार्यक्रमका केही ऋलकहरू

वरण्डाभार उपभोक्ता समितिको कुखुरापालन तालिम कार्यक्रम

मृगकुञ्ज उपभोक्ता समितिको नेचरगाईड तालिम कार्यक्रम

सिसवार उपभोक्ता समितिको आयआर्जन (वुटिक) तालिम कार्यक्रम

बुढीराप्ती उपभोक्ता समितिको सिलाईकटाई तालिम कार्यक्रम

१५.३.१.४ संरक्षण शिक्षा

मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ अनुसार उपभोक्ता समितिमा विनियोजित हुने रकम मध्ये १०% रकम संरक्षण शिक्षा कार्यमा लगाउन सक्ने प्रावधान रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरूले आ-आफ्नो स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम विभिन्न प्रकारका चेतना मुलक तालिम, गोष्ठी, अध्ययन अवलोकन भ्रमण, स्कुल, रेडियो कार्यक्रम,

दिवस समारोह आदि कार्यक्रमहरू संचालन गरिको छन् । यस शिर्षक अन्तरगत रु ७०,२८,५००।० रकम निकासामै विभिन्न कार्यक्रमहरूमा रु.६९,४६,८३२।० रकम खर्च भएको छ ।

संरक्षण शिक्षा अन्तरगतका कार्यक्रमहरूको फलफलहरू

नन्दभाउजु उपभोक्ता समितिको आयोजनामा संचालन गरिएको संरक्षण मुलक खेलकुद (राईनोकप फुटवल) कार्यक्रम

सिसवार उपभोक्ता समितिको संरक्षण सम्वन्धि गोष्ठी कार्यक्रम

मृगकुञ्ज उपभोक्ता समितिको वन्यजन्तु सप्ताह कार्यक्रम

सिखौली उपभोक्ता समितिको संरक्षण सम्वन्धि गोष्ठी कार्यक्रम

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको समन्वय गोष्ठी कार्यक्रम

१५.३.१.५ नदी कटान क्षति पूर्ती

यस कार्यालयमा रहेको अभिलेख अनुसार निकुञ्जको सिमानामा पर्ने १५८४-०८-१८.५ क्षेत्रफल निजी जग्गा नारायणी, राप्ती र रीउ नदीले कटान गरी निकुञ्जको प्राकृतिक सिमाना भित्र परेकोमा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९ को दफा ३ (ग) मा भएको कानुनी प्रावधान बमोजिम यस आर्थिक वर्षमा नदी कटान बापत रु.५०,००,०००/- रकम विनियोजन भै रु.४९,९३,१८७/० रकम क्षतिपूर्ती वितरण गरिएको छ। हाल सम्म निकुञ्जबाट जग्गाको रु.७,८९,५६,९७२/० क्षतिपूर्ती दिईएको छ भने अब १४८९०-०२-१६.२५ क्षेत्रफल जग्गाको क्षतिपूर्ती दिन बाकी रहेको छ। नदी कटान क्षतिपूर्ती सम्बन्धी विवरण अनुसूचि १६ मा समावेश गरिएको छ।

१५.३.१.६ प्रशासनिक खर्च

मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ अनुसार उपभोक्ता समितिमा विनियोजन हुने रकम मध्ये १०% रकम प्रशासनिक खर्चमा खर्च गर्न सक्ने प्रावधान रहेको छ। मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समिति र यस अन्तरगतका उपभोक्ता समितिहरूले आ-आफ्नो स्वीकृत बजेट बमोजिम आ-आफ्नो कार्यालयको दैनिक प्रशासनिक कार्यमा आवश्यक कार्यालय सामग्री खरिद, कर्मचारीको लागि तलब, विद्युत महसुल, संचार, ईन्धन, मर्मत तथा विविध जस्ता बजेट शिर्षकहरूमा खर्च गरिएका छन्। यस आर्थिक वर्षमा प्रशासनिक खर्च शिर्षक अन्तरगत रु.७६,८६,५००/० रकम विनियोजन भएकोमा रु.७६,८३,६७९/० रकम खर्च भएको छ।

१५.३.१.७ मानव - वन्यजन्तु द्वन्द्व न्युनिकरण

मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन एक चुनौतिको रूपमा रहेको छ। यस निकुञ्ज र मध्यवर्ति क्षेत्रमा मुख्य गरी मानव र हात्ति, गैँडा, बाघ, बँदेल, भालु, चित्तल, अजिंगर मगर गोही जस्ता वन्यजन्तुहरूको द्वन्द्व बढि देखिएको छ। द्वन्द्व न्युनिकरण अन्तरगत मध्यवर्ति क्षेत्रमा उपभोक्ता समितिहरू मार्फत मेस जाली निर्माण, आर.सि.सि.पर्खाल, विद्युतिय तारबार निर्माण जस्ता कार्यक्रमहरू भएको छ भने विशेष कार्यक्रमको रूपमा निकुञ्ज आयोजनाको रु.एक करोड बजेटबाट मध्यवर्ती क्षेत्रका लोथर, पटिहानी, मेघौली, पाँचपाण्डव, निर्मलठोरी र सिसवार उपभोक्ता समितिहरूको केही क्षेत्रमा पी.सि.सी सहितको मेस जाली निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्युनिकरण कार्यक्रमका केही ऋलकहरू

निर्मलठोरी उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको मेसजाली

सिसवार उपभोक्ता समिति क्षेत्रमा निर्माण गरिएको मेसजाली

१५.३.२ क्षतिपूर्ती तथा राहत

वन क्षेत्रबाट जंगली जनावरहरू बाहिर आई क्षति पुऱ्याउने कारण स्थानीय जनताबाट पटक-पटक वन्यजन्तुले पुऱ्याएको क्षतिको राहत माग भै आएको सन्दर्भमा पीडितलाई राहत उपलब्ध गराई वन्यजन्तु र मानव बीच अन्तर सम्बन्ध घनिष्ट राख्न नेपाल सरकारले मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन तथा न्युनिकरणको लागि वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत सहयोग निर्देशिका, २०६९ नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद) बाट मिति २०६९/१०/१८ मा स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आईसकेको छ । यो निर्देशिकाको मिति २०७२/१/३१ मा पहिलो र मिति २०७४/२/१९ मा दोश्रो संशोधन र २०७५ मा तेस्रो संशोधन भई सकेको छ । सोही निर्देशिकामा भएको कानुनी व्यवस्था बमोजिम वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत यस निकुञ्ज कार्यालयबाट निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्र सहित ५ वटा डिभिजन वन कार्यालय (चितवन, नवलपरासी पूर्व र पश्चिम, रूपन्देही र धादिङ) बाट मावन वन्यजन्तु द्वन्द्व सम्बन्धीका फाईलहरूलाई समेत सिफारिस गरी रकम माग गर्ने व्यवस्था भएको र केही डिभिजनमा रकम निकासामा समेत गरिएको छ ।

१५.३.२.१ वन्यजन्तुबाट भएको क्षति तथा राहत

गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व धेरै कम घटना घटेको छ । गत आ.व.मा १०३४ घटना घटेको थियो भने यस आ.व.मा यस कार्यालयमा दर्ता भएको मानव वन्यजन्तु द्वन्द्वको २६३ घटना रहेको छ । जुन गत आ.व.को तुलनामा २५.४३ प्रतिशत मात्र हुन आउछ । यसर्थ मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व ७५% घटेको देखिन्छ । घटना घटेको मितिलाई आधार मान्दा यस आ.व. भित्र २३२ वटा मात्र घटना घटेको देखिन्छ । यस आर्थिक वर्षमा दर्ता भएको मानव वन्यजन्तु द्वन्द्वको घटना यस निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रमा र डिभिजन वन क्षेत्रमा बाघ, गैँडा, मगर गोही र हात्तिले १२ जनाको ज्यान लिएको छ । गैँडा, हात्ति, बाघ, जंगली बदेल र मगर गोही लगायतका वन्यजन्तुको आक्रमणबाट ४५ जना घाईते भएका छन् । त्यसै गरी यस आ.व.मा मध्यवर्ति क्षेत्रमा हात्ति, गैँडा, बाघ, चितुवा लगायतका विभिन्न वन्यजन्तुहरूबाट ८७ जनाको पशुधन क्षति, १२ जनाको घरगोठ क्षति, ७ जनाको भण्डारण गरेको अन्न क्षति र १०० जनाको बाली नाली क्षति गरी जम्मा २६३ घटना भएको छ । मानव वन्यजन्तु घटनाको विवरण तालिका नं. २१ मा दिईएको छ । । यी घटनामा राहत उपलब्ध गराउन नेपाल सरकारसँग रु.१,७८,५३,१६४।२- रकम पीडित पक्षबाट माग भएकोमा निर्देशिका बमोजिम यस कार्यालयबाट सिफारिस गरी पठाएकोमा रु. १,७८,५३,१६४।२ रकम निकासामा प्राप्त भई वितरण गरिएको छ । गत आ.व. २०७४/७५ को पशुधन क्षतिको १२५ घटनाको रु.१४,५६,९००।- रकम, घरगोठ क्षतिको ९२ घटनाको रु.७१७७००।- रकम, भण्डारण गरेको अन्नको १९ घटनाको रु.१,७८,९५०।- रकम र बाली नाली क्षतिको ७६६ घटनाको रु.५,४६,२४,६५०।- रकम पनि यस आर्थिक वर्षमा वितरण गरिएको छ । यस आ.व.मा भएको मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व र उपलब्ध गराईएको राहतको विवरण अनुसूचि १४ मा दिईएको छ ।

तालिका २१ : आ.व. २०७५/०७६ मा मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व घटनाको विवरण

क्र. सं.	वन्यजन्तुको नाम	सामान्य घाईते	सख्त घाईते	मानिस मृत्यु	पशुधनको क्षति	भण्डारण गरेको अन्नको क्षति	घरगोठको क्षति	खाद्यान्न बालीको क्षति	जम्मा
१	हात्ती	२	२	६	०	७	१२	२०	४९
२	गैँडा	३	१५	२	०	०	०	३७	५७
३	बाघ	०	१	३	३६	०	०	०	४०
४	भालु	४	४	०	०	०	०	०	८

क्र. सं.	वन्यजन्तुको नाम	सामान्य घाईते	सख्त घाईते	मानिस मृत्यु	पशुधनको क्षति	भण्डारण गरेको क्षति	घरगोठको क्षति	खाद्यान्न बालीको क्षति	जम्मा
५	चितुवा	१	२	०	४७	०	०	०	५०
६	हिउ चितुवा	०	०	०	०	०	०	०	०
७	ध्वासे चितुवा	०	०	०	०	०	०	०	०
८	व्वासो	०	०	०	०	०	०	०	०
९	जंगली कुकुर	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	जंगली वदेल	३	४	०	०	०	०	४३	५०
११	अर्ना	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	मगर गोही	०	४	१	४	०	०	०	९
१३	अजिगर	०	०	०	०	०	०	०	०
१४	गौरी	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	१३	३२	१२	८७	७	१२	१००	२६३

नोट: कुल घटना मध्य १ जना मृतक, ९ जना घाईते र ७ वटा पशुधन घटना डिभिजन वन कार्यालय तर्फको

१५.४ मध्यवर्ति क्षेत्रको वन व्यवस्थापन

यस निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रमा २६४२१ हेक्टर वन क्षेत्र रहेको छ । जसमा साल वन १३०५३ हेक्टर, नदी तटिय वन १६५० हेक्टर, र मिश्रित वन ११७०९ हेक्टर छ । मध्यवर्ति क्षेत्रमा भएका वन क्षेत्रलाई मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२ मा भएको प्रावधान बमोजिम मध्यवर्ति सामुदायिक वन, मध्यवर्ति धार्मिक वन, र निजी वन गरी ४ किसिमले व्यवस्थापन गर्न सकिने छ । सबै प्रकारका वन र मध्यवर्ति क्षेत्र घोषण हुनु अगाडि जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुरबाट हस्तान्तरण भएका ३ वटा कवुलियती वन मध्यवर्ति क्षेत्रको सिमाना निर्धारण गर्दा मध्यवर्ति क्षेत्र भित्र परेकोले उक्त वनको पनि व्यवस्थापन हेर्ने जिम्मेवारी रहेको छ । मध्यवर्ति सामुदायिक वनको व्यवस्थापन गरी पर्या-पर्यटनको समेत विकास भइ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह मार्फत स्थानीय उपभोक्ताहरूमा रोजगारी तथा आय आर्जनका अवसरहरू पनि प्राप्त भएका छन् ।

१५.४.१ मध्यवर्ति क्षेत्रको वन

मध्यवर्ति क्षेत्र भित्र रहेका तर स्थानीय उपभोक्ताहरूलाई हस्तान्तरण गरिएको वन क्षेत्र र निजी वन क्षेत्र बाहेकको वन क्षेत्रलाई कार्यालयबाट स्थानीय उपभोक्ताहरू समेतको सहयोगमा संरक्षण गरिदै आएको छ । यस अन्तरगत वरण्डाभार क्षेत्रको दुवै तर्फको आवादिबाट करिब ५०० मिटरसम्मको वन क्षेत्र स्थानीय उपभोक्ताहरूलाई मध्यवर्ति सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरण गरिएको छ भने सो भन्दा भित्रको वनलाई मध्यवर्ति क्षेत्र वनको रूपमा संरक्षण गरिदै आएको छ । जसले चुरे र महाभारत पहाड जोड्ने जैविक मार्गको रूपमा काम गरेको छ । त्यस्तै गरी चितवनको माडी नगरपालिकाको दक्षिण तर्फको वन क्षेत्र, पर्साको ठोरी गा.पा अन्तरगतको वन क्षेत्र, नवलपर।सीको मध्यविन्दु न.पा. र विनयी त्रिवेणी गा.पा.को वन क्षेत्रहरू मध्ये आवादी तर्फको वन क्षेत्र उपभोक्ताहरूलाई मध्यवर्ति सामुदायिक वनको रूपमा व्यवस्थापन गर्न दिइएको छ भने बाँकी वन क्षेत्र स्थानीय उपभोक्ताहरू समेतको सहयोगमा यसै कार्यालयबाट मध्यवर्ति क्षेत्र वनको रूपमा संरक्षण गरिदै आएको छ ।

१५.४.२ मध्यवर्ति सामुदायिक वन

मध्यवर्ति क्षेत्र भित्रको वन व्यवस्थापन गर्न स्थानीय उपभोक्ताहरूले परापूर्व काल देखि भोग चलन गर्दै आएको पायक पर्ने वन क्षेत्रलाई मध्यवर्ति सामुदायिक वनको रूपमा वन समूह गठन गरेर हस्तान्तरण गर्न सकिने कानुनी प्रावधान बमोजिम यस निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रमा हाल सम्म ७६ वटा वन क्षेत्रको संरक्षणको लागि वन समूह गठन गरी संरक्षण थालिएको छ। जस मध्ये ५ वटा वन समूह दर्ता भएका छन् भने ७१ वटा मध्यवर्ति सामुदायिक वनहरू निकुञ्ज कार्यालय, सम्बन्धित उपभोक्ता र मध्यवर्ति सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह बीच त्रिपक्षिय सम्झौता भै स्वीकृत वन कार्ययोजना अनुसार गर्ने गरी हस्तान्तरण गरिएको छ। यस आ.व.मा ३ वटा नयाँ मध्यवर्ति सामुदायिक वन हस्तान्तरण भएको छ भने ६ वटा सामुदायिक वनको कार्ययोजना नविकरण गरिएको छ। आ.व. २०७५/७६ सम्ममा हस्तान्तरण गरिएका ७१ वटा मध्यवर्ति सामुदायिक वनहरूको कुल क्षेत्रफल १४१३८.१२ हेक्टर छ। जसबाट ४४,६९८ घरधुरीका २,३०,६८७ जना लाभान्वीत भएका छन्। यस आर्थिक वर्षमा विधान दर्ता भएका, कार्ययोजना नविकरण भएका र हस्तान्तरण भएका वनको विवरण अनुसूची १७ मा दिइएको छ।

मध्यवर्ति सामुदायिक वन सम्बन्धि गतिविधिहरू

वन समूहहरूले उपभोक्ता समिति तथा अन्य निकायहरूको समेत सहयोग लिई मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्युनिकरणका लागि पि.सि.सि.सहित मेस जाली लगाउने कार्य गरेका छन्। त्यस्तै वन समूहका नियमिति कार्यक्रमहरूमा वन संरक्षण अन्तरगत आगलागी नियन्त्रण, चरिचरण नियन्त्रण, अग्नी पथ निर्माण लगायतका कार्यहरू गरेका छन् भने वन सम्बर्धनमा भाडी सफाई, एकल्याउने, पत्ल्याउने कार्यहरू भएका छन्। सिमसार व्यवस्थापनका लागि तालहरू सफाई गर्ने, पोखरीहरू निर्माण गर्ने, सुख्खा समयमा पानी अभाव हुँदा पानीको आपूर्तिको लागि वातावरण मैत्री सोलार बोरिङ्ग निर्माण लगायतका कार्यहरू भएका छन्। यसका अलवा पर्यटक व्यवस्थापनका लागि हरियाली पार्क, मचान निर्माण लगायतका आवश्यक पूर्वाधारहरू निर्माण गर्दै आएका छन्। वन तथा वन्यजन्तु संरक्षणका लागि सिमसार व्यवस्थापनका साथै प्रचार प्रसारका कार्यक्रमहरू गरिएका छन्।

१५.४.३ निजी वन

मध्यवर्ति क्षेत्र भित्रको आफ्नो हक पुग्ने जग्गा धनीले आफ्नो ईच्छा अनुसार मध्यवर्ति निजी वनका संरक्षण, विकास तथा वन पैदावरको उपभोग गर्न सक्ने व्यवस्था अनुसार आफ्नो निजी जग्गामा बृक्षारोपण गरी निजी वन व्यवस्थापन गर्न आ.व. २०७५/७६ सम्ममा यस निकुञ्जमा २०-०५-०२.२५ विगाह क्षेत्रफल भएका १३ वटा मध्यवर्ति निजी वनहरू यस निकुञ्ज कार्यालयमा दर्ता गरिएका छन्। यसको सम्पूर्ण विवरण अनुसूचि १८ मा दिइएको छ।

१५.४.४ कबुलियती वन

मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली २०५२ मा कबुलियती वनको प्रावधान नभएता पनि मध्यवर्ति क्षेत्र घोषण हुनु पूर्व जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुरबाट हस्तान्तरण भएका मध्यवर्ति घोषण भए पछि जिम्मेवारी सरी आएका ३ वटा कबुलियती वनहरू यस निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रमा पर्दछन्। जसको कुल क्षेत्रफल १९.६८ हेक्टर छ भने २१ घरधुरीका १६० व्यक्तिहरू लाभान्वित भएका छन्। कबुलियती वनको सम्पूर्ण विवरण अनुसूचि १९ मा दिइएको छ।

मध्यवर्ति कबुलियती वन सम्बन्धि गतिविधिहरू

कबुलियती वन समूहहरूलाई बंगुर पाठा वितरण, माछाको भुरा वितरण, विरुवा खरिद तथा रोपन र घाँस विकास

तथा विरुवा रोपन/बायो ईन्जिनियरिङ्ग कार्यहरू पुजिगत खर्च अन्तरगतका कार्यक्रमहरू सम्पन्न गरिएको छ । त्यस्तै चालु खर्च अन्तरगतका कबुलियती वन अवलोकन भ्रमण, आयआर्जत तथा सिप विकास, नेतृत्व विकास तथा लेखा तालिम, लैगिंक तथा समावेशी सशक्तिकरण तालिम, जडिबुटि गैरकाष्ठ वन पैदावर विरुवा खेति विस्तार तथा व्यवस्थापन तालिम लगायतका कार्यक्रमहरू सम्पन्न गरिएको छ ।

१५.५ निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रमा वन अतिक्रमण व्यवस्थापन

यस निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रको विभिन्न स्थानमा वन अतिक्रमण गरी मानव वस्ती बसोबास भएका छन् । अतिक्रमित क्षेत्रहरूको अनुगमन तथा नक्साङ्कन कार्यको लागि स्थानीय मानिसहरू तथा प्राविधिक समेतको सहभागितामा आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा अतिक्रमण भएका क्षेत्रहरूको तथ्याङ्क अध्यावधिक गरि नक्साङ्कन कार्य गरिएको थियो । उक्त तथ्याङ्कको आधारमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्रको १२०८.४९ हेक्टर क्षेत्र अतिक्रमण भएको देखिएको छ । थप अतिक्रमण हुन नदिन कार्यालयबाट नियमित रूपमा अतिक्रमित क्षेत्रको अनुगमन भएको छ । साथै सरोकारवाला निकायहरूसंग थप अतिक्रमण हुन नदिन समन्वय तथा सहकार्य भै रहेको छ भने पुरानो अतिक्रमण हटाउन विस्तृत कार्ययोजना तयार भई रहेको छ ।

१५.६ कार्यक्रमको अनुगमन

मध्यवर्ति क्षेत्रमा सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरूको अनुगमन नियमित रूपमा हुने गरेको छ । कार्यक्रमको अनुगमन मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, प्रमुख संरक्षण अधिकृत, मध्यवर्ति शाखाका कर्मचारीहरू, सब-ईन्जिनियर र फिल्ड स्तरमा सम्बन्धित सेक्टर र नजिकको रेञ्जपोष्टबाट नियमित रूपमा अनुगमन गर्ने कार्य गरिएको छ । समितिमा प्राप्त कार्यक्रम तथा बजेटको बारेमा उपभोक्ताहरूलाई जानकारी र सहभागी गराउने कार्य उपभोक्ता समितिले गरेको छ । त्यसै गरी यस आ.व.मा निकुञ्ज र मध्यवर्ति क्षेत्रमा भए गरेका गतिविधी तथा विकासका कार्यक्रम वन तथा वातावरण मन्त्रालय, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग लगायतका निकायहरूबाट समय समयमा अनुगमन भएको छ ।

१५.७ युवा जागरण अभियान

वन्यजन्तुको चोरी शिकार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने कार्यमा युवाहरूलाई परिचालन गर्नको लागि मध्यवर्ति क्षेत्र उपभोक्ता समिति स्तरमा समुदायमा आधारित चोरशिकार नियन्त्रण युवा जागरण अभियान सञ्चालन गरिएको छ । यस कार्यलाई अभि बढी शसक्त र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन तथा समुदायको स्तरबाट तुरुन्त सम्बोधन गर्न र मानव-वन्यजन्तु बीच द्वन्द हुन नदिन स्थानीय समुदायमा चेतना फैलाउने, द्वन्द भएमा तुरुन्त उद्धार, उपचार तथा थप घटना घटन नदिन व्यवस्थापन गर्ने र अन्य प्रकोप भएमा पनि सक्रिय रूपमा सहभागी हुने, एक आपसमा समन्वय र सुचना आदान प्रदान गर्ने, घाईते, असहाय, टुहुरा, उद्धार गर्नु पर्ने वन्यजन्तुको उद्धार, रेखदेख गर्ने लगायतका कार्य गर्ने उद्देश्यले २२ वटा मध्यवर्ति उपभोक्ता समिति अन्तरगत प्रत्येक समितिमा समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण उप-समितिको गठन भएको छ । उक्त उप-समितिको उद्देश्य बमोजिम वन-वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापन तथा समस्यामा परेका वन्यजन्तुको उद्धार गर्ने कार्यमा समुदायको सकृय सहभागिता र समुदायबाट छिटो भन्दा छिटो उक्त कार्यको सम्बोधन गर्ने उद्देश्यका साथ प्रत्येक CBAPU मा ५ जनाको Rapid Responce Team निर्माण भएको छ । सोको लागि प्रत्येक उपभोक्ता समितिबाट ५ जनाको दरले २२ समितिमा ११० जना युवाहरू तयार भै काम गरिरहेको छ । जस्ले वन्यजन्तु उद्धार तथा चोरी शिकार र वन पैदावार चोरीनिकासी नियन्त्रणका काममा सहयोग पुऱ्याउँदै आइरहेको छ ।

१५.८ निजी आवादीको वन पैदावार व्यवस्थापन

मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२ को नियम २३ बमोजिम मध्यवर्ति क्षेत्र भित्रको आफ्नो हक पुग्ने जग्गा धनीले आफ्नो ईच्छा अनुसार निजी वनको संरक्षण, विकास र उक्त वन पैदावार उपयोग गर्न पाउने व्यवस्था छ। उक्त नियमावलीको २३ (४) मा जग्गा धनीले मध्यवर्ति क्षेत्र बाहिर पनि स्वतन्त्र रूपमा काठ दाउराको ओसार पसार र विक्री वितरण गर्न पाउने प्रावधान रहे बमोजिम मध्यवर्ति क्षेत्रका बासिन्दाले निजी जग्गामा लगाई हुर्काएका काठ दाउरा विक्री वितरण गरिरहेका छन्।

१५.९ मध्यवर्ति क्षेत्रमा उद्योग स्थापना

मध्यवर्ति क्षेत्र भित्र विभिन्न प्रकारका घरेलु उद्योग स्थापनाको लागि घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयमा दर्ता हुनु अगाडि उद्योग दर्ता गर्ने अधिकारीले मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२ को नियम २० बमोजिम राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको सहमति लिनु पर्ने प्रावधान बमोजिम यस आ.व.मा घरेलु उद्योग दर्ताको लागि यस कार्यालयबाट विभिन्न ३२५ वटा उद्योगहरूको दर्ताको सिफारिस गरिएको छ। यस आ.व.मा उद्योग दर्ताको लागि सिफारिस गरिएको उद्योगहरूको विवरण अनुसूचि ३० मा दिईएको छ।

१५.१० छात्रावृत्ति वितरण

मानव वन्यजन्तु द्वन्दको कारण अभिभावक गुमाएका बच्चाहरूलाई उनीहरूको शिक्षामा कुनै कमी नआओस भन्नको लागि यस निकुञ्ज कार्यालयबाट विगतदेखि छात्रावृत्ति दिईदै आएकोमा यस आ.व.पनि १६ जनालाई छात्रावृत्ति वितरण गरिएको छ। छात्रावृत्ति पाउनेहरूको सम्पूर्ण विवरण अनुसूची २४ मा दिईएको छ।

१५.११ सहकारी व्यवस्थापन र जैविक विविधता संरक्षण सुविधा कोष

मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ को दफा १२ को उपदफा (१७) मा समुहले आफ्नो सदस्यहरूबाट साप्ताहिक रूपमा सवैलाई मान्य हुने रकम बचत संकलन तथा संकलित रकम लगानी गर्न सक्नेछ, भन्ने व्यवस्था भएको र सोही निर्देशिकाको अनुसूचि २ बमोजिम स्वीकृत भएको उपभोक्ता समितिको विधानमा समेत उपभोक्ता समितिले आफ्नो क्षेत्रका स्थानीय जनताहरूको जीवन उन्नतिको लागि सहकारीतामुलक बचत कार्यक्रम संचालन गर्ने, गराउने भन्ने कानुनी व्यवस्था भएकोले मध्यवर्ति सहकारी संस्थाहरू सम्बन्धित सहकारी डिभिजन कार्यालयसँग समन्वय गरी गठन र सञ्चालनमा सहयोग एवं सहकार्य गर्ने नीति अनुरूप सहकारी प्रवर्द्धन क्षेत्रमा यस निकुञ्जबाट काम हुँदै आएको छ।

विगतमा संयुक्त राष्ट्रसंघिय विकास कार्यक्रमको आर्थिक सहयोगमा मध्यवर्ती क्षेत्रमा सञ्चालित सहभागितात्मक संरक्षण कार्यक्रमबाट २०५७ सालमा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिलाई हस्तान्तरण भएको रु.५७ लाखको कोष नै जैविक विविधता संरक्षण कोष हो। उक्त कोषबाट २०६० साल जेष्ठदेखि मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था मार्फत आय आर्जन, कृषि व्यवसाय, हरित उद्यम, वैकल्पिक उर्जा लगायतका क्षेत्रहरूमा ऋण प्रवाह हुँदै आएको छ। मध्यवर्ती क्षेत्र सामुदायिक बचत तथा ऋण कार्य निर्देशिका, २०६१ (पहिलो संशोधन, २०६३) को अधिनमा रहि जैविक विविधता संरक्षण कोष परिचालन गरिएको छ।

संस्थाको बचत, शेयर सदस्य संख्या र शेयर रकमको आधारमा पहिलो पटक रु.३ (तीन) लाख र ऋण असुलीको आधारमा दोस्रो पटक रु.१० (दस) लाखसम्म ऋण प्रवाह गरिएको छ। ऋण लगानी गर्दा ६% ब्याज दर र २ वर्षको भुक्तानी अवधि तय गरी ६/६ महिनामा सावाँ र ब्याज असुल गर्ने सम्झौता गरी सोहि बमोजिम गरिएको छ। यसरी गरिएको ऋण लगानीले मध्यवर्ती क्षेत्रमा भएका उपभोक्ताहरूको आय आर्जन र जिविकोपार्जनमा समेत

टेवा पुगेको छ । २०५८ साल देखि सहकारी प्रवर्द्धनमा सहयोग गरेको यस मध्यवर्ति क्षेत्रका सहकारी संस्थाहरूको तथ्याङ्कको आधारमा हाल २३ वटा संस्थामा कुल सदस्य संख्या २६,०९० जना सदस्यहरू रहेका छन् । जसमा महिला १४५७५ जना र पुरुष १११६९ जना र संस्थागत सदस्यता ३४६ रहेको छ । सम्पूर्ण संस्थाहरूको कुल शेयर पूँजी १०,५९,७५,१४८।- रहेको छ । संस्थाहरूको कुल बचत रु.५२,८२,२२,४१५।- रहेको छ भने कुल ऋण परिचालन १,२१,६६,१५,६०४।- रहेको छ । विपन्न सदस्यहरूलाई सहूलियत व्यजमा व्यवसाय संचालन गर्नको लागि यस कार्यालयमा रहेको BCF कोष रु.९२,४०,८४८।- समेत ऋण लगानी गरिएको छ । सहकारी संस्थाहरूको हालको अवस्था तालिका २३ मा र अनुसूची २० मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका २३: आ.व. २०७५/७६ को सहकारी क्षेत्रको सक्षिप्त वार्षिक प्रगति विवरण

क्र.सं.	विवरण	गत वर्ष	यस वर्ष थप	जम्मा
१	बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	२२	०	२२
	पर्यटन सहकारी संस्था	१	०	१
	जम्मा	२३	०	२३
२	कुल शेयर सदस्य संख्या	२१८९६	४१९४	२६०९०
	महिला	१२३२४	२२५१	१४५७५
	पुरुष	९३४२	१८२७	१११६९
	संस्थागत	२३०	११६	३४६
३	कुल शेयर पूँजी	६,२३,३२,९८८।-	४३,६४,२६०।-	१०,५९,७५,१४८।-
४	कुल बचत रकम	३४,९६,५८,३६३।-	१७,८५,६४,०५२।-	५२,८२,२२,४१५।-
५	कुल ऋण लगानी	४५,५१,२५,९१०।-	७६,१४,८९,६९४।-	१,२१,६६,१५,६०४।-
६	जैविक विविधता संरक्षण सुविधा कोष			
	लगानी			८०,२२,२०७।-
	बैंक			११,६१,१२८।-
	नगद			५७,५१३।-
	जम्मा कोष	९१,१८,८६५।-	१,२१,९८३।-	९२,४०,८४८।-

तालिका २४: जैविक विविधता संरक्षण कोषको अवस्था

सहकारी संस्था : २३ वटा	शेयर सदस्य २६०९० (पुरुष १११६९, महिला १४५७५), संस्थागत सदस्य ३४६
कुल शेयर पूँजी : रु १०,५९,७५,१४८।-	संस्थाको कुल बचत रु. ५२,८२,२२,४१५।-
BCF लगानी भएका संस्था : १४ वटामा रकम रु. ७९,०८,४७९।-	
संस्थाहरूमा लगानी भएको कुल BCF ऋण रु. १,२१,६६,१५,६०४।-	बैंक मौज्जात : रु. ११,६१,१२८।-, नगद रु. ५७,५१३।-
समूह अन्तर्गत रहेको असुल हुनु पर्ने ऋण रु. १,१३,७२८।-	कुल BCF कोष रकम रु ९२,४०,८४८।-

१६. मुख्य संरक्षणका साभेदार संस्थाहरूको संरक्षण र व्यवस्थापनमा सहभागिता

यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको संरक्षण एवं विकासका लागि राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, WWF Nepal, ZSL Nepal र पंक्षी संरक्षण संघ, नेपाल मुख्य साभेदारका रूपमा रहेका छन्। नेपाल सरकारले WWF, Nepal को आर्थिक सहयोगमा तराई भू-परिधि कार्यक्रम र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषले जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र मार्फत विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरेका छन्। त्यस्तै पंक्षी संरक्षण संघ नेपाल र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष मार्फत कसरामा गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रको व्यवस्थापन र प्राकृतिक वासस्थानमा गिद्धको संरक्षणमा सहयोग पत्याउँदै आएको छ। उक्त संस्थाहरूको सहयोगमा संचालन भएका कार्यक्रमहरू विस्तृत विवरण अनुसूची १ मा दिइएको छ।

ZSL Nepal को सहयोगमा व्यवस्थापन गरिएको घाँसे मैदानहरू

भिस्ले फाँटा

खोरियामुहान फाँटा

TAL कार्यक्रमको सहयोगमा व्यवस्थापन गरिएको अमलटारी घाँट नजिकको घाँसे मैदान

अनुसूची १ क
आ.व. २०७५/७६ को वार्षिक प्रगती

१. आर्थिक वर्ष : २०७५/७६
२. बजेट उपशीर्षक नं.: ३२९११५
३. मन्त्रालय: वन तथा वातावरण
४. कार्यक्रम/आयोजनाको नाम: राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्ष आ/चि रा नि का
५. आयोजना/कार्यालय प्रमुखको नाम: बेद कुमार ढकाल
६. यस अवधिको बजेट रु : १४६२.८९
- क. आन्तरिक (१) नेपाल सरकार : १४६२.८९
(२) संस्था: १४६२.८९
(३) जनसहभागिता: १४६२.८९
- ख. बैदेशिक (१) ऋण १४६२.८९
(२) अनुदान : १४६२.८९
७. यस अवधिको खर्च रकम र प्रतिशत:
क. आन्तरिक १ नेपाल सरकार: १२३४.३२
२ स्थानीय निकाय/संस्था: १२३४.३२
३ जनसहभागिता १२३४.३२
४. अन्य १२३४.३२
८. चालु आ.व.को हालसम्मको खर्च रकम र प्रतिशत: १२३४.३२
९. कुल लागत मध्य हालसम्म शुरु देखि यस अबधि सम्मको कुल खर्च रकम र प्रतिशत: २४६८.६४
१०. आयोजनाको शुरुदेखि यस अबधिसम्मको भौतिक प्रगती प्रतिशत: ५०.००
११. आयोजनाको कुल अवधि मध्य बितेको समय प्रतिशतमा : ५०.००
१२. यस चौमासिक अवधिको भौतिक प्रगति: ५०.००
१३. कार्यक्रम खर्च प्रतिशत पुजीगत ५०.००

क्र.स.	क्रियाकलापको विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		आ.व. २०७५/७६ को		सूचकमा आधारित उपलब्धी
				परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	
अ) पूजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु								
८.२.२.५	पोष्ट भवन निर्माण	२९२११	वटा	२	१६.५७	२.०	१६.५७	५९.९४०
८.२.१.५३	कार्यालय भवन तथा सुधार गृह मर्मत	२९२३१	वटा	१	१.६६	१.०	१.६६	९.९८९
८.३.१.४	कार्यालय फर्निचर खरिद	२९३११	पटक	१	०.२३	१.०	०.२३	१.३९०
८.४.५.१	साइकल खरिद	२९४११	वटा	१५	०.२५	१५.००	०.२५	१.४५८
८.५.१.२	प्रिन्टर खरिद	२९५११	संख्या	१	०.०५	१.००	०.०५	०.३०
८.५.१.६	डेस्कटप कम्प्युटर खरिद	२९५११	संख्या	१	०.०८	१.००	०.०८	०.५०
८.५.१.६	ल्यापटप खरिद	२९५११	वटा	१	०.१२	१.००	०.१२	०.७०
८.६.२.१	वनपथ प्राभेलांग	२९६११	कि. मि.	५	२.४८	५.००	२.४८	१२.८९१
८.६.५.८	डहेलो नियन्त्रणका लागि अग्नि रेखा निर्माण	२९६११	कि. मि.	५	०.८३	५.००	०.८३	४.९६१

क्र.स.	क्रियाकलापको विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	आ.व. २०७५/७६ को						सूचांकमा आधारित उपलब्धी कै.
				बार्षिक लक्ष्य		बार्षिक चौमासिक प्रगती				
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
८.६.७.२	कल्भर्ट निर्माण आर सी सी	२९६११	वटा	५	४.१४	२५.००	५.००	४.१४	२३.१४०	
८.६.१७.६	सोलार बोरिंग जडान	२९६११	वटा	१	१.३३	८.००	१.००	१.३३	७.८७५	
८.६.१८.१	खानेपानी ट्युबेल निर्माण	२९६११	वटा	३	०.२५	१.५०	३.००	०.२५	१.५००	
८.६.२८.१	वन्यजन्तुका लागि पानीपोखरी निर्माण	२९६११	वटा	६०	१९.८८	१२०.००	६०.००	१९.८८	११८.७२३	
८.६.२८.१३	डबेलो नियन्त्रण का लागि पानी पोखरी निर्माण	२९६११	वटा	६	०.९९	६.००	६.००	०.९९	५.९०६	
८.६.२९.३५	निकुञ्ज/आरक्षका ताल, तलैया, सिमसार क्षेत्र ब्यबस्थापन	२९६११	वटा	५	४.१४	२५.००	५.००	४.१४	२४.५६१	
८.६.३३.१	भ्यू-टावर (मचान) निर्माण(आर.सी.सी.)	२९६११	वटा	३	४.९७	३०.००	३.००	४.९७	२६.३३०	
८.६.४२.९५१.४	वन्यजन्तु उद्धार /पुनर्स्थापना (Rescue) केन्द्र निर्माण	२९६११	वटा	१	४.९७	३०.००	१.००	४.९७	२०.२९४	
८.६.४२.९५१.५	विद्युतीय तारवार /आर सी.सी. वाल निर्माण	२९६११	क्षेत्र	३	१६.५७	१००.००	३.००	१६.५७	९८.७१०	
८.७.२.१	वनपथ मर्मत सुधार	२९६२१	कि. मि.	७५	३.३५	२०.२५	७५.००	३.३५	१९.५६९	
८.७.३.१	काठे पुल मर्मत	२९६२१	वटा	२	०.२३	१.४०	२.००	०.२३	१.०९४	
८.७.९.१	खानेपानी मर्मत सुधार (पाइप जडान)	२९६२१	वटा	२	०.३३	२.००	२.००	०.३३	१.७८०	
८.७.१८.१	भ्यू टावर (मचान) मर्मत	२९६२१	वटा	५	०.५८	३.५०	४.००	०.४६	०.९८८	
८.७.२८.१८	पोष्ट भवन मर्मत सुधार	२९६२१	वटा	४	१.३३	८.००	४.००	१.३३	८.००	
	क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			२०७	८५.३२	५१५.०४	२०६.००	८५.२०	४५०.५९८	
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु										
२.१४.३.१	गेम्स्काउट/सेना/हाति परिचालकलाई पुनर्ताजकी तालिम	२२५११	जना	१	०.२५	१.५०	१.००	०.२५	१.५००	
२.१५.२.११	वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ब्यूरो बैठक (जिल्लास्तर)	२२५१२	पटक	३	०.२५	१.५०	३.००	०.२५	१.४९५	
२.१५.३.२२	संचार माध्यम बाट संरक्षण सम्बन्धी प्रचार प्रसार	२२५२२	महिना	३	०.१५	०.९०	३.००	०.१५	०.८०	
२.१५.३.२६	बार्षिक प्रतिबिदन प्रकाशन	२२५२२	प्रति	२००	०.३३	२.००	२००.००	०.३३	२.००	
२.१५.३.२०७	संपदा संरक्षण सम्बन्धी प्रार प्रसार	२२५२२	पटक	२	१.६६	१०.००	२.००	१.६६	९.९०४	
२.१५.५.२४९	घडियाल / कछुवा संरक्षण तथा ब्यबस्थापन	२२५२२	निरन्तर	१	४.९७	३०.००	१.००	४.९७	२९.९९७	
२.१५.५.३५०	गिह संरक्षण तथा ब्यबस्थापन	२२५२२	निरन्तर	१	०.८३	५.००	१.००	०.८३	५.००	
२.१५.२५.१	घाँसे मैदान ब्यबस्थापन	२२५२२	हेक्टर	२	०.९३	५.६०	२.००	०.९३	५.४२४	

क्र.स.	क्रियाकलापको विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	आ.व. २०७५/७६ को						सूचकांकमा आधारित उपलब्धी	के.
				बार्षिक लक्ष्य		बार्षिक चौमासिक प्रगती					
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट		
२.१५.२५.१२	बरामद वन पैदावार ब्यबस्थापन	२२५२२२	पटक	३	०.१२	०.७५	३.००	०.१२	०.१२	०.५२१	
२.१५.४०.१८	चोरी शिकार नियन्त्रण स्वप अपरेशन	२२५२२२	पटक	१०	०.५०	३.००	१०.००	०.५०	०.५०	२.९५४	
२.१५.४०.२०	टुहुरा तथा समस्याग्रस्त वन्यजन्तु ब्यबस्थापन	२२५२२२	पटक	२	०.६६	४.००	२.००	०.६६	०.६६	४.००	
२.१५.४०.२१	वन्यजन्तुबाट टुहुरा बनाइएका बालबालिकालाई छात्रवृत्ति	२२५२२२	जना	१५	०.२५	१.५०	१५.००	०.२५	०.२५	१.५०	
२.१५.४०.४०	मुद्दा अनुशन्धान तथा तहकितात	२२५२२२	पटक	८	०.१३	०.८०	८.००	०.१३	०.१३	०.७८८	
२.१५.४०.१९७	वन डडेलो ब्यबस्थापन(अन्य)	२२५२२२	नभएको		०.००					०.००	
२.१५.४०.१९७.२	संरक्षित क्षेत्रमा सरोकारवालाहरु संग अन्तरक्रिया	२२५२२२	पटक	३	०.२५	१.५०	३.००	०.२५	०.२५	१.४९४	
२.१५.४०.१९७.३	सेना, प्रहरी प्रशासन, नागरिक समाज संगको समन्वय तथा सहकार्य मा डडेलो नियन्त्रण	२२५२२२	पटक	२	०.५८	३.५०	२.००	०.५८	०.५८	३.४९२	
२.१५.४०.१९७.५	आगो नियन्त्रण कार्यमा प्रभावकारी भूमिका निर्वाह गर्ने समुह संस्था निकायलाई पुरस्कृत	२२५२२२	क्षेत्र	१	०.०८	०.५०	०.००	०.००	०.००	०.००	
२.१५.४०.१९७.९	डडेलो सचेतना तालिम (कर्मचारी स्तर)	२२५२२२	पटक	१	०.०८	०.५०	१.००	०.०८	०.०८	०.३६७	
२.१५.४०.१९७.१०	बन डडेलो सम्बन्धि प्रचार प्रसार(पर्चा, पम्पलेट)	२२५२२२	पटक	१	०.१३	०.८१	१.००	०.१३	०.१३	०.८०८	
२.१५.४०.१९७.११	बन डडेलो सम्बन्धि प्रचार प्रसार(एफ यम)	२२५२२२	पटक	१	०.०८	०.५०	१.००	०.०८	०.०८	०.०९४	
२.१५.४०.१९७.१३	सुराकी / स्वयं सेवक परिचालन	२२५२२२	जना	१०	०.२५	१.५०	१०.००	०.२५	०.२५	१.४९८	
२.१५.४०.२०८	गैडा संरक्षण का लागि खेलकुद कार्यक्रम	२२५२२२	पटक	१	१.१६	७.००	१.००	१.१६	१.१६	७.००	
२.१५.४०.२७९	मानव- वन्यजन्तु द्वन्द्व ब्यबस्थापन)	२२५२२२	नियन्त्र	१	०.८३	५.००	१.००	०.८३	०.८३	४.६५१	
२.१७.३.१	वन्यजन्तु सप्ताह (१-७ बैशाख)	२२५२२९	क्षेत्र/जिल्ला	१	०.२२	१.३०	१.००	०.२२	०.२२	१.२६७	
	ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			273	१४.६९	८८.६६०	२७२.००	१४.६३	१४.६३	८६.५५५	
	ग) कार्यक्रम तर्फको जम्मा			480	१००	६०३.७००	४७८.००	९९.५९	९९.५९	५३७.१५३	
	प्रशासनिक खर्च					८५९.१९०				६९७.१६९	
	कुल जम्मा खर्च					१४६२.८९०				१२३४.३२३	

सहायक संरक्षण अधिकृत

(Signature)
सहायक संरक्षण अधिकृत

अनुसूची १ ख आ.ब.२०७५/७६ को वार्षिक प्रगति

१. आर्थिक वर्ष : २०७५/७६
२. बजेट उपशीर्षक नं.: ३२९०१९
३. मन्त्रालय: वन तथा वातावरण
४. कार्यक्रम/आयोजनाको नाम: हात्तीसार/चि रा नि का
५. आयोजना/कार्यालय प्रमुखको नाम: वेद कुमार ढकाल
६. यस अवधिको बजेट रु : ६३९.७३४
७. यस अवधिको खर्च रकम र प्रतिशत: ५३७.१५२ ८३.९६ १४. सोधभर्ना मिति: ५३७.१५२
- क. आन्तरिक १ नेपाल सरकार: ५३७.१५२ क. माग गर्नु पर्ने रकम: ५३७.१५२
- ख. आन्तरिक २ स्थानीय निकाय/संस्था: २ ख. माग गरेको रकम: २
- ख. बैदेशिक ३ जनसहभागिता ३ ग. प्राप्त हुन बाँकी रकम: १ ऋण १
- ख. बैदेशिक १ ऋण १
- ख. अनुदान २ अनुदान २

- क. आन्तरिक (१) नेपाल सरकार : ५३७.१५२ ८३.९६
- (२) संस्था: २ २३.९६
- (३) जनसहभागिता: २ २३.९६
- ख. बैदेशिक (१) ऋण १ ९८.२५
- ख. अनुदान (२) अनुदान २ ९८.२५
- ८ चालु आ.ब.को हालसम्मको खर्च रकम र प्रतिशत: ५३७.१५२ ८३.९६
- ९ कुल लागत मध्य हालसम्म शुरु देखि यस अबधि सम्मको कुल खर्च रकम र प्रतिशत:
- १० आयोजनाको शुरुदेखि यस अबधिसम्मको भौतिक प्रगती प्रतिशत :
- ११ आयोजनाको कुल अवधि मध्य बितेको समय प्रतिशतमा :
- १२ यस चौमासिक अवधीको भौतिक प्रगती प्रतिशत:
- १३ कार्यक्रम खर्च प्रतिशत पुजीगत ९५.४५ चालु ८६.६५

क्र.स.	क्रियाकलापको विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	आ.ब. २०७५/७६ को						सूचकमा आधारित उपलब्धी	कै.	
				वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगती		परिमाण	भार			बजेट
				भार	बजेट	भार	बजेट					
अ) पूजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू												
८.३.१.३	दराज	२९३११	वटा	१.००	१.६८	०.१५	१.००	१.६८	०.१५			
८.३.१.११	अफिस मेच	२९३११	वटा	५.००	४.२६	०.३८	५.००	४.२६	०.३८			
८.३.१.२६	अफिस टेबल	२९३११	वटा	१.००	१.१२	०.१०	१.००	१.१२	०.१०			
८.५.१.५	डेस्कटप कम्प्युटर	२९५११	संख्या	१.००	१.६८	०.१५	१.००	१.६८	०.१५			
८.६.१.६.२	खानेपानी निर्माण	२९६११	वटा	२.००	१३.४४	१.२०	२.००	१३.४४	१.०९९			
८.६.२०.१	फोहोर मैला ब्यबस्थापनका लागि खाडल निर्माण	२९६११	वटा	२.००	३.३६	०.३०	२.००	३.३६	०.२९७			
क) पूजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:												
				१२.००	२५.५३	२.२८	१२.००	२५.५३	२.१७६			

क्र.स.	क्रियाकलापको विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	आ.बा. २०७५/७६ को						सूचांकमा आधारित उपलब्धी	के.
				वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्राप्ति		परिमाण	बजेट		
				परिमाण	भार	परिमाण	भार				
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू											
२.१.१.४.१	कार्यालय भवन मर्मत	२२३२१	वटा	१.००	१०.६४	०.९५	१.००	१०.६४	०.९५०		
२.१.१.४.२	हात्तिको सेड घर मर्मत	२२३२१	वटा	२.००	१३.४४	१.२०	१.००	६.७२	०.९४५		
२.१.१.४.३	शौचालय मर्मत	२२३२१	वटा	१.००	५.६०	०.५०	१.००	५.६०	०.३०८		
२.१.१.७.२०	हात्तिको हौदा, गद्दा मर्मत	२२३२१	वटा	१०.००	१३.४४	१.२०	१०.००	१३.४४	०.७६०		
२.१.४.२.१	बच्चा हात्तीलाई तालिम	२२५११	वटा	१.००	१४.५६	१.३०	१.००	१४.५६	१.३०		
२.१.४.३.१	हात्तिसारे कर्मचारीलाई हात्ती ब्यबस्थापन तालिम	२२५११	जना	३०.००	१६.८०	१.५०	३०.००	१६.८०	१.५०		
	ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			४५.००	७४.४७	६.६५	४४.००	७२.८१	५.७६२		
	कार्यक्रम तर्फको जम्मा:			५७.००	१००.००	८.९३०	५६.००	९८.२५	७.९३८		
	प्रशासनिक खर्च:					६३०.८०४			५२९.२१३		
	कुल जम्मा खर्च:					६३९.७३४			५३७.९५२		

सहायक सरक्षण अधिकृत

प्रमुख संरक्षण अधिकृत

अनुसूची १ ग आ.ब.२०७५/७६ को वार्षिक प्रगति

१. आर्थिक वर्ष : २०७५/७६
२. बजेट उपशीर्षक नं.: ३२९०१७
३. मन्त्रालय: वन तथा वातावरण
४. कार्यक्रम /आयोजनाको नाम: राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु सं.विभाग/ चि रा नि, मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रम
५. आयोजना/कार्यालय प्रमुखको नाम: बेद कुमार ढकाल
६. यस अवाधिको बजेट रु : ७६८.६५
क. आन्तरिक (१) नेपाल सरकार : ७६८.६५
(२) संस्था: ७६८.६५
(३) जनसहभागिता: ७६८.६५
ख. बैदेशिक (१) ऋण ७६८.६५
(२) अनुदान : ७६८.६५
७. यस अवाधिको खर्च रकम र प्रतिशत: ७६३.०११
क. आन्तरिक १ नेपाल सरकार: ७६३.०१
२ स्थानीय निकाय/संस्था: १९.२७ १३. सोधभर्ना मिति: १९.२७
३ जनसहभागिता २ ७६३.०१ क. माग गर्नु पर्ने रकम: ७६३.०१
१ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ ख. माग गरेको रकम: ७६३.०१
१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ ग. प्राप्त हुन बाँकी रकम: १९.२७
- ८ चालु आ.ब.को हालसम्मको खर्च रकम र प्रतिशत: ७६३.०११ १९.२७ १३. सोधभर्ना मिति: १९.२७
९ कुल लागत मध्य हालसम्म शुरु देखि यस अबधिसम्मको कुल खर्च रकम र प्रतिशत: ७६३.०११ ७६३.०१ क. माग गर्नु पर्ने रकम: ७६३.०१
१० आयोजनाको शुरुदेखि यस अबधिसम्मको भौतिक प्रगती प्रतिशत : १९.२७ १३. सोधभर्ना मिति: १९.२७
११ आयोजनाको कुल अवाधि मध्य बितेको समय प्रतिशतमा : १९.२७ १३. सोधभर्ना मिति: १९.२७
१२ यस चौमासिक अवाधिको भौतिक प्रगति: १९.२७ १३. सोधभर्ना मिति: १९.२७

क्र.स.	क्रियाकलापको विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	आ.ब. २०७५/७६ को						सूचांकमा आधारित उपलब्धी	कै.		
				वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगती		परिमाण	बजेट			भार	बजेट
				परिमाण	भार	परिमाण	भार						
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू													
२.१५.३०.१७	संरक्षण कार्यक्रम	२६४१२	घ मि	४८.००	०.६२	४.८०	४८.००	०.६२	४.८०				
३०.१७.१	तटबन्धन, ड्याम निर्माण	२६४१२	कि मि	३.४०	१५.४९	११९.०३	३.४०	१५.४९	११८.६४				
३०.१७.३	मेष जलियुक्त तारबार निर्माण	२६४१२	मि	२४४.००	३.१७	२४.३५	२४४.००	३.१७	२४.३५				
३०.१७.४	पर्खाल निर्माण	२६४१२	वटा	१.००	०.१३	१.००	१.००	०.१३	१.००				
३०.१७.५	नर्सरी स्थापना तथा ब्यबस्थापन	२६४१२	वटा	१०१.००	०.६५	५.०३	१०१.००	०.६५	५.०३				
३०.१७.६	वैकपिक उर्जा अनुदान	२६४१२	पटक	१.००	१.२५	९.६०	१.००	१.२५	९.६०				
३०.१७.७	सामुदायीक वन व्यवस्थापन	२६४१२	पटक	१.००	०.५३	४.१०	१.००	०.५३	४.१०				
३०.१७.८	वन्यजन्तुवाट भएको क्षतिको राहत अनुदान	२६४१२	पटक	१.००	०.३७	२.८२	१.००	०.३७	२.८२				
३०.१७.९	चोरी शिकारी नियन्त्रण (गस्ती र स्विप अप्रेसन)	२६४१२	पटक	१.००	१.३०	१०.००	१.००	१.३०	१०.००				
३०.१७.१२	निकुञ्ज व्यवस्थापन	२६४१२	पटक	१.००	१.३०	१०.००	१.००	१.३०	१०.००				

क्र.स.	क्रियाकलापको विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	आ.बा. २०७५/७६ को						सूचांकमा आधारित उपलब्धी कै.
				वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगती		परिमाण	बजेट	
				परिमाण	भार	परिमाण	भार			
३०.१७.१९	वृक्षारोपण	२६४१२	हेक्टर	१.००	०.०७	१.००	०.०७	१.००	०.०७	०.५०
३०.१७.५६	मानव वन्यजन्तु छुन्द सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम	२६४१२	पटक	१.००	०.२६	१.००	०.२६	१.००	०.२६	२.००
३०.१७.१०	तारबार तथा मर्मत	२६४१२	कि मि	१.२८	२.५०	१.२८	२.५०	१.२८	२.५०	१९.२२
३०.१७.१०	गस्ती कार्यका लागि डूगां व्यवस्थापन	२६४१२	पटक	१.००	०.२२	१.००	०.२२	१.००	०.२२	१.७०
३०.१७.१०	पार्क निर्माण र वृक्षारोपण	२६४१२	पटक	१.००	०.२६	१.००	०.२६	१.००	०.२६	२.००
३०.१७.१०	मचान निर्माण	२६४१२	वटा	१.००	१.२९	१.००	१.२९	१.००	१.२९	९.७५
	जम्मा			४०७.६८	२८.११	४०७.६८	२८.११	४०७.६८	२८.११	२१५.५१
२१५।३०।१९	सामुदायिक विकास कार्यक्रम									
२१५।३०।१९।१	तटबन्धन निर्माण	२६४१२	घ मि	८४.००	१.०९	८४.००	१.०९	८४.००	१.०९	८.३५
२१५।३०।१९।२	मेस जालीयुक्त तारवार निर्माण	२६४१२	कि मि	०.९६	१२.४८	०.९६	१२.४८	०.९६	१२.४८	९५.९०
२१५।३०।१९।३	बाटो ग्राभलिंग	२६४१२	मि	९२९.००	०.८५	९२९.००	०.८५	९२९.००	०.८५	६.५०
२१५।३०।१९।४	पखाल निर्माण	२६४१२	मि	१७८.००	२.३२	१७८.००	२.३२	१७८.००	२.३२	१७.८०
२१५।३०।१९।७	खानेपानी निर्माण र मर्मत	२६४१२	वटा	६.००	०.३९	६.००	०.३९	६.००	०.३९	३.००
२१५।३०।१९।२८	भवन, गेट र मचान निर्माण	२६४१२	वटा	१६.००	८.९८	१६.००	८.९८	१६.००	८.९८	६८.२२
२१५।३०।१९।२९	शौचालय निर्माण	२६४१२	वटा	१.००	०.२६	१.००	०.२६	१.००	०.२६	२.००
२१५।३०।१९।३५	सिंचाई व्यवस्थापन (कूलो, वोरिङ, ईनार, पोखरी)	२६४१२	वटा	१.००	०.४६	१.००	०.४६	१.००	०.४६	३.५०
२१५।३०।१९।४२	मानव वन्यजन्तु छुन्द व्यवस्थापन	२६४१२	पटक	१.००	०.६५	१.००	०.६५	१.००	०.६५	४.९९
	जम्मा			१२१६.९६	२७.४८	१२१६.९६	२७.४८	१२१६.९६	२७.४८	२१०.२६
२१५।३०।२०	आय आर्जन तथा सि विकास कार्यक्रम									
२१५।३०।२०।१	होटल व्यवस्थापन र नेचर गाईड तालिम	२६४१२	जना	३६.००	०.४७	३६.००	०.४७	३६.००	०.४७	३.६५
२१५।३०।२०।४	डाईभिङ तालिम	२६४१२	जना	१८.००	०.२३	१८.००	०.२३	१८.००	०.२३	१.८०
२१५।३०।२०।५	सिलाई कटाई र कपडामा वृटा भर्ने तालिम	२६४१२	जना	३३.००	०.४३	३३.००	०.४३	३३.००	०.४३	३.३०
२१५।३०।२०।६	हस्तकला सामग्री वुनाई तालिम	२६४१२	जना	१४.००	०.१८	१४.००	०.१८	१४.००	०.१८	१.४०
२१५।३०।२०।७	सिप विकास र आय आर्जन तालिम	२६४१२	जना	८७.००	१.१३	८७.००	१.१३	८७.००	१.१३	८.७०

क्र.स.	क्रियाकलापको विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	आ.बा. २०७५/७६ को						सूचांकमा आधारित उपलब्धी	कै.
				वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगती		परिमाण	बजेट		
				परिमाण	भार	परिमाण	भार				
२०७५३०१२०१३२	समूह र सहकारी व्यवस्थापन	२६४१२	पटक	१.००	१.४७	११.३०	१.००	१.४७	११.३०		
२०७५३०१२०१४०	पशुपालन गोठ सुधार, भेरेरेमरी तालिम	२६४१२	पटक	१.००	०.७७	५.९०	१.००	०.७७	५.९०		
२०७५३०१२०१४१	कृषि तालिम	२६४१२	पटक	१.००	०.२५	१.९०	१.००	०.२५	१.९०		
२०७५३०१२०१६६	वन्यजन्तुवाट भएको क्षतिको राहत	२६४१२	पटक	१.००	२.१३	१६.४०	१.००	२.१३	१६.४०		
२०७५३०१२०१६७	पशु स्वास्थ्य सेवा सुधार अनुदान	२६४१२	पटक	१.००	०.६८	५.२०	१.००	०.६८	५.२०		
२०७५३०१२०१६८	लक्षित वर्गका लागि आय आर्जन कार्यक्रम	२६४१२	पटक	१.००	०.४६	३.५०	१.००	०.४६	३.५०		
२०७५३०१२०१७०	दैवि प्रकोप राहत	२६४१२	पटक	१.००	०.०७	०.५०	१.००	०.०७	०.५०		
२०७५३०१२०१७१	पर्याप्यटन प्रबर्धन	२६४१२	पटक	१.००	१.४२	१०.९५	१.००	१.४२	१०.९५		
२०७५३०१२०१७२	कार्यक्रम अनुगमन, मूल्यांकन परिबहन	२६४१२	पटक	३.००	५.८५	४५.००	३.००	५.८५	४४.९९		
२०७५३०१२०१८४	सिचाई व्यवस्थापन	२६४१२	वटा	१.००	०.५२	४.००	१.००	०.५२	४.००		
२०७५३०१२०१९६	विद्युतिय तारबार निर्माण तथा मर्मत	२६४१२	मि	३.००	०.४६	३.५०	३.००	०.४६	३.५०		
२०७५३०१२०१९७	मेस जालीयुक्त तारवार निर्माण	२६४१२	मि	१७४.००	२.२६	१७.४०	१७४.००	२.२६	१७.३८		
	जम्मा			३७७.००	१८.७८	१४४.४०	३७७.००	१८.७८	१४४.३७		
२०७५३०१२१	संरक्षण शिक्षा कार्यक्रम										
२०७५३०१२११	संरक्षण सम्बन्धि स्कुल शिक्षा	२६४१२	पटक	१.००	०.२१	१.६५	१.००	०.२१	१.६५		
२०७५३०१२१२	संरक्षण सम्बन्धि दिवस समारोह	२६४१२	पटक	३.००	०.६६	५.१०	३.००	०.६६	५.१०		
२०७५३०१२१३	संरक्षण सम्बन्धि गोष्ठि, अन्तरक्रिया, प्रबचन	२६४१२	पटक	२.००	०.३६	२.८०	२.००	०.३६	२.८०		
२०७५३०१२१५	अवलोकन भ्रमण	२६४१२	पटक	१.००	०.६५	५.००	१.००	०.६५	५.००		
२०७५३०१२१९	संरक्षण सम्बन्धि प्रचार प्रसार सामग्री प्रकाशन, प्रशासन	२६४१२	पटक	१.००	०.५९	४.५५	१.००	०.५९	४.५५		
२०७५३०१२१६	चोरी शिकार नियन्त्रणको लागि युवा परिचालन	२६४१२	पटक	१२.००	१.०२	७.८५	१२.००	१.०२	७.८५		
२०७५३०१२१२१	संरक्षणमा प्रतिबद्ध व्यक्ति, संस्थालाई पुरस्कार, छात्रबृत्ति	२६४१२	पटक	१.००	०.०७	०.५०	१.००	०.०७	०.५०		
२०७५३०१२१२९	संरक्षणमूलक खेलकुद कार्यक्रम	२६४१२	पटक	१.००	०.८१	६.२५	१.००	०.८१	६.२५		
२०७५३०१२१५९	प्राकृतिक प्रकोप, बाढि पिडित, विपन्न छात्र छात्रालाई छात्रबृत्ति	२६४१२	जना	१.००	०.५४	४.१५	१.००	०.५४	४.१५		
२०७५३०१२१६०	नेतृत्व विकास र लेखा व्यवस्थापन तालिम	२६४१२	जना	२.००	०.४४	३.३९	२.००	०.४४	३.३९		

क्र.स.	क्रियाकलापको विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	आ.बा. २०७५/७६ को						सूचांकमा आधारित उपलब्धी	कै.
				वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगती					
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट		
२११५।३०।२१।६६	समन्वय बैठक जिल्ला समन्वय स्तरीय	२६४१२	वटा	३.००	०.३३	२.५०	३.००	०.३३	२.४३		
२११५।३०।२१।६७	दैवि प्रकोप राहत र आर्थिक सहयोग	२६४१२	पटक	१.००	०.२०	१.५०	१.००	०.२०	१.५०		
२११५।३०।२१।६८	नेतृत्व विकास र उत्प्रेरणामूलक तालिम	२६४१२	पटक	१.००	०.६५	५.००	१.००	०.६५	५.००		
२११५।३०।२१।६९	समितिका पदाधिकारीहरूको लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम	२६४१२	पटक	१.००	०.६५	५.००	१.००	०.६५	४.९६		
२११५।३०।२१।७०	संरक्षण सम्बन्धि उर्तवि तथा महोत्सव कार्यक्रम	२६४१२	पटक	१.००	०.१८	१.४०	१.००	०.१८	१.४०		
२११५।३०।२१।७१	कानूनि शिक्षा	२६४१२	पटक	१.००	०.०५	०.४०	१.००	०.०५	०.४०		
२११५।३०।२१।८७	तारबार निर्माण	२६४१२	मि	१३२.५०	१.७२	१३.२५	१२५.३०	१.६३	१२.५३		
२११५।३०।२२	नदी कटान क्षतिपूर्ति वितरण	२६४१२	रोपनि	१६.००	६.५०	५०.००	१६.००	६.५०	४९.९३		
	जम्मा			१८१.५०	१५.६३	१२०.२९	१७४.३०	१५.५४	११९.३९		
२११५।३०।२३	प्रशासनिक खर्च	२६४१२	निरन्तर	१.००	१०.००	७६.८६	१.००	१०.००	७६.८३		
	कार्यक्रमको जम्मा			२१८४.१४	१००.००	७६८.६५	२१७६.९४	९९.९०	७६३.०११		

सहायक संरक्षण अधिकृत

प्रमुख संरक्षण अधिकृत

अनुसूची १ घ

आ.ब.२०७५/७६ को वार्षिक प्रगति

१. आर्थिक वर्ष : २०७५/७६
 २. बजेट उपशीर्षक नं.: ३२९०१७
 ३. मन्त्रालय: वन तथा वातावरण
 ४. कार्यक्रम/आयोजनाको नाम: राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु सं.विभाग/कबुलियती बन्/चि रा नि का
- ७ यस अवधिको खर्च रकम र प्रतिसत: ५.०७५ ९३.६३ १४. सोधभर्ना मिति: ५.०७५ क. माग गर्नु पर्ने रकम: ५.०७५ ख. माग गरेको रकम: ५.०७५ ग. प्राप्त हुन बाँकी रकम: ५.०७५

५. आयोजना/कार्यालय प्रमुखको नाम: वेद कुमार ढकाल

६. यस अवधिको बजेट रु :

क. आन्तरिक (१) नेपाल सरकार :

(२) संस्था: ५.४२

(३) जनसहभागिता: ५.४२

ख. बैदेशिक (१) ऋण

(२) अनुदान: ५.०७५ ९३.६३

८ चालु आ.ब.को हालसम्मको खर्च रकम र प्रतिसत: ५.०७५ ९३.६३

९ कुल लागत मध्य हालसम्म शुरु देखि यस अबधि सम्मको कुल खर्च रकम र प्रतिसत: ५.०७५ ९३.६३

१० आयोजनाको शुरुदेखि यस अबधिसम्मको भौतिक प्रगती प्रतिसत: ५.०७५ ९३.६३

११ आयोजनाको कुल अवधि मध्य बितेको समय प्रतिसतमा: ५.०७५ ९३.६३

१२ यस चौमासिक अवधिको भौतिक प्रगति: ५.०७५ ९३.६३

१३ कार्यक्रम खर्च प्रतिशत पुजीगत १००.०० चालु ९०.२०

क्र.स.	क्रियाकलापको विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	आ.ब. २०७५/७६ को				सूचकमा आधारित उपलब्धी	के.
				वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगती			
				परिमाण	भार	परिमाण	भार		
अ) पूजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू									
०.००		०.००	०	१५०.००	१३.८४	०.७५	१५०.००	१३.८४	०.७५
०.००		०.००	०	१५००.००	२.७७	०.१५	१५००.००	२.७७	०.१५
०.००		०.००	०	१९००.००	४.६१	०.२५	१९००.००	४.६१	०.२५
८.६.२२.७९	घास विकाश तथा डालेघास रोपन	०.००	०	३.००	१३.८४	०.७५	३.००	१३.८४	०.७५
	क) पूजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			३५५३.००	३५.०६	१.९०	३५५३.००	३५.०६	१.९०
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू									
२.१५.१.१८२	कार्यक्रम समन्वय बैठक	२२५१२	पटक	२.००	१.४८	०.०८	२.००	१.४८	०.०८
०.००		०.००	०	१.००	७.०१	०.३८	१.००	७.०१	०.३८
२.१५.१.१८३	कबुलियती वन अबलोकन भ्रमण	०.००	०	१.००	१.८५	०.१०	१.००	१.८५	०.१०

क्र.स.	क्रियाकलापको विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	आ.बा. २०७५/७६ को						सूचिका आधारित उपलब्धी	के.
				वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगती		परिमाण	बजेट		
				परिमाण	भार	परिमाण	भार				
२.१५.१.१८७	आय आर्जन तथा सीप विकाश तालिम	०.००	०	१.००	१.८५	१.००	१.८५	१.००	१.८५	०.०९५	
०.००		०.००	०	२०.००	१.८५	२०.००	१.८५	२०.००	१.८५	०.१०	
०.००		०.००	०	२.००	३.५१	२.००	३.५१	२.००	३.५१	०.१९	
२.१५.४०.२४	कार्यक्रम अनुगमन (बिभाग /कार्यालय)	०.००	०	१.००	९.२३	१.००	९.२३	१.००	९.२३	०.५०	
०.००		०.००	०	१.००	९.२३	१.००	९.२३	१.००	९.२३	०.५०	
०.००		०.००	०	३.००	८.८६	३.००	८.८६	३.००	८.८६	०.४८	
०.००	जीविकोपार्जन सुधार योजना (LIP) तयारी/ कार्यन्वयन	०.००	०	३.००	१३.८४	३.००	१३.८४	३.००	१३.८४	०.७५	
०.००	जडिबुटी गैर काष्ठ वन पैदावार खेति विस्तार अनुदान	०.००	०	३.००	६.२७	३.००	६.२७	३.००	६.२७	३.१७५	
				३८.००	६४.९७	३५.२२	६४.९७	३५.००	६४.९७	३.१७५	
					१००.०	५.४२	१००.०	५.४२	१००.०	५.०७५	

प्रमुख संरक्षण अधिकृत

सहायक संरक्षण अधिकृत

अनुसूची १ ड आ.ब.२०७५/७६ को वार्षिक प्रगति

१. आर्थिक वर्ष : २०७५/७६

२. बजेट उपशीर्षक नं.: ३२११.२७

३. मन्त्रालय: वन तथा भू-संरक्षण

४. कार्यक्रम/आयोजनाको नाम: ब ज स क्षेत्र

५. आयोजना/कार्यालय प्रमुखको नाम: वेद कुमार ढकाल

६. यस अवधिको बजेट रु :

क. आन्तरिक (१) नेपाल सरकार :

(२) संस्था:

(३) जनसहभागिता:

ख. बैदेशिक (१) ऋण

(२) अनुदान :

१२२.९५

१२२.९५

७. यस अवधिको खर्च रकम र प्रतिशत:

क. १ नेपाल सरकार:

२ स्थानीय निकाय/संस्था:

३ जनसहभागिता

ख. १ ऋण

२ अनुदान

८ चालु आ.ब.को हालसम्मको खर्च रकम र प्रतिशत:

९ कुल लागत मध्य हालसम्म शुरुदेखि यस अबधिसम्मको कुल खर्च रकम र प्रतिशत:

१० आयोजनाको शुरुदेखि यस अबधिसम्मको भौतिक प्रगती प्रतिशत :

११ आयोजनाको कुल अवधि मध्य बितेको समय प्रतिशतमा :

१२ यस चौमासिक अवधिको भौतिक प्रगति:

१३ कार्यक्रम खर्च प्रतिशत

१०८.७९९

१०८.८०

८८.४९

१०८.७९९

८८.४९

१४. सोधभर्ना मिति:

क. माग गर्नु पर्ने रकम:

ख. माग गरेको रकम:

ग. प्राप्त हुन बाँकी रकम:

१०८.७९९

८८.४९

१७.७०

चालु

९९.०१

क्र.स.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	इकाई	आ.ब. २०७५/७६ को						मूचांकमा आधारित प्रमुख प्रतिफल/उपलब्धी	कैफियत
			वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगती		परिमाण	बजेट		
			भार	बजेट	भार	बजेट				
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू										
८.६.४२.१०१७	वन्यजन्तुको लागि घाँसे मैदान ब्यबस्थापन	हेक्टर	३०	१५.६२	१९.२	३०	१५.६२	१८.६००		
८.६.४२.१०१८	डुंगा निर्माण	वटा	५	४.०७	५	५	४.०७	४.९९५		
८.६.४२.१०१८	समस्याग्रस्त बाघ/चितुवाको लागि खोर निर्माण	वटा	४	६.५१	८	४	६.५१	८.०		
८.६.४२.८३३	संरक्षण सूचना चौतारी निर्माण	वटा	१	८.१३	१०	१	८.१३	८.२५८		
८.७.२.१	वनपथ मर्मत सुधार	कि. मि.	८०	१६.२७	२०	८०	१६.२७	१९.८२		
८.७.३.१	काठे पुल मर्मत	वटा	१०	८.१३	१०	७	५.६९	२.२०३		
८.७.११.१	वन्यजन्तुको खानेपानी पोखरी मर्मत	वटा	५	८.५४	१०.५	५	८.५४	९.१३८		
८.७.१८.१	भ्यू टावर (मचान) मर्मत	वटा	५	८.१३	१०	४	६.५१	७.७७४		
८.७.२९.१८	पोष्ट भवन मर्मत सुधार	वटा	३	४.८८	६	३	४.८८	६.००		

क्र.स.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	इकाई	आ.व. २०७५/७६ को						सूचांकमा आधारित प्रमुख प्रतिफल/उपलब्धी	कैफियत	
			वार्षिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगती		परिमाण	भार			बजेट
			परिमाण	भार	बजेट	भार					
	क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:										
२.१५.१.२०९	बाघ संरक्षण सम्बन्धि अन्तरक्रिया गोष्ठी	पटक	२	२.४४	३	२	२.४४	२.९९९	७८.०३	८४.७९०	
२.१५.५.१	बाघको नियमित अनुगमन क्यामेरा ट्रापिङ	पटक	२	६.०२	७.४	२	६.०२	७.४००			
२.१५.४०.१८	चोरी शिकार नियन्त्रण स्विप अपरेशन	पटक	२०	२.३२	२.८५	२०	२.३२	२.७८७			
२.१५.४०.३३	अग्रपतिमा काम गर्ने कर्मचारीको लागि संचार सहयोग	पटक	३	२.४४	३	३	२.४४	३.०००			
२.१५.४०.३४	गस्ती प्रयोजनका लागि सवारी इन्धन तथा मर्मत	पटक	४	६.५१	८	४	६.५१	७.८२३			
	ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:		३१	१९.७	२४.२५	३१.०	१९.७२	२४.००९			
	कुल जम्मा खर्च		१७४	१००	१२२.९५	१७०.०	९७.७०	१०८.७९९			

सहायक संरक्षण अधिकृत

प्रमुख संरक्षण अधिकृत

अनुसूची १ छ

तराई भू-परिधि कार्यक्रम मार्फत गरिएको कार्यक्रमहरू

क्र.स.	TAL कोड न.	सम्झौता नम्बर	बजेट श्रोत	कार्यक्रमको नाम	सम्झौता बजेट (TAL PABZ)	De Commit Amount till March 2019	कुल खर्च	बजेट बाँकी	कैफियत
१	1.1.4	TALPABZ_019_03	IUCN/KFW	Watch Tower construction	७,५७१,१०२	१९८,३९४	७,३७२,७०८.००	०.००	
२	1.1.7	TALPABZ_019_03	IUCN/KFW	Fireline/ forest road maintenance	७५३,६३८	९,२२७	७४४,४११.००	-	
३	1.1.8	TALPABZ_019_03	IUCN/KFW	Guard Post construction	५,२०९,३८७	१५८,७२४	५,०५०,६६३.००	-	
४	1.1.13	TALPABZ_019_03	IUCN/KFW	Strengthen mobility and patrolling (Long range patrolling/sweeping/Camping)	४३१,७५०	-	४३१,७५०.००	-	
५	1.6.2	TALPABZ_019_03	IUCN/KFW	WCCB District cell quarterly meeting to increase coordination among enforcement agencies (DFO, National Parks)	३३३,४००	१४५,७०६.००	१८७,६९४.००	-	
६	1.1.8	TALPABZ_019_03	IUCN/KFW	Institutional Support	२४०,०००	२,१९१	२३७,८०९.००	-	
७	1.1.13	TALPABZ_019_03_# 1	IUCN/KFW	Regular patrolling in trade route and poaching prone areas	१९३,६७०	३०१	१९३,३६९.००	-	
८	1.1.13	TALPABZ_019_03_# 1	CAITS	Strengthen mobility and patrolling (sweeping/Camping, Informants)	५००,०००	-	५००,०००.००	-	
९	1.1.19	TALPABZ_019_03_# 1	IUCN/KFW	Local level transboundary meeting with senior authorities of Nepal and India (3 days*15 Person)	५५८,४००	२७९,४००	२७९,०००.००	-	
१०	1.1.1	TALPABZ_019_03_# 1	IUCN/KFW	Training on wildlife identification and legal procedure for LEA frontline staff (rangers, gamescouts)	६००,०००	८३५	५९९,१६५.००	-	
११	1.4.1	TALPABZ_019_03_# 1	IUCN/KFW	Grassland management in core	१,२६०,०००	६,२१०	१,२५३,७९०.००	-	
१२	1.4.1/1.1.19	TALPABZ_019_03_# 1	IUCN/KFW	Institutional Support	१३३,८००	१२१,५८३	१२,२१७.००	-	

क्र.स.	TAL कोड नं.	सम्भौता नम्बर	बजेट श्रोत	कार्यक्रमको नाम	सम्भौता बजेट (TAL PABZ)	De Commit Amount till March 2019	कुल खर्च	बजेट बाँकी	कैफियत
१३	1.1.11	TALPABZ_019_03_# 2	UK Tiger [5J13]	Strengthen/maintain technology use in anti-poaching (Sniffer Dog)	२१०,०००	-	२१०,०००.००	-	
१४	1.1.14	TALPABZ_019_03_# 2	UK Tiger [5J13]	Intelligence collection and information mobilization	६००,०००	-	६००,०००.००	-	
१५	1.4.1	TALPABZ_019_03_# 2	IUCN/KFW	Grassland management	३९५,४८२	२,८१९	३९२,६६३.००	-	
१६	1.1.10	TALPABZ_019_03_# 3	CAITS	Equipment and Accessories Support	७५०,०००	१२,८६०	७३७,१४०.००	-	
१७	1.1.4	TALPABZ_019_03_# 4	IUCN/KFW	Watch tower railing construction and coloring	२४७,९९५	८६९	२४७,१२६.००	०.००	
१८	1.1.11	TALPABZ_019_03_# 4	IUCN/KFW	Joint operation building construction	१,९९६,१६५	-	१,९९६,१६५.००	-	
१९	1.1.11	TALPABZ_019_03_# 4	IUCN/KFW	Equipment's support for joint operation cell	५००,०००	-	४९९,९३९.००	६१.००	
२०	1.1.10	TALPABZ_019_03_# 4	IUCN/KFW	Equipment support to newly constructed guard post	१,६००,०००	७०,६७०	१,५२९,३३०.००	-	
२१	1.1.11	TALPABZ_019_03_# 4	UK Tiger (5J13)	Sniffer dog management support	१८६,०००	-	१८६,०००.००	-	
२२	1.6.2	TALPABZ_019_03_# 4	IUCN/KFW	WCCB District cell institutional support in PAS	५५८,८८३	७६५	५५८,११८.००	-	
२३	1.1.13	TALPABZ_019_03_# 4	UK Tiger (5J13)	Support to PAs for sweeping and camping operation (Equipment for sweeping and camping)	५००,०००	-	४९८,०३२.००	१,९६८.००	
२४	1.1.14	TALPABZ_019_03_# 4	UK Tiger (5J13)	A. Vehicle and manpower use in informants mobilization and patrolling in transit, hubs area	३००,०००	-	३००,०००.००	-	
२५	1.1.13	TALPABZ_019_03_# 4	IUCN/KFW	B. Regular patrolling/sweeping/campaign	२०१,१५०	-	२०१,१५०.००	-	
२६	1.1.14	TALPABZ_019_03_# 4	UK Tiger (5J13)	Support to informants remuneration in source sites, transit centers, hubs, trade routes and border points as well as information purchase	६००,०००	-	५८६,१५३.००	१३,८४७.००	
२७	1.1.10	TALPABZ_019_03_# 4	UK Tiger (5J13)	Solar support for Guard post and Kasara HQ	२००,०००	-	१९९,४९९.००	५०१.००	

क्र.स.	TAL कोड नं.	सम्भौता नम्बर	बजेट श्रोत	कार्यक्रमको नाम	सम्भौता बजेट (TAL PABZ)	De Commit Amount till March 2019	कुल खर्च	बजेट बाँकी	कैफियत
२८	1.1.9	TALPABZ_019_03_# 4	UK Tiger (5J13)	Guard Post Maintenance (Sunachuri)	४८४,१६५	-	४८२,७८६.००	१,३७९.००	
२९	4.1.3	TALPABZ_019_03_# 4	UK Tiger (5J13)	Golghar Construction (Triveni)	९८,९६२	-	९८,९६२.००	-	
३०	1.1.10	TALPABZ_019_03_# 4	UK Tiger (5J13)	Equipment support for Conservation School	२५०,०००	-	२४९,८९७.००	१०३.००	
३१	1.4.1	TALPABZ_019_03_# 5	Whiskas (5G63)	Grassland management (35 HA)	१,८०५,५८९	-	१,७७२,०८८.००	३३,५०१.००	
३२	1.1.9	TALPABZ_019_03_# 6	UK Tiger (5J13)	Guard post maintenance and protection wall (gabion box) construction	४९९,९९९	-	४९८,०१८.००	१,९८१.००	
३३	4.7.10	TALPABZ_019_03_# 2_Kind	IUCN/KFW	Conduct regular wildlife and habitat change monitoring (tiger monitoring at Sameshor hill forest)	५९२,५००	-	५६१,४५२.००	३१,०४८.००	Kind Grant
३४	1.1.10	TALPABZ_019_03_# 4_Kind	UK Tiger (5J13)	Equipment support for Conservation School	८३५,०००	-	८३४,४५९.००	५४१.००	Kind Grant
जम्मा					३१,९९७,०३७.००	१,०१०,५५४.००	३०,१०१,५५३.००	८४,९३०.००	

जेड.एस.एल. नेपाल मार्फत गरिएका कार्यक्रमहरू

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	बजेट श्रोत	स्थान	क्षेत्रफल हेक्टर	इष्टिमेट रकम	खर्च रकम	कैफियत
१	घाँसे मैदान व्यवस्थापन	ZSL Nepal	टाइएगर टप क्षेत्रको खोरियामुहान फाँटा	२५.५	१२५०५७.००	१२४६४६६.२८	
२	घाँसे मैदान व्यवस्थापन	ZSL Nepal	टाइएगर टप क्षेत्रको भिम्लेफाँटा	२५.५	१२५०५७.००	१२४५३४०.९१	

सहायक सरक्षण अधिकृत

सहायक सरक्षण अधिकृत

अनुसूची २ हात्तीको विवरण

क्र.सं.	हात्तीको नाम	लिंग	जन्ममिति	उमेर	माउ हात्तीको नाम	प्राप्त श्रोत
१	दिपेन्द्रगज	भाले	२०२५	५१		भारतबाट खरिद
२	बहादुरगज	भाले	०४११२१२२	२७	रामप्यारी	हा.प्र.के.मा जन्म
३	मोतीप्रसाद ख	भाले	२०३५	४१		०४२मा सर्लाही
४	बिनायकप्रसाद	भाले	२०१३	६३		भारतबाट खरिद
५	भोलाप्रसाद	भाले	२०२५	५१		०३४मा रौतहट
६	सुन्दरमाला	पोथी	२००२	७४		सर्लाहीबाट खरिद
७	रामगज ठुलो	भाले	०४६।६।६	३०	भूकूटीकली	हा.प्र.के.मा जन्म
८	लक्ष्मणगज	भाले	०६५।७।११	११	देवकली	हा.प्र.के.मा जन्म
९	कसरागज	भाले	०६९।१।१	७	गणेशकली	" "
१०	शेरप्रसाद	भाले	०६१।६।११	१५	शशीकली	हा.प्र.के.मा जन्म
११	रामप्यारी	पोथी	२०२५	५१		सर्लाहीबाट खरिद
१२	पुजाकली	पोथी	२०३८	३८	रुपकली	कोशी टप्पू
१३	खोरसोरगज	भाले	२०७२।१।०।३	४	पुजाकली	
१४	लोकतन्त्रकली	पोथी	०६३।६।१०	१३	लक्ष्मीकली	हा.प्र.के.मा जन्म
१५	रिमभिमकली	पोथी	२०७०।३।५	६	चितवन कली	
१६	गणेशकली	पोथी	०४५ असार	३१	रुपकली	कोशी टप्पू
१७	कृष्णचन्द्रगज	भाले	०६१।५।२१	१५	देवकली	हा.प्र.के.मा जन्म
१८	चितवनकली	पोथी	०४६।६।३	३०	रामप्यारी	" "
१९	सिमसिमकली	पोथी	२०७२।१।२।८	४	चितवन कली	
२०	प्रेरणाकली	पोथी	२०४४माघ	३१	त्रिभुवनकली	कोशीटप्पू
२१	नारायणीकली	पोथी	०५।७।१।७	१८	शशीकली	हा.प्र.के.मा जन्म
२२	लक्कीगज	भाले	२०७२।१।०।२०	३	नारायणीकली	
२३	कर्णालीकली	पोथी	०५।५।४।२	२०	सिताम्माकली	हा.प्र.के.मा जन्म
२४	अम्बेकली	पोथी	२०७२।१।०।२०	३		
२५	सिमसारकली	पोथी	०६६।१।२	९	लक्ष्मीकली	हा.प्र.के.मा जन्म
२६	चमचमकली	पोथी	२०७१।७।२३	४	ऐश्वर्य माला	
२७	टेकगज	भाले	०७।०।२।५	५	पुजाकली	हा.प्र.के.मा जन्म
२८	ऐश्वरमाला	पोथी	०४३माघ वर्ष	४०		थाइल्याण्डबाट उ.
२९	सोनाकली	पोथी	०४६माघ वर्ष	६९		सर्लाहीबाट खरिद
३०	शशीकली	पोथी	०४२माघ वर्ष	५५		भारतबाट खरिद
३१	सानोचन्चलकली	पोथी	०३९माघ वर्ष	५८		सर्लाहीबाट खरिद
३२	सौराहागज	भाले	०६।१।२।९	६	कर्णालीकली	हा.प्र.के.मा जन्म
३३	माडीगज	भाले	०६।६।२।८	७	नारायणीकली	" "
३४	सोमेश्वर गज	भाले	०६९।१।१।२२वर्ष	५	देवकली	हा.प्र.के.मा जन्म
३५	देवीकली	पोथी	०४२माघ वर्ष	५८		भारतबाट खरिद
३६	कोमलकली	पोथी	२०२८ साल	५१		०४६मा भारत
३७	लक्ष्मीकली	पोथी	०४१माघ वर्ष	४३		सर्लाहीबाट खरिद
३८	तमोरकली	पोथी	०६।०।७।११	१५	कोमलकली	हा.प्र.के.मा जन्म

क्र.सं.	हात्तीको नाम	लिंग	जन्ममिति	उमेर	माउ हात्तीको नाम	प्राप्त श्रोत
३९	सानो रामगज	भाले	०६५।७।११	१०	देवकली	हा.प्र.के.मा जन्म
४०	अमलटारीगज	भाले	०६४।१।१९	१०	कोशीकली	” ”
४१	गण्डकीकली	पोथी	०५४।५।३०	२१	प्रेरणाकली	हा.प्र.के.मा जन्म
४२	हिमानीकली	पोथी	०५८।३।४ वर्ष	१७	पुजाकली	हा.प्र.के.मा जन्म
४३	रुपकली	पोथी	०३४।मा।१० वर्ष	५१		सर्लाहीबाट खरिद
४४	बिक्रमप्रसाद	भाले	०५८।१।२।२५	१६	शमशेरकली	हा.प्र.के.मा जन्म
४५	हिमालगज	भाले	०६४।१।१।११	१०	प्रेरणाकली	हा.प्र.के.मा जन्म
४६	कोशीकली	पोथी	२०४५ साल	३०	धिरेन्द्रकली	कोशीटप्पू
४७	चुरेगज	भाले	०६५।२।७	१०	गणेशकली	हा.प्र.के.मा जन्म
४८	कृष्णप्रसाद	भाले	२०६१।५।२१	१४	देवकली	
४९	धिरेन्द्रकली	पोथी	०२५।मा।१५ वर्ष	६५		जंगलमासमाएको
५०	लम्बोदरप्रसाद	भाले	०४२।मा।३२ वर्ष	६५		भारतबाट खरिद
५१	मोतीप्रसाद क	भाले	०३४।मा।७ वर्ष	४८		पर्साबाट खरिद
५२	शमशेरकली	पोथी	०२०।मा।१० वर्ष	६५		बाराजंगलबाट
५३	शंकर प्रसाद	भाले	०४० मा ७ वर्ष	४१		रौतहटबाट खरिद
५४	रुद्रकली	पोथी	२०७५।६।२३		पुजाकली	
५५	कमल प्रसाद	भाले	२०७५।७।१६		गणेशकली	
५६	विश्व गज	भाले	२०७५।८।३		तमोर कली	

कोशीटप्पू व.ज.आ. कार्यालयमा दरवन्दी भई यस कार्यालयमा काजमा आएका हात्ती

१	पृथ्वीकली	पोथी				
२	पारसगज	भाले	०५८।३।२	१७	प्रेरणाकली	
३	तिर्थमानकली	पोथी	०६३।२।५	१२	कोमलकली	
४	पार्वतीकली	पोथी				
५	कुशप्रसाद	भाले	०६१।६।१४	१४	शमशेरकली	

अनुसूची ३
Gharial Hatchling in FY 2075-76

SN	Nest ID	Loc.	GPS Location		Egg laid date	Eggs Status						Damage eggs	Late (full-term) Death	Hatchlings no.	Hatchlings(% of eggs)	Hatch Date	Incubation Period (d)	
			North-ing	Easting		Clutch size	Dent eggs	Absent of mating sign (infertile) eggs	Viable eggs									
1	R1	HD	27.567	84.457	28-Mar	29	15	1	13	12	0	1	3.448	10-Jun	74	Eggs were damaged due to elephant track		
2	R2	HD	27.567	84.457	24-Mar	16	4	0	12	4	0	8	50	8-Jun	74			
3	R3	HD	27.567	84.457	26-Mar	16	2	0	14	2	0	12	75	8-Jun	74			
4	R4	HD	27.568	84.456	24-Mar	34	1	0	33	2	0	32	94.118	8-Jun	76	One hatchling breeding from black tape.		
5	R5	HD	27.568	84.456	24-Mar	27	0	5	22	7	3	12	44.444	9-Jun	77			
6	R6	HD	27.568	84.456	26-Mar	41	0	1	40	8	7	25	60.976	9-Jun	75			
sub total						163	22	7	134	35	10	90	54.664		75			
7	N1	VL	27.525	83.963	28-Mar	45	2	2	41	8	2	31	75.610	9-Jun	72			
8	N2	VL	792551	3048175	1-Apr	31	0	0	31	17	9	5	16.129	13-Jun	67	Low hatching success due to sand attaching as plaster in the outer part of eggs		
9	N3	VL	792551	3048175	12-Apr	37	6	0	31	9	2	26	70.270	9-Jun	72	Put on black tape on 6 eggs but only 1 hatchling produced.		
subtotal						113	8	2	103	34	13	62	54.003		70.33			
Total						276	30	9	237	69	23	152	54.33		72.66			

Loc.: HD= Hati Dundi, VL= Velauj

अनुसूची ४

Mid Winter Water Birds Count 2019 in Chitwan National Park

Common Name	Scientific Name	Counting Location						Total
		A	B	C	D	E	F	
Grebe								
Great Crested Grebe	<i>Podiceps cristatus</i>	0	0	0	0	0	12	12
ST		0	0	0	0	0	12	12
Darter and cormorant								
Darter	<i>Anhinga melanogaster</i>	3	20	3	2	2	7	37
Little Cormorant		22	2	9	0	0	10	43
Great Cormorant	<i>Phalacrocorax carbo</i>	417	9	7	150	17	344	944
ST		442	31	19	152	19	361	1024
Egrets and herons		0	0	0	0	0	0	0
Little Egret	<i>Egretta garzetta</i>	30	16	14	6	22	24	112
Great Egret	<i>Casmerodius albus</i>	11	3	3	4	4	3	28
Intermediate Egret	<i>Mesophoyx intermedia</i>	8	6	3	5	4	3	29
Cattle Egret	<i>Bubulcus ibis</i>	1	1	0	0	3	0	5
Indian Pond Heron	<i>Ardeola grayii</i>	4	23	4	7	5	9	52
Little Heron	<i>Butorides striatus</i>	3	2	2	2	5	5	19
Black-crowned Night Heron	<i>Nycticorax nycticorax</i>	0	243	0	0	0	0	243
Grey Heron	<i>Ardea cinera</i>	11	0	4	5	6	2	28
Purple Heron	<i>Ardea purpurea</i>	1	2	0	0	0	0	3
ST		69	296	30	29	49	46	519
Ibis			0	0	0	0	0	0
Black Ibis	<i>Pseudibis papillosa</i>	2	6	10	8	77	44	147
ST		2	6	10	8	77	44	147
Storks		0	0	0	0	0	0	0
Asian Openbill	<i>Anastomus oscitans</i>	6	5	8	0	6	0	25
Woolly-necked Stork	<i>Ciconia episcopus</i>	5	0	0	0	6	5	16
Black Stork	<i>Ciconia nigra</i>	8	0	5	0	30	6	49
Lesser Adjutant	<i>Leptoptilos javanicus</i>	2	6	5	0	1	3	17
ST		21	11	18	0	43	14	107
Crane		0	0	0	0	0	0	0
Common Crane	<i>Grus grus</i>	0	0	0	121	0	0	121
ST		0	0	0	121	0	0	121
Geese and ducks		0	0	0	0	0	0	0
Lesser Whistling-duck	<i>Dendrocygna javanica</i>	0	27	0	0	0	0	27
Ruddy Shelduck	<i>Tadorna ferruginea</i>	1362	1591	2064	810	4255	1258	11340
Common Shelduck	<i>Tadorna tadorna</i>	1	0	0	0	0	0	0
Gadwall	<i>Anas strepera</i>	84	79	183	53	192	93	684
Bar-headed Goose	<i>Anser indicus</i>	5	0	17	193	593	0	808
Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>	17	0	38	10	88	56	209

Common Name	Scientific Name	Counting Location						Total
		A	B	C	D	E	F	
Common Teal	<i>Anas crecca</i>	0	0	0	27	508	168	703
Northern Pintail	<i>Anas acuta</i>	0	0	0	0	0	5	5
Common Merganser	<i>Mergus merganser</i>	56	11	61	40	41	172	381
Red-crested Pochard	<i>Rhodonessa rufina</i>	11	4	7	13	0	15	50
Eurasian Wigeon	<i>Anas penelope</i>	0	0	5	0	0	0	5
ST		1536	1685	2375	1146	5677	1767	14185
Waterhen and moorhen		0	0	0	0	0	0	0
White-breasted Waterhen	<i>Amaurornis phoenicurus</i>	0	3	0	0	0	0	3
Common Moorhen	<i>Gallinula chloropus</i>	15	37	0	0	0	50	102
Purple Swamphen	<i>Porphyrio porphyrio</i>	0	1	0	0	0	0	1
Brown Crake	<i>Amaurornis akool</i>	3	7	5	0	0	0	15
Common Coot	<i>Fulica atra</i>	0	7	0	0	0	7	14
Snipe		0	0	0	0	0	0	0
Jack Snipe	<i>Lymnocyrtus minimus</i>	1	13	0	0	1	5	20
ST		19	68	5	0	1	62	155
Jacana		0	0	0	0	0	0	0
Bronze-winged Jacana	<i>Metopidius indicus</i>	7	17	0	13	0	13	50
ST		7	17	0	13	0	13	50
Shorebirds and waders		0	0	0	0	0	0	0
Common Redshank	<i>Tringa totanus</i>	23	0	5	0	2	0	30
Common Greenshank	<i>Tringa nebularia</i>	40	3	10	2	11	7	73
Eurasian Curlew	<i>Numenius arquata</i>	0	1	0	0	0	0	1
Green Sandpiper	<i>Tringa ochropus</i>	5	3	7	4	5	5	29
Common Sandpiper	<i>Actitis hypoleucos</i>	37	5	13	13	7	19	94
Pied Avocet	<i>Recurvirostra avosetta</i>	2	0	0	0	0	0	2
Timmnick's Stint	<i>Callidris temminckii</i>	21	27	31	193	23	47	342
Little Ringed Plover	<i>Charadrius dubius</i>	23	19	17	43	13	29	144
Small Pratincole	<i>Glareola lactea</i>	0	0	0	1633	10000	751	12384
Gull								
Pallas's Gull	<i>Larus ichthyaetus</i>	1	0	0	1	0	1	3
River Lapwing	<i>Vanellus duvaucelii</i>	7	7	11	7	5	15	52
Red-wattled Lapwing	<i>Vanellus indicus</i>	9	21	17	2	3	7	59
ST		168	86	111	1898	10069	881	13213
Grand-total		2264	2200	2568	3367	15935	3200	29533
Wetland dependent raptors								
Osprey	<i>Pandion haliaetus</i>	1	1	1	1	1	1	6
Grey-headed Fish Eagle	<i>Ichthyophaga ichthyaetus</i>	1	3	5	7	9	11	36
Total		2	4	6	8	10	12	42

अनुसूची ५

आ.व. २०७५/०७६ मा उद्धार गरिएका वन्यजन्तुहरूको विवरण

सि.न.	मिति	स्थान	प्रजाती	लिङ्ग	विवरण
१	२०७५।०४।१२	कसरा वाघ खोर	वाघ	भाले	२०७५।२।१४ मा प्यारीढाप क्षेत्रबाट उद्धार गरिएको वाघलाई कसरामा रहेको खोरमा शरिरमा घाउ भएको, किरा परेको, राम्रोसँग नखाएको अवस्थामा उपचार गरिएको पछ्छी उपचारको क्रममा मरेको
२	२०७५।०४।२९	राप्तीदुन सा.व., शुक्रनगर	वाघ	भाले	घाँस काटन गएको समयमा वर्ष २५ को शुसिला दुम्रेलाई मारेको र वाघलाई सोही स्थानबाट घाईते बुढो अवस्थाको वाघ नियन्त्रणमा लिएर वाघ खोर, कसरामा लगी राखिएकोमा मिति २०७६।४।२५ मा मरेको
	२०७५।४।२९	खैरहनी १२	घडियाल	थाहा नभएको	राप्ती खोलामा लगी छोडिएको
३	२०७५।०४।२९	NTNC-BCC Premise	गैडा (मितिनी)	पोथी	नेपाल सरकारबाट चाईना सरकारलाई उपहार प्रदान गरिएको गैडालाई काठमाडौँ हुँदै चिनको लागी पठाएको
४	२०७५।०४।२९	NTNC-BCC Premise	गैडा (सोल्टी)	भाले	नेपाल सरकारबाट चाईना सरकारलाई उपहार प्रदान गरिएको गैडालाई काठमाडौँ हुँदै चाईनाको लागी पठाएको
५	२०७५।०५।१४	कालिका थान, वगई	वाघ	भाले	एक जना गोठालालाई मारेको, वस्ती छेउको जंगलमा वस्ने गरेकाले समातेको र कसरामा रहेको वाघ खोरमा राखिएको, पछ्छी चिडियाखाना पठाइएको
६	२०७५।०५।२३	कसरा वाघ खोर	वाघ	भाले	डार्ट गर्दा भएको घाउको उपचार गरिएको
७	२०७५।०६।१२	A-4 hotel area, गोलाघाट	गैडा	भाले	Metal wire को ट्रयापमा परी घाटी र खुट्टामा तारले कसिएको दुव्लो र कमजोर अवस्थामा रहेको गैडालाई डार्ट गरेर ट्रयाप मुक्त र आवश्यक उपचार गरेको
८	२०७५।०७।०३	ओम रिजालको हात्तीसार, सौराहा	हात्ती (रामुगंज)	भाले	भागको हात्तीलाई डार्ट गरेर समाएको
९	२०७५।०७।१३	ट्रि-टप्स होटलको छेउ, सौराहा	गैडा (मेघौली भाले)	भाले	अर्को गैडाले हानेर घाईते बनाएकोलाई डार्ट नगरी उपचार गरिएको
१०	२०७५।०७।२०	पदमपुर फाँटा	अर्ना	पोथी	व्याए पछ्छी योनिमा घाउ भएर किरा परेकोमा डार्ट गन वाट औषधी दिएको
११	२०७५।०८।०४	पदमपुर फाँटा	अर्ना-१२	पोथी-८ भाले-४	मिनरल्स दिएको
१२	२०७५।०८।२९	माडी, कान्छी वगई क्षेत्र	हात्ती	भाले	मानव वस्तीमा पसेर घर, गोठ भत्काउने, वालीनाली क्षती गर्ने, २ जना महिलालाई घाँस काट्न गएको समयमा मारेकोले डार्ट गरेर रेडियोकलर जडान गर्न खोजेको तर करिव १५ दिन बस्दा पनि सफल नभएको

सि.न.	मिति	स्थान	प्रजाती	लिङ्ग	विवरण
१३	२०७५।०८।२३	रामपुर	गैडा	भाले	वासस्थान छाडेर रामपुरमा रहेको मकैवाली अनुसंधान केन्द्रको मकै वाली खाएर क्षती पुर्याउने गरेकोमा डार्ट गरेर सौराहा ल्याएर छाडेको
१४	२०७५।०९।०१	सुस्ता गाँउपालिका -५, नवलपराशी	गैडा	पोथी	वाढीमा बगेर भारततिर पुगेको गैडा कहिले भारतको विहार, कहिले उत्तर प्रदेश त कहिले नेपालको सुस्ता तर्फ आउने जाने गरेकोमा नेपाल तर्फ आएको समयमा छेकेर राखेर डार्ट गरी ल्याएर तमोर ताल क्षेत्रमा छाडेको
१५	२०७५।०९।०६	छत्रकोट गा.पा.-१, सत्यवती पोखरा, गुल्मी	चितुवा	पोथी	तारको टूयापमा परेको अवस्थामा डार्ट गरेर आवश्यक उपचार गरी चितवन ल्याएको
१६	२०७५।०९।०८	NTNC-BCC Premise	चितुवा	पोथी	गुल्मी वाट ल्याएको चितुवा लाई डार्ट गरेर रेडियो कलर जडान गरेर कुमरोज सा.व. को क्षेत्रमा छाडेको
१७	२०७५।०९।१०	अमलेखगंज, पर्सा हात्तीसार क्षेत्र	हात्ती	भाले	मान्छे मार्ने, घरगोठ तथा वालीनाली क्षती गरिरहेको जंगली भाले हात्तीलाई अनुगमनको लागि तथा पर्सा रा.नि.का स.स.अ. श्री अशोक राम सरको PHD को लागि डार्ट गरेर रेडियोकलर जडान गरेको
१८	२०७५।०९।१५	माडी	हात्ती	भाले	समस्याग्रस्त हात्तीलाई नियन्त्रण गर्नको लागि डार्ट गर्ने प्रयास गरेको तर सफल नभएको
१९	२०७५।०९।१८	भरतपुर म.न.पा.-२५, वयरघारी, चितवन	वाघ	पोथी	वस्ती छेउको स्यानो व्यक्तीको जंगलमा बसेर घरपालुवा जनावर खाने गरेकोमा मानविय क्षती हुन सक्ने संभावना रहेकाले डार्ट गरी सौराहा ल्याएको र चिडियाखाना पठाएको
२०	२०७५।०९।२०	भरतपुर म.न.पा.-१५, मंगलपुर	गैडा	भाले	मानव वस्तीमा पसेर वालीनाली क्षती गरिरहेको र मानवको पनि क्षती हुन सक्ने देखिएकाले डार्ट गरी ईर्चनी पोष्टको क्षेत्रमा लगी छाडिएको
२१	२०७५।०९।२२	कसरा क्षेत्र, राप्ती खोला किनार	गैडा	पोथी	सुस्ता वाट उद्धार गरेर ल्याएको गैडा लाइ अर्को गैडाले हानेर घाईते बनाएकोमा डार्ट नगरी हात्तीको सहयोगमा उपचार गरेको
२२	२०७५।०९।२४	मुग्लीनवाट ल्याइको	रतुवा	पोथी	सडक दुर्घटनामा परी खुट्टा भाचिएको अवस्थामा ल्याएको, उपचार गरी NTNC-BCC मा राखी थप उपचार गरिएको
२३	२०७५।०९।२५	कसरा क्षेत्र	गैडा	पोथी	सुस्ता वाट उद्धार गरेर ल्याएको गैडा लाइ अर्को गैडाले हानेर घाईते बनाएकोमा डार्ट नगरी हात्तीको सहयोगमा थप उपचार गरीएको
२४	२०७५।१०।०७	पदमपुर फाँटा	अर्ना-१२	पोथी-८ भाले-४	मिनरल्स दिएको

सि.न.	मिति	स्थान	प्रजाती	लिङ्ग	विवरण
२५	२०७५।१०।१३	गौतमनगर, मेघौली	राँगा	भाले	राँगा धनिलाई अटेर गरेको हानेको र गाउमा मान्छेहरूलाई लखटेको, हानेकोले डार्ट गरेर समाती राँगा धनिलाई जिम्मा लगाई छाडेको
२६	२०७५।१०।१४	भिम्ले पोष्ट नजिक	गैडा	भाले	अर्को गैडाले हानेर नराम्रो संग घाईते भएको अवस्थामा रहेको, डार्ट गरेर उपचार गरिएको
२७	२०७५।१०।२१	चिप्लेघाट, कसरा	गैडा	पोथी	सुस्ता वाट उद्धार गरेर ल्याएको गैडा लाइ अर्को गैडाले हानेर घाईते बनाएकोमा डार्ट नगरी हात्तीको सहयोगमा थप उपचार गरीएको
२८	२०७५।१०।२२	कान्छीताल, खोरसोर क्षेत्र	गैडा	भाले	अर्को गैडाले हानेर घाईते भएको अवस्थामा रहेको, गैडालाई डार्ट गरेर उपचार गरिएको
२९	२०७५।१०।२५	दिव्यपुरी पोष्टको छेउमा	गैडा	भाले	अर्को गैडाले हानेर घाईते भएको अवस्थामा रहेको, डार्ट गरेर उपचार गरिएको
३०	२०७५।१०।२५	घैलाघारी क्षेत्र, कसरा	गैडा	पोथी	सुस्ता वाट उद्धार गरेर ल्याएको गैडालाई अर्को गैडाले हानेर घाईते बनाएकोमा डार्ट गरी थप उपचार गरीएको
३१	२०७५।११।०४	कोशी टप्पु व.आ., पश्चिम कुशाह	चितुवा	भाले	स्थानियको वाखाको खोरमा छिरेको चितुवालाई स्थानियले समातेर कोशी टप्पु व.आ. मा बुझाएको, केही पनि नखाने, कमजोर भएकोमा याहा वाट प्राविधिक टोली गएर उपचार गरेको र राम्रो भएको
३२	२०७५।११।०५	कोशी टप्पु व.आ., पथरी क्षेत्र	अर्ना	भाले	खुट्टा खोचयाउने, अती दुब्लो, कमजोर, शरिरमा पानिको कमि भएको अवस्थामा रहेको अर्नालाई डार्ट गरी उपचार गरेको
३३	२०७५।११।०८	कुमरोज सा.व. को कर्फिट टावर नजिक	गैडाको वच्चा	भाले	गोहीले दुवै खुट्टामा टोकेर शक्त घाईते बनाएको करिव २ हप्ताको वच्चालाई हात्तीको सहयोगमा माउलाई छेकेर समातेर ल्याई NTNC-BCC मा राखी उपचार गरेको, पछि उपचारको क्रममा मरेको
३४	२०७५।११।०८	पदमपुर फाँटा	अर्ना-१२	पोथी-८ भाले-४	मिनरल्स दिएको
३५	२०७५।११।०९	वनकट्टा क्षेत्र, माडी	गैडा	भाले	वस्तीमा पसेर मान्छेलाई हान्ने, लखेट्ने गर्ने गरेको गैडालाई मानविय क्षती हुन वाट जोगाउन डार्ट गरेर समाई ईचर्नी पोष्ट नजिक ल्याएर छाडेको
३६	२०७५।११।१७	देवनगर पोष्ट	भुडीफोर		वाँया खुट्टा भाचिएको, उडन नसक्ने भई घाईते अवस्थामा ल्याईएको र NTNC-BCC मा राखेर उपचार गर्ने क्रममा पछि मरेको
३७	२०७५।११।२९	वाघ खोर, कसरा	वाघ	भाले	माडी, वगईमा मान्छे मारेर समातेको वाघलाई चिडियाखाना लगिएको

सि.न.	मिति	स्थान	प्रजाती	लिङ्ग	विवरण
३८	२०७५।११।२९	त्रिवेणी पोष्ट	निल गाई	भाले	टुहुरो वच्चालाई स्यानो देखी त्रिवेणी पोष्टमा राखी पालिएकोमा ठुलो भएपछी मान्छेलाई हान्न सक्ने भएकाले चिडियाखाना पठाईएको
३९	२०७५।१२।०२	डिभिजन वन का. नवलपरासी वाट ल्याईएको	सारस	भाले	पखेटामा चोट लागी घाउ भएको अवस्थामा ल्याएको NTNC-BCC मा राखी उपचार गरिएको र राम्रो भएपछी चिडियाखाना पठाईएको
४०	२०७५।१२।०५	कोशीटप्पु व.आ. क्षेत्र	जंगली हात्ती (मकुना)	भाले	राम्रो संग हिडन नसकेको, खुट्टा खोच्याएको भन्ने खबरको आधारमा गई डार्ट गरी मेटल डिटेक्टर तथा आँखाले निरिक्षण गर्दा गोली लागेको नपाईएको, आवश्यक उपचार गरी हात्ती छाडिएको
४१	२०७५।१२।०५	कोशीटप्पु व.आ. क्षेत्र	चितुवा	भाले	स्थानियको वाखाको खोरमा पसेको समयमा उद्धार गरी खोरमा राखिएको चितुवालाई डार्ट गरी खोरमा राखेर कोशीटप्पु व.आ. को क्षेत्रमानै छाडिएको
४२	२०७५।१२।०९	शुकिभार क्षेत्र	गैडा	भाले	खुट्टाको पैतलामा घाँउ भएको, राम्रो संग हिडडुल गर्न नसक्ने अवस्थामा रहेको गैडालाई डार्टगरी उपचार गरिएको
४३	२०७५।१२।१६	पदमपुर फाँटा	अर्ना-१२	पोथी-८	मिनरल्स दिएको
				भाले-४	
४४	२०७५।१२।२२	जुगेश्वर टापु, कुजौली	गैडा	भाले	खुट्टामा घाउ भएर राम्रो संग हिडडुल गर्न नसकेको गैडालाई डार्ट गरी उपचार गरेको
४५	२०७६।०१।०८	पदमपुर फाँटा	अर्ना-१२	पोथी-८	जुकाको औषधी दानामा मिसाएर खान दिएको
				भाले-४	
४६	२०७६।०१।११	विरगंज सुखा वन्दरगाह क्षेत्र	काठे भालु	पोथी	वस्ती क्षेत्रमा रहेको स्यानो भाडी वुट्यान भएको स्थानमा लुकेर बसेको, मानविय क्षती हुन सक्ने देखिएकाले डार्ट गरी खोरमा हालेर पर्सा रा.नि. को वन क्षेत्रमा लगेर छाडिएको
४७	२०७६।०१।१२	लामिताल, खोरीया क्षेत्र	गैडा	भाले	एक आपसमा जुधेर घाईते भएको, पछाडी पट्टि पुट्टामा पिलो भएको गैडालाई डार्ट गरी उपचार गरी छाडिएको
४८	२०७६।०१।२७	डिभिजन वन का. गोरखा वाट ल्याईएको	निर विरालोको वच्चा	भाले	चितुवाको वच्चा भनेर ल्याईएको तर याहा आएर हेर्दा करिव १ हप्ताको निर विरालोको वच्चा रहेको, उपचारको कममा ३ दिन पछी मरेको
४९	२०७६।०२।०६	वाघमारा सा.व., वेदघारी घोल, सौराहा	गैडा	भाले	पछाडीको दाँया खुट्टामा नङ्ग भन्दा माथी चिरिउको घाँउ रहेको, सो गैडालाई डार्ट गरी उपचार गरी छाडिएको
५०	२०७६।०२।०९	सुकुम्बासी टोल, वाघमारा, सौराहा	गोरु	भाले	दुई गैडा जुधिरहेको अवस्थामा वस्तीमा छिर्दा वाधीरहेको गोरुलाई हानेर भुडी फुटाएर वाहिर निकाली दिएको, उपचारको कममा १ दिन पछी मरेको

सि.न.	मिति	स्थान	प्रजाती	लिङ्ग	विवरण
५१	२०७६।०२।१२	आर्मि ब्यारेक, कसरा	कुकुर	भाले	लुतो, दाद, घाँउ आदी आएकाले आवश्यक उपचार गरिएको
५२	२०७६।०२।१५	आर्मि ब्यारेक, कसरा	कुकुर-२	भाले	लुतो, दाद, घाँउ, कान पाकेको आदी समस्याको थप उपचार गरिएको
५३	२०७६।०२।१८	हात्तीसार नजिक, कसरा	वाघ	पोथी	एक आर्मीलाई घाईते बनाएको र थप मानविय क्षती हुन सक्ने देखिन आएकाले वेट राखी डार्ट गरेर समाई आवश्यक उपचार गरी वाघ खोर, कसरामा राखिएको
५४	२०७६।०२।२३	जुगेश्वर टापुको वारी पट्टी, कुजौली	गैडा	भाले	२०७५।१२।२२ मा डार्ट गरी उपचार गरेको गैडालाई सोही क्षेत्रमा पुनः डार्ट गरी थप उपचार गरेको
५५	२०७६।०२।२४	दिव्यपुरी पोष्ट	हात्ती (मोती प्रसाद क)	भाले	करिव १.५ महिना देखी मातेर वाधी राखेको हात्तीको खुट्टामा धर्ना-छनुवाले घाँउ भएकाले डार्ट गरेर अर्ध चेतन बनाई उपचार गरेको
५६	२०७६।०२।३०	खोरसोर क्षेत्र (EBC)	हात्ती (गण्डकी कली)	पोथी	घाँस काटन गएको समयमा भागेको, भागेको १५ दिनमा डार्ट गरी अर्ध चेतन बनाई समाएको
५७	२०७६।०३।०२	पदमपुर फाँटा	अर्ना-१२	पोथी-८ भाले-४	मिनरल्स दिएको
५८	२०७६।०३।०३	वाघ खोर, कसरा	वाघ	पोथी	मिति २०७६।२।१८ गते हात्तीसार नजिक, कसरा वाट समातेर वाघखोरमा राखेको वाघलाई टेम्पल टाईगर पोष्टको क्षेत्रमा रहेको वडेर घारीमा लगेर छाडिएको
५९	२०७६।३।२९	रत्ननगर-७, बोद्रेनी	मगर गोही	UN	जालमा परेको, जाल काटेर छाडिएको
६०	२०७६।३।२९	रत्ननगर-३, शान्तिचोक	मगर गोही	UN	पोखरमा पुगेको, उद्धार गरेर ल्याई दुग्गे खोला, सौराहामा छाडिएको
६१	२०७६।३।३१	सौराहा सेक्टर क्षेत्र	हात्ती (रोनाल्डो)	भाले	घर भत्काउने, भान्सा भत्काउने गरेकाले नियन्त्रण गर्नको लागि डार्ट हानेको
६२	२०७५।४।११	जिल्ला वन का.चितवन	सालक		१ वटा

अनुसूची ६

आ.व. २०७५/०७६ मा मृत्यु भएका वन्यजन्तुहरूको विवरण

सि.न.	मिति	स्थान	प्रजाती	लिङ्ग	मृत्युको कारण	कैफियत
१	२०७५।०४।०३	वेटारी खोला, मेघौली	गैडा	पोथी	बुढो भएर मरेको, प्राकृतिक मृत्यु	
२	२०७५।०४।१५	कसरा बाघखोर	बाघ	भाले	मिति २०७५।२।१४ गते प्यारीढाप क्षेत्रमा समातेको बाघ नङ्गा र खुट्टाको संक्रमण तथा शरिरमा पानिको कमी भएर मरेको	
३	२०७५।०४।१९	टिकौली वाट ल्याएको	जरायो	भाले	सडक दुर्घटनामा परी मृत्यु भएको	
४	२०७५।०४।२८	रामग्राम नगरपालिका, नवलपरासी	हात्ती (रुष्कीकली)	पोथी	बुढो भएर, कमजोर भएकाले मरेको	
५	२०७५।०४।२८	बाघखोर, कसरा	बाघ	भाले	मिति २०७५।४।२९ मा मान्छे मारेको बाघलाई राप्तीदुन सा.वन, शुक्रनगर वाट बुढो र घाईते अवस्थामा समाएर ल्याएकोमा पानी ट्याकीमा मरेको अवस्थामा भेटिएको	
६	२०७५।०४।३१	लामिताल (बाघमारा र खोरीयाको विचमा)	गैडा	UN	हाडखोर मात्र भेटिएको	
७	२०७५।०५।०७	कमल ताल	गैडा	पोथी	Leptospirosis Infection suspected	
८	२०७५।०५।१३	वनकट्टा, माडी	गैडा	भाले	एक आपसमा जुधेर घाईते भई मरेको	
९	२०७५।०५।१४	थारु लज, अमलटारी	हात्ती (सिताकली)	पोथी	टि.वि. लागेर मरेको, प्रयोगशाला परिक्षणमा +ve देखिएको	
१०	२०७५।०५।१८	विसहजारी ताल गेट	गैडा बच्चा	पोथी	४-६ महिनाको बच्चा गैडा मरेर बगेर आएको, शरिरमा तथा खुट्टामा घाउहरू देखिएको, बाघले आक्रमण गरी मारेको अनुमान गरिएको	
११	२०७५।०६।०५	सि.जि. होटल छेउ, मेघौली	गैडा	भाले	अगाडीको दाँया खुटा भाचिएको, तारमा ट्यापमा परेर घाईते भएको गैडा घाउ संक्रमणले गर्दा मरेको	
१२	२०७५।०६।०५	टेम्पल टाईगर क्षेत्र	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	५
१३	२०७५।०६।१०	बाघमारा पोष्ट नजिक	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
१४	२०७५।०६।१४	जिमघोल, भिम्ले	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	

सि.न.	मिति	स्थान	प्रजाती	लिङ्ग	मृत्युको कारण	कैफियत
१५	२०७५।०६।२८	तमोरताल क्षेत्र, मचान नजिक	वाघ	भाले	Gastroenteritis infection भई मरेको	
१६	२०७५।६।२८	पुलगेट राप्ती	घडियाल		पानीमा तैरिएर वगेर आउँदै गरेको, टाउँको काटिएको अवस्थामा	
१७	२०७५।०७।४	चरहरा घाँट, राप्ती खोला	वाघ वच्चा	पोथी	आमा वाट छुटिन पुगेको करिव १५ के.जि.को वाघको वच्चा शिकार गर्न नसकेर खान नपाई मरेको	
१८	२०७५।०७।०९	बुढीराप्ती घोलको पुच्छर	गैडा	पोथी	हिलोमा भासिएर मरेको	
१९	२०७५।०७।११	ठुलोघोल, टेम्पल क्षेत्र	गैडा	भाले	बुढो भएर मरेको, सडेगलेको अवस्थामा भेटिएको	
२०	२०७५।०७।१२	टेम्पल टाईगर मचानको होटलको अगाडी	गैडा	भाले	एक आपसमा जुधेर सख्त घाईते भएको गैडा फोक्सोमा संक्रमण हुनगई मरेको	
२१	२०७५।०७।१५	गुलेरी सा.व., मध्यविन्दु न.पा., नवलपरासी	गैडा	पोथी	अर्ध-व्यशक पोथी गैडालाई भाले गैडाले पटक-पटक आक्रमण गरेर ६-७ जोडी करङ्ग भाचिदिएको, फोक्सोमा चोटपटक लागेको कारणले गर्दा संक्रमण भई मरेको	
२२	२०७५।०७।१६	सौराहा	हात्ती (महिमा कली)	पोथी	सौराहा निवासी नगेन्द्र चापागाईको हात्ती दुल्लो, कमजोर, बुढो भई मरेको	
२३	२०७५।०७।१८	प्यारीढाप पोष्टको क्षेत्र, राप्तीखोलाको घोल	गैडा	भाले	एक आपसमा जुधेर घाईते भएको गैडा संक्रमणले गर्दा मरेको	
२४	२०७५।०७।१९	वँदेल खोला, चपर चुली पोष्ट क्षेत्र	गैडा	पोथी वच्चा	करिव १.५ महिनाको गैडाको वच्चालाई भाले गैडाले आक्रमण गरि सख्त घाईते बनाएको अवस्थामा मरेको भेटिएको	
२५	२०७५।०७।३०	खगेरी खोला, वाघमारा सा.व. क्षेत्र	घडियाल	भाले	सायद माछा मार्ने मान्छेले पुच्छरको फेद देखि पुरै काटिदिएकोले भएको घाँउको संक्रमणले गर्दा मरेको	
२६	२०७५।०८।१०	सारकीखोला पुच्छर, टाइगर टप्स क्षेत्र	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
२७	२०७५।०८।१०	देवितालको पूर्वी किनारा	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
२८	२०७५।०८।१४	डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरवाट ल्याएको	चितुवा	भाले	Poisoning suspected	

सि.न.	मिति	स्थान	प्रजाती	लिङ्ग	मृत्युको कारण	कैफियत
२९	२०७५।०८।२९	डिभिजन वन कार्यालय चितवनमा	चितुवा	भाले	Poisoning suspected (डिभिजन वन कार्यालय चितवनमा शव परिक्षण गरिएको)	
३०	२०७५।०९।०४	अमलेखगंज हात्तीसार, पर्सा रा.नि.	हात्ती (ईन्द्रा कली)	पोथी	टि.वि. लागेर मरेको, प्रयोगशाला परिक्षणमा +ve देखिएको	
३१	२०७५।०९।०६	केरुङ्गा खोला, जगतपुर	गैडा	पोथी	भिरवाट खसेर घाटि भाचिन गई मरेको	
३२	२०७५।०९।११	पंचकन्या सा.व., टिकौली	गैडा	पोथी	बुढो गैडा लाई अर्को गैडाले हानेर घाइते भएको र संक्रमणले गर्दा मरेको	
३३	२०७५।०९।१४	टिकौलीवाट ल्याएको	जरायो	पोथी	सडक दुर्घटनामा परी मृत्यु भएको	
३४	२०७५।०९।२५	दिव्यपुरी पोष्ट	हात्ती (शमशेर कली)	पोथी	बुढो उमेर, कमजोरी, मुटु, फोक्सोको समस्या भएको कारणले गर्दा मरेको	
३५	२०७५।११।२५	टेम्पल टाईगर, अमलटारी सेक्टर	बाघ	UN	UN	
३६	२०७५।०९।२८	रिउ दोभान, गोलाघाट	गैडा	पोथी	सालमोनेला संक्रमणले गर्दा मरेको प्रयोगशाला परिक्षणवाट प्रमाणित भएको	
३७	२०७५।०९।२९	गिद्धेनी पोष्ट नजिक	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
३८	२०७५।१०।०१	टिकौली सडक खण्ड वाट आएको	वंदेल	भाले	सडक दुर्घटनामा मृत्यु भएको	
३९	२०७५।१०।०२	चित्रसेन सा.व. क्षेत्र	चित्तल	भाले	तारजालीमा अडकेर खुट्टा भाचिएर मरेको	
४०	२०७५।१०।०३	राप्ती खोला	घडियाल	UN	तियारी जालमा अडकेर, शव परिक्षण नभएको	
४१	२०७५।१०।०६	मेघौली क्षेत्र	गैडा	भाले	वाघले मारेर खाएको अवस्थामा भेटिएको	
४२	२०७५।१०।१०	साईलीमाईली क्षेत्र	गैडा	पोथी	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
४३	२०७५।१०।११	डुमरिया पोष्ट नजिक	गैडा	भाले	आपसी द्वन्द तथा बुढो उमेर	
४४	२०७५।१०।१३	देवितालको उतर-पुर्व तर्फ	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
४५	२०७५।१०।१३	देविताल नजिक चोसे खोला	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
४६	२०७५।१०।१३	गैडाखासा	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	

सि.न.	मिति	स्थान	प्रजाती	लिङ्ग	मृत्युको कारण	कैफियत
४७	२०७५।१०।१५	रामघाट, चितवन	गैडा वच्चा	पोथी	करिव २ महिनाको वच्चालाई आमा गैडासँग भाले लाग्ने समयमा हानेर मारेको	
४८	२०७५।१०।१५	चनौली वाट ल्याएको	वन विरालो	भाले	सडक दुर्घटनामा परी घाईते भई मरेको, NTNC-BCC को Museum मा राखिएको	
४९	२०७५।१०।१६	टिकौली सडक खण्ड	चित्तल	भाले	सडक दुर्घटनामा परी मृत्यु भएको	
५०	२०७५।१०।२४	गैडाखासा क्षेत्र	वाघ	UN	सडेगलेको अवस्थामा अर्ध-व्यशक वाघ भेटिएको, वाघ मरेको नजिकै चित्तल समेत वाघले खाएको भेटिएकाले खानाको लागी दुई वाघ विच लडाई भएर घाईते भई मरेको अनुमान गरिएको	
५१	२०७५।१०।२६	सितामाई घाट, वेलसार सा.व., राप्ती खोला	वाघ	पोथी	Poisoning suspected	
५२	२०७५।११।०५	भिम्ले पोष्ट वाट पुर्वतिर, फायरलाईन नजिक	गैडा	भाले	सख्त घाईते अवस्थामा रहेको गैडाको मिति २०७५।१०।१४ मा डार्ट गरेर उपचार गरेको उपचार गरेको १९ दिन पछि मृत्यु भई सडेगलेको अवस्थामा भेटिएको	
५३	२०७५।११।१९	गुलेरी सा.व., मध्यविन्दु न.पा., नवलपरासी	वाघ	भाले	Poisoning suspected	
५४	२०७५।११।१४	धोरसे खोला, खोरियामुहान क्षेत्र	गैडा	पोथी	भाले गैडाले अर्ध-व्यशक पोथी गैडालाई जवरजस्ती वाली लाग्न खोजदा हानेर सख्त घाईते बनाएको र घाँउको संक्रमण हुन गई मृत्यु भएको	
५५	२०७५।११।१४	NTNC-BCC Premise	गैडा वच्चा	भाले	मिति २०७५।११।१८ मा गोहीले दुवै खुट्टामा टोकेर सख्त घाईते बनाएको करिव २ हप्ताको वच्चालाई हात्तीको सहयोगमा माउलाई छेकेर समातेर ल्याई NTNC-BCC मा राखी उपचार गरेको, घाँउको तथा हाडको संक्रमण भई उपचारको क्रममा मरेको	
५६	२०७५।११।१५	जयमंगला घोल	घरियाल	पोथी	Tail Noching अनुसार ४९५ नम्बरको गोही दुब्लो, कमजोर अवस्थामा मृत भेटिएको	

सि.न.	मिति	स्थान	प्रजाती	लिङ्ग	मृत्युको कारण	कैफियत
५७	२०७५।११।१६	रिउ खोला टाईगर टप नजिक	घडियाल	पोथी	शव परिक्षण नभएको	
५८	२०७५।११।१८	देवनगर पोष्ट वाट ल्याएको	भुडीफोर	भाले	२०७५।११।१७ मा खुट्टा भाँचिएको, घाईते भएको अवस्थामा ल्याईएको भुडीफोर उपचारको क्रममा मरेको	
५९	२०७५।११।२१	देवि ताल	गैडा	UN	ताल सफा गर्दा हाडखोर भेटिएको भन्ने जानकारीमा आएको	
६०	२०७५।११।२३	तमासपुर क्षेत्र, नारायणी नदिको छेउ	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
६१	२०७५।११।२६	गैडाखासा क्षेत्र	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
६२	२०७५।११।३०	प्यारीढाप पोष्ट वाट ल्याएको	भुडीफोर	पोथी	जातेमा संक्रमण देखिएको र जुकाहरू धेरै मात्रामा रहेको, NTNC-BCC को Museum मा राखिएको	D N A परिक्षणबाट लिङ्ग पहिचान गरिएको
६३	२०७५।११।३०	प्यारीढाप पोष्ट वाट ल्याएको	भुडीफोर	पोथी	जातेमा संक्रमण देखिएको र जुकाहरू धेरै मात्रामा रहेको, NTNC-BCC को Museum मा राखिएको	D N A परिक्षण वाट लिङ्ग पहिचान गरिएको
६४	२०७५।११।३०	CCTV Tower नजिक, गैडाखासा क्षेत्र	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
६५	२०७५।११।३०	टेम्पल टाईगर क्षेत्र, वरुवा घारी	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
६६	२०७५।१२।०१	गैडाखासा क्षेत्र	गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएकाले मृत्युको कारण थाहा पाउन नसकिएको	
६७	२०७५।१२।०१	साईलिमाईली पुल नजिक, अंधेरी घोल	गैडा	पोथी	लाश सडेगलेको अवस्थामा भेटिएको, वुढो भएर मरेको हुन सक्ने अनुमान गरिएको	
६८	२०७५।१२।१०	टाईगर ल्याड होटल, जगतपुर	गैडा	पोथी	शुस्ता वाट उद्धार गरी ल्याएको गैडा रातको समयमा होटलको सेफटी टयाकमा खसेर डुवी मरेको	
६९	२०७५।१२।१७	राप्ती बुद्धनगर	घडियाल		माथिल्लो थुनुनो/ठोड भाँचिएको अवस्थाको कंकाल	
७०	२०७५।१२।१९	डुमरिया क्षेत्र	वंदेल	UN	सडेगलेको अवस्थामा भेटिएको	
७१	२०७५।१२।२२	जगतपुर	चितुवा	पोथी	Poisoning suspected	

सि.न.	मिति	स्थान	प्रजाती	लिङ्ग	मृत्युको कारण	कैफियत
७२	२०७६।०१।१०	घटगाई क्षेत्र वाट सौराहा ल्याएको	घरियाल	UN	रेन्जर शन्त वहादुर मगर वाट जानकारी प्राप्त भएको, शव परिक्षण नगरिएको	
७३	२०७६।०१।१२	अर्ना मचान नजिक, पदमपुर	चितुवा	पोथी	सडेगलेको अवस्थामा भेटिएको	
७४	२०७६।०१।१३	प्यारीढाप पोष्टबाट सौराहा ल्याएको	चित्तल	भाले	परजिवीको अत्यधिक संक्रमण भएकाले शरिरमा रगतको कमी हुन गई मरेको	
७५	२०७५।०८।०६	खोरियामुहान क्षेत्र	गैडा	UN	सडेगलेको अवस्था	
७६	२०७६।०१।२१	ढुग्रे घोल, सौराहा	चित्तल	भाले	विषालु घाँस खाएर शरिर विषाक्त भएर मरेको हुन सक्ने	
७७	२०७६।०१।३०		गैडा	UN	हाड र छाला मात्र भेटिएको, प्र.स.अ. वेद कुमार ढकाल सर वाट जानकारी प्राप्त भएको	
७८	२०७६।०१।३१	डिभिजन वन कार्यालय, गोर्खाबाट प्राप्त भएको	निर विरालो	पोथी	करिव १ हप्ताको टुहुरो निर विरालाको वच्चा कमजोर, रगतको कमिका कारणले मरेको	
७९	२०७६।२।१८	अमलटारी क्षेत्र	घडियाल	पोथी		
८०	२०७६।३।१६	राप्ती बुद्धनगर	घडियाल		तैरिएर वग्दै गई रहेको अवस्थामा गाउँलेले खबर अनुसार डिभिजना वन कार्यालय परासीले फेलापरेको मृतक घडियाल ।	
८१	२०७६।०३।१८	मालेवगर, वगवान घेरा	गैडा	भाले	अर्को गैडाले हानेर घाईते भई मरेको, नारायणी खोलामा बगेर गएको अवस्थामा भेटिएको	
८२	२०७५।०८।१९	भिम्ले क्षेत्र	गैडा	UN	सडेगलेको अवस्था	

अनुसूची ७
पोष्टहरूको विवरण

क्र. सं.	पोष्टको नाम	सेना मात्र	निकुञ्ज मात्र	हात्तीसार मात्र	निकुञ्ज र हात्तीसार	सेना र निकुञ्ज	सेना, निकुञ्ज र हात्तीसार	रहेको स्थान	कैफियत
१	सुनाचुरी प्रवेशद्वार					१		निकुञ्ज	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
२	लिंगलिंगे पोष्ट					१		निकुञ्ज	
३	खगेन्द्रमल्ली पोष्ट	१						निकुञ्ज	
४	खगेन्द्रमल्ली प्रवेशद्वार						१	मध्यवर्ती	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
५	चप्परचुली पोष्ट	१						निकुञ्ज	
६	अमृते पोष्ट						१	निकुञ्ज	
७	जनकपुर पोष्ट		१					मध्यवर्ती	
८	भिमपुर पोष्ट	१						निकुञ्ज	
९	इचर्नी पोष्ट		१					मध्यवर्ती	
१०	सौराहा सेक्टर र गुल्म						१	मध्यवर्ती	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
११	खोरसोर			१				मध्यवर्ती	हात्ती प्रजनन केन्द्र
१२	दुधौरा पोष्ट	१						मध्यवर्ती	
१३	कछुवानी पोष्ट						१	निकुञ्ज	
१४	डुमरिया पोष्ट					१		निकुञ्ज	
१५	जर्नेली पोष्ट	१						निकुञ्ज	
१६	बरण्डाभार पोष्ट	१						मध्यवर्ती	
१७	वीसहजारी ताल पोष्ट	१						मध्यवर्ती	
१८	देवनगर पोष्ट		१					मध्यवर्ती	
१९	बेलसहर पोष्ट				१			मध्यवर्ती	
२०	घटगाई प्रवेशद्वार					१		निकुञ्ज	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
२१	कसरा हेडक्वाटर						१	निकुञ्ज	
२२	कसरा राप्ती पुल गेट					१		निकुञ्ज	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
२३	धुवा पोष्ट					१		निकुञ्ज	
२४	बनकट्टा पोष्ट					१		निकुञ्ज	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
२५	सुखिभार पोष्ट						१	निकुञ्ज	
२६	भिम्ले गुल्म	१						निकुञ्ज	
२७	बाघमारा पोष्ट						१	निकुञ्ज	
२८	खोरियामुहान पोष्ट						१	निकुञ्ज	
२९	टेम्पलटाइगर पोष्ट	१						निकुञ्ज	
३०	मेघौली प्रवेशद्वार					१		मध्यवर्ती	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
३१	टाईगर टप पोष्ट			१				मध्यवर्ती	
३२	सिसवार पोष्ट				१			मध्यवर्ती	

क्र. सं.	पोष्टको नाम	सेना मात्र	निकुञ्ज मात्र	हात्तीसार मात्र	निकुञ्ज र हात्तीसार	सेना र निकुञ्ज	सेना, निकुञ्ज र हात्तीसार	रहेको स्थान	कैफियत
३३	गाजापुर पोष्ट	१						मध्यवर्ती	
३४	धोवा पोष्ट					१		निकुञ्ज	
३५	घाँघर पोष्ट	१							
३६	बोटेसिमरा पोष्ट					१		निकुञ्ज	
३७	बगाइ सेक्टर र गुल्म						१	निकुञ्ज	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
३८	अमुवा पोष्ट	१						निकुञ्ज	
३९	दिपानगर(ठोरी) पोष्ट		१					निकुञ्ज	
४०	ईच्छानगर पोष्ट					१			
४१	गिद्धेनी पोष्ट						१	मध्यवर्ती + निकुञ्ज	
४२	कुजौली प्रवेशद्वार		१					मध्यवर्ती + निकुञ्ज	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
४३	दिव्यपुरी पोष्ट (क)				१			मध्यवर्ती	
४४	दिव्यपुरी पोष्ट (ख)	१						निकुञ्ज	
४५	लौखानी प्रवेशद्वार		१					मध्यवर्ती	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
४६	बादरभुला पोष्ट	१						निकुञ्ज	
४७	लामीचौर पोष्ट						१	मध्यवर्ती	
४८	अमलटारी सेक्टर र गुल्म					१		मध्यवर्ती	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
४९	सेरी पोष्ट	१						निकुञ्ज	
५०	भुताहापोष्ट					१		मध्यवर्ती	
५१	तमासपुर पोष्ट					१		मध्यवर्ती	
५२	बगवन पोष्ट	१						मध्यवर्ती	
५३	गजाग्रह, त्रिवेणी पोष्ट					१		निकुञ्ज	
५४	साईली माइली खोला	१						निकुञ्ज	
५५	सुरुङ्गखोला	१						निकुञ्ज	
५६	सेतिदेवि सा.व.	१						चितवन डिभिजन वन क्षेत्र	अस्थायी क्याम्पङ्ग
		१९	६	२	३	१५	११		

अनुसूची ट

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा हालसम्म तैनाथ भएका गण/गुल्मको नामावली

क्र.सं.	गणको नाम	आगमन मिति	प्रस्थान मिति
१	श्री शेर गण	२०३८।५।२४	२०३९।१०।५
२	श्री फष्टराइफल गण	२०३९।१०।४	२०४१।७।२७
३	श्री नयां गोरख गण	२०४१।७।२७	२०४३।८।२७
४	श्री पुरानो गोरख गण	२०४३।८।२७	२०४५।६।२५
५	श्री शम्शेरदल गण	२०४५।७।९	२०४७।७।२४
६	श्री गोरखनाथ गण	२०४७।७।२५	२०४९।१२।२५
७	श्री श्रीनाथ गण	२०४९।१२।१५	२०५२।१।३१
८	श्री शेर गण	२०५२।१।१०	२०५४।१।१०
९	श्री सवूज गण	२०५४।१।११	२०५६।१।१५
१०	श्री दि फेमस महिन्द्रदल गण	२०५६।१।२०	२०५७।१।२८
११	श्री देवीदत्त गण	२०५८।१।४	२०६०।१।२
१२	श्री पुरानो गोरख गण	२०६०।१।२	२०६५।१०।१६
१३	श्री गोरख बहादुर गण	२०६५।१०।१६	२०६७।१।२६
१४	श्री नन्दावक्स गण	२०६७।१।३०	२०७१।१।१४
१५	श्री श्रीजंग गण	२०७१।१।१४	२०७४।०३।३१
१६	श्री बटुक दल गण	२०७४।०३।३१	

अनुसूची ८
दरवन्दी विवरण

सि. नं.	पद	श्रेणी	सेवा	समुह	स्वीकृत दरवन्दी	कार्यरत कर्मचारी		काज	असा.वि.	अध्ययन	रिक्त	कैफियत
						स्थायी	करार					
१	प्रमुख सं. अधिकृत	रा. प. द्वितीय	वन	ने. पा. वा. ला.	१	१					०	
२	व. पशु चिकित्सक	रा. प. द्वितीय	कृषि	भेटीनरी	१	०					१	
३	सहायक सं. अधिकृत	रा. प. तृतीय	वन	ने. पा. वा. ला.	८	८					०	
४	पशु चिकित्सक	रा. प. तृतीय	कृषि	भेटीनरी	१	१					०	
५	शाखा अधिकृत	रा. प. तृतीय	प्रशासन	सामान्य प्र.	१	१					०	
६	लेखा अधिकृत	रा. प. तृतीय	प्रशासन	लेखा	१	१					०	
७	रेन्जर	रा. प. अंत. प्रथम	वन	ने. पा. वा. ला.	१८	१४		२		१	१	
८	सव ईन्जिनियर	रा. प. अंत. प्रथम	इन्जीनियरिङ्ग	सिभिल	१	०					१	
९	नायब सुब्बा	रा. प. अंत. प्रथम	प्रशासन	सामान्य प्र.	५	१					४	
१०	ना. सु. (न्याय)	रा. प. अंत. प्रथम	प्रशासन	प्रशासन	१	०					१	बहुवा रमाना रिक्त
११	कम्प्युटर अपरेटर	रा. प. अंत. प्रथम	विविध	विविध	१	०					१	रमाना
१२	लेखापाल	रा. प. अंत. प्रथम	प्रशासन	लेखा	१	०					१	
१३	पशु स्वा. प्राविधिक	रा. प. अंत. प्रथम	कृषि	भेटीनरी	१	१					०	
१४	खरिदार	रा. प. अंत. द्वितीय	प्रशासन	सामान्य प्र.	१६	६					१०	बहुवा रमाना रिक्त
१५	सह-लेखापाल	रा. प. अंत. द्वितीय	प्रशासन	लेखा	१	१					०	
१६	सि. गोमस्काउट	रा. प. अंत. द्वितीय	वन	ने. पा. वा. ला.	३२	२६					६	
१७	सि. गोमस्काउट	रा. प. अंत. चतुर्थ	वन	ने. पा. वा. ला.	३	१					२	
१८	गोमस्काउट	श्रेणी विहिन	वन	ने. पा. वा. ला.	१०५	९४					११	
१९	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सामान्य प्र.	५	०	३				२	
२०	सवारीचालक	श्रेणी विहिन	ईन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	६	०	६				०	
२१	माभी	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सामान्य प्र.	१२	१	१				१०	लो. स. आ. माग ११
		जम्मा			२२१	१५७	१०	२	०	१	५१	

सि. नं.	पद	श्रेणी	सेवा	समुह	स्वीकृत दरवन्दी	कार्यत कर्मचारी		काज	असा.वि.	अध्ययन	रिक्त	कैफियत
						स्थायी	करार					
हात्तीसार तर्फ :												
१	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतिय	वन	हात्तीसार	१	१				१७०	०	
२	ना.सु.	रा.प.अ.प्रथम	वन	हात्तीसार	२	०					२	
३	दरोगा	रा.प.अ.द्वितिय	वन	हात्तीसार	२	२					०	
४	फणित(दरोगा)	रा.प.अनं.चतुर्थ	वन	हात्तीसार	११	२					९	दरोगामा बढुवा
५	फणित	श्रेणीविहिन	वन	हात्तीसार	३९	०	३८				१	लो.से.आ.माग ३९
६	पछुवा	श्रेणीविहिन	वन	हात्तीसार	५०	०	४९				१	लो.से.आ.माग ५०
७	माहुत	श्रेणीविहिन	वन	हात्तीसार	५०	४२	८				०	
		जम्मा			१५५	४७	९५	०	०	०	१३	
	कार्यालय तर्फ दरवन्दी				२२१	१५७	१०	२	०	१	५१	
	हात्तीसार तर्फ दरवन्दी				१५५	४७	९५	०	०	०	१३	
	जम्मा कुल दरवन्दी				३७६	२०४	१०५	२	०	१	६४	०७६/३/२५ सम्म
										३१२		
	प्रशासन			हात्तीसार								
	पुरुष	१४३		पुरुष	१३५							
	महिला	२७		महिला	७							
	जम्मा	१७०		जम्मा	१४२							
					३१२							

अनुसूची १०
आ.व. २०७५/०७६ मा दायर भएका र फैसला भएका मुद्दाहरूको विवरण

सि. नं.	पक्राउ/बरामद मिति	पक्राउ/बरामद स्थान	मुद्दा दायर मिति	बरामद वन		बरामद बोझ वाहकको		पक्राउ प्रतिवादी संख्या जना	फरार प्रतिवादी संख्या	यस आ.व. भन्दा पहिला दायर भएका मुद्दामा फरार रहेका प्रतिवादी पक्राउ संख्या	मुद्दा फछ्यौट संख्या	नेपालको संविधान अनुसार जिल्ला अदालतमा दायर भएका मुद्दाहरू	फछ्यौट हुन बाँकी कुल मुद्दा संख्या	रु. नं.
				पैदावार, वन्यजन्तु, अखेटोपहारको	जाल	संख्या/परीमाण	किसिम							
१	२०७६/३/२६	लौखानी	२०७५/४/१७	बकूला मारेको	३२वटा			६			२२			
२	२०७५/३/२५	सिकारीवास	२०७५/४/१४	जरायो मारेको	१वटा			१	१					
३	२०७५/३/१०	सूरुडखोला	२०७५/४/२०	विना अनुमति निकुञ्ज प्रवेश				७						
४	२०७५/३/१०	कान्हाखोला	२०७५/३/११	रौंडा मारेको मुद्दा (रौंडाको हाडखोर टाउको बरामद)	१			२	२			१		
५	२०७५/४/२९	देवनगर	२०७५/५/१२	बकूला मारेको	७०वटा		मो.साईकल	८						
६	२०७५/५/१२	प्यारीढाप	२०७५/५/१९	तियारीजाल प्रयोग गरि माछा मारेको				४						
७	२०७५/६/१०	सुनाचूरी	२०७५/६/१९	व्याटी प्रयोग गरी माछा मारेको				१						
८	२०७५/६/१८	कावासोती	फौ.दा.नं. ३७/०६६	रौंडा सम्बन्धी मुद्दा									१	
९	२०७५/९/२६	टिकौली	२०७५/९/३०	चित्तल	१			१						
१०	२०७५/९/२७		फौ.दा.नं. ८७/०७०	रौंडा सम्बन्धी मुद्दा									१	
१०	२०७५/१०/१७	सेघौली	२०७५/१०/२२	तियारीजाल प्रयोग गरि माछा मारेको				३						
११	२०७५/१२/१०	जगतपुर	२०७५/१२/२६	सेफ्टी टयाकीमा रौंडा मारेको	१			१	४				१	
१२	२०७६/१/१३	सुनाचूरी	२०७६/१/२६	गिटीबालुवा ओसारपसार				१						
१३	२०७६/३/१८	हर्दा खोला	२०७६/३/२३	तामा संकलन	५बोरा			५						
								४०	७				२	
				जम्मा पक्राउ प्रतिवादी सं.	४२									
				जम्मा फरार प्रतिवादी सं.	७									
				आ.व.०७५/७६ मा यस कार्यालयमा दायर भएका मुद्दा सं.	१०									
				अघिल्लो आ.व. वाट दायित्व सरी आएका मुद्दा सं.	४१									
				आ.व. ०७५/०७६ मा फैसला भएका मुद्दा सं.	२२									
				जिल्ला अदालतमा दायर भएका मुद्दा सं.	२									
				फैसला हुन बाँकी (अघिल्लो आ.व.समेत)	२९									
				तयार गर्ने										
				मुद्दा फाट										

अनुसूची ११
आ.व. २०७५/०७६ मा अवैध क्रियाकलापमा पक्राउ भएकाको विवरण

क्र.सं.	कसुर सम्बन्धमा	महिना अनुसार मानिस पक्राउ भएको विवरण										जम्मा	कैफियत					
		श्रावण	भाद्र	आश्विन	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुन	चैत्र	बैसाख			जेठ	असार			
१	गैडा	१	०	१	०	०	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०	४	
२	बाघ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	भालू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	चितुवा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	गौरीगाई	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	जरियो	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	
७	चित्तल	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	१	
८	लगूना	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
९	बदेल	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	माछा	३२	९	११	०	०	३	६	१०	१०	६	१०	१०	१०	६	२४	१२१	
११	काठ	०	०	२	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	
१२	गिही बालुवा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	
१३	दाउरा, घास	०	०	०	०	०	४	९	२०	१५	२०	२०	२०	२०	२०	२०	७३	
१४	जडिबूटी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५	चरा	९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	९	
१६	विना अनुमति निकुञ्ज प्रवेश	०	०	०	१	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५	
१७	तामा काटेको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५	५	
	जम्मा	४२	१०	१४	१	४	१५	१५	३०	२६	३०	३०	३०	२९	२९	२२४		

अनुसूची १२

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूको नामावली

क्र.सं.	पद	नाम, थर	संस्था/उपभोक्ता समितिको नाम
१	अध्यक्ष	श्री मधुकर मल्ल	मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति (सिखौली उपभोक्ता समिति)
२	सदस्य	श्री बावुराम पाठक	लोथर उपभोक्ता समिति
३	"	श्री सुक बहादुर तामाङ्ग	खगेन्द्रमल्ली उपभोक्ता समिति
४	"	श्री नारायणदत्त तिमिल्सिना	बुढीराप्ती उपभोक्ता समिति
५	"	श्री बासुदेव ढुंगाना	मृगकुञ्ज उपभोक्ता समिति
६	"	श्री देवराज सापकोटा	बरण्डाभार उपभोक्ता समिति
७	"	श्री शंकर महतो	पटिहानी उपभोक्ता समिति
८	"	श्री सन बहादुर तामाङ्ग	केरुङ्गा उपभोक्ता समिति
९	"	श्री श्याम अधिकारी	मेघौली उपभोक्ता समिति
१०	"	श्री रेविजंग गुरुङ्ग	कालावञ्जर उपभोक्ता समिति
११	"	श्री नारायणदत्त सापकोटा	पाँचपाण्डव उपभोक्ता समिति
१२	"	श्री शिव बहादुर कार्की	रेवा उपभोक्ता समिति
१३	"	श्री मथुरा बहादुर भण्डारी	अयोध्यपुरी उपभोक्ता समिति
१४	"	श्री हरि प्रसाद खनाल	निर्मलठोरी उपभोक्ता समिति
१५	"	श्री लिलाधर अधिकारी	सिसवार उपभोक्ता समिति
१६	"	श्री बासुदेव पौडेल	लामीचौर उपभोक्ता समिति
१७	"	श्री प्रेमशंकर मर्दनिया	अमलटारी उपभोक्ता समिति
१८	"	श्री दोमन बहादुर भण्डारी	नन्दभाउजु उपभोक्ता समिति
१९	"	श्री विफला थारु	गोसाईबाबा उपभोक्ता समिति
२०	"	श्री कुल बहादुर गुरुङ्ग	दाउन्नेदेवी उपभोक्ता समिति
२१	"	श्री लक्ष्मण गौतम	त्रिवेणी उपभोक्ता समिति
२२	"	श्री प्रभु प्रसाद महतो	बघौडा उपभोक्ता उप समिति
२३	"	श्री प्रतिनिधी	जिल्ला समन्वय समिति, चितवन
२४	"	श्री प्रतिनिधी	जिल्ला समन्वय समिति, मकवानपुर
२५	"	श्री प्रतिनिधी	जिल्ला समन्वय समिति, नवलपरासी
२६	"	श्री प्रतिनिधी	जिल्ला समन्वय समिति, पर्सा
२७	सदस्य सचिव	श्री प्रमुख संरक्षण अधिकृत	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

अनुसूची १३
मध्यवर्ती क्षेत्रमा निकाश भएको रकमको विवरण

क्र.सं	आ.व.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जले विभिन्न आ.व.मा आर्जन गरेको राजश्व आम्दानी	मध्यवर्ती क्षेत्रमा विभिन्न कार्यक्रम संचालनका लागि प्राप्त भएको बजेट	कैफियत
१	२०५२।०५३	४६८७८३४६		राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९ को दफा २५ (क) बमोजिम राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्षले आर्जन गरेको आम्दानीको ३० देखि ५० प्रतिशतका दरले मध्यवर्ती क्षेत्रका स्थानीय जनताको सामुदायिक विकासको लागि बजेट छुट्टयाइने व्यवस्था बमोजिम चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जले विभिन्न आ.व.मा आर्जन गरेको आम्दानी र सो आम्दानी मध्ये यसको मध्यवर्ती क्षेत्रका लागी विभिन्न आर्थिक बर्षमा निकाश भई आएको रकमको विवरण
२	२०५३।०५४	४८२९०६६२	२८०८३२।७५	
३	२०५४।०५५	४८१५०१९२	२४१४५३३१।०८	
४	२०५५।०५६	५४५४३७७७	२४०७५०९६।३५	
५	२०५६।०५७	५१५३७८६४	२७२७१८८८।७९	
६	२०५७।०५८	७४३०२८०१	२८९७५७८।१८	
७	२०५८।०५९	४१८८७४९६	३७५१४००।६९	
८	२०५९।०६०	३०८३११९९	२०९४३७०।८।०३	
९	२०६०।०६१	४००६०७७०	१५१७७६०६।२५	
१०	२०६१।०६२	२८०३३०१२	१९८९२०००।००	
११	२०६२।०६३	३७९७९५३६	१३४७७०७।७७	
१२	२०६३।०६४	४७७३२०९३	१७६०९४३२।००	
१३	२०६४।०६५	५८८४३१००	२०४४३२१।७८६	
१४	२०६५।०६६	६२७५७५७६	४९६८७२१।००	
१५	२०६६।०६७	६१०१७६८१	०।००	
१६	२०६७।०६८	८३१४५९३६	१६१६६०००।००	
१७	२०६८।०६९	९९८९६१४८	२३१८८०००।००	
१८	२०६९।०७०	२११५२१६७१	३५१३२०००।००	
१९	२०७०।०७१	२४६८७१२०१	१०००००००।००	
२०	२०७१।०७२	२४६२३७६५८	१०००००००।००	
२१	२०७२।०७३	११६८५३७१०	७४१६०००।००	
२२	२०७३।०७४	१९७२४४६६।७३२	१००५००००।००	
२३	२०७४ / ०७५	२३७३६३९६३	१२८७७४००।००	
२४	२०७५ / ७६	२९४४६६६३९।८३	७६८६५००।००	
	जम्मा	२,४६,६४,४७,६१९।१५	९०,९१,९२,८८४।७५	

अनुसूची १४ क
आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा मानव मृत्यु सम्बन्धी विवरण

सि. नं.	निवेदकको नाम	मृतक	ठेगाना	नागरिता नं.	वय	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	पुँडो	माग गरेको रकम	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम		
											लिंग	मानविय क्षति सिफारिस रकम	पाउने रकम
१	धन कुमारी गुरुङ	बुद्धि बहादुर गुरुङ	रत्ननगर न.पा. १२, चितवन	४३३०१३१२९२	४७	डिभिजन वन कार्यालय चितवन	२०७५।३।२७	पञ्चकन्या सामुदायिक वन रत्ननगरमा न.पा. को फोहोर रिसाईक्लिड गर्न जाने क्रममा बाघको आक्रमणमा परी घाईते भई उपचारको क्रममा मृत्यु भएको	बाघ	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	गत आ. व. मा भूतानी दिन बाँकी रहेकोमा यस आ. व. मा दिइएको
२	कृष्ण डुम्रे (हकवाला किमु डुम्रे)	शुशीला खरेल डुम्रे	भरतपुर म.न.पा. २५, चितवन	३५१०३३८७२	२५	केरगां	२०७५।४।२१	आफूतै तिजी आवादीमा घास काट्न जादा बाघको आक्रमणबाट मृत्यु	बाघ	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	
३	टकमाया राई	जितबहादुर तमाङ	माडी न.पा. ९, चितवन	३५।२४	५०	अयोध्यापुरी	२०७५।५।८	बसपार्कबाट घर फर्किदा बाघको आक्रमणबाट मृत्यु	बाघ	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	
४	रेशमराज प्रजा	रोमन प्रजा	रत्ननगर ९, चितवन	४६६६१४३	१३	मृगकुञ्ज	२०७५।६।३	टिकौली नहरमा बाखा चराउन जादा मगर गोहीको आक्रमणबाट मृत्यु	मगर गोही	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	
५	अप्सरादेवी वातर	बहुरीलाल सरदार	कोसी गा.पा. २, सनसरी	६०१७४१२५	३५	चि. रा. नि.	२०७५।५।१४	हात्तीलाई घासकाट्न जादा हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	हात्ती	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	
६	सम्मरबहादुर तमाङ	रेजिना स्यांगो	पन्चकन्या गा.पा. ३, नुवाकोट	६४२१	२६	निर्मलठोरी	२०७५।६।१	रातीको समयमा विजयवस्तीबाट ठोरी जानक्रममा हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	हात्ती	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	१,०००,०००।०	

सि. नं.	निवेदकको नाम	मृतक	ठेगाना	नागरिता नं.	पस	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	पशु	माग गरेको रकम	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम			
											मानविय क्षति		पाउने रकम	कैफियत
											लिंग	सिफारिस रकम		
७	खेमकुमारी महतो	रवि चौधरी	माडी न.पा.३, चितवन	३५३०३५४९६	१४	बघौडा	२०७५/७२	रातीको समयमा आफ्नै खेतमा धानबाली कुर्नजादा हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	पु	१,०००,०००/०	१,०००,०००/०			
८	अणनाथ जैसी	कृष्णकली जैसी	माडी न.पा.९, चितवन	३५६५	६३	अयोध्यापुरी	२०७५/८१२	आफ्नै बारीमा घास काट्न जादा हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	म	१,०००,०००/०	१,०००,०००/०			
९	दामोदर भण्डारी	शशीला सौतम भण्डारी	माडी न.पा.९, चितवन	७९१०४४	३३	अयोध्यापुरी	२०७५/८१२	आफ्नै बारीमा घास काट्न जादा हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	म	१,०००,०००/०	१,०००,०००/०			
१०	कालीबहादुर राई	सागर राई	राप्ती न.पा.२, चितवन	१४७६३५१	२४	लोथर	२०७५/७२४	रातीको समयमा आफ्नै गाउबाट भैलो खेली घर फर्केर जानक्रममा हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	पु	१,०००,०००/०	१,०००,०००/०			
११	ओम बहादुर क्षत्री	पद्म बहादुर खत्री क्षत्री	मध्यविन्दु न.पा.१२, नवलपरासी	२०९४	८३	दाउन्नेदेवी	२०७५/१०/१८	नारायणी नदीको किनारमा भैसी चराउन जादा गैडाको आक्रमणबाट मृत्यु	पु	१,०००,०००/०	१,०००,०००/०			
१२	दानबहादुर थापा मगर	तुलबहादुर थापा मगर	भरतपुर म.न.पा. १७, चितवन	३९५४	५५	कालाबञ्ज र उपभोक्ता समिति	२०७५/१२२ गते घाईते भई उपचारकोक्रममा २०७५/१२८ गते मृत्यु भएको	आफ्नै घर नजिकैको कासघारीमा घास काट्न जादा गैडाको आक्रमणका परि सल्ट घाईते भई उपचारको क्रममा मृत्यु भएको	पु	१,०००,०००/०	१,०००,०००/०			
जम्मा										१२,०००,०००/०	१२,०००,०००/०	१२,०००,०००/०		

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा सामान्य घाइते सम्बन्धी विवरण

सि. नं.	निवेदकको नाम	घाइतेको नाम	डेगाना	घाइते तथा हकवालाको नागरिता नं.	वयस	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	पशु प्रजाति	माग गरेको रकम	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम			
											लिंग	बिलको रकम	स्वीकृत रकम	शेष रकम
१	मोहनबहादुर बोट	दिपक बोट	माडी न.पा.९ चितवन	३५२०२८१७७	३५	अयोध्यापुरी	२०७५/२०३	घर बनाउने कामबाट फर्किने क्रममा आक्रमण	भालु	५,६००।०	५,७५।०	५,६००।०	*	
२	कृष्णराज आचार्य	कृष्णराज आचार्य	माडी न.पा.७ चितवन	३५२४	६३	रेवा	२०७५/१२६	कांसघारीमा भैसी चराउन जादा	भालु	८,७००।०	८,७००।०	८,७००।०	*	
३	कल्पना महतो	कल्पना महतो	माडी न.पा.३ चितवन	३५३०३५१२९	३५	बघौडा	२०७५/३१६	घरको पिडीमा सुतिरहेको अवस्थामा आक्रमण	चितुवा	४,०९७।०	४,०९७।०	४,०९७।०	*	
४	रमेश चालिसे	रमेश चालिसे	माडी न.पा.३ चितवन	३५२००८१७०	२०	बघौडा	२०७५/५५५	आफ्नो खेतमा कुलो सफा गर्न जादा आक्रमण	बदेल	१०,४५३।०	९,३९८।३०	९,३९८।३०		
५	दिलबहादुर थिङ	शेरबहादुर थिङ	मनहरी गा.पा.६, मकवानपुर	०	६९	लोथर	२०७५/७२२	बारीमा कोदो कुर्नु जादा आक्रमण	हात्ती	५,७७४।०	५,६२४।०	५,६२४।०		
६	बलिराम बोट	सोमियादेवी बोट	माडी न.पा. ७ चितवन	२३३०	६१	अयोध्यापुरी	२०७५/८८	माडी टम्टा प्रहरी चौकी अगाडी हात्तीको आक्रमण	हात्ती	६,४९०।०	६,४८८।०	६,४८८।०		
७	जोतु कुमारी महतो	निराजन महतो	माडी न.पा.१, चितवन	५३०३०१९९	१५	पाचपाण्डव	२०७५/१०७	विद्यालयबाट घर फर्किने क्रममा गैडाको आक्रमणबाट घाइते	गैडा	१८,९९९।००	१८,९९९।००	१८,९९९।००		
८	कृष्ण बहादुर राई	कृष्ण बहादुर राई	माडी न.पा.७, चितवन	६८३	६५	रेवा	२०७५/९१२	आफ्नै माछा पोखरीमा माछालाई दाना हालेर घर फर्किने क्रममा भालुको आक्रमणबाट सढा भइने भएकी सुनलीमाया राईलाई छुट्टयाउन जादा	भालु	२२८४।००	२२८४।००	२२८४।००		
९	श्याम बहादुर दलामी मगर	श्याम बहादुर दलामी मगर	माडी न.पा.८, चितवन	१८९०	५४	अयोध्यापुरी उपभोक्ता समिति	२०७५/१२१२	आफ्नै खेतमा भालुको आक्रमणबाट घाइते	भालु	३०००।००	१३७७।००	१३७७।००		
१०	देवराज घिमिरे	देवराज घिमिरे	भरतपुर म.न.पा. १३, चितवन		४८	पटिहानी	२०७६/२१४	आफ्नै रिसोर्टको कम्पाउण्डमा बदेल्को आक्रमणबाट घाइते	बदेल	१८,९००।००	१८,९००।००	१८,९००।००		
११	प्रेमनारायण चौधरी	प्रेमनारायण चौधरी	सरावल गा.पा.१, न.प. चितवन	७६२२६	३३	डिभिजन वन कार्यालय नवलपुर	२०७५/१०१	आफ्नै खेतमा जादा बदेल्को आक्रमणबाट घाइते	बदेल	१५,१५०।००	१६०७।००	१५,१५०।००		
१२	गंगा बहादुर सोमै मगर	गंगा बहादुर सोमै मगर	देवचुली न.पा.७, नवलपुर	७२६५	६५	डिभिजन वन कार्यालय नवलपुर	२०७५/७२४	आफ्नै खेतमा गैडाको आक्रमणबाट घाइते	गैडा	१३,५०५।००	८,१५५।०	८,१५५।०		
१३	दिनोज बि.क.	दिनोज बि.क.	रत्ननगर न.पा.१३, जयमंगला, चितवन	३५१०२०१२७६	२६	डिभिजन वन कार्यालय चितवन	२०७५/८२६	बच्चालाई स्कूल पुर्याए घर फर्किने क्रममा बाटोमा गैडाको आक्रमणबाट घाइते	गैडा	१०९४०।००	१०४१०।००	१०४१०।००		
										१४९,२०४।००	१२७,८८४।५३	१२६,४१८।३०		

* गत आ.व.मा भुक्तानी दिन बाँकी रहेकोमा यस आ.व.मा दिइएको जम्मा

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा सलत घाइते सन्बन्धी विवरण

सि. नं.	निवेदकको नाम	घाइतेको नाम	ठेगाना	घाइते तथा हकवालाको नागरिता नं.	उमेर	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	पु. वि. नं.	माग गरेको रकम	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम		
											मानविय क्षति		स्वीकृत रकम
											लिंग	विलको रकम	
१	सुमित्रा तमाङ	मणिराम तमाग	मध्यविन्दु न.प.१५ न.प.	४२५६	६६	गोसाइबाबा	गोसाइबाबा	खेतमा काम गरी हात्खुट्टा धुन जादा आक्रमण	मगर गोही	११४,३५८।०	९६,३६३।५५	९६,३६३।५५	दाइने हात खाएको
२	प्रतिवहादुर कुमाल	प्रतिवहादुर कुमाल	भरतपुर म.न.पा. २८, चितवन	४६६५।०६१	३२	मेघौली	२०७५।१।९	छोरीलाइ स्कूल लैजाने क्रममा मुल बाटोमा आक्रमण	गैडा	४४,५००।०	४८,१६४।९०	४४,५००।०	
३	सुरेश बोटे	दिपेन्द्र बोटे	रत्ननगर ५ चितवन	१००७११०	२४	मुगकुञ्ज	२०७५।२।२२	खोलामा नुहाउन जादा	मगर गोही	१९५,७४८।०	१९५,७४८।०	१९५,७४८।०	देब्रे खुट्टा पुरै खाएको
४	सन्जय महतो	शम्भु महतो	भरतपुर म.न.पा. १४, चितवन	१४१३	५५	पट्टिहानी	२०७५।६।२	आफ्नो घर नजिक घोलमा बोरो सफा गर्न जादा आक्रमण	मगर गोही	३३,२५७।०	३३,२५७।०	३३,२५७।०	
५	निता लामा तमाङ	सुनमाया तमाङ	खैरहनी न.पा.११, चितवन	१२६४	६२	खगेन्द्रमल्ली	२०७५।५।२	टोवामा पराल थुत्तनजादा आक्रमण	बदेल	६४,५९७।०	६४,७८३।६	६४,५९७।०	
६	भुखला महतो	विहफी महतो	रत्ननगर न.पा. ७, चितवन	३५३०७५२	४२	मुगकुञ्ज	२०७५।६।२६	बाघमारा मध्यवर्ती सा.व.मा घासकाटन जादा आक्रमण	मगर गोही	२००,०००।०	२०४,०३७।०	२००,०००।०	
७	विष्णु सुनार	सुख सुनार	माडी न.पा.८, चितवन	३५२००८१८७	१९	अयोध्यापुरी	२०७५।५।२८	बारीमा घासकाटन जादा आक्रमण	भालु	२३,४०८।०	१८,००८।२९	२३,४०८।०	
८	लक्ष्मीदेवी लम्साल	लक्ष्मीदेवी लम्साल	कावासोती न.पा. १०, नवलपरासी	७७२५	५१	लामीचौर	२०७५।६।१९	सामुदायिक वनमा दाउरा सक्नल गर्नजादा आक्रमण	गैडा	१४२,८३८।०	१३८,९०४।०	१३८,९०४।०	
९	दिलबहादुर परियार	दिलबहादुर परियार	देवचुली न.पा. १६, नवलपरासी	३६०२७४०५५८५	५२	सिसवार	२०७५।७।२४	सार्वजनिक स्थल रजहर चोकमा गैडाबाट आक्रमण	गैडा	२००,०००।०	२०२,२१३।६९	२००,०००।०	
१०	माधवी भण्डारी	शिर्षक भण्डारी	देवचुली न.पा. १६, नवलपरासी	२७५३८	११	सिसवार	२०७५।७।२	देवचुली र पुर्नवासमा गैडाबाट आक्रमण	गैडा	११३,२६१।०	१२१,१४६।०	११३,२६१।०	
११	गडमु दराई	गडमु दराई	भरतपुर म.न.पा. २८, चितवन	१४६३।०३४	६८	मेघौली	२०७५।८।२	आफ्नै खेतबारीमा धान लिन जादा आक्रमण	गैडा	१६८,६७०।०	११७,१८५।०	११७,१८५।०	
१२	सिता लम्साल	सिता लम्साल	देवचुली न.पा. १, नवलपरासी	५३६८	५२	सिसवार	२०७५।८।२२	दिव्य मध्यवर्ती सा.व.मा घासकाटन जादा आक्रमण	गैडा	१००,६६०।०	१०२,४३८।९२	१००,६६०।०	

नोट: गत आ.व.मा घाइते भएकालाई यस आ.व.मा भुक्तानी दिइएको

सि. नं.	निवेदकको नाम	घाईतेको नाम	ठेगाना	घाईते तथा हकबालाको नागरिता नं.	उमेर	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	पु. वि. नं.	माग गरेको रकम	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम			
											मानविय क्षति		स्वीकृत रकम	कैफियत
											लिंग	विलको रकम		
१३	डिल्लीराम खतिवडा	डिल्लीराम खतिवडा	माडी न.पा.७, चितवन	४७६८२	२७	अयोध्यापुरी	२०७४/१०/१८	आफ्नै खेतमा भालुको आक्रमणबाट घाईते	भालु	३०,४६०/१०	३०,४६०/१०	३०,४६०/१०		
१४	सपना कुमाल	सपना कुमाल	भरतपुर म.न.पा. २८, चितवन	०	२३	मेघौली	२०७५/१९/८	आफ्नै घरमा चितुवाको आक्रमणबाट घाईते	चितुवा	३९५९९/१००	३९५९९/१००	३९५९९/१००		
१५	जिमबहादुर गुरुङ	जिमबहादुर गुरुङ	भरतपुर म.न.पा. २८, चितवन	०	६७	मेघौली	२०७५/१९/८	आफ्नै घरमा चितुवाको आक्रमणबाट घाईते	चितुवा	२३७९७/१००	२३७९७/१००	२३७९७/१००		
१६	रहर सिङ घलान	रहर सिङ घलान	भरतपुर म.न.पा. २४, चितवन	३७२८	६९	केरुणा	२०७५/१९/६	नीजि आवादीमा बाखा चराउन जादा गैडाको आक्रमणबाट घाईते	गैडा	९४७५९/४१००	९४७५९/४१००	९४७५९/४१००		
१७	सुन्तलीमाया राई	सुन्तलीमाया राई	माडी न.पा.७, चितवन	४८६६२	४२	रेवा	२०७५/१९/२	आफ्नै माछा पोखरीमा माछालाई दाना हालेर घर फर्किने क्रममा भालुको आक्रमणबाट सख्त घाईते	भालु	९४८,५९६/१००	९४३,३३६/१०	९४३,३३६/१०		
१८	संजय चौधरी	संजय चौधरी	विडारी २, सर्लाही	९९९०९४३३३	२५	चि.रा.नि	२०७५/१९/१०	हात्ती चराउन जादा जंगली हात्ती भेट भई हात्ती भाग्ने क्रममा हात्ती माथी बाट लड्दा घाईते भएको	हात्ती	९९६९६३३/१००	९९६९६३३/१००	९९६९६३३/१००		
१९	संगिता खनिया	संगिता खनिया	माडी न.पा.९, चितवन	३४३०८९७२६	२०	अयोध्यापुरी	२०७५/१९/१४	आफ्नै बारीमा घासकाट्न जादा भालुको आक्रमणबाट घाईते	भालु	२२,६८०/१००	२०,५३०/१०	२०,५३०/१०		
२०	टेक बहादुर आले	टेक बहादुर आले	माडी न.पा.७, चितवन	८३४७६	४३	रेवा उपभोक्ता समिति	२०७६/१९/४	आफ्नै पोखरीमा गैडाको आक्रमणबाट घाईते	गैडा	३२६८८/१००	३२७/१००	३२६००/१००		
२१	भागीरथी सुवेदी	भागीरथी सुवेदी	भरतपुर म.न.पा. २४, चितवन	७६५५	६८	मेघौली उपभोक्ता समिति	२०७५/१२/१२	राप्ती नियन्त्रण म.सा.वनमा घास काट्न जादा गैडाको आक्रमणबाट घाईते	गैडा	९०३९९३/१००	९०३९९३/१००	९०३९९३/१००		
२२	आस्विन लामा योल्मोपा	आस्विन लामा योल्मोपा	रत्ननगर न.पा ५, चितवन	३७३९९	३२	मुगकुञ्ज	२०७६/१२/१०	आफ्नै घर नजिकको बाटोमा वेंदेलको आक्रमणबाट घाईते	वेंदेल	८६,९०८/१००	८६,९०८/१००	८६,९०८/१००		

सि. नं.	निवेदकको नाम	घाईतेको नाम	ठेगाना	घाईते तथा हकबालाको नागरिता नं.	उमेर	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	पशु	भाग गरेको रकम	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम		
											लिंग	मानविय क्षति	
												विलको रकम	स्वीकृत रकम
२३	नारायण थापा	तिलमाया थापा	भरतपुर म.न.पा. २३, चितवन	३५०१७६०३६५८	४४	केरुगाँ	२०७५/१२/१०	घैलाघारी म.सा. वनमा विक्रमबाबामेलाको व्यवस्थापन सम्बन्धी भेलामा जादा गैडाको आक्रमणबाट घाईते	म	१२७,०००/१००	१३५,६८४/८९	१२७,०००/१००	
२४	देवनारायण पुनहर	देवनारायण पुनहर	बछानपुर २, बारा	३३१०१५१४३१	२६	चि.रा.सि.	२०७६/१२/१८	घाईते बाघको रेकी गर्ने क्रममा बाघदेखी हात्ती भागदा रूखमा ठोक्किन गई घाईते भएको	पु.	२६,००५/१००	२६,००५/१००	२६,००५/१००	
२५	महादी मगती	महादी मगती	मध्यविन्दु १२, नवलपुर	४३४८८४	४७	दाउन्नेदेवी	२०७६/१२/१९	नारायणी नदीको किनारमा भैसी चराउन जादा गैडाको आक्रमणबाट घाईते	म	४३२,६२१/१००	४३२,६२१/१००	४३२,६२१/१००	
२६	विशाल कुशवार	विशाल कुशवार	हेटौडा ९, मकवानपुर	२३११७४	३४	चि.रा.सि.	२०७६/१२/४	जनकपुर पोखराबाट हात्ती गस्ती जानकारीमा अचानक जंगलीहात्ती सग भेटभई हात्ती तर्सी हात्ती भागदा हात्तीबाट खस्दा घाईते भएको	पु	४४,९८६/१०	४४,९८६/१०	४४,९८६/१०	
२७	रिता बि.क.	रिता बि.क.	सरावल गा.पा.१, न.प.	०	१०	डिभिजन वन कार्यालय नवलपरासी	२०७५/१०/१	आफ्नै खेतमा साग टिप्पन जादा बदेलको आक्रमणबाट घाईते	म	४८१९७/१००	५१२३०/१००	४८१९७/१००	
२८	भुवन महतो	भुवन महतो	सरावल गा.पा.१, न.प.		२५	डिभिजन वन कार्यालय नवलपरासी	२०७५/१०/१	आफ्नै खेतमा जादा बदेलको आक्रमणबाट घाईते	पु	४९७००/१००	४९७००/१००	४९६९२/१००	
२९	गजे सिं पाटा	गजे सिं पाटा	मध्यविन्दु न.पा. १०, नवलपुर	१२१४४	५४	डिभिजन वन कार्यालय नवलपुर	२०७६/१/६	सामुदायिक वनमा घास काट्न जादा गैडाको आक्रमणबाट घाईते	पु	३१३,२६३/१००	३१३,२६३/१००	३१३,२६३/१००	

सि. नं.	निवेदकको नाम	घाईतेको नाम	ठेगाना	घाईते तथा हकबालाको नागरिता नं.	उमेर	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	पु. वि. नं.	माग गरेको रकम	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम			
											मानविय क्षति		स्वीकृत रकम	कैफियत
											लिंग	विलको रकम		
३०	आईत बहादुर बोटे	बहादुर बोटे	गैडाकोट न.पा. २, नवलपुर		६३	डिभिजन वन कार्यालय नवलपुर	२०७६/१२५	सामुदायिक वनमा वनको रेखदेख गनै जादा गैडाको आक्रमणबाट घाईते (वन हेरालु)	गु	३४८,७६८१००	३४८,७६८१००	३४८,७६८१००		
३१	बुद्ध बहादुर गुरुङ	बुद्ध गुरुङ	गैडाकोट न.पा. ५, नवलपुर		५१	डिभिजन वन कार्यालय नवलपुर	२०७६/१२५	आफ्नै घर नजिक बाटोमा हिडिरहेको बेलामा गैडाको आक्रमणबाट घाईते	पु	१६५,७३०१००	१६५,७३०१००	१६५,७३०१००		
३२	चन्द्रमणी शर्मा	चन्द्रमणी शर्मा	गैडाकोट न.पा. ५, नवलपुर		३५	डिभिजन वन कार्यालय नवलपुर	२०७६/१२५	आफ्नै घर आगनका रहेको बेलामा गैडाको आक्रमणबाट घाईते	पु	१६५,८७०१००	१६५,८७०१००	१६५,८७०१००		
जम्मा										३,८६७,७५५,१००	३,८६७,७५५,१००	३,८६७,७५५,१००		

अनुसूची १४ ख
आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा घरगोठ क्षती सम्बन्धी विवरण

सि. नं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	नागरिता नं.	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	क्षति गर्ने वन्यजन्तु	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम		कैफियत
								माग गरेको रकम	सिफारिस रकम पाउने रकम	
१	दलबहादुर लामा	रत्ननगर न.पा. ७ चितवन	११४८१०३५	मृगकुञ्ज	२०७५/१३६	भान्साघर भत्काएको	हात्ती	१०,०००।०	१०,०००।०	
२	चोकराज अधिकारी	रत्ननगर न.पा. ५ चितवन	१८४	मृगकुञ्ज	२०७५/४१३	घरको पर्खाल भत्काएको	हात्ती	१०,०००।०	१०,०००।०	
३	हरि बहादुर साकी हरिजन	माडी नगरपालिका ९, चितवन	२५५४	अयोध्यापुरी	२०७५/७२२	घर भत्काएको	हात्ती	५०,०००।०	१०,०००।०	
४	ढाकादेवी सुवेदी	माडी नगरपालिका ९, चितवन	५९६	अयोध्यापुरी	२०७५/७२६	घर भत्काएको	हात्ती	१६,६००।०	१०,०००।०	
५	राजकुमार महत्तो	रत्ननगर न.पा. ७ चितवन	८७२१०३४	मृगकुञ्ज	२०७५/१२२८	गोदाम भत्काएको	हात्ती	४,०००।०	४,०००।०	
६	ईश्वरीमाया लामा	रत्ननगर न.पा. ८, चितवन	७३८५१०५८	मृगकुञ्ज	२०७५/१२१८	घर भत्काएको	हात्ती	८,०००।०	८,०००।०	
७	रिता अम्गाई	रत्ननगर न.पा. ९, चितवन	८२०११०६१	मृगकुञ्ज	२०७५/१०१३	घर भत्काएको	हात्ती	१०,०००।०	१०,०००।०	
८	छल्लु महत्तो	रत्ननगर न.पा. ७ चितवन	१८३९	मृगकुञ्ज	२०७५/१०१७	घर भत्काएको	हात्ती	८,०००।०	८,०००।०	
९	हुमनाथ अधिकारी	ठोरी गा.पा. १, पर्सा	४७९	निर्मलठोरी	२०७५/११५५	घर भत्काएको	हात्ती	५,४००।०	५,४००।०	
१०	गकुल बहादुर बस्नत	ठोरी गा.पा. २, पर्सा	७०६२१३९२	निर्मलठोरी	२०७५/११५७	घर भत्काएको	हात्ती	३,५००।०	३,५००।०	
११	मंगली कामी	भरतपुर म.न.पा. १३, चितवन	६२९	पटिहानी	२०७५/११२०	घर भत्काएको	हात्ती	४,०००।०	४,०००।०	
१२	मनीराम कामी	भरतपुर म.न.पा. १३, चितवन	४५३	पटिहानी	२०७५/११२०	घर भत्काएको	हात्ती	११,५४०।०	१०,०००।०	
जम्मा								१४१,०४०।०	९२,९००।०	

नोट: गत आ.व.मा भुक्तानी दिन बाँकी रहेकोमा यस आ.व.मा भुक्तानी दिइएको ।

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा भण्डारण गरेको अन्न क्षती सम्बन्धी विवरण

सि. नं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	नागरिता नं.	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	क्षति गर्ने वन्यजन्तु	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम			
								माग गरेको रकम	सिफारिस रकम	पाउने रकम	कैफियत
१	चौकराज अधिकारी	रत्ननगर ५, चितवन	१८४	मृगकुञ्ज	२०७५/४/३	भण्डारण गरेको धान खाएको	हात्ती	३,०००।०	३,०००।०	३,०००।०	
२	प्रेमप्रसाद अधिकारी	भरतपुर २७, चितवन	४४२०	मेघौली	२०७५/३/२७	गोदाम फुटाई धान खाएको	हात्ती	४,०००।०	४,०००।०	४,०००।०	
३	हरि बोटे	माडी १, चितवन	३५१०३०	पाचपाण्डव	२०७५/६/१६	भण्डारण गरेको धान चामलखाएको	हात्ती	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
४	धनबहादुर लामा	खैरहनी न.पा. ११ चितवन	८६१९	खगेन्द्रमल्ली	२०७५/९/११	भण्डारण गरेको धान खाएको	हात्ती	१३,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
५	ईश्वरीमाया लामा	रत्ननगर न.पा.८, चितवन	७३८५/०५८	मृगकुञ्ज	२०७५/८/१८	भण्डारण गरेको चामल खाएको	हात्ती	३,०००।०	३,०००।०	३,०००।०	
६	राजकुमार महत्तो	रत्ननगर न.पा. ७ चितवन	८७२०३४	मृगकुञ्ज	२०७५/८/२८	भण्डारण गरेको धान खाएको	हात्ती	३,०००।०	३,०००।०	३,०००।०	
७	नेत्र बहादुर परियार	माडी न.पा.१, चितवन	३५१०३०/८८	पाचपाण्डव	२०७६/२/२	भण्डारण गरेको धान चामल खाएको	हात्ती	१२,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
जम्मा								४८,०००।०	४३,०००।०	४३,०००।०	

नोट: गत आ.व.मा भुक्तानी दिन बाँकी रहेकोमा यस आ.व.मा भुक्तानी दिइएको ।

अनुसूची १४ ग
आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा बालीनाली क्षती सम्बन्धी विवरण

सि. नं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	जग्गाको विवरण	नागरिता नं.	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	क्षति गर्ने वन्यजन्तु	माग गरेको रकम	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्ने सको रकम	
										बालिनाली	जम्मा
१	बुद्धिवहादुर भुजेल	माडी ७ चितवन	०.५.०	२३४६	अयोध्यापुरी	२०७४।१।२९	मकैवाली क्षति	गैडा	२०,०००।०	५,०००।०	५,०००।०
२	रामकृष्ण सापकोटा	माडी ७ चितवन	२.८.४.४७	२०२७	अयोध्यापुरी	२०७५।२।१५	मकैवाली क्षति	बदेल	१०,०००।०	५,०००।०	५,०००।०
३	तोयानाथ सापकोटा	माडी ७ चितवन	०.६.०	१०९३२	अयोध्यापुरी	२०७५।२।१५	मकैवाली क्षति	बदेल	१२,०००।०	९,०००।०	९,०००।०
४	कृष्णवहादुर भुजेल घर्ति	माडी ७ चितवन	०.५.०	२१२२	अयोध्यापुरी	२०७५।२।१३	मकैवाली क्षति	बदेल	१०,०००।०	७,०००।०	७,०००।०
५	नन्दलाल दाहाल	माडी ७ चितवन	०.८.५०	२४	अयोध्यापुरी	२०७५।३।१९	मकैवाली क्षति	हात्ती	१४,०००।०	५,०००।०	५,०००।०
६	कृष्णप्रसाद तिवारी	माडी ७ चितवन	०.४.०	४०४११	रेवा	२०७५।३।१४	मकैवाली क्षति	बदेल	६,०००।०	६,०००।०	६,०००।०
७	टीकाराम तिवारी	माडी ७ चितवन	०.५.०	५०३१	रेवा	२०७५।३।६	मकैवाली क्षति	गैडा	७,०००।०	७,०००।०	७,०००।०
८	रामसरण थापा	माडी ७ चितवन	०.६.०	३५१	रेवा	२०७५।३।५	मकैवाली क्षति	गैडा	८,५००।०	५,०००।०	५,०००।०
९	सिता थापा	माडी ७ चितवन	०.४.०	१।२७२	रेवा	२०७५।३।५	मकैवाली क्षति	गैडा	६,०००।०	६,०००।०	६,०००।०
१०	सुर्यबहादुर राई	माडी ७ चितवन	०.१०.०	१४	रेवा	२०७५।२।२२	मकैवाली क्षति	गैडा	७,०००।०	७,०००।०	७,०००।०
११	यमबहादुर खत्री क्षेत्री	रत्ननगर ९ चितवन	०.७.०	१३३५	मृगकुञ्ज	२०७५।२।२४	मकैवाली क्षति	बदेल	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
१२	अर्जुन खत्री क्षेत्री	रत्ननगर ९ चितवन	०.५.०	१३९६	मृगकुञ्ज	२०७५।२।२५	मकैवाली क्षति	बदेल	९,०००।०	९,०००।०	९,०००।०
१३	चन्द्रबहादुर ओझा	रत्ननगर ९ चितवन	०.७.०	२५६५	मृगकुञ्ज	२०७५।२।२२	मकैवाली क्षति	बदेल	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
१४	उमाकान्त डुम्रे	भरतपुर २७ चितवन	०.१.१०	१०९२३	मेघौली	२०७५।३।२७	मकैवाली क्षति	हात्ती	४,०००।०	४,०००।०	४,०००।०
१५	लिलाराज भुपाल	भरतपुर २३ चितवन	०.१६.१०	२५८५	केरगां	२०७५।३।१६	मकैवाली क्षति	बदेल	३५,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
१६	टिका गिरी	खैरहनी ११, चितवन	०.२.१०	१२०९७	खगोन्द्रमल्ली	२०७५।६।५	धानवाली क्षति	बदेल	१२,५००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
१७	दुर्गादेवी गिरी	खैरहनी ११, चितवन	०.२.०९	५८८२।०५५	खगोन्द्रमल्ली	२०७५।६।५	धानवाली क्षति	बदेल	१२,२५०।०	१०,०००।०	१०,०००।०
१८	नन्दराज गिरी	खैरहनी ११, चितवन	०.४.१३	५९०८	खगोन्द्रमल्ली	२०७५।६।५	धानवाली क्षति	बदेल	२३,५००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
१९	सानो कान्छी तमाङ	खैरहनी ११, चितवन	०.४.०	२६३०४४।६४०	खगोन्द्रमल्ली	२०७५।६।५	धानवाली क्षति	बदेल	२०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
२०	आनन्द गर्जामगर	माडी ८, चितवन	५.३३०७	२८०७	अयोध्यापुरी	२०७५।६।१०	धानवाली क्षति	गैडा	१२,०००।०	५,०००।०	५,०००।०
२१	हरिप्रसाद भण्डारी	माडी ९, चितवन	०.८.०	२०३	अयोध्यापुरी	२०७५।५।१९	धानवाली क्षति	हात्ती	१६,०००।०	९,०००।०	९,०००।०
२२	रविलाल दाहाल	माडी ९, चितवन	०.४.०	५१५	अयोध्यापुरी	२०७५।५।१९	धानवाली क्षति	हात्ती	८,०००।०	५,०००।०	५,०००।०
२३	कैलाश दुरा	माडी ९, चितवन	०.१२.०	७९४	अयोध्यापुरी	२०७५।५।२३	धानवाली क्षति	हात्ती	१२,०००।०	९,०००।०	९,०००।०
२४	डिलकुमारी खनिया	माडी ९, चितवन	०.१०.०	७७२०	अयोध्यापुरी	२०७५।५।२२	धानवाली क्षति	हात्ती	१२,०००।०	९,०००।०	९,०००।०

सि. नं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	जग्गाको विवरण	नागरिता नं.	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	क्षति गर्ने वन्यजन्तु	माग गरेको रकम	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम	
										बालिनाली	जम्मा
२५	कलाधर अर्याल	माडी ९, चितवन	०.३.०	७११	अयोध्यापुरी	२०७५/१५/१९	धानबाली क्षति	हात्ती	६,०००।०	६,०००।०	६,०००।०
२६	भिमप्रसाद अर्याल	माडी ९, चितवन	०.७.६	३१९८	अयोध्यापुरी	२०७५/१५/१९	धानबाली क्षति	हात्ती	१२,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
२७	रुकमणीदेवी अधिकारी	माडी ९, चितवन	०.२.०	१८११०४४	अयोध्यापुरी	२०७५/१५/१९	धानबाली क्षति	गैडा	४,०००।०	४,०००।०	४,०००।०
२८	गणेश थापा	माडी ८, चितवन	२४२४.२७	१५१७	अयोध्यापुरी	२०७५/६/३	धानबाली क्षति	गैडा	१४,०००।०	७,०००।०	७,०००।०
२९	दलबहादुर राई	माडी ८, चितवन	०.२.१४	१३४९	अयोध्यापुरी	२०७५/६/४	धानबाली क्षति	गैडा	१२,०००।०	८,०००।०	८,०००।०
३०	त्रिलोचन राई	माडी ८, चितवन	०.४.०	११८४	अयोध्यापुरी	२०७५/१५/३०	धानबाली क्षति	हात्ती	८,०००।०	५,०००।०	५,०००।०
३१	शिवहरि सुवेदी	माडी ९, चितवन	०.५.०	३१८८	अयोध्यापुरी	२०७५/१५/१९	धानबाली क्षति	हात्ती	२०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३२	जयराम दुरा	माडी ९, चितवन	१३.०.०	४६	अयोध्यापुरी	२०७५/६/२४	धानबाली क्षति	गैडा	१२,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३३	लालमाया भण्डारी	माडी ९, चितवन	०.६.०	११३७	अयोध्यापुरी	२०७५/६/१२	धानबाली क्षति	गैडा	१२,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३४	लोकनाथ बराल	माडी ९, चितवन	०.५.०	५४२	अयोध्यापुरी	२०७५/६/२५	धानबाली क्षति	गैडा	१०,०००।०	८,०००।०	८,०००।०
३५	मोहनसा कानु	माडी ३, चितवन	०.१०.०	३०७६/५६०	बघौडा	२०७५/७/७	धानबाली क्षति	हात्ती	४०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३६	धनिमाया राना	कावासोती ११, नवलपरासी	०.१०.०	१३२६	लामिचौर	२०७५/६/१०	धानबाली क्षति	गैडा	६,६००।०	६,६००।०	६,६००।०
३७	गोपालप्रसाद दुवाडी	माडी ७, चितवन	०.१२.१६	३७००/६३	अयोध्यापुरी	२०७५/७/११	धानबाली क्षति	हात्ती	१५,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३८	बच्चुमाया तमाङ.	खैरहनी नं.पा. ६, चितवन	०.४.०	७२२५/०५८	खण्डमल्ली	२०७५/६/२६	गहुबाली क्षति	गैडा	१५,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३९	सुर्यकान्त न्यौपाने	भरतपुर म.नं.पा. ६, चितवन	०.५.०	९४२/३२२	वरण्डाभार	२०७५/७/२६	धानबाली क्षति	हात्ती	६,५००।०	६,५००।०	६,५००।०
४०	यमकला वस्ताकोटी	मध्यविन्दु नं.पा. ४, नवलपरासी	०.१०.०	३००२५	नन्दभारुजु	२०७५/१०/१८	गहुबाली क्षति	गैडा	१५,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
४१	तेजप्रसाद पौडेल	माडी ६, चितवन	०.५.०	२०१९	रेवा	२०७५/१०/२७	गहुबाली क्षति	गैडा	५,०००।०	५,०००।०	५,०००।०
४२	नरमाया थापा	माडी ६, चितवन	०.१३.६०	२०५६	रेवा	२०७५/१०/२६	गहुबाली क्षति	गैडा	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
४३	सुजन आर्चाय	माडी ६, चितवन	०.५.०	३५२००८/२०२	रेवा	२०७५/१०/२४	गहुबाली क्षति	गैडा	५,२५०।०	५,२५०।०	५,२५०।०
४४	दयाराम पौडेल	माडी ६, चितवन	०.५.१५	१४१५	रेवा	२०७५/१०/२७	गहुबाली क्षति	गैडा	५,५००।०	५,५००।०	५,५००।०
४५	उजेली भन्ने बुद्धिकला पाठ्या	माडी ६, चितवन	०.१४.५	११००८	रेवा	२०७५/१०/२७	गहुबाली क्षति	गैडा	५,०००।०	५,०००।०	५,०००।०
४६	यमकला उपाध्याय	माडी ६, चितवन	०.४.३	४६	रेवा	२०७५/१०/२७	गहुबाली क्षति	गैडा	५,०००।०	५,०००।०	५,०००।०
४७	धर्मागत भुपाल	माडी ६, चितवन	०.१०.०४	४५५२	रेवा	२०७५/१०/२५	गहुबाली क्षति	गैडा	८,७५०।०	८,७५०।०	८,७५०।०
४८	केसकुमारी सुवेदी	माडी ६, चितवन	०.५.०	१८२१	रेवा	२०७५/१०/२३	गहुबाली क्षति	गैडा	५,०००।०	५,०००।०	५,०००।०
४९	चक्र बहादुर आलेमगर	माडी नं.पा. ८, चितवन	०.५.०	६५/३५०	अयोध्यापुरी	२०७५/१०/१२	गहुबाली क्षति	गैडा	८,०००।०	६,०००।०	६,०००।०
५०	तिलक बहादुर आले	माडी नं.पा. ८, चितवन	०.७.०	१२२५	अयोध्यापुरी	२०७५/१०/१०	गहुबाली क्षति	गैडा	१०,०००।०	७,०००।०	७,०००।०

सि. नं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	जग्गाको विवरण	नागरिता नं.	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	क्षति गर्ने वन्यजन्तु	माग गरेको रकम	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम	
										बालिनाली	जम्मा
५१	कृष्णकान्त अधिकारी	माडी न.पा. ८, चितवन	०.८.०	३००५	अयोध्यापुरी	२०७५/१०/१२	गहुबाली क्षति	गैडा	१२,०००/१००	८,०००/१००	८,०००/१००
५२	कृष्ण बहादुर के.सी.	माडी न.पा. ८, चितवन	०.१४.१३	१०१८	अयोध्यापुरी	२०७५/११/१२	गहुबाली क्षति	गैडा	१०,०००/१००	८,०००/१००	८,०००/१००
५३	रामकृष्ण तिमिल्सीना	माडी न.पा. ८, चितवन	०.१०.७	१०२३	अयोध्यापुरी	२०७५/१०/१७	गहुबाली क्षति	गैडा	१२,०००/१००	८,०००/१००	८,०००/१००
५४	थिर बहादुर पौडेल	माडी न.पा. ८, चितवन	०.१५.०	१०६२	अयोध्यापुरी	२०७५/१०/१५	गहुबाली क्षति	गैडा	१८,०००/१००	१०,०००/१००	१०,०००/१००
५५	तारानाथ निउरे	माडी न.पा. ७, चितवन	०.६.९	३३०३	अयोध्यापुरी	२०७५/१०/१७	गहुबाली क्षति	गैडा	६,०००/१००	६,०००/१००	६,०००/१००
५६	लक्ष्मी गौतम	माडी न.पा. ७, चितवन	०.१०.०	०	अयोध्यापुरी	२०७५/१०/१८	गहुबाली क्षति	गैडा	१२,०००/१००	७,०००/१००	७,०००/१००
५७	भरत बहादुर गौतम	माडी न.पा. ८, चितवन	०.८.०	३२६६	अयोध्यापुरी	२०७५/१०/१९	गहुबाली क्षति	गैडा	१२,०००/१००	७,०००/१००	७,०००/१००
५८	अमृत अधिकारी	माडी न.पा. ६, चितवन	०.४.०	४१५७९	रेवा	२०७५/११/२१	गहुबाली क्षति	गैडा	८,०००/१००	८,०००/१००	८,०००/१००
५९	रामचन्द्र अधिकारी	माडी न.पा. ६, चितवन	०.१५.०	१४२१	रेवा	२०७५/११/२२	गहुबाली क्षति	गैडा	९,५००/१००	९,५००/१००	९,५००/१००
६०	गितादेवी अधिकारी	देवचूली न.पा.१३ नवलपूर	०.३.०	२५	सिसवार	०७६/१२/९	मकैवाली क्षति	बदेल	४,५००/१००	४,५००/१००	४,५००/१००
६१	चक्रपाणी उपाध्याय	देवचूली न.पा.१७ नवलपूर	०.४.०	५२११/८८६	सिसवार	०७६/११/३१	मकैवाली क्षति	बदेल	७,५००/१००	७,५००/१००	७,५००/१००
६२	विष्णुचिन्त उपाध्याय	देवचूली न.पा.१७ नवलपूर	०.५.११	३२४९२	सिसवार	०७६/११/३१	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	३,४००/१००	३,४००/१००	३,४००/१००
६३	वद्विप्रसाद शर्मा	देवचूली न.पा.१७ नवलपूर	०.८.०	८८९८	सिसवार	०७६/११/३१	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	९,२००/१००	९,२००/१००	९,२००/१००
६४	दानवहादुर सेन ठकुरी	देवचूली न.पा.१७ नवलपूर	०.३.०	४७१८	सिसवार	०७६/१२/११	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	३,६००/१००	३,६००/१००	३,६००/१००
६५	भिमप्रसाद पोखरेल	देवचूली न.पा.१३ नवलपूर	०.५.०	१०६४	सिसवार	०७६/१२/३	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	६,५००/१००	६,५००/१००	६,५००/१००
६६	भोजनाथ ढकाल	देवचूली न.पा.१७ नवलपूर	०.३.०	२५१/८९	सिसवार	०७६/१२/११	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	३,६००/१००	३,६००/१००	३,६००/१००
६७	मिनप्रसाद सापकोटा	देवचूली न.पा.१७ नवलपूर	०.३.०	३५८०३	सिसवार	०७६/१२/११	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	७,५००/१००	७,५००/१००	७,५००/१००
६८	खगेन्द्रप्रसाद पाठक	देवचूली न.पा.१७ नवलपूर	०.३.०	२२५/९६	सिसवार	०७६/१२/११	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	७,२००/१००	७,२००/१००	७,२००/१००
६९	भक्तवहादुर श्रेष्ठ	देवचूली न.पा.१५ नवलपूर	०.२.०	१३८३	सिसवार	०७६/१२/११	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	४,२००/१००	४,२००/१००	४,२००/१००
७०	गंगावहादुर श्रेष्ठ	देवचूली न.पा.१७ नवलपूर	०.५.०	४५८	सिसवार	०७६/१२/३	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	७,४००/१००	७,४००/१००	७,४००/१००
७१	बद्वि श्रेष्ठ	देवचूली न.पा.१७ नवलपूर	०.२.०	२२२/ना६८	सिसवार	०७६/१२/७	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	४,२००/१००	४,२००/१००	४,२००/१००
७२	माइली श्रेष्ठ	देवचूली न.पा.१५ नवलपूर	०.१.५	९४२	सिसवार	०७६/१२/१८	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	४,६००/१००	४,६००/१००	४,६००/१००
७३	रुपादेवी रानाभाट	देवचूली न.पा.१४ नवलपूर	०.१.५	२०१४/२२०५	सिसवार	०७६/१२/५	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	३,२००/१००	३,२००/१००	३,२००/१००
७४	श्रवणकुमार उपाध्याय	देवचूली न.पा.१५ नवलपूर	०.७.०	१७२७६	सिसवार	०७६/१२/५	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	१०,०००/१००	१०,०००/१००	१०,०००/१००
७५	नर प्रसाद रिजाल	देवचूली न.पा.१ नवलपूर	०.७.०	९७८५	सिसवार	०७६/१२/७	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	१०,०००/१००	१०,०००/१००	१०,०००/१००
७६	धनीराम थनेत	देवचूली न.पा.१ नवलपूर	०.३.०	६२९१	सिसवार	०७६/१२/१०	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	६,३००/१००	६,३००/१००	६,३००/१००
७७	नन्दलाल श्रेष्ठ	देवचूली न.पा.१५ नवलपूर	०.२.०	८९१	सिसवार	०७६/१२/१२	मकैवाली क्षति	बदेल, गैडा	४,२००/१००	४,२००/१००	४,२००/१००

सि. नं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	जग्गाको विवरण	नागरिता नं.	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	क्षति गर्ने वन्यजन्तु	माग गरेको रकम	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम	
										बालिनाली	जम्मा
७८	सिंह बहादुर तमाङ	रत्ननगर न.पा.७, चितवन	०.२.०	९३३	मृगकुञ्ज	०७६।२।२५	मकैवाली क्षती	हात्ती	६,५००।०	६,५००।०	६,५००।०
७९	धन बहादुर तमाङ	रत्ननगर न.पा.७, चितवन	०.३.०	९३४	मृगकुञ्ज	०७६।२।२५	मकैवाली क्षती	हात्ती	९,०००।०	९,०००।०	९,०००।०
८०	रामचन्द्र सापकोटा	रत्ननगर न.पा.६, चितवन	०.१२.१४	१२७४/०४४/०४५	मृगकुञ्ज	०७६।२।२२	मकैवाली क्षती	बदेल, गैडा	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
८१	तम बहादुर तमाङ	रत्ननगर न.पा.७, चितवन	०.२.०	२०१३	मृगकुञ्ज	०७६।३।१	धानबाली क्षती	हात्ती	६,५००।०	६,५००।०	६,५००।०
८२	प्रदिपराज भट्ट	भरतपुर म.न.पा.२४, चितवन	०.५.०	२६६९	केरुगाँ	०७६।२।८	मकैवाली क्षती	बदेल	१५,६००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
८३	किशोर भट्ट	भरतपुर म.न.पा.२४, चितवन	०.४.०	१४६२	केरुगाँ	०७६।२।८	मकैवाली क्षती	बदेल	२०,०००।०	८,८४०।०	८,८४०।०
८४	विनोदराज भट्ट	भरतपुर म.न.पा.२४, चितवन	०.३.०	२०१३	केरुगाँ	०७६।२।७	मकैवाली क्षती	बदेल	२०,०००।०	९,१००।०	९,१००।०
८५	सुन्तली दैरैनी	भरतपुर म.न.पा.२४, चितवन	०.१४.६	८।४९४	केरुगाँ	०७६।२।२०	मकैवाली क्षती	बदेल	१३,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
८६	पुर्णकुमारी थापा क्षेत्री	भरतपुर म.न.पा.२४, चितवन	०.३.०	८।४८१	केरुगाँ	०७६।२।१५	धानबाली क्षती	गैडा	११,०००।०	८,७५०।०	८,७५०।०
८७	सन्त बहादुर थापा	भरतपुर म.न.पा.२४, चितवन	१.२१.५३	४४	केरुगाँ	०७६।२।१५	मकैवाली क्षती	गैडा	१२,०००।०	९,१००।०	९,१००।०
८८	बोधराज ओझा	भरतपुर म.न.पा.१३, चितवन	०.५.०	६२३।०३५	पटिहानी	०७६।२।१०	मकैवाली क्षती	बदेल	१२,५००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
८९	टेक बहादुर क्षेत्री	भरतपुर म.न.पा.२२, चितवन	०.८.०	५५।६६३	पटिहानी	०७६।२।१०	मकैवाली क्षती	बदेल	२०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
९०	नवराज पौडेल	रत्ननगर न.पा.७, चितवन	०.२.१०	२१२८।०४४	मृगकुञ्ज	०७६।१।३१	मकैवाली क्षती	हात्ती	८,०००।०	८,०००।०	८,०००।०
९१	मनुनाथ अधिकारी	रत्ननगर न.पा.६, चितवन	०.९.१०	७७६	मृगकुञ्ज	०७६।२।५	मकैवाली क्षती	बदेल, गैडा	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
९२	माधव प्रसाद अधिकारी	रत्ननगर न.पा.६, चितवन	०.९.१०	१२५६।०४४	मृगकुञ्ज	०७६।२।५	मकैवाली क्षती	बदेल, गैडा	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
९३	सोभिता भट्ट सिलवाल	रत्ननगर न.पा.७, चितवन	०.९.०	३५३।०७६१२	मृगकुञ्ज	०७६।२।६	धानबाली क्षती	गैडा	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
९४	छेटुप लामा	रत्ननगर न.पा.७, चितवन	०.१०.०	११५६	मृगकुञ्ज	०७६।२।१०	मकैवाली क्षती	हात्ती	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
९५	पशुपति महतो	रत्ननगर न.पा.७, चितवन	०.१०.०	१०१३	मृगकुञ्ज	०७६।२।११	धानबाली क्षती	हात्ती	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
९६	श्याम माया तमाङ	रत्ननगर न.पा.७, चितवन	०.१०.०	२०।०४४	मृगकुञ्ज	०७६।२।१२	धानबाली क्षती	हात्ती	६,५००।०	६,५००।०	६,५००।०
९७	होमनाथ सापकोटा	रत्ननगर न.पा.६, चितवन	०.१०.०	१२७।०४४	मृगकुञ्ज	०७६।२।६	मकैवाली क्षती	हात्ती, बदेल	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
९८	गिरेन्द्रराज सुवेदी	माडी न.पा. ३, चितवन	१.२.०	११९६	बघौडा	०७६।१।३१	मकैवाली क्षती	बदेल	२०,०००।०	८,०००।०	८,०००।०
९९	चोकलाल श्रेष्ठ	माडी न.पा. ३, चितवन		८६९।०३४	बघौडा	०७६।१।३१	मकैवाली क्षती	बदेल	८,०००।०	६,०००।०	६,०००।०
१००	ठगानी कुमारी महतो	माडी न.पा. ३, चितवन		९४१	बघौडा	०७६।२।३	मकैवाली क्षती	बदेल, गैडा	६,०००।०	६,०००।०	६,०००।०
जम्मा										७७६,९९.०।०	७७६,९९.०।०

नोट: गत आ.व.मा भुक्तानी दिन बाँकी रहेकोमा यस आ.व.मा भुक्तानी विइएको ।

अनुसूची १४ घ
आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा पशुधन क्षती सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	नागरिता नं.	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	क्षति गर्ने ब्यजस्तु	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्ने सक्ने रकम	
								माग गरेको रकम	सिफारिस रकम
१	रामबहादुर श्रेष्ठ	ठोरी गा.पा. ३, पर्सा	२२१६	निर्मलठोरी	२०७५/२/२९	बंगुर मारेको	बाघ	१२,०००।०	१०,०००।०
२	दयानिधि मरेठा	ठोरी गा.पा. १, पर्सा	७५७८	निर्मलठोरी	२०७५/२/३०	गोठमाभैसी मारेको	बाघ	७५,०००।०	३०,०००।०
३	विष्णुमाया श्रेष्ठ	ठोरी गा.पा. ३, पर्सा	१०६	निर्मलठोरी	२०७५/२/३१	बाखा मारेको	चितुवा	१५,०००।०	१०,०००।०
४	पद्मबहादुर श्रेष्ठ	ठोरी गा.पा. ३, पर्सा	११७९	निर्मलठोरी	२०७५/२/१६	गोठमाबाखा मारेको	बाघ	१८,०००।०	१०,०००।०
५	तेजबहादुर बस्नेत	ठोरी गा.पा. ३, पर्सा	०	निर्मलठोरी	२०७५/२/२८	खोरबाट बाखा मारेको	बाघ	१०,०००।०	८,०००।०
६	पुर्णलाल श्रेष्ठ	ठोरी गा.पा. ३, पर्सा	२३५/८/५१	निर्मलठोरी	२०७५/३/१	खोरबाट बाखा मारेको	बाघ	१५,०००।०	९,०००।०
७	लिलाधर सापकोटा	भरतपुर म.न.पा. २, चितवन	२४	मेघौली	२०७५/४/१२	गोठमाबाखा मारेको	चितुवा	१५,०००।०	९,०००।०
८	ऋषिराम सापकोटा	भरतपुर म.न.पा. २, चितवन	४२५	मेघौली	२०७५/४/१२	गोठमाबाखा मारेको	चितुवा	४,८००।०	४,८००।०
९	रघुनाथ महत्तो	माडी न.पा. २, चितवन	३३३०३०/१०	पाचपाण्डव	२०७५/४/१६	कासघारीमा पाडा मारेको	बाघ	३०,०००।०	३०,०००।०
१०	बिनु भट्टराई	माडी न.पा. २, चितवन	५३८४७	पाचपाण्डव	२०७५/४/१८	कासघारीमा भैसी मारेको	बाघ	६०,०००।०	३०,०००।०
११	मिश्री महत्तो	माडी न.पा. १, चितवन	८८	पाचपाण्डव	२०७५/४/६	गोठमा गाई मारेको	बाघ	५०,०००।०	३०,०००।०
१२	उजेली दमिनी	माडी न.पा. २, चितवन	३८६	पाचपाण्डव	२०७५/४/२५	गोठमा बोका मारेको	चितुवा	१०,०००।०	१०,०००।०
१३	शोभा खत्री वि.क.	भरतपुर म.न.पा. १, चितवन	०	पटिहानी	२०७५/४/१८	गोठमाबाखा मारेको	चितुवा	८,०००।०	८,०००।०
१४	बुद्धिबहादुर वि.क.	भरतपुर म.न.पा. ८, चितवन	६०९३	वरण्डाभार	२०७५/४/१५	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	११,०००।०	१०,०००।०
१५	धनबहादुर गुरुङ	भरतपुर म.न.पा. १, चितवन	५८४४	वरण्डाभार	२०७५/३/६	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	१०,५००।०	१०,०००।०
१६	फुलमाया बोटे	माडी न.पा. ९, चितवन	०	अयोध्यापुरी	२०७५/४/६	गोठमा गाई मारेको	बाघ	१०,०००।०	१०,०००।०
१७	तारादेवी दुरा	माडी न.पा. ९, चितवन	१८८	अयोध्यापुरी	२०७५/४/६	आफ्नै खेतमा पाडोमारेको	बाघ	२०,०००।०	१५,०००।०
१८	नारायण उप्रेती	राप्ती न.पा. ६, चितवन	०	खगोन्द्रमली	२०७५/४/२८	गोठमाबाखा मारेको	चितुवा	१३,०००।०	१०,०००।०
१९	हरियाल तमाङ	राप्ती न.पा. ६, चितवन	०	खगोन्द्रमली	२०७५/४/२५	गोठमाबाखा मारेको	चितुवा	१३,०००।०	१०,०००।०
२०	दिपकुमार मर्दनिया	माडी न.पा. ३, चितवन	१५८७	बघौडा	२०७५/४/१५	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	९,०००।०	९,०००।०
२१	श्रीराम ढकाल	माडी न.पा. २, चितवन	८७०/०४४	पाचपाण्डव	२०७५/४/२९	कासघारीमा गाई मारेको	बाघ	५०,०००।०	३०,०००।०
२२	लैला तमाङ	रत्ननगर न.पा. ७, चितवन	१७६२/१८३	मृगकुञ्ज	२०७५/६/१०	पाडीलाई पानी खुवाउन लैजादा मारेको	मगर गोही	१०,०००।०	१०,०००।०
२३	अमित लामा	रत्ननगर न.पा. ७, चितवन	३३१४/०५५	मृगकुञ्ज	२०७५/६/७	बाखा चराउन लैजादा मारेको	मगर गोही	४,२००।०	४,२००।०
२४	कान्छी लामिनी	रत्ननगर न.पा. ७, चितवन	७१७	मृगकुञ्ज	२०७५/६/२३	बोका चराउन लैजादा मारेको	मगर गोही	४,०००।०	४,०००।०

सि.नं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	नागरिता नं.	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	क्षति गर्ने वन्यजन्तु	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम		कैफियत
								माग गरेको रकम	सिफारिस रकम	
२५	लालबहादुर राई	माडी न.पा. ७, चितवन	३६५६	रेवा	२०७५/६/१४	आफ्नै खेतमा गोरु मारेको	बाघ	२०,०००।०	२०,०००।०	२०,०००।०
२६	शुमा सुवेदी	माडी न.पा. ६, चितवन	३५३०२९/३१	रेवा	२०७५/४/३	आफ्नै खेतमा बाखा मारेको	चितुवा	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
२७	धनराज पुरी	माडी न.पा. ८, चितवन	०	अयोध्यापुरी	२०७५/१/२८	खोरबाट बाखा मारेको	बाघ	१३,२५०।०	१०,०००।०	१०,०००।०
२८	देवकी अर्याल	माडी न.पा. ९, चितवन	३५३०२८/३७	अयोध्यापुरी	२०७५/६/५	खोरबाट बाखा मारेको	बाघ	२२,५२५।०	१०,०००।०	१०,०००।०
२९	भिमप्रसाद अर्याल	माडी न.पा. ९, चितवन	३९९८	अयोध्यापुरी	२०७५/६/५	खोरबाट बाखा मारेको	बाघ	४४,६२५।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३०	रामप्रसाद अधिकारी	माडी न.पा. ८, चितवन	०	अयोध्यापुरी	२०७५/६/१८	आफ्नै खेतमा भैसी मारेको	बाघ	२०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३१	प्रेमबहादुर गिरी	ठोरी गा.पा. ३, पर्सा	६२४५	निर्मलठोरी	२०७५/६/१८	गोठमा गाई मारेको	बाघ	२०,४००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३२	चन्द्रप्रसाद सापकोटा	भरतपुर म.न.पा. १३, चितवन	२०१२	वरणडाभार	२०७५/६/२२	गोठमा बाच्छी मारेको	चितुवा	६,०००।०	६,०००।०	६,०००।०
३३	शिवराज वास्तोला	भरतपुर म.न.पा. ६, चितवन	८०६/०४४	खोन्ड्रमती	२०७५/७/१२	गोठमा बाच्छी मारेको	चितुवा	४,०००।०	४,०००।०	४,०००।०
३४	कृष्णबहादुर प्रजा	राप्ती न.पा. ६, चितवन	६२१/०४४	खोन्ड्रमती	२०७५/७/५	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	१३,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३५	पारस सहनी	माडी न.पा. ३, चितवन	०	बघौडा	२०७५/७/९	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३६	निमप्रसाद वि.क.	माडी न.पा. ५, चितवन	०	बघौडा	२०७५/७/१७	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	४,५००।०	४,५००।०	४,५००।०
३७	बुद्धबहादुर गुरुङ	माडी न.पा. १, चितवन	१५८८/०४४	पाचपाण्डव	२०७५/८/२	कासघारीमा चराउन लैजादा बाखा मारेको	चितुवा	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
३८	कोपिला पौडेल	माडी न.पा. १, चितवन	१५३८/०६२	पाचपाण्डव	२०७५/८/१५	कासघारीमा चराउन लैजादा भैसी मारेको	बाघ	५०,०००।०	३०,०००।०	३०,०००।०
३९	धनिश्वर उपाध्याय	माडी न.पा. १, चितवन	३२२	पाचपाण्डव	२०७५/८/१७	कासघारीमा चराउन लैजादा भैसी मारेको	बाघ	३०,०००।०	३०,०००।०	३०,०००।०
४०	बच्चुमाया तमाङ	खैरहनी न.पा. ६, चितवन	७२२/१/५८	खोन्ड्रमती	२०७५/९/१६	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	१४,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
४१	शेरबहादुर थिङ	मनहरी गा.पा. ६, मकवानपुर	२६५५५	लोथर	२०७५/९/१०	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	९,०००।०	९,०००।०	९,०००।०
४२	दुर्गाबहादुर कुमाल	विनयी विवेणी गा.पा. १, नवलपरासी	३४६१/६२७	दाउन्नेदेवी	२०७५/९/७	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	६,०००।०	६,०००।०	६,०००।०
४३	दुर्गा कुमाली	विनयी विवेणी गा.पा. १, नवलपरासी	१२२१/५५	दाउन्नेदेवी	२०७५/९/११	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	६,४००।०	६,४००।०	६,४००।०
४४	रामलाल तमाङ	रत्ननगर न.पा. ७, चितवन	१०६७	सृगकुञ्ज	२०७५/७/२९	बुढीरान्ती खोलाको किनारमा चराउन लैजादा बाखा मारेको	मगर गोही	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०
४५	पार्वतीमाया खड्का	भरतपुर म.न.पा. १३, चितवन	१२७	वरणडाभार	२०७५/८/१८	गोठमा बाच्छी मारेको	चितुवा	७,०००।०	७,०००।०	७,०००।०
४६	कृष्णराज गैरे	भरतपुर म.न.पा. ८, चितवन	३१३३	वरणडाभार	२०७५/८/८	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	९,०००।०	९,०००।०	९,०००।०
४७	लक्ष्मीमाया कुमाल	भरतपुर म.न.पा. २८, चितवन	३५३०२५/३६६	मेघौली	२०७५/९/२८	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	५,०००।०	५,०००।०	५,०००।०
४८	मना भण्डारी	मध्यविन्दु न.पा. ५, नवलपरासी	३७२२	डिभिजन वन नवलपुर	२०७५/९/१८	खोरबाट बाखा मारेको	बाघ	४७,०००।०	३०,०००।०	३०,०००।०
४९	महारुद्र भुपाल	मध्यविन्दु न.पा. ६, नवलपरासी	४१०	डिभिजन वन नवलपुर	२०७५/९/१९	गोठमा कोरली गाईको बाच्छी मारेको	बाघ	४०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०

सि.नं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	नागरिता नं.	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	क्षति गर्ने वन्यजन्तु	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम			
								माग गरेको रकम	सिफारिस रकम	पाउने रकम	कैफियत
५०	मिना बि.क.	माडी न.पा. ६, चितवन	३८५४०	रेवा	२०७५/१९/३	गोठमा गाईको बाच्छी मारेको	बाघ	१२,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
५१	फूलमाया बि.क.	माडी न.पा. ६, चितवन	२०५६	रेवा	२०७५/१९/७	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	१२,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
५२	दिननाथ पौडेल	माडी न.पा. ६, चितवन	१०८७७	रेवा	२०७५/१९/४	खेतमा चराउन लैजादा बाघले गाई मारेको	बाघ	३०,०००।०	३०,०००।०	३०,०००।०	
५३	गुरुप्रसाद चापागाई	माडी न.पा. ६, चितवन	११६	रेवा	२०७५/१९/५	खोरबाट बाखा मारेको	बाघ	८,०००।०	८,०००।०	८,०००।०	
५४	आईतबहादुर परियार	राप्ती न.पा. ६, चितवन	१९७५/०४४	खोन्द्रमली	२०७५/१०/१७	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	८,०००।०	८,०००।०	८,०००।०	
५५	रानाथ सिलवाल	राप्ती न.पा. १, चितवन	२५४२	लोथर	२०७५/१०/१९	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	९,५००।०	९,५००।०	९,५००।०	
५६	सुमित्रा देवी तमाङ	राप्ती न.पा. १, चितवन	३२६४२	लोथर	२०७५/१०/१०	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
५७	चन्द्रकला दमाई	माडी न.पा. २, चितवन	३५६४	पाचपाण्डव	२०७५/१०/११	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	८,०००।०	७,०००।०	७,०००।०	
५८	बाबुराम घर्ती	माडी न.पा. १, चितवन	२४३३०४	पाचपाण्डव	२०७५/१०/१५	खेतबाट बाखा मारेको	चितुवा	१३,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
५९	सेनीकुमारी महतो	माडी न.पा. २, चितवन	३५३०३०/३८३	पाचपाण्डव	२०७५/१०/१७	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	१२,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
६०	घन प्रसाद न्यौपाने	भरतपुर म.न.पा. १३, चितवन	१७३४२	वरणडाभार	२०७५/१०/१८	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	९,०००।०	९,०००।०	९,०००।०	
६१	माया पौडेल	भरतपुर म.न.पा. २८, चितवन	३५३०३६	मेघौली	२०७५/१०/१५	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	६,५००।०	६,५००।०	६,५००।०	
६२	खेम कुमारी गन्धर्व	माडी न.पा. ८, चितवन	३५२००८	अयोध्यापुरी उ.स.	२०७५/११/१३	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	२०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	२ वटा
६३	जय बहादुर गुरुङ	भरतपुर म.न.पा. ६, चितवन	५८९५/१९/१८	वरणडाभार उ.स.	२०७५/१२/१	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	५,०००।०	५,०००।०	५,०००।०	
६४	रमा देवी सापकोटा	भरतपुर म.न.पा. ६, चितवन	३४९/०३४	वरणडाभार उ.स.	२०७५/१२/९	गोठमा बाच्छी मारेको	चितुवा	७,०००।०	७,०००।०	७,०००।०	
६५	लक्ष्मी बि.क.	माडी न.पा. ८, चितवन	३२८	अयोध्यापुरी उ.स.	२०७५/१२/१५	खोरबाट बाखा मारेको	बाघ	१५,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
६६	गोडरी चौधरी	रत्ननगर न.पा. ९, चितवन	१७९०	मृणकुञ्ज उ.स.	२०७६/१/८	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
६७	तुलसी प्रसाद दवाडी	माडी न.पा. २, चितवन	३८९/१३५	पाचपाण्डव उ.स.	२०७६/१/९	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	१५,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
६८	डम्बर बहादुर रामभाट	माडी न.पा. ७, चितवन	३१९९	अयोध्यापुरी उ.स.	२०७६/१/२७	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	१५,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
६९	सन्तबहादुर तमाङ	माडी न.पा. ९, चितवन	५०४	अयोध्यापुरी उ.स.	२०७६/१/१९	खेतमा चराउन लैजादा बाघले बाखा मारेको	बाघ	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
७०	पारस शहनी	माडी न.पा. ३, चितवन	३४३०१३	बघौडा	२०७६/१/३१	कासघारीमा चराउन लैजादा चितुवाले मारेको	चितुवा	१००००।०	९,०००।०	९,०००।०	
७१	विष्णुमाया तमाङ	राप्ती न.पा. ६, चितवन	३५०१७९०७२४८	खोन्द्रमली	२०७६/१/२९	खोरबाट बाखा मारेको	बाघ	२५,०००।०	१००००।०	१००००।०	
७२	टेकनाथ काफ्ले	माडी न.पा. ७, चितवन	२४७२२४७	अयोध्यापुरी	२०७६/३/५	खोरबाट बाखा मारेको	चितुवा	१००००।०	१००००।०	१००००।०	

सि.नं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	नागरिता नं.	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	क्षति गर्ने वन्यजन्तु	निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम			
								माग गरेको रकम	सिफारिस रकम	पाउने रकम	कैफियत
७३	जिवनाथ साक्की	माडी न.पा. ४, चितवन	३४७१	बघौडा	२०७६।३।११	खोरवाट बाखा मारेको	चितुवा	१२०००।०	१००००।०	१००००।०	
७४	प्रेमराज ढकाल	माडी न.पा. २, चितवन	३८६९	पाचपाण्डव	२०७६।२।२६	कासघारीमा चराउन लैजादा बाघले पाडा मारेको	बाघ	२००००।०	१००००।०	१००००।०	
७५	विगनराम महत्तो	माडी न.पा. १, चितवन	२०	पाचपाण्डव	२०७६।२।२६	कासघारीमा चराउन लैजादा बाघले पाडा मारेको	बाघ	१७०००।०	१००००।०	१००००।०	
७६	दीर्घ बहादुर दमै	माडी न.पा. १, चितवन	२६६१	पाचपाण्डव	२०७६।२।२६	खोरवाट बाखा मारेको	चितुवा	१५०००।०	१००००।०	१००००।०	
७७	मुना जोशी श्रेष्ठ	भरतपुर म.न.पा. ६, चितवन	३५०१७३०१६२७	वरणडाभार	२०७६।२।१७	खोरवाट बाखा मारेको	चितुवा	१००००।०	१००००।०	१००००।०	
७८	विर बहादुर कुमाल	भरतपुर म.न.पा. ६, चितवन	६१७०५५	वरणडाभार	२०७६।३।६	खोरवाट बाखा मारेको	चितुवा	११०००।०	१००००।०	१००००।०	
७९	सावीत्री गौतम्	भरतपुर म.न.पा. ६, चितवन	१०१५।१।४४	वरणडाभार	२०७६।३।७	गोठमा गाईको बाच्छी मारेको	चितुवा	५०००।०	५०००।०	५०००।०	
८०	मिन बहादुर तमाङ	रत्ननगर न.पा. ७, चितवन	२०८।०।४४	मुगाकुञ्ज	२०७६।२।१०	खोरवाट बाखा मारेको	चितुवा	६०००।०	६०००।०	६०००।०	
८१	मुना भण्डारी	मध्यविन्दु न.प.५, नवलपरासी	३७५२२	डिभिजन वन नवलपुर	२०७५।९।१८	खोरवाट बाखा मारेको	बाघ	४७,०००।०	३०,०००।०	३०,०००।०	३ वटा
८२	महारुद्र भुवाल	मध्यविन्दु न.प.६, नवलपरासी	४१०	डिभिजन वन नवलपुर	२०७५।९।१९	गोठमा कोरली गाईको बाच्छी मारेको	बाघ	४०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
८३	भोला जोशी	भरतपुर म.न.पा. १२, चितवन	०	डिभिजन वन कापालय चितवन	२०७५।१०।१	खोरवाट बाखा मारेको	बाघ	५९,५००।०	४०,०००।०	४०,०००।०	४ वटा
८४	भुपाल प्रसाद रेग्मी	भरतपुर म.न.पा. ११, चितवन	९०९	डिभिजन वन कापालय चितवन	२०७४।१२।२८	खोरवाट बाखा मारेको	बाघ	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
८५	शरदचन्द्र अधिकारी	कालिका न.पा. ५, चितवन	०	डिभिजन वन कापालय चितवन	२०७५।२।१०	गोठमा गाईको बाच्छी मारेको	बाघ	२५,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
८६	चिजकुमार गुरुङ	भरतपुर म.न.पा. ११, चितवन	२२८१	डिभिजन वन कापालय चितवन	२०७४।१।२५	खोरवाट बाखा मारेको	बाघ	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
८७	लिला आर्चाय	भरतपुर म.न.पा. ११, चितवन	०	डिभिजन वन कापालय चितवन	२०७४।१।२६	गोठमा गाईको बाच्छी मारेको	बाघ	१०,०००।०	१०,०००।०	१०,०००।०	
जम्मा								१४८,४७०।०	१०२,७९,००।०	१०२,७९,००।०	

नोट: गत आ.व.मा भुक्तानी दिन बाँकी रहेकोमा यस आ.व.मा भुक्तानी दिइएको ।

अनुसूची १५

यस आ.व.मा निर्माण तथा मर्मत गरिएका पानी पोखरीहरू

S.N	Name of wetland	GPS		Nearest post	Status
1	Temple Ghol	212061	3050345	Temple Tiger	
2	Temple Diversion	211122	3049047	Temple Tiger	
3	Singe Ghol	213981	3049290	Sailimaili	
4	Devital	216926	3049431	khoriyamuhan	
5	Devi tal Diversion	217557	3049520	khoriyamuhan	
6	Khoriya New	219354	3050422	khoriyamuhan	
7	Lamo Tal top	220467	3050748	khoriyamuhan	
8	Kavre tal	219659	3050405	Baghmara	
9	Munda tal	220475	3050752	Baghmara	
10	Sorunkhola	224136	3048316	Sorungkhola	
11	Tentent cam I	225467	3047945	Sorungkhola	
12	Tentent cam II	225723	3048254	Sorungkhola	
13	Tentent cam III	226087	3047872	Bhimle	
14	Near Reu ghat ghol, Tiger top	222907	3049880	Tiger Top	
15	Nanda Bhauju (I)	223474	3051005	Bhimle	
16	Nanda Bhauju (II)	223665	3050928	Bhimle	
17	Nanda Bhauju (III)	224065	3051070	Bhimle	
18	Budhi rapti Ghol	225541	3049870	Bhimle	
19	Sera tal	230403	3050358	Dhruba	
20	Near Dhruba post	232564	3050055	Dhruba	
21	Kasara Ghol, West of New office	235576	3049532	Kasara	
22	Kasara Ghol, north of Turtle center	237367	3050685	Kasara	
23	Tamor tal West part	236122	3048034	Kasara	
24	1st Dam, East of Tamor tal	237601	3048185	Kasara	
25	2nd Dam, East of Tamor tal	238051	3048540	Kasara	
26	North of Lami tal	238608	3051196	Ghatgain	
27	South of Lamital Machan	238676	3050498	Ghatgain	
28	Ghatgain (I), East of fire line Ghatgain to Rapti	239446	3051080	Ghatgain	
29	Ghatgain (II), North of Ghatgain Post	239555	3050907	Ghatgain	
30	Ghatgain (III), North East of Ghatgain Post	240047	3050532	Ghatgain	
31	Ghatgain (IV), North of Ghatgain III	240432	3050942	Ghatgain	
32	Ghatgain (V), West of Ghatgain IV	239929	3050774	Ghatgain	
33	North of Sauraha to Kasara Highway, Near Bhalukhola	239177	3049989	Ghatgain	
34	Laguna 1, West of Laguna tal, Kathepul ghol	241268	3050709	Jarneli	
35	Laguna 2, South of Laguna tal machan	241571	3050322	Jarneli	
36	Laguna 3 Dam, East of laguna tal machan	241847	3050183	Jarneli	
37	Laguna 4 West of Jarneli Post	242125	3050547	Jarneli	

S.N	Name of wetland	GPS		Nearest post	Status
38	Laguna 5 South of fireline Jarneli to Dumariya	242924	3050162	Jarneli	
39	Dumariya 1, North of fireline Dumariya to Jarneli	244480	3050477	Dumariya	
40	Dumariya 2, Lamo	243941	3050826	Dumariya	
41	Dumariya 3, Sano	244395	3050899	Dumariya	
42	Dumariya 4, Dumariya complex I	244392	3051299	Dumariya	
43	Dumariya 5, Dumariya complex II	244494	3051359	Dumariya	
44	Dumariya 6, Dumariya complex III	244626	3051332	Dumariya	
45	Dumariya 7 Dumariya ghol I West part	243452	3051007	Dumariya	
46	Dumariya 8 Dumariya ghol II Center part Siltation clear	243944	3051106	Dumariya	
47	Dumariya 9 Dumariya ghol III East part	244271	3051167	Dumariya	
48	Dumariya 10, West of fireline Dumaria to chure	244758	3050176	Dumariya	
49	Dumariya 10, East of fireline Dumaria to chure	244992	3049980	Dumariya	
50	Belsar Ghol	243454	3051410	Dumariya	
51	Gaur 1, West of Gaur machan	246084	3049867	Dumariya	
52	Gaur 2, South of Gaur machan	246580	3049577	Dumariya	
53	Gaur 3, East of Gaur machan	246910	3048787	Dumariya	
54	Gaur 4	246994	3049577	Dumariya	
55	Tented camp complex (I)	249148	3049123	Kachhuwani	
56	Tented camp complex (II)	249480	3049219	Kachhuwani	
57	Kachhuwani Ghol	250453	3049617	Kachhuwani	
58	Nandan Tal complex tinkune (I)	250340	3048891	Kachhuwani	
59	Nandan Tal complex complex Main (II)	250352	3048811	Kachhuwani	
60	Nandan Tal complex complex(III)	250346	3048773	Kachhuwani	
61	Nandan Tal complex complex New (IV)	250294	3048851	Kachhuwani	
62	Dhidauli Ghol	251105	3049351	Sauraha, Icharni	
63	Kurchuli Ghol/ Nala	252013	3048734	Sauraha, Icharni	
64	Marchauli Ghol	252054	3049277	Sauraha, Icharni	
65	Patana Ghol	253459	3049211	Sauraha, Icharni	
66	Patana Tal	253597	3049742	Sauraha, Icharni	
67	Icharni complex 1	253268	3051644	Sauraha, Icharni	
68	Icharni complex 2	253380	3051020	Sauraha, Icharni	
69	Icharni complex 3	253823	3050702	Sauraha, Icharni	
70	Icharni complex 4	254363	3050970	Sauraha, Icharni	
71	Icharni comple 5	254328	3050669	Sauraha, Icharni	
72	Gainda Taal	237443	3042130	Botesimara	
73	Rastrapati Taal	244452	3049017	Dumariya	
74	Patana tal	253247	3049332	Sauraha, Icharni	
75	Tinkune	252431	3049907	Sauraha, Icharni	
76	Ghol Near Tracktor Ghat	252901	3050402	Sauraha	

अनुसूची १६
आ.व. ०७५।०७६ मा नदि कटान जग्गाको क्षतिपुर्ती वितरण सम्वन्धि विवरण

क्र. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना		वावु / पतिको नाम	हालको कित्ता नं.	जम्मा क्षेत्रफल		क्षतिपुर्ती दिने क्षेत्रफल		न्यूनतम मूल्यांकन प्रति कठ्ठा रु	भुक्तानी रकम	वाटो भएको नभएको
		साविक	हाल			विगाहा कठ्ठा	धुर	विगाहा कठ्ठा	धुर			
१) मेघौली उपभोक्ता समिति												
१	जगमती कुमाल	मेघौली २	भरतपुर म.न.पा.-२८	हर्क बहादुर कुमाल	२/क ७२०	०	१५।०	०	१	१५।०	३०६२५.०।०	वाटो नभएको
२	टिका बहादुर कुमाल	मेघौली ३	भरतपुर म.न.पा.-२८	पूर्ण बहादुर कुमाल	३/क ८७९	०	५	०	१	०	२२५.०००।०	वाटो भएको
३	जित बहादुर कुमाल	मेघौली २	भरतपुर म.न.पा.-२८	मंगसिरे कुमाल	२/क ७२२	०	७	०	१	०।००	१७५.०००।०	वाटो नभएको
४	तेज बहादुर कुमाल	मेघौली २	भरतपुर म.न.पा.-२८	सानो मंगसिरे कुमाल	२/क ३४३	०	८	०	१	०।००	१७५.०००।०	वाटो नभएको
५	राजेन्द्र कुमाल	मेघौली ३	भरतपुर म.न.पा.-२८	बुद्धिराम कुमाल	३/क ५६८	०	३	१५।२५	०	१५।२५	३०८४३.७५	वाटो नभएको
६	विष्णुमाया कुमाल	मेघौली ३	भरतपुर म.न.पा.-२८	गंगाराम कुमाल	३/क ५६९	०	१	१७।०	०	१७।००	३२३७५.०।०	वाटो नभएको
७	नन्दकुमारी डुम्रे	मेघौली ९	भरतपुर म.न.पा.-२७	उमाकान्त डुम्रे	९/घ ४७६	०	२	०	१	०।००	१७५.०००।०	वाटो नभएको
	जम्मा							०	७	४७.२५	१६८८४३.७५	
२) कालाबन्जर उपभोक्ता समिति												
१	गोपाल बहादुर तमांग	सा.गुञ्जा नगर ७	भरतपुर म.न.पा.-१८	पातले तामांग	७/ख १६८	०	०	१८	०	१८	४५००००।०	वाटो नभएको
२	लुमाभक्त पुडासैनी	सा.सिस्वार ५	भरतपुर म.न.पा.-२६	प्रेमभक्त पुडासैनी	५/क २६९	०	१	०	१	०	४२५.०००।०	वाटो भएको
३	धनसरी नेपाली	सा.सिस्वार ५	भरतपुर म.न.पा.-२६	डिल बहादुर नेपाली	५/क २००	०	१	१०	०	१०	३४५.०००।०	वाटो नभएको
४	बलराम थापा	सा.सिस्वार २	भरतपुर म.न.पा.-२६	प्रेम बहादुर थापा	२/क १४२	०	८	१९	०	४	५१००००।०	वाटो भएको
	जम्मा								३	३२	१६८५०००।००	
३) नन्दाबजार उपभोक्ता समिति												
१	दान बहादुर महतो थारु	कोल्हूवा-७	मध्यविन्दु न.पा.-३	माधवलाल महतो थारु	७/क ३०२	०	३	०	२	०	११००००।०	वाटो नभएको

क्र. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना		वाबु / पतिको नाम	हालको कित्ता नं.	जम्मा क्षेत्रफल			क्षतिपूर्ति दिने क्षेत्रफल			न्यूनतम मूल्यांकन प्रति कठ्ठा रु	भुक्तानी रकम	वाटो भएको नभएको
		साविक	हाल			विगाहा कठ्ठा	धुर	विगाहा कठ्ठा	धुर	विगाहा कठ्ठा	धुर			
२	पदमलाल चौधरी	कोल्हूवा-७	मध्यविन्दु न.पा.-३	धनीराम	७/क २९२	०	५	०	२	६	०	११००००१०	२५३०००१०	वाटो नभएको
३	नर बहादुर कार्की	कोल्हूवा-७	मध्यविन्दु न.पा.-३	मान बहादुर	७/क ३०८	०	१३	०	२	१८५	०	११००००१०	३२९७५०१०	वाटो नभएको
४	नेत्र प्रसाद महतो	कोल्हूवा-७	मध्यविन्दु न.पा.-३	धनराज	७/क ४३९	०	७	०	१	१०	०	११००००१०	१६५०००१०	वाटो नभएको
५	उदयनारायण महतो	कोल्हूवा-७	मध्यविन्दु न.पा.-३	भिनकराम थारु	७/क ६४९	०	२	०	१	०	०	११००००१०	११००००१०	वाटो नभएको
६	टाकी कुमारी गुरौं	कोल्हूवा-७	मध्यविन्दु न.पा.-३	प्रेमनारायण	३/ख १२१७	०	४	०	२	०	०	११००००१०	२२००००१०	वाटो नभएको
७	मन कुमारी महतो	कोल्हूवा-७	मध्यविन्दु न.पा.-३	टिकाराम थारु	७/क ६२५	०	१	०	१	१०	०	११००००१०	१६५०००१०	वाटो नभएको
८	भोजकुमारी थरुनी ऋषिराम महतो	कोल्हूवा-७	मध्यविन्दु न.पा.-३	वलीराम महतो	७/क ५९५	०	४	०	०	०	०	३३००००१०	१६५०००१०	वाटो भएको
	जम्मा												१६९९७५०१००	
	कुल जम्मा												४९९३१८७५०	

अनुसूची १७

हस्तान्तरण र विधान दर्ता भएका मध्यवर्ती सामुदायिक वनको विवरण

उपभोक्ता सभितिको नाम	गा.वि.स./न.पा.	सि. नं.	मध्यवर्ती सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	विधान दर्ता मिति	कार्ययोजना स्वीकृत मिति	नविकरण		वनको प्रकार	वनको क्षेत्रफल जम्मा क्षेत्रफल हे.	घरघुरी तथा जनसंख्या			
							अन्तिम नविकरण	नयाँ सकिने मिति			घरघुरी संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला
लोथर	मनहरी	१	श्री बम्हदेवी लामीडार	मनहरी गा.पा.- ६, म.	२०६३.१२.२१	२०६४.१२.३३	२०७६.११.०५	२०७६.११.०५	नदीरो. प्रा.साल प्रा.	३७७.५०	५३६	१९०३	९२९	९७४
		२	श्री ब्रम्हस्थानी	राप्ती न.पा.- १, वि.	२०५५.०९.१०	२०५५.०९.१०	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	१०२.४०	३६१	१९१२	९८४	९२८
	३	श्री जनशक्ति	राप्ती न.पा.- १, वि.	२०५८.१०.१९	२०६१.१०.१८	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	५३.९०	३२८	१८१४	९२१	८९३	
	४	श्री जयहरी जनचेतना	राप्ती न.पा.- १, वि.	२०५८.१०.१९	२०६८.१२.१९	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	५९.१०	१३६	७९६	३९२	४०४	
	५	श्री शान्ती	राप्ती न.पा.- ३, वि.	२०५५.०९.१९	२०५५.०९.१९	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	५७.२०	३३३	१९३८	१०१८	९२०	
खोन्द्रमल ली	भण्डारा	६	श्री राप्ती एकता	राप्ती न.पा.- ६, वि.	२०५५.०९.१९	२०५५.०९.१९	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	२६८.८७	८०६	४२५२	२१४४	२१०८
		७	श्री देवीथान	खैरहनी न.पा.- १०, वि.	२०५७.७.२२	२०५८.६.१७	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	६७.३६	२५०	१४२०	७११	७०९
	८	श्री कण्ठेश्वरी	खैरहनी न.पा.- १०, वि.	२०६४.६.१७	२०६५.७.२७	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	९३.१२	६५६	३५११	१७२१	१८२०	
	९	श्री कुचकुचे	खैरहनी न.पा.- ११, वि.	२०५५.०९.१९	२०५५.०९.१९	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	१०९.७८	६६२	३६९४	१८७९	१८५५	
	१०	श्री कुमरोज	खैरहनी न.पा.- ११, वि.	२०५९.६.१४	२०६१.०९.२३	२०६९.२.३१	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	४९.५०	६५६	३५११	१७२१	१८२०	
मुगकुञ्ज	बछौली	११	श्री जनकौली	रत्ननगर न.पा.- १९, वि.	२०६०.०९.२९	२०६१.११.१७	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	७७.४७	११८४	६५२०	३३६०	३१६०
		१२	श्री बाघमारा	रत्ननगर न.पा.- १७, वि.	२०५९.६.१७	२०५९.१०.१९	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	२१५.००	१०१७	५१६३	२५५७	२६०६
	१३	श्री चित्रसेन	रत्ननगर न.पा.- ८, वि.	२०५९.६.१७	२०५९.१२.१४	२०७४.७.७	२०७४.७.७	सालको प्राकृतिक नदि	१८५.०१	११९२	५७१७	२९९१	२७६६	
	१४	श्री मिलीजुली	रत्ननगर न.पा.- ६, वि.	२०६१.०९.१	२०६२.११.१७	२०७४.७.७	२०७४.७.७	साल प्रा.	४५.६६	१२२५	६६०६	३४३१	३१७५	
	१५	श्री टिकौली	रत्ननगर न.पा.- ९, वि.	२०६१.०९.१	२०६२.११.१७	२०७४.७.७	२०७४.७.७	साल प्रा.	७९.३५	७०६	३३३३	१६७८	१६५५	
सिडौली	अमरापुरी	१	श्री सत्यहरियाली	रौडाकोट न.पा.- १७, न.	२०५४.१०.२३	२०५७.११.५	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	२२७९.७२	११०७४.००	५७९९९.००	२९५६५.००	२८५३४.००
		२	श्री नारायणी	रौडाकोट न.पा.- १७, न.	२०५४.१०.२३	२०५७.११.५	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	६.५०	१२५	७३२	३७९	३५३
	३	श्री भू-संरक्षण	देवचुली न.पा.- १७, न.	२०५६.१०.१४	२०५७.११.५	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	२०.२५	९१	४९०	२५०	२४०	
	४	श्री सिसवार	देवचुली न.पा.- १७, न.	२०५४.६.१५	२०५७.७.२२	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	२८.७०	२१२	११७०	५९३	५७७	
	५	श्री कालिका	देवचुली न.पा.- १६, न.	२०५८.३.२७	२०६०.०९.२२	२०७४.७.७	२०७४.७.७	साल	५८.७०	१४७	८०५	४१६	६८९	
सिसवार	दिब्यपुरी	६	श्री दिव्य	देवचुली न.पा.-	२०५४.१०.२३	२०५७.०९.२१	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	१४२.७१	६०२	२६६१	१३२८	१३३३
		७	श्री मातृभूमि	देवचुली न.पा.- १३, न.	२०५४.६.१५	२०६४.११.२१	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	५३.७७	३२९	१५२४	७६५	७५९
	८	श्री नारायणी	देवचुली न.पा.- १४, न.	२०५४.६.१५	२०६४.११.२१	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	५४.०१	२६०	११७७	६०३	५७४	
	९	श्री प्रगति	देवचुली न.पा.- १५, न.प.	२०५४.६.१५	२०६४.११.२१	२०७४.७.७	२०७४.७.७	नदी तटिय रो. र प्रा	५१.५५	३८६	२००२	१०२५	९७७	

उपभोक्ता समितिको नाम	गा.वि.स./न.पा.	सि. नं.	मध्यवर्ती सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	विद्यान दर्ता मिति	कार्ययोजना स्वीकृत मिति	नविकरण		वनको प्रकार	वनको क्षेत्रफल हे. जम्मा क्षेत्रफल हे.	घरघुरी तथा जनसंख्या			
							अन्तिम नविकरण	म्याद सकिने मिति			घरघुरी संख्या	जनसंख्या	पुरुष	महिला
लामीचौर		१०	श्री राजरत्न	कावासोती न.पा. - १२, न.	२०५९.२.२८	२०६६.१०.१८	२०७३.७.२८	२०७८.७.२८	साल प्र.	१४८.००	५३६	२७१७	१३८६	१३३१
		११	श्री नमना	कावासोती न.पा. - १३, न.	२०६३.४.२५	२०६५.६.२	२०७१.१०.२२	२०७५.१०.२२	नदी तटिय रो. र प्रा	४०५.००	७५६	३७०२	१८९४	१८०८
		१२	श्री कुडौली	कावासोती न.पा. - ११, न.	२०५९.२.२७	२०६४.५.५	२०७०.१२.२६	२०७५.११.२६	साल प्र.	७४.२२	३७०	१९१५	९६४	९५१
		१३	श्री कुमारवती आदर्श	कावासोती न.पा. - ११, न.	२०५५.३.२२	२०६५.१२.२८	२०७१.१२.११	२०७६.१२.११	नदी तटिय रो. र प्रा	८३.००	२३७	११४६	५८२	५६४
		१४	श्री शान्तीकुञ्ज	कावासोती न.पा. - १२, न.	२०५९.२.२१	२०६६.१०.१८	२०७३.३.३०	२०७८.३.२९	नदी तटिय रो. र प्रा	२८.१०	४८१	२३९६	१२३६	११६०
		१५	श्री शान्ति	कावासोती न.पा. - १३, न.	२०५८.१०.१८	२०७३.१२.१०	२०७३.१२.१०	२०७८.१२.९	साल प्र.	२३१.४०	३११	१६९१	८४३	८४८
		१६	श्री कृष्णसार	कावासोती न.पा. - १०, न.	२०६२.१२.११	२०६५.११.५	२०७१.१०.१३	२०७६.१०.१२	नदी तटिय रो. र प्रा	४६८.६०	८०५	३८८१	२०२४	१८५७
		१७	श्री गुरुदेवी ढकाहा	कावासोती न.पा. - १५, न.	२०५६.१०.१४	२०६९.५.१०	२०७५.०९.२६	२०८०.९.२५	नदि तटिय प्रा.	७३.४०	२६९९	१३५८६	६९९७	६५८९
		१८	पर्यटकिय भूताहा	कावासोती न.पा. - १६, न.	२०६९.११.१५	२०६९.११.१५	२०६९.११.१५	२०७४.११.१४	नदी तटिय रो. र प्रा	१२.५२	८९	४८१	२५०	२३१
		१९	श्री पानबारी	मध्यविन्दु न.पा. - १२, न.	२०६३.४.११	२०६६.२.२५	२०७१.१२.१३	२०७६.११.१२	साल प्र.	४९९.००	८४९	४३८६	२१४८	२२३८
दाउन्नेदी		२०	श्री ठुलोपोखरा	मध्यविन्दु न.पा. - १२, न.	२०६३.४.११	२०७१.०९.२०	२०७५.०५.०४	२०८०.५.३	साल प्र.	४५७.५५	५०३	३०६७	१४०२	१६६५
		२१	श्री टुडोखेल	विनयी त्रिवेणी गा.पा. - १, न.	२०६३.४.११	२०६६.११.६	२०७५.०५.०४	२०८०.५.३	साल प्र.	१२१.५०	१८५	१००२	५१३	४८९
त्रिवेणी		२२	श्री महरवावा	विनयी त्रिवेणी गा.पा. - १, न.	२०६३.४.११	२०६७.२.५	२०७५.०५.१३	२०८०.५.१२	साल	१८९.७३	१८५	१२३५	६२२	६१३
		२३	श्री तिनचुली	विनयी त्रिवेणी गा.पा. - १, न.	२०६३.४.११	२०६८.१०.११	२०७५.०४.२३	२०८०.४.२३	साल	१८७.८०	२२०	१३८३	६७४	७०९
		२४	श्री त्रिवेणी	विनयी त्रिवेणी गा.पा. - ६, न.	२०५६.११.१४	२०६७.२.२३	२०७५.१.११	२०७९.१.११	साल	४१५.८०	९१८	४७७५	२४२३	२३५२
		२५	शान्ति	विनयी त्रिवेणी गा.पा. - ६, न.	२०७५.१२.२५	२०७६.१२.२५	२०७६.१२.२५	२०७७.१२.२४	साल प्र.	२२१.१०	१०८	६३५	३२१	३१४
	२६	गुडरवावा	विनयी त्रिवेणी गा.पा. - ६, न.	२०७६.१२.२५	२०७६.१२.२५	२०७६.१२.२५	२०७७.१२.२४	साल प्र.	३११.५०	१०६	५६२	२८९	२७३	
वरण्डाभार		१	श्री वनदेवी	भरतपुर म.न.पा. - ८, वि.	२०५८.२.१	२०५८.१०.१५	२०७४.१०.५	२०८९.१०.४	साल प्र.	५०३५.३१	११८२२.००	६०६७८.००	३०७७०.००	२९९७१.००
		२	श्री नवज्योति	भरतपुर म.न.पा. - ६, वि.	२०५९.६.१७	२०६१.९.१	२०७४.१०.०५	२०७९.१०.४	साल प्र.	२५४.२५	३२३०	१४७२५	७४४०	७२८५
		३	श्री दक्षिणकाली	भरतपुर म.न.पा. - ६, वि.	२०५८.१२.३०	२०६१.९.१	२०७४.१०.०५	२०७९.१०.४	साल प्र.	६२.०५	६२०	३०४७	१५४०	१७०७
		४	श्री बाटुलीपोखरी	भरतपुर म.न.पा. - १३, वि.	२०६३.९.६	२०६३.१०.१८	२०७०.०८.१९	२०७५.०८.१९	साल प्र.	१६५.००	४९४	२२६२	१११२	११५०
		५	श्री बेलशहर	भरतपुर म.न.पा. - १३, वि.	२०५८.३.२९	२०६३.१०.१९	२०७४.१०.०५	२०७९.०८.१९	साल प्र.	६७.०३	५८९	२८१४	१४१९	१३९५
		६	श्री विरेन्द्रनगर	भरतपुर म.न.पा. - २३, वि.	२०५४.१०.२३	२०६२.११.१९	२०७४.१०.०५	२०७९.१०.५	साल प्र.	२०४.४०	१५३३	८२७१	४४५२	३८१९
		७	श्री घोलाघारी	भरतपुर म.न.पा. - २३, वि.	२०५४.१०.२३	२०६२.१२.२२	२०७०.११.२७	२०७५.११.२६	नदी तटिय रो. र प्रा	३९.६०	२९०	१६५७	८४१	८१६
		८	श्री चेलहङ्गा हरियाली	भरतपुर म.न.पा. - २३, वि.	२०६७.११.१	२०६८.२.१७	२०७५.५.२०	२०८०.५.१९	नदी तटिय रो. र प्रा	१६१.५०	९९४	४६९७	२३९३	२३०४
केरुङ्गा			भरतपुर म.न.पा. - २३, वि.	२०६७.११.१	२०६८.२.१७	२०७५.५.२०	२०८०.५.१९	सिसौ रोपण	९२.६०	१९२	८५१	४४६	४०५	

आ.व. २०७५/०७६ मा हस्तान्तरण भएका सामुदायिक वन

उपभोक्ता समितिको नाम	गा.वि.सं./ न.पा.	सि. नं.	मध्यवर्ती सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	विधान दर्ता मिति	कार्ययोजना स्वीकृत मिति	नविकरण		वनको प्रकार	वनको क्षेत्रफल जम्मा क्षेत्रफल हे.	घरघुरी तथा जनसंख्या		
							अन्तिम नविकरण	म्याद सकिने मिति			घरघुरी संख्या	जनसंख्या	पुरुष
अयोध्यापुरी	माडी	१	श्री टम्टाअनार	माडी न.पा.- ९, चि.	२०५९.२.२८	२०७६.३.१२		२०८०.३.११	साल	४५६	२३८९	१२६१	११२८
बघौडा	माडी	२	हरियाली महिला	माडी न.पा.- ३, चि.	२०७०.१२.२७	२०७६.३.१२		२०८०.३.११	नदि तटिय रो.	२.११	६३३	३०५	३१८
खगन्जमल्ली	खैरहनी	३	श्री राप्ती लोक कल्याण	खैरहनी न.पा.- ११, चि.	२०७३.३.१	२०७६.३.१		२०८०.२.३२	नदी तटिय रो. र प्रा	१५.००	१०८९	५६८	५२१
										४५८.७६	७६५.००	२१३४.००	१९६७.००
कार्ययोजना बनाउन बाँकी वनहरू													
मेघौली	मेघौली	१	श्री बर्दाहा	भरतपुर म.न.पा.- २८,	२०४४.१०.२३								
केरुङ्गा	जगतपुर	२	श्री संयुक्त राप्ताडून	भरतपुर म.न.पा.- २४,	२०७२.१२.२६				नदि तटिय	४७.२०	२३१०	१११४	
निर्मलढोरी	निर्मलबस्ती	३	श्री रामबुद्ध	सुवर्णपुर गा.पा.- ३, पर्सा	२०६४.८.३								
अयोध्यापुरी	अयोध्यापुरी	४	श्री गोविन्देश्वर	माडी न.पा.- ९,	२०७३.११.८				साल वन	४७५.८४	१५४६	८१४	७३२
केरुङ्गा	शुक्रनगर	५	श्री दोभान	भरतपुर म.न.पा.- २४	२०७२.१२.२५				नदि तटिय	२५.२२	३१९४	१६५७	१५३७
विधान बनाउनु पर्ने वनहरू													
सिखौली	अमरापुरी	१	श्री पितौजी										
रेवा	कल्याणपुर	२	श्री गौरीनगर										
पाँचपाण्डव	गदी	३	श्री देवीडाडा										

अनुसूची १८
निजी वनको विवरण

क्र.सं.	दर्ता मिति	दर्ता गर्ने व्यक्तिको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल	वृक्षारोपण गरिएको वर्ष	प्रजाति विरुवा संख्या	सेक्टर
१	२०५७३१९	श्री लक्ष्मण कुमार श्रेष्ठ	जगतपुर ४, चितवन	१-०-०	२०५१	सिसौ १३०० बकैना १२५	कसरा
२	२०५७११७	डण्डपाणी काफ्ले	मेघौली, ९ तिचवन	१-०-८-१०	२०५०	सिसौ, बाँस, डालेघाँस, अश्वगन्ध, कुरीलो, गुजरगानो, ५७००० जडिबुटि समेत	
३	२०६७१०११३	कर्मा छोसाड गुरुङ्ग	मेघौली, ४ तिचवन	३-०७-१६	२०६७	सिसौ १००, सिमल २५, बकाईनो ५०, खयर १००, रातु चन्दन २०००, ईपिलईपिल ५०, लिची १००, आँप २५	
४	२०७४५१२८	जगतपुर एगो फरेष्ट्री	भरतपुर म.न.पा.२३	६-१४-०७	२०७३	पाउलोनिया ४०००	सौराहा
५	२०५७९२१	शंकर चौधरी	जम्मा बछौली ५, चितवन	५-१६-०६	२०४६	सिसौ, सिमल, टिक १८०६	
६	२०५७९२१	रामजी चौधरी	बछौली ५, चितवन	०-०-८-१४	२०४०	सिसौ, सिमल, टिक १८०८	
७	२०५७९२१	निलकुमार चौधरी	बछौली ५, चितवन	०-०-८-१४	२०४०	सिसौ, सिमल, टिक १८०५	
८	२०५७९२१	शंकर, रामजी, निलकुमार चौधरी	बछौली ५, चितवन	१-०-३-०७	२०४०	आँप, अस्ता, सल्लो सिसौ, सिमल, टिक ५९५	
९	२०५९११४	मन्दिरा देवी धनु श्रेष्ठ (वन्त)	काठमाण्डौ १६	१-१२-०८	२०४८	खयर ३२३	
१०	२०५९११४	गोमादेवी सेडाई	भण्डारा ९, चितवन	०-०५-१८	२०५०	खयर २३०	
११	२०५८२१	लक्ष्मी गुरुङ्ग	जम्मा रजहर ४, नवलपरासी	४-०७-१५	२०५०	सिसौ ५००	अमलटारी
१२	२०७३३२०	युवराज न्यौपाने	हंसपुर गा.वि.स, ३ कास्की	१-११-१.१/४	२०७०-२०७३	सिमल ७, सिरिस ३, सिसौ ५, बकाईनो १५०, मलुसियन साल ७००, पायलेनिया, कटहर, आँप, लिचि, मेघनी, टिक ८०५	बगाई
१३	२०६११११७	भीम बहादुर क्षेत्री	ठोरी १, पर्सा	२-०१-१.१/४	२०४८, २०५६	सिसौ ९२५ (२०४८सालको) सिमल १२४	
		कुल जम्मा	जम्मा कुल जम्मा	१-०५-१३ १-०५-१३ २०-०५-०२/२५			

अनुसूची १५
कबुलियती वनको विवरण

क्र. स.	कबुलियती वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हेक्टर)	मिति		अबधि बर्षमा	नविकरण		कार्य समिति			घरघुरी संख्या	जनसंख्या		कैफियत	
				हस्तान्तरण	म्याद सकिने		पहिलो	दोश्रो गर्नु पर्ने	पुरुष	महिला	जम्मा		पुरुष	महिला		जम्मा
१	घट्टे वगर क	मनहरि २, मकवानपुर	७.२	२/४/२०५६	३/३०/२०९४	४०	२०५९/०६०	२०६५/०६६	५	२	७	७	१९	२५	४४	
२	घट्टे वगर ख	मनहरि २, मकवानपुर	६.४	२/५/२०५६	३/३१/२०९४	४०	२०५९/०६०	२०६५/०६६	६	१	७	७	३१	२३	५४	
३	घट्टे वगर ग	मनहरि २, मकवानपुर	६.०८	२/६/२०५६	४/१/२०९४	४०	२०५९/०६०	२०६५/०६६	१	५	६	७	३१	३१	६२	
	जम्मा		१९.६८						१२	८	२०	२१	८१	७९	१६०	

नोट: तत्कालीन जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुरबाट वन ऐन, २०४९ तथा वन नियमावली २०५१ बमोजिम हस्तान्तरण भएको कबुलियती वन निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा भए पछि मध्यवर्ती क्षेत्रमा परेकाले जिम्मेवारी सरी आएको ।

अनुसूची २०
मध्यवर्ती क्षेत्रमा गठित सहकारी संस्थाहरूको आ.व. २०७६ असार मसान्तसम्मको आर्थिक प्रगति विवरण

क्र. सं.	संस्थाको नाम	दर्ता नं	उपभोक्ता समिति	शेयर सदस्य संख्या जना		शेयर पूजा र	संस्थाहरूको बचत र	संस्थाहरूको लगानीमा रहेको रकम र	ऋण लगानी गरेका क्षेत्रहरू र रकम र			अन्य	
				महिला	पुरुष				संस्थागत	जम्मा	कृषि क्षेत्र		उद्योग, व्यवसाय क्षेत्र
१	पिप्ले मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	३०४१०५९१६०	लोथार	३३०	२४१	२४१००००	९,३९,००००	१४६१८४५६	४३८५५३७	२९,२३६९१.२	२९,२३६९१.२	४३८५५३७	
२	कठार मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	२६७१०५८१०५९	खोन्द्रमल्ली	८५६	८३५	११०८८१८०	३१६७०२०५	५२६५८३३९	१५७९७४९९	१०५३१६६५.८	१०५३१६६५.८	१५७९७४९९	
३	भण्डारा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	२३६१०५८१०५९	खोन्द्रमल्ली	४४१	२२८	६८८१५०	१२२१३७६५	१०६९६८८३४	३२०९०६५०	२१३९,३७६६.८	२१३९,३७६६.८	३२०९,०६५०	
४	अन्नपूर्ण मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	३८३१०६२१६३	बुढीरान्ती	८७४	४६१	२६३३७००	१६७३१४३५	२३०५६२८६	६९१६८८६	४६११२५७.२	४६११२५७.२	६९१६८८६	
५	मृगकुञ्ज मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	४०५१६२१६३	मृगकुञ्ज	२४५९	१९४८	२०८७७२००	१०४९३३८५३	१३८०५०३३८	४१५११०१	२७६१००६७.६	२७६१००६७.६	४१५११०१	
६	पटिहानी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	२३६१०५८१०५९	पटिहानी	७८२	४९३	१०६६०६००	३१८४९५	४००१५२९५	१२००४५८९	८००३०५९	८००३०५९	१२००४५८९	
७	केरुङ्गा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	६६९१०६३१६४	केरुङ्गा	१२१	१२३	६८१४२००	८६६८३१७	१०३३०९५००	३०९९२८५०	२०६६१९००	२०६६१९००	३०९९२८५०	
८	मेघौली मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	५०६१०६२१०६३	मेघौली	१०००	११००	३७३५८९२	९,३०१,२६२	१५९७३०५०	४७९१९१५	३१९,४६१०	३१९,४६१०	४७९१९१५	
९	दिव्यगुञ्ज मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	९४१०६७६८	कालाबञ्जार	३००	२११	१६२०८००	५१२७४२	८६२७६८१	२५८८३०४	१७२५५३६.२	१७२५५३६.२	२५८८३०४	
१०	अमरापुरी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१६४१०५८१०५९	सिखौली	२८९	२२९	२५८०००	१५४४६०००	१९०६००००	५७१८०००	३८१२०००	३८१२०००	५७१८०००	
११	रजहर मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	२२८१०५८१०५९	शिसवार	१०६०	४३४	२७४०४००	२०९६६८३६	२७६६२२८६	८२९८६८६	५५३२४५७.२	५५३२४५७.२	८२९८६८६	

क्र. सं.	संस्थाको नाम	दर्ता नं	उपभोक्ता समिति	शेयर सदस्य संख्या जना			शेयर पूजी रु	संस्थाहरुको बचत रु	संस्थाहरुको लगानीमा रहेको रकम रु	ऋण लगानी गरेका क्षेत्रहरु र रकम रु				
				महिला	पुरुष	संस्थागत				जम्मा	कृषि क्षेत्र	उद्योग, व्यवसाय क्षेत्र	व्यापार	बायोग्यास
१२	लाम्जीचौर मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	५१९१०६२१०६३	लाम्जीचौर	१९९	१७४		३७३	४३२०००	१९४२३२५	५८२६९८	३८८४६५			५८२६९८
१३	अमलटारी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	५५०१२०७०१७	अमलटारी	१३७	१२१		२५८	६५००००	४७००००००	१४१०००००	९४०००००			१४१०००००
१४	कोल्हुवा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१९३१०५९१०६०	नन्दभाउजु	२१८	१२२	९६	४३६	१०७३२६	८६७०९००	२६०१२७०	१७३४१८०			२६०१२७०
१५	गोसाइबावा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	५२४१०६२१०६३	गोसाइबावा	३०६	१३९	१४	४५९	१३११४००	१२४९०३६०	३७४७१०८	२४९८०७२			३७४७१०८
१६	दाउन्नेदेवी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	५२७०६२१०६३	दाउन्नेदेवी	३३	७०		१०३	१०३००	७०००००	२१००००	१४००००			२१००००
१७	त्रिवेणी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	५१७०६२१०६३	त्रिवेणी	५६२	३२६		८८८	४६०४६००	२५६९०९९१	७७०७२९७	५१३८१९८.२			७७०७२९७
१८	कृष्क उपकार मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१७५१०५७०५८	पाचपाण्डव	२०८५	२०९७	८८	४२७०	२०००७७००	१७४६८९८२०	५२४०६९४६	३४९३७९६४			५२४०६९४६
१९	बघौडा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	११३१२०७०१७	बघौडा	८८८	५३७		१४२५	५२६३०००	३२१३००६७	९६३९०२०	६४२६०१३.४			९६३९०२०
२०	रेवा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	६१६१०६३१६४	रेवा	५७०	३०२		८७२	२०७९००	१५५३९४५३	४६६१८३६	३१०७८९०.६			४६६१८३६
२१	अयोध्यापुरी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	६८३१०६३१६४	अयोध्यापुरी	६२१	५५९	४	११८४	६३४८९००	३१६००९१३३	९४८०२७४०	६३२०१८२६.६			९४८०२७४०
२२	सृजना मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१८५१०६५१६६	निर्मलठोरी	२४४	२४९		४९३	२२५२९००	१६६५२५००	४९५५७५०	३३३०५००			४९५५७५०
२३	हमार दीगो गाउ पर्यटन सहकारी संस्था लि.	५५७०७०१०७	अमलटारी	२००	१७०	२	३७२	१२५२०००	१५१०००००	४५३००००	३०२००००			४५३००००
जम्मा				१४५७५	१११६९	३४६	२६०९०	१०५९७५१४८	१२१६६१५६०४	३६४९८४६८१.२	२४३३२३१२०.८	०	०	३६४९८४६८१.२

अनुसूची २१
स्थापनाकाल देखि हालसम्मको पर्यटक र राजश्व विवरण

क्र.सं.	आ.व.	पर्यटक	आ.व.	राजश्व
१	०२९/३०	०	०२९/३०	१७२९
२	०३०/३१	०	०३०/३१	६१५५४
३	०३१/३२	८३६	०३१/३२	१४०२९८
४	०३२/३३	२२०६	०३२/३३	२०१४२१
५	०३३/३४	५०२१	०३३/३४	२३९६८२
६	०३४/३५	५५४७	०३४/३५	४०६१६९
७	०३५/३६	८३२५	०३५/३६	७३३४४०
८	०३६/३७	६२९०	०३६/३७	८१६००२
९	०३७/३८	१२५०३	०३७/३८	७५४२०१
१०	०३८/३९	११२१८	०३८/३९	११४५४३०
११	०३९/४०	११६०२	०३९/४०	११६७२५०
१२	०४०/४१	११७७४	०४०/४१	१५२०७७७
१३	०४१/४२	१४६०६	०४१/४२	१७७०८४७
१४	०४२/४३	१४१५६	०४२/४३	२१७५४२०
१५	०४३/४४	२५४४०	०४३/४४	२४५६७९५
१६	०४४/४५	३८५६५	०४४/४५	३३७०१३९
१७	०४५/४६	४४८८७	०४५/४६	४७५९५६५
१८	०४६/४७	४५६०२	०४६/४७	१३४४९९१०
१९	०४७/४८	४३७५०	०४७/४८	२०१०५०००
२०	०४८/४९	५५३३५	०४८/४९	२७१५७१४४
२१	०४९/५०	५५४४२	०४९/५०	३९६८०४९९
२२	०५०/५१	५८९९४	०५०/५१	३६०७१२९८
२३	०५१/५२	६४७४९	०५१/५२	४१५२७३६७
२४	०५२/५३	८३८९८	०५२/५३	४६८७८३४६
२५	०५३/५४	९६०६२	०५३/५४	४८२९०६६२
२६	०५४/५५	१०४०४६	०५४/५५	४८१५०१९२
२७	०५५/५६	१०५८८४	०५५/५६	५४५४३७७७
२८	०५६/०५७	११७५१२	०५६/०५७	५१५३७८६४
२९	०५७/०५८	१०६२५४	०५७/०५८	७४३०२८०१
३०	०५८/०५९	५८३१७	०५८/०५९	४१८८७४१६
३१	०५९/०६०	४८९२१	०५९/०६०	३०८३११९९

क्र.सं.	आ.व.	पर्यटक	आ.व.	राजश्व
३२	०६०/६१	५७८७६	०६०/६१	४००६०७७०
३३	०६१/६२	४२६५४	०६१/६२	२८०३३०१२
३४	०६२/६३	५४३९५	०६२/६३	३७९७९५३६
३५	०६३/६४	८११७१	०६३/६४	४७७३२०९३
३६	०६४/६५	१०५८४४	०६४/६५	५८८४३१००
३७	०६५/६६	११४३८४	०६५/६६	६२७५७५७६
३८	०६६/६७	११५१८१	०६६/६७	६१०१७६८१
३९	०६७/६८	१४६६६२	०६७/६८	८३१४५९३६
४०	०६८/६९	१७०११२	०६८/६९	९९८९६१४८
४१	०६९/७०	१५३७४९	०६९/७०	२११५२१६७१
४२	०७०/७१	१७३४२५	०७०/७१	२४६८७१२०१
४३	०७१/७२	१७८२५७	०७१/७२	२४६२३७६५८
४४	०७२/७३	८७३९१	०७२/७३	११६८५३७१०
४५	०७३/७४	१३७१२५	०७३/७४	१९७२४४६६७
४६	०७४/७५	१५२६७१	०७४/७५	२३७३६३९६३.८३
४७	०७५/७६	१८७१०९	०७५/७६	२९४४६६६३९.८३
	जम्मा	३२१५७४८		२६६६१५९५५६.६६

अनुसूची २२
पर्यटक सम्बन्धी विवरण

महिना	ईकाई	नेपाली			सार्क			बिदेशी			कुल जम्मा	कैफियत
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा		
२०७५ श्रावण	जना	३६०	५०६	८६६	१५१	१९८	३४९	३३८८	३७९१	७१७९	८३९४	
भाद्र	जना	३०३	४५७	७६०	२८०	३६७	६४७	२७८१	३१७५	५९५६	७३६३	
आश्विन	जना	५४७	८२६	१३७३	५५०	८४९	१३९९	४७१४	५२१६	९९३०	१२७०२	
कार्तिक	जना	३२३१	३६२५	६८५६	१२२४	१६५९	२८८३	७७३४	८६९१	१६४२५	२६१६४	
मंसिर	जना	१५२५	२२७९	३८०४	९३०	११२६	२०५६	५४५९	५७७८	११२३७	१७०९७	
पौष	जना	२३४९	२७२६	५०७५	१३६७	१५८४	२९५१	३९२१	४४८४	८४०५	१६४३१	
माघ	जना	१८१७	२४२२	४२३९	३९४	४९५	८८९	४०४५	४८१३	८८५८	१३९८६	
फाल्गुन	जना	२३८६	२७८३	५१६९	६७३	८०९	१४८२	५०७६	५८४५	१०९२१	१७५७२	
चैत्र	जना	२८४७	३२५२	६०९९	९६३	१२६६	२२२९	६७४४	७२५७	१४००१	२२३२९	
२०७६ वैशाख	जना	३१११	३४७८	६५८९	१२६३	१५६९	२८३२	६३०१	६९६५	१३२६६	२२६८७	
जेष्ठ	जना	९०२	१६३४	२५३६	२४०८	२८३३	५२४१	३४३०	३७५०	७१८०	१४९५७	
आषाढ	जना	५९९	६५८	१२५७	८१३	१००८	१८२१	१९८७	२३६२	४३४९	७४२७	
जम्मा	जना	१९९७७	२४६४६	४४६२३	११०१६	१३७६३	२४७७९	५५५८०	६२१२७	११७७०७	१८७१०९	

अनुसूची २४
वन्यजन्तुबाट दुहुरा भएका बालबालिकालाई आ.व. २०७५/०७६ मा वितरण गरिएको छात्रवृत्ति विवरण

क्र. सं.	उपभोक्ता समिति	विद्यार्थीको नाम	विद्यालयको नाम	अध्ययनरत कक्षा	ठेगाना	भूतक वा घाईतेको नाम	नाता	घटनाको विवरण	घटना मिति	रकम
१	बटुकदल राण	समिक्षा श्रेष्ठ	श्री गोरखा मोर्डन स्कुल पालुडटार गोरखा	९	भानु गा.पा.७, तनहु	राजकुमार श्रेष्ठ	बुवा	हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	२०७३/१२/२०	९,३७५/१००
२	सिसवार	शिर्षक भण्डारी	श्री नेपाल मा.वि. देवचुली न.पा.१, नवलपरासी	६	देवचुली न.पा.२, नवलपरासी	शिर्षक भण्डारी	आफै	गैडाको आक्रमणबाट घाईते	२०७५/०७/२४	९,३७५/१००
३	अयोध्यापुरी	स्मृति काफ्ले	श्री विरेन्द्र बहुमुखी क्याम्पस भरतपुर चितवन	स्नातक तह द्वितीय वर्ष	माडी न.पा.७, चितवन		आमा	बाघको आक्रमणबाट मृत्यु	२०६०/०९/०७	९,३७५/१००
४	अयोध्यापुरी	सुस्मित भण्डारी	श्री कृष्णनगर मा.वि. माडी न.पा. ९, चितवन	१०	माडी न.पा.९, चितवन	शुशिला भण्डारी	आमा	हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	२०७५/०८/१२	९,३७५/१००
५	रेवा	अमिर राई	श्री जनकल्याण मा.वि. माडी न.पा.६, चितवन	७	माडी न.पा.७, चितवन	सुन्तलीमाया राई	आमा	भालुको आक्रमणमा परी घाईते	२०७५/११/१२	९,३७५/१००
६	बघौडा	रविना चौधरी	श्री माडी मा.वि. माडी न.पा.३, चितवन	३	माडी न.पा.३, चितवन	रवि चौधरी	दाजु	हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	२०७५/०७/२२	९,३७५/१००
७	लोथर	राज राई	रत्न मित्र शिक्षा सदन राप्ती न.पा.२, चितवन	१	राप्ती न.पा.२, चितवन	सागर राई	बुवा	हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	२०७५/०७/२३	९,३७५/१००
८	चि.रा.नि.	मिर्बेश कुमार सरदार	श्री चितनारायण आधारभूत विद्यालय कोशी गा.पा. २, कुशाहा सुनसरी	२	कोशी गा.पा. २, कुशाहा सुनसरी	बहुरीलाल सरदार	बुवा	हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	२०७५/१२/१४	९,३७५/१००
९	चि.रा.नि.	अशोक कुमार सरदार	श्री चितनारायण आधारभूत विद्यालय कोशी गा.पा. २, कुशाहा सुनसरी	१	कोशी गा.पा. २, कुशाहा सुनसरी	बहुरीलाल सरदार	बुवा	हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	२०७५/१२/१४	९,३७५/१००
१०	नन्दभाउजु	पुजा श्रेष्ठ	श्री सरस्वती मा.वि.विद्यालय कुमारी न.पा. ७, नवलपरासी	८	मध्यविन्दु न.पा.३, नवलपरासी	पुजा श्रेष्ठ	आफै	गैडाको आक्रमणबाट घाईते	२०७३/६/१	९,३७५/१००
११	पाचपाण्डव	अञ्जु बोटे	श्री सोमेश्वर मा. वि. माडी न.पा.१, चितवन	११	माडी न.पा.१, चितवन	चन्द्रे बोटे	हजुर बुवा	गैडाको आक्रमणबाट मृत्यु	२०६४/१०/१४	९,३७५/१००
१२	मृगकुञ्ज	रोहन प्रजा	कपोरफरी मा.वि. रत्ननगर न.पा. ९, चितवन	९	रत्ननगर न.पा. ९, चितवन	रोमान प्रजा	भाई	गोहीको आक्रमणमा परी मृत्यु	२०७४/०६/३	९,३७५/१००
१३	गोसाइबाबा	रिया थनेत	श्री भिउरान इस्मल ह्यवन बोर्डिङ स्कुल परसौनी मध्यविन्दु न.पा.१५, नवलपरासी	९	मध्यविन्दु न.पा. १५ न.प.	गणेशप्रसाद थनेत	बुवा	गैडाको आक्रमणबाट घाईते	२०७४/०६/१२	९,३७५/१००
१४	गोसाइबाबा	रितु थनेत	श्री भिउरान इस्मल ह्यवन बोर्डिङ स्कुल परसौनी मध्यविन्दु न.पा.१५, नवलपरासी	५	मध्यविन्दु न.पा. १५ न.प.	गणेशप्रसाद थनेत	बुवा	गैडाको आक्रमणबाट घाईते	२०७४/०६/१२	९,३७५/१००
१५	पटिहानी	कञ्चन तमाङ	बाल विद्याश्रम इडलिस बोर्डिङ स्कुल भरतपुर म.न.पा. २२, चितवन	यु.के.जी.	भरतपुर म.न.पा.१३, चितवन	जुनिकिरी तमाङ	हजुर आमा	गैडाको आक्रमणबाट घाईते	२०७४/११/०७	९,३७५/१००
१६	निर्मलठोरी	सिम्रन वि.क.	श्री गृष्म राष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय रामनगर ठोरी गा.पा.३, पर्सा	७	ठोरी गा.पा.३, पर्सा	इन्द्र बहादुर वि.क.	हजुर बुवा	हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु	२०७४/०७/१०	९,३७५/१००
जम्मा रूपैया एक लाख पचासहजार रूपैया मात्र ।										
१५०,०००/१००										

अनुसूची २५
अतिक्रमण क्षेत्रको सारांश विवरण

क्र.सं.	स्थान/क्षेत्र	क्षेत्रफल	घरधुरी	जि.पि.एस	अतिक्रमण भएको साल
१.	गजग्राह क्षेत्र, सुस्ता गा.वि.स., जिल्ला नवलपरासी	१०.०६ हेक्टर	निकुञ्ज भित्र	२७.४७९६२४ ८३.९४९८९०	२०३४/३५
२.	त्रिवेणी सुस्ता गा.वि.स. वडा नं. २ को सानो कउलानी, वडा नं. ३ को क्यापटाडी र वडा नं. ८ को साहुमारा, शिवनगरगढी	४८.५१ हेक्टर	करिव ८०/८५ घरधुरी	२७.४५८२२७ ८३.९९३३८०	२०३४/३५
३.	दाउन्नेदेवी उपभोक्ता समिति अर्न्तगत नयाँ बेलाहानी गा.वि.स.को वडा नं. १, २, ३ र ५ तमासपुरमा पर्ने ठूलो पोखरा र पानवारी मध्यवर्ती सामुदायिक वनमा	२४९.५५ हेक्टर	करिव ७०० घरधुरी	२७.५६ ८३.९४४	२०३६
४.	मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने लामीचौर उपभोक्ता समिति अर्न्तगत पिठौली गा.वि.स.को वडा नं. ४, ७ र ९ मा पर्ने शान्ती, राजरत्न र कुढौली मध्यवर्ती सामुदायिक वनको सिमानामा	२७.०२ हेक्टर	करिव ७० घरधुरी	२७.६४४८३५ ८४.९५९८९२	२०४५
५.	सिखौली उपभोक्ता समिति अर्न्तगत मुकुन्दपुर गा.वि.स.को वडा नं. ६ मा पर्ने प्रस्तावित पितौजी मध्यवर्ती सामुदायिक वन पुर्व पश्चिम राजमार्गको किनारामा	८.०६ हेक्टर	करिव ५५ घरधुरी	२७.७० ८४.९५९८९२	२०५०
६.	अयोध्यापुरी गा.वि.स. वडा नं ९ स्थित बाँदरभुल्ला चुरे क्षेत्र तथा बगाई क्षेत्रको चक्ला वन अन्तरगतको Core Area मा	५३९.०१ हेक्टर	करिव ५५० घरटहरा	२७.३६९७२४ ८४.५२८५५६	२०४७
७.	कुसम खोला, प्याउलीमा र कान्छी बगाई	१९३.४१ हेक्टर	करिव १५० घरपरिवार	२७.३७९९३६ ८४.४८२२६३	२०३३
८.	बरण्डाभार वन क्षेत्रको पश्चिमतर्फ पर्ने गा.वि.स.हरू	६०.६९ हेक्टर वन		२७.५७३३१५ ८४.३८३२८२	२०४०
९.	कुमरोज मध्यवर्ती सामुदायिक वन क्षेत्रको सिम्रेनी र हरनरी चौरमा	१७.७७ हेक्टर	करिव २०० घरपरिवार		२०४७
१०.	जनकौली मध्यवर्ती सामुदायिक वनको सौराहा क्षेत्र नजिक बाटोको किनारामा	१.४८ हेक्टर	करिव २० घरपरिवार		
११.	लोथर उपभोक्ता समिति अन्तरगत रहेको मकवानपुर जिल्लाको मनहरी गा.वि.स. वडा नं. २ सुनाचुरी क्षेत्र	करिव ६०.९३ हेक्टर	करिव ५०० घरटहरा	२७.५४४२९६ ८४.७५०७४८	२०५९
१२.	निर्मलबस्ती गा.वि.स.को वडा नं ४ मा पर्ने सिकारीवास क्षेत्र	करिव २.७ हे.		२७.३९६४३० ८४.६९०७४५	
	जम्मा	१२०८.४९ हेक्टर	करिव २३३० घरधुरी		

अनुसूची २६
अध्ययन अनुसन्धान अनुमति

क्र. सं.	अध्ययन अनुसन्धान कर्ता	तह	संस्थान/कार्यालय	विषय	अवधि
१	सरिता आचार्य	स्नातकोत्तर	Post Graduate Campus, Department of Zoology, Biratnagar	Studies on Diversity and Anthropogenic Impacts of Birds in Beeshajari Tal.	20 Aug, 2018 - 15 Dec, 2018
२	बिष्णु प्रसाद थपलिया	स्नातकोत्तर	SchEMS Collage, Kathmandu	Behaviour of Captive Gharial in monsoon season, A case study from Gharial Conservation Breeding Centre, CNP.	20 Aug, 2018 - 15 Dec, 2018
३	कृपा पोखरेल	स्नातकोत्तर	वन विज्ञान अध्ययन संस्थान, पोखरा	Habitat Suitability Analysis of Wild Water Buffalo in Rapti River Flood Plain of CNP	बैसाख २०७५ देखि २०७५ भाद्र
४	साक्षी मास्के	स्नातकोत्तर	Naaya Aayam Multi-Disciplinary Institute, Kathmandu	Buffer Zone management issues at Meghauli Community Forest User Group in CNP.	10 Sep, 2018 - 15 Apr, 2018
५	लिजा श्रेष्ठ	स्नातकोत्तर	Naaya Aayam Multi-Disciplinary Institute, Kathmandu	Human-Rhino interaction in buffer zone of Chitwan National Park, Nepal.	10 Sep, 2018 - 15 Apr, 2018
६	आयुष अधिकारी	स्नातक	Naaya Aayam Multi-Disciplinary Institute, Kathmandu	Assessing Potential Impact of Climate Change on One Horned Rhinoceros in Nepal: A modelling Based Approach.	24 oct, 2018 - 30 Mar, 2018
७	जगन्नाथ अधिकारी	विद्यावारिधी	त्रिभुवन विश्व विद्यालय प्राणी शास्त्र केन्द्रिय विभाग, काठमाडौं	Role of Fragmented Midhill Landscape for the conservation of Large Mammals in Central Himalayas, Nepal.	श्रावन २०७५ - २०७५ कार्तिक ५
८	Ms. Phoebe Camilla Griffith, ZSL	PhD	University of Oxford, Wildlife Conservation Research Unit	Building an Evidence base for Gharil <i>Gavialis gangeticus</i> Conservation in Nepal.	30 Sep, 2018 - 31 Aug, 2020
९	प्रतिष्ठा श्रेष्ठ	व्यक्तिगत	Small Mammals Conservation and Research Foundation	Baseline Information and conservation initiatives of Hispid Hare in CNP.	Janu, 2018 - Dec, 2018
१०	Jens Ola Maren Hauser		Wilderness Experience Pvt.Ltd	Study on Panthera Cats.	17 Dec, 2018 - 7 Janu, 2019
११	ईन्द्र विलाश घिमिरे			Impact of Ecological Disturbance on Biodiversity of Barandabhar corridor Forest by Wild pig, CNP.	15 Dec, 2018 सम्म

क्र. सं.	अध्ययन अनुसन्धान कर्ता	तह	संस्थान/कार्यालय	विषय	अवधि
१२	भरत शर्मा	स्नातकोत्तर	FRI Deemed to be University, Dehradun, India	Habitat Suitability Modelling of Sloth bear in Chitwan National Park.	पौष २४, २०७५ - ३० चैत्र, २०७५ सम्म
१३	मनिता चौलागाई	स्नातकोत्तर	केन्द्रीय वातावरण विभाग, त्रिभुवन विश्व विद्यालय, किर्तिपुर, काठमाडौं	Impact of Invasive Plant <i>Mikania micarantiha</i> on Avifauna assemblages in Baghmara and Kumroj Communiti Forest Chitwan.	माघ २०७५ - आषाढ २०७६
१४	जुना राई	स्नातकोत्तर	Golden gate International college	Study on Impact of Roads on Plant Diversity in Chitwan District.	2019/1/23-2019/11/22
१५	विपेश कार्की	स्नातक	Agriculture and Forestry University, Hetauda.	Assessment of Status, Distribution and threats to Gharial <i>Gavialis gangeticus</i> .	2019/1/23-2019/11/22
१६	धनन्जय कंडेल	स्नातक	Agriculture and Forestry University, Hetauda.	Contribution of Community Based Anti Poaching Unit in Wilddlife Conservation.	2019/1/23-2019/11/22
१७	निशम थापा	स्नातक	Kathmandu Forestry College, Kathmandu.	Impact of Mikania Invasion on Diversity of Native Plants and Rhino habitat in Kuchkuche BZCF, Chitwan.	2019/1/23-2019/11/22
१८	अभिनेय पाठक	स्नाकोत्तर	National Dong Hwa University, Tiwan	Assessing Genetic Diversity of Rhino of Chitwan National Park and Bardia National Park	January 2019 - Dec, 2019
१९	घनश्याम दाहाल	स्नातक	Institute of Agriculture and Animal Science, Pakalihawa	Prevalence of Gastro-intestinal parasites in Captive Elephant of Chitwan National Park.	2019/2/15-2019/6/30
२०	अविरल आर्चाय	स्नातक	Institute of Forestry, Hetauda	Stress monitoring of Tiger (<i>Panthera tigris tigris</i>) in relation to anthropogenic disturbances in Chitwan National Park and Buffer zone, Nepal.	१ माघ २०७५ - बैसाख २०७६
२१	राजेश मान राजभण्डारी	PhD	University of PORTO, Portugal	Tuberculosis in Asian Elephant: A one Health Perspective.	4 July, 2018 - 4 June, 2019
२२	कसिप तिवारी	स्नातक	वन विज्ञान अध्ययन संस्थान, हेटौडा	Habitat Evaluation and Suitability mapping of Translocated Arna in Chitwan National Park.	January 2019 - April, 2019
२३	अशोक भण्डारी	स्नातक	Institute of Forestry, Pokhara	Assessing Wildlife Attacks on Human and the Perception of Victims: A Study from Kasara and Bagai-Madi Sector in Chitwan National Park.	2019/2/11-2019/5/30

क्र. सं.	अध्ययन अनुसन्धान कर्ता	तह	संस्थान/कार्यालय	विषय	अवधि
२४	सुमना क्षेत्री	स्नातक	वन विज्ञान अध्ययन संस्थान, हेटौडा	Population Status, threats and perception of Smooth coated otter.	Feb, 2019 - June 2019
२५	रक्सन्दा सेठैई	स्नातक	वन विज्ञान अध्ययन संस्थान, हेटौडा	Status and diversity of butterfly in Bagmara Buffer-zone Community Forest, Chitwan.	Feb, 2019 - June 2019
२६	शिष्टता बगाले	स्नातक	Institute of Forestry, Pokhara	Examining the patterns in Human Injuries and Casualties due to Human Wildlife Conflicts: A Case Study from Sauraha and Amaltari Sector of Chitwan National Park.	2019/2/11-2019/5/30
२७	सविता थापा	स्नाकोत्तर	Central Department of Environmental Science	Study of Water quality and aquatic biodiversity in lower stretch of Rapti and Narayani River in Chitwan National Park.	माघ २०७५ - आषाढ २०७६
२८	एन्जिला लामिछाने	स्नातक	वन विज्ञान अध्ययन संस्थान, पोखरा	Understanding the Vehicular Pressure along the East-West Highway in Barandabhar Corridor, Nepal.	फाल्गुन २०७५ - जेष्ठ २०७६
२९	ज्योति ढकाल	स्नातक	Institute of Forestry, Hetauda	An Assessment of Invasive Alien Ageratum conyzoides and its Impacts on Native Flora.	2019/2/15-2019/6/30
३०	रोशन घिमिरे	स्नातक	कृषि तथा वन विश्व विद्यालय, रामपुर चितवन	Study of Cause of Mortality in Captive Gharial Hatchling at Gharial Breeding Centre, Chitwan National Park.	March 2019 - March 2020
३१	प्रमानन्द राजवंशी	स्नाकोत्तर	Golden gare International college	Habitat correlates and distribution of Indotestudo elongata in selected community fores of Rupandehi and Nawalparasi districts, Nepal	जेष्ठ २१, २०७६ देखि २१ असोज २०७६ सम्म
३२	युरेशिया वाल्से	स्नाकोत्तर	त्रिभुवन विश्व विद्यालय प्राणी शास्त्र केन्द्रिय विभाग, काठमाडौं	Habitat suitability Evaluation for lesser Adutant strok (Leptoptilos javanicus) in and around Barandabhar corridor forest, chitwan, Nepal	June, 2019 - May 2020
३३	पार्वती तिवारी	स्नाकोत्तर	त्रिभुवन विश्व विद्यालय प्राणी शास्त्र केन्द्रिय विभाग, काठमाडौं	Patterns, causes, perception and costs of Human-Large carnivore conflict in Chitwan National Park, Nepal.	June, 2019 - May 2020
३४	दिनेश क्षेत्री	स्नाकोत्तर	Agriculture and Forestry University, Rampur, Chitwan	An assessment of Human Wildlife conflicts in regards to biodiversity consevation in Chitwan district	May, 2019 - Dec. 2019

क्र. सं.	अध्ययन अनुसन्धान कर्ता	तह	संस्थान / कार्यालय	विषय	अवधि
३५	राजन प्रसाद पौडेल	PhD	NTNC, / Hokkaido University Japan	Ecology, Genetic Diversity and consevation of Sloth Bear	2019.1.23 - 2019.11.22
३६	डा.श्री विष्णु प्र.भट्टराई	प्राध्यापक	केन्द्रिय प्राणी विभाग, त्रिभुवन विश्व विद्यालय, किर्तिपुर, काठमाडौं	Diversity, distribution patterns and conservation initiatives of lizards, along the elevational radients of Chitwan-Annapurna Landscape in Central Himalayas	10 May, 2019 - 30 May, 2020
३७	शार्दूल न्योपाने	स्नातक	काठमाडौं विश्वविद्यालय	Non-Invasive Techniques to study Physiological conditions of Asiatic Elephants	पौष १, २०७५ - ३० श्रावन २०७६
३८	हिमाली प्रकृति		लाजिम्पाट, काठमाडौं	Mid winter bird count	5 Jan.2019 - 20 Jan, 2019
३९	टंक नारायण श्रेष्ठ	स्नाकोत्तर	कृषि तथा वन विश्व विद्यालय, हेटौडा	Monitoring of Wildlife movement throuth CCTV camera trapping in Barandabhar Biological corridor (A case study on Chitwan District Nepal)	३० चैत्र, २०७५ - ३० श्रावन २०७६
४०	YUMIKO IETA-KA and MAKITH-ITO DEGUCHI		Shanti and Earth Love Company, Japan	Study on a Coservation Tourism and Development in Chitwan National Park	April,2019 - September 2019
४१	गणेश पन्त	PhD	University of Southern Queensland, Australiya	Greater One horned Rhinoceros in Nepal in Context of Climate Change Vulnerability Assessment and Adaptation planning	March 2019 - Dec. 2021
४२	सुजिता देबकोटा	स्नातक	कृषि तथा वन विश्व विद्यालय, वन विज्ञान संकाय, हेटौडा	Park-People conflict in Chitwan National Park (A Case study from Mrigakunj Buffer Zone of Ratnagar Municipality)	३० चैत्र, २०७५ - ३० असार २०७६
४३	दीप नारायण शाह	Assistant Professor	Central Department of Environment, Tribhuwan University, Kirtipur	Water Quality assessment of Beeshazar and Associate lakes.	24 April, 2019 - 23 April, 2020
४४	हेमन्त ढकाल	Assistant Professor	केन्द्रिय प्राणी विभाग, त्रिभुवन विश्व विद्यालय, किर्तिपुर, काठमाडौं	Assessment of Taxonomic and Functionla Diversity of Fishes assemblage in four River System in Nepal	१५ बैसाख, २०७६ - १४ जेष्ठ २०७६
४५	सुविधा पौडेल	स्नातक	कृषि तथा वन विश्व विद्यालय, वन विज्ञान संकाय, हेटौडा	Effects of Invasive species on Native Flora and their Control measures (A case study from Bandevi Buffer zone community Forest of Chitwan National Park.)	27 March, 2019 - 30 June 2019

क्र. सं.	अध्ययन अनुसन्धानकर्ता	तह	संस्थान/कार्यालय	विषय	अवधि
४६	लोचना अधिकारी	स्नातक	Kathmandu Forestry College, Kathmandu.	Assessing the impact of road expansion on wildlife and analyzing human wildlife interaction in Danda to Chormara Fores Nawalparasi.	23/1/2019-22/11/2019
४७	चुडबा शेर्पा		Bird Conservation Nepal, Kathmandu	संरक्षित क्षेत्र भित्र वन्यजन्तुको वर्तमान अवस्था पहिचान	१५, चैत्र २०७५ देखि १४ चैत्र २०७७
४८	सचेत तिमिल्लीना	स्नातक	वन विज्ञान अध्ययन संस्थान, हेटौडा	An assessment of Difforts and Challenges of Community Based Anti-Poaching Unit	Dec.2018 - April 2019
४९	रञ्जना भट्ट	सहायक प्राध्यपक	Patan Multiple Campus, Lalitpur	Understanding Reproductive Ecology, Habitat Change and Social Mapping for Conservation of Gharial	March 2019 - Dec. 2020
५०	Amy Fitzmaurice	PhD	University of Oxford, United Kingdom	Assessing Practical Intervention for Reducing Human Large Felid Conflict in Nepal	०७३ पौष देखि २०७४ मंसिर
५१	कृति थापा	स्नातक	Kathmandu Forestry College, Kathmandu.	An assessment of Impact of Highway expansion on wildlife and Understanding the Contribution of Community Forest to Conserve Wild Animals.	23/1/2019-22/11/2019
५२	मुना गिरी	स्नातक	Kathmandu Forestry College, Kathmandu.	An assessment of impact of Nayaranghat-Butwal road expansion project on wildlife and its mitigation measures in Arunkhola Dhumkibash Forest, Nawalparasi.	23/1/2019-22/11/2019
५३	आशिका पौडेल		Balkumari Campus, Narayanghat, Chitwan	Impacts of water hyacinth in wetland and its management practices: A case of Beeshazari Lake	१५, असार २०७६ देखि १० साउन २०७६
५४	न्युटन अधिकारी	स्नातक	Trichandra Multiple Campus, Ghantaghar Kathmandu	Potential of Eco-tourism in Nepal A case Study of Shauraha, Chitwan National Park	१९/१२/२०७६ देखि २५/१२/२०७६
५५	डा. ठाकुर सिलवाल र डा. मार्क मोर्गन	व्यक्तिगत	Institute of Forestry Campus Pokhara	Tiger Tales: Use of folklore to Mitigare Human wildlife conflict	जुन, २० २०१९ देखि ३० जुलाई २०१९ सम्म
५६	किना के. सी.	स्नाकोत्तर	Kasetsart University, Thailand	Analysis of Potential Distributio of Tiger and people preception towards its consevation at Chitwan National Park	जुन २३, २०१९ देखि अगस्ट १५, २०१९ सम्म

क्र. सं.	अध्ययन अनुसन्धान कर्ता	तह	संस्थान/कार्यालय	विषय	अवधि
५७	डोल राज थनेत	व्यक्तिगत	Institute of Forestry Campus Hetauda	Gharial (<i>Gavialis gangeticus</i>) conservation initiative in the river system of Chitwan National Park, Nepal.	जुन १८, २०१८ देखि जुन १५, २०१९ सम्म पुनः म्याद थप २०७६।४।१५ सम्म
५८	एलिना तिवारी	स्नातक	Balkumari Campus, Narayanghat, Chitwan	Study on Human-Asian Wild Elephant (<i>Elephas maximus</i>) Conflicts and its Mitigation Measure in Madi, Chitwan.	१८ जुन, २०१९ देखि १८, २०१९ सम्म
५९	श्री जल तथा उर्जा आयोग		सिंहदरवार काठमाडौं	नारायणी नदीमा पानी जहाज चलाउन पानीको गहिराई तथा उच्च बाढीको पानीको सतह नाप्ने कार्य	२०७६/२/२४ - २०७६/३/५
६०	निरञ्जना कार्की	व्यक्तिगत		Behavioral Assessment of Asiatic Elephant (The Gentle Giant) and the study of Mahout-Asiatic Captive Elephants relationships in Nepal.	९ असार, २०७६ देखि ९ पौष, २०७६

अनुसूची २७
चलचित्र छाँयांकनको अनुमति

क्र.सं.	चलचित्र छाँयांकन कर्ता/संस्था	ठेगाना	विषय	अवधि	कैफियत
१	शार्इन नेपाल प्रा.लि.	ठमेल, काठमाडौं	To Protect nature for Human life	7 Nov, 2018 - 15 Nov, 2018	
२	Ms Joyce Van der zalm, Netherland	Event Nela-laya प्रा.लि. काठमाडौं	3 Op Reis	३ मंसिर २०७५ देखि ५ मंसिर २०७५	
३	WWF Nepal	काठमाडौं	नेपालमा बाघ संरक्षण कार्यक्रम र सफलताका कारणहरू सम्बन्धि समचार	मंसिर २३, २०७५ देखि मंसिर २६, २०७५ सम्म	
४	Ms Sonia Collavezza and Ms Marine Giraud French Public Television Channel	France	News Story	26 Nov, 2018 - 28 Nov, 2018	
५	पद्मा कुमारी फिल्मस् प्रा.लि.	धोविधारा, काठमाडौं	नेपाली चलचित्र नालापानी	२०७५/११/२८ देखि २०७५/११/३० सम्म	
६	Andrea Kristin MC HU GH, America	Equatro Neal Terk and Expenditure (P)Ltd. Thamel Kathmandu	Vet Gone Wild Series	२०७५/१२/१९ देखि २०७५/१२/१५ सम्म	
७	Ms Nihat Bultanb	Television TV Production, German	Grenzenlos - Nepal	२०७५/१२/१० देखि २०७५/१२/११ सम्म	
८	श्री मह संचार	काठमाडौं	बाल भात तरकारी	२०७५/१२/१६ देखि २०७५/१२/१५ सम्म	
९	सागर गिरी	I Click for Conservation, Chitwan	नेपालका विभिन्न संरक्षित क्षेत्रहरूमा वन्यजन्तु, वसति र भू-परिधिको तस्वीरहरू खिच्न	१२/१२/२०१८ देखि १२/१२/२०२० सम्म	
१०	नेपाल टेलिभिजन	सिंहदरवार काठमाडौं	पर्यटन प्रबर्द्धन गर्ने उद्देश्यले गैर नाफामुलक र गैर व्यापारिक बृत्तचित्र	२०७६/३१/७ देखि २०७६/३१/२९ सम्म	

अनुसूची २८

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा आ.व. २०७५/०७६ मा दर्ता भएका पथ प्रदर्शकको नामावली

क्र.सं.	नाम	ठेगाना
१	गणेश थापा	खैरहनी न.पा.-१३
२	उज्जल थापा	खैरहनी न.पा.-१३
३	अजिन्द्र कुमाल	भरतपुर म.न.पा.-२८
४	ऋषिराम खनाल	भरतपुर म.न.पा.-२५
५	जितराम महतो	भरतपुर म.न.पा.-२२
६	सागर बोटे	भरतपुर म.न.पा.-२२
७	सुमन तमाङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२७
८	अस्विन गुरुङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२७
९	अर्जुन तमाङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२३
१०	ननेश कुमार लिम्बु	भरतपुर म.न.पा.-२७
११	गंगाराम ढकाल	भरतपुर म.न.पा.-२३
१२	राजु कुमाल	भरतपुर म.न.पा.-२८
१३	बाबुराम महतो	भरतपुर म.न.पा.-२७
१४	मनिशा गुरुङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२७
१५	दिपा गुरुङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२७
१६	कुल नारायण श्रेष्ठ	भरतपुर म.न.पा.-२७
१७	करन किसोर चौधरी	माडी न.पा.-३
१८	गणेश शर्मा पौडेल	भरतपुर म.न.पा.-२३
१९	सहोदर महतो	भरतपुर म.न.पा.-२२
२०	दुखिराम महतो	भरतपुर म.न.पा.-२२
२१	सुखिराम महतो	भरतपुर म.न.पा.-२२
२२	छन बहादुर बोटे	भरतपुर म.न.पा.-२२
२३	जित बहादुर कुमाल	भरतपुर म.न.पा.-२२
२४	अशोक बोटे	भरतपुर म.न.पा.-२२
२५	सुरेन्द्र गुरुङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२२
२६	विसेश अधिकारी	भरतपुर म.न.पा.-२२
२७	मदन अर्याल	भरतपुर म.न.पा.-२२
२८	राम प्रसाद भट्टराई	भरतपुर म.न.पा.-२७
२९	बाबुराम महतो	भरतपुर म.न.पा.-२२
३०	मदन महतो	भरतपुर म.न.पा.-२२
३१	हिरामणी महतो	भरतपुर म.न.पा.-२२
३२	सुरेश बहादुर बोटे	भरतपुर म.न.पा.-२२
३३	सुरज दराई	भरतपुर म.न.पा.-२२
३४	पुष्प खडका	भरतपुर म.न.पा.-२३

क्र.सं.	नाम	ठेगाना
३५	नन्द कुमार महतो	भरतपुर म.न.पा.-२२
३६	तुलक बहादुर मगर	भरतपुर म.न.पा.-२२
३७	तेज राज तिवारी	भरतपुर म.न.पा.-२२
३८	सुजन महतो	भरतपुर म.न.पा.-२७
३९	कमल प्रसाद अधिकारी	भरतपुर म.न.पा.-७
४०	आशमा गुरुङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२७
४१	जिताराम चौधरी	भरतपुर म.न.पा.-२७
४२	सुवास गुरुङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२७
४३	गोविन्द थनेत	नवलपरासी-१५
४४	मसिने कुमाल	भरतपुर म.न.पा.२६
४५	कृष्ण प्रसाद पौडेल	रत्ननगर न.पा.-५
४६	कालुराम तमाङ्ग	माडी न.पा.-३
४७	सोमलाल महतो	भरतपुर म.न.पा.-२७
४८	निसान महतो	माडी न.पा.-४
४९	राजकुमार महतो	माडी न.पा.-४
५०	राजु गुरुङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२७
५१	तेज नारायण थनेत	अर्गौली ५
५२	छक बहादुर कुमाल	भरतपुर म.न.पा.-२८
५३	प्रेम बहादुर गुरुङ्ग	खैरहनी न.पा.-१३
५४	रोम गुरुङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२३
५५	राजिव कुमाल	भरतपुर म.न.पा.-८
५६	प्रदिप महतो	भरतपुर म.न.पा.-२२
५७	शम्भु महतो	रत्ननगर न.पा.-७
५८	हेमराज भुसाल	भरतपुर म.न.पा.-२७
५९	विष्णु प्रसाद भुसाल	भरतपुर म.न.पा.-२७
६०	विष्णु प्रसाद पौडेल	भरतपुर म.न.पा.-२७
६१	प्रेम सिंह कुमाल	भरतपुर म.न.पा.-२८
६२	सिताराम महतो	रत्ननगर न.पा.-६
६३	संजय महतो	भरतपुर म.न.पा.-२७
६४	सुरेन्द्र प्रसाद लुईटेल	रत्ननगर न.पा.-६
६५	कृष्ण अर्याल	रत्ननगर न.पा.-६
६६	चमारसिं गुरुङ्ग	पदमपुर ८
६७	अशोक चौधरी	खैरहनी न.पा.-५
६८	हेम बहादुर दराई	जगतपुर १०

क्र.सं.	नाम	ठेगाना
६९	हक बहादुर कुमाल	भरतपुर म.न.पा.-२८
७०	केशव ढकाल	भरतपुर म.न.पा.-१८
७१	सुबोध प्रधान	भरतपुर म.न.पा.-३
७२	कृष्ण गिरी	भरतपुर म.न.पा.-२८
७३	कृष्ण बहादुर भुजेल	वर्दिया
७४	सागर बि.क.	कावासोती -१५
७५	विष्णु महतो	रत्ननगर न.पा.-५
७६	योग प्रसाद लामिछाने	रत्ननगर न.पा.-६
७७	कृष्ण कँडेल	भरतपुर म.न.पा.-२८
७८	प्रेम चौधरी	रत्ननगर न.पा.-६
७९	शिव प्रसाद भुसाल	रत्ननगर न.पा.-६
८०	पस्पत धामी	सर्लाही
८१	शिव कुमार चौधरी	राप्ती न.पा.-६
८२	साधु महतो	राप्ती न.पा.-६
८३	रमेश चन्द्र रेग्मी	राप्ती न.पा.-६
८४	बिखल महतो	राप्ती उपभोक्ता समिति
८५	दिपक प्रसाद भट्टराई	रत्ननगर न.पा.-३
८६	राममणी खनाल	रत्ननगर न.पा.-६
८७	हरिकृष्ण श्रेष्ठ	रत्ननगर न.पा.-६
८८	तुलाराम चौधरी	रत्ननगर न.पा.-६
८९	दिपेन्द्र श्रेष्ठ	रत्ननगर न.पा.-६
९०	सोम कुमार तमाङ्ग	रत्ननगर न.पा.-६
९१	राम दिन महतो	रत्ननगर न.पा.-६
९२	दिनानाथ गिरी	रत्ननगर न.पा.-७
९३	कुमार पाख्रिन	रत्ननगर न.पा.-७
९४	दिपक भुसाल	भरतपुर म.न.पा.-२३
९५	फुलचट महतो	खैरहनी न.पा.-३
९६	रविन रानामगर	रत्ननगर न.पा.-५
९७	सुदिप मल्ल	कालिका -११
९८	विष्णु थापा	रत्ननगर न.पा.-६
९९	अरुण चौधरी	रत्ननगर न.पा.-६
१००	धन बहादुर चौधरी	नवलपरासी-५
१०१	राजु महतो	कावासोती -१
१०२	ज्ञान बहादुर राई	कावासोती -१५
१०३	शम्भु महतो	कावासोती -१५

क्र.सं.	नाम	ठेगाना
१०४	भगिरथ चौधरी	कावासोती -१५
१०५	शम्भु महतो	गर्दी -७
१०६	यज्ञ देव महतो	भरतपुर म.न.पा.-२७
१०७	तुलाराम महतो	भरतपुर म.न.पा.-२२
१०८	फोहर महतो	रत्ननगर न.पा.-६
१०९	पुरुषोत्तम लामिछाने	रत्ननगर न.पा.-६
११०	नारायण भट्टराई	पदमपुर २
१११	राम प्रसाद रिजाल	रत्ननगर न.पा.-६
११२	मन बहादुर गुरुङ्ग	मंगलपुर -६
११३	ओम प्रकास महतो	रत्ननगर न.पा.-७
११४	जलपशु चौधरी	रत्ननगर न.पा.-६
११५	उत्सव प्रसाद न्यौपाने	नुवाकोट -२
११६	सन्तोष चौधरी	रत्ननगर न.पा.-७
११७	बिकल आर्चाय	रत्ननगर न.पा.-६
११८	चेत नारायण महतो	कावासोती -१५
११९	विष्णु श्रेष्ठ	रत्ननगर न.पा.-६
१२०	बुद्धि बहादुर बम्जन	राप्ती न.पा.-१
१२१	सुदिप दास	राप्ती न.पा.-१
१२२	समिर गुरुङ्ग	राप्ती न.पा.-१
१२३	अमृता तमाङ्ग	मनहरी -६
१२४	प्रद्योत सम्सेर राना	ललितपुर -५
१२५	सुजन कार्की	खैरहनी न.पा.-१३
१२६	दिनेश उदास	खैरहनी न.पा.-१३
१२७	दिपक बहादुर न्यौपाने	खैरहनी न.पा.-१३
१२८	किसन अधिकारी	खैरहनी न.पा.-१३
१२९	जितराम महतो	खैरहनी न.पा.-१३
१३०	उज्जल कार्की	खैरहनी न.पा.-१३
१३१	सबन महतो	रत्ननगर न.पा.-५
१३२	अभिषेक गौतम	खैरहनी न.पा.-१३
१३३	अनिश थपलिया	खैरहनी न.पा.-१३
१३४	महेन्द्र महतो	रत्ननगर न.पा.-६
१३५	महेश गुरुङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२७
१३६	सन्देश श्रेष्ठ	राप्ती न.पा.-१
१३७	जुनेल कुमाल	भरतपुर म.न.पा.-२८
१३८	महादेव सुवेदी	भरतपुर म.न.पा.-९

क्र.सं.	नाम	ठेगाना
१३९	राम चन्द्र कुँवर	भरतपुर म.न.पा.-१६
१४०	बद्री प्रसाद अर्याल	भरतपुर म.न.पा.-२७
१४१	शंकर चौधरी	खैरहनी न.पा.-१२
१४२	सत्यनारायण कुमाल	भरतपुर म.न.पा.-२८
१४३	हुम बहादुर थारु महतो	नवलपरासी -७
१४४	भिम बहादुर थनेत	नवलपरासी -१
१४५	जिवनराम गुरौ महतो	चितवन -२
१४६	आषिष गुरुङ्ग	मेधौली -५
१४७	धन बहादुर तमाङ्ग	मेधौली -५
१४८	ईश्वरी प्रसाद गुरौ	कावासोती -१
१४९	शम्भु चौधरी	खैरहनी न.पा. -५
१५०	सरोज चौधरी	खैरहनी न.पा. -५
१५१	मणीराम तिमल्सिना	खैरहनी न.पा. -८
१५२	जयराम रिजाल	रत्ननगर न.पा.-५
१५३	राम प्रसाद कुमाल	भरतपुर म.न.पा.-२७
१५४	सुनिल पौडेल	मेधौली
१५५	बिजय तमाङ्ग	भरतपुर म.न.पा.-२३

क्र.सं.	नाम	ठेगाना
१५६	रामचन्द्र सापकोटा	रत्ननगर न.पा.-६
१५७	ऋषिराम सापकोटा	रत्ननगर न.पा.-६
१५८	सोम बहादुर मगर	माडी न.पा.-८
१५९	अस्मिता प्रजा	माडी न.पा.-८
१६०	देव राज शर्मा	रत्ननगर न.पा.-६
१६१	सन्देश तमाङ्ग	रत्ननगर न.पा.
१६२	पूर्णसिं गुरुङ्ग	खैरहनी न.पा.-१३
१६३	सन्तोष श्रेष्ठ	पिप्रा-४, बारा
१६४	नगेन्द्र चापागाई	रत्ननगर न.पा.-६
१६५	जिवन महतो	रत्ननगर न.पा.-६
१६६	बिबेक भण्डारी	खैरहनी न.पा.-१३
१६७	शिखर उप्रेती	खैरहनी न.पा.-१३
१६८	सुरज प्याकुरेल	खैरहनी न.पा.-१३
१६९	सुजाप थापा	खैरहनी न.पा.-१३
१७०	सुरेश मल्ल ठकुरी	खैरहनी न.पा.-१३
१७१	तेज बहादुर भण्डारी	खैरहनी न.पा.-१३

अनुसूची २५
होमस्टे सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	होमस्टेको नाम	स्थान (टोल/गा.पा./ न.पा./जिल्ला/प्रदेश)	स्थापना भएको साल	घरघुरी संख्या	जम्मा क्षमता जना	कैफियत
१	अमलटारी मध्यवर्ति सामुदायिक होमस्टे	कावासोती न.पा.-१५, बागखोर, नवलपुर	२०७०।२।५	३१	१२४	WWF ले सहयोग गरेको
२	बरौली सामुदायिक होमस्टे	कावासोती न.पा.-१५, बरौली, नवलपुर	२०७१।११।५	१०	२०	
३	पिप्रहर सामुदायिक होमस्टे	देवचुली न.पा.-१७, रजहर, नवलपरासी	२०७२।११।१९	२२	८८	
४	थारु सामुदायिक होमस्टे	भरतपुर महा नगरपालीका-२७, मेघौली थारुगाउँ	२०६७।१०।१४	७	५०	
५	अयोध्यापुरी मध्यवर्ति सामुदायिक होमस्टे	माडी न.पा.-८, शिवद्वार, चितवन	२०७२।१।१२	११	५२	WWF र सहकारीले सहयोग गरेको
६	नमुना बोटे होमस्टे	माडी न.पा.-१, पाण्डबनगर चितवन	२०६८।१।१५	४	५५	
७	थारु हर्बल गार्डेन होमस्टे	रत्ननगर न.पा.-८, चितवन	मिति २०७५।६।२९ मा यस कार्यालयबाट सिफारिस लिएको			
८	नमुना बोटे होमस्टे	मध्यविन्दु न.पा.-१, नवलपरासी	मिति २०७५।१०।१४ मा यस कार्यालयबाट सिफारिस लिएको			
जम्मा घरघुरी संख्या हाल सम्म				८५		

अनुसूची ३०

आ.व. २०७५/०७६ मा यस कार्यालयबाट उद्योग दर्ताका लागि सलफारलस गरलएका उद्योगहरू

क्र.सं.	उद्योग	संख्या	कैफलयत
१	कृषल फर्म	६९	
२	कुखुरा पालन	९५	
३	माछा पालन	५	
ॡ	पशुपालन	६०	
५	फर्नलचर	३	
६	कंकुरलट	६	
७	साबुन	१	
८	रेष्टुरेण्ट	२३	
९	होटल, लऒ	१ॡ	
१०	कपडा, गार्मेन्ट	१	
११	कपास	१	
१२	होमस्टे	२	
१३	राइस मल	१२	
१ॡ	तेल मल	३	
१५	व्यूटी पार्लर	३	
१६	ग्रल	५	
१७	प्योजलङ्ग	१	
१८	मौरीपालन	२	
१९	टुर्स एण्ड ट्रान्सपोर्ट	५	
२०	चप्पल	१	
२१	दुग्ध उतपादन	२	
२२	मेसजाली	१	
२३	नलरमाण सेवा	१	
२ॡ	च्याउ फर्म	१	
२५	एग्रो फलड ईन्ठष्ट्रलऒ	१	
२६	अर्गानलक फर्टललाइजर	१	
२७	इन्ऒनलयरलङ्ग कन्सल्लेन्सी	१	
२८	मलनरल वाटर	१	
२९	मोटर साइकल वर्क सप	१	
३०	हस्तकला	१	
३१	चाउमलन	१	
३२	बेकरी	१	
	जम्मा	३२५	

अनुसूची ३१

अन्य कार्यालय सरुवा/बढुवा भई गएका कर्मचारीहरू

क्र.सं.	पद	नाम	सरुवा/ बढुवा	सरुवा/बढुवा भई गएको पद	सरुवा/बढुवा भई गएको निकाय
१	लेखा अधिकृत	श्री विष्णु प्रसाद भुसाल	सरुवा		बर्दघाट नगरपालिका, बर्दघाट, नवलपरासी पश्चिम
२	खरिदार	श्री कृष्णप्रसाद मरासिनी	बढुवा	ना.सु.	मालारानी गाउँपालिका
३	कम्प्युटर अपरेटर	श्री तारादेवी अर्याल	सरुवा		जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दघाट सुस्ता पूर्व
४	खरिदार	श्री आम्रीत बहादुर खड्का	सरुवा		उद्योग,पर्यटन,वन तथा वातावरण मन्त्रालय,प्रदेश नं.३
५	ना.सु.	श्री रमेश बहादुर कुँवर	सरुवा		मालपोत कार्यालय, भरतपुर
६	खरिदार	श्री सुशीला पौडेल	सरुवा		कृषि ज्ञान केन्द्र, ललितपुर
७	रेञ्जर	श्री दिपेन्द्र पोखरेल	सरुवा		सगरमाथा रा.नि.कार्यालय, सोलुखुम्बु
८	स.सं.अ.	श्री नुरेन्द्र अर्याल	सरुवा		राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग, काठमाडौँ
९	रेञ्जर	श्री क्षत्र बहादुर खड्का	सरुवा		शे फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, डोल्पा
१०	स.सं.अ.	श्री अभिनय पाठक	सरुवा		शुक्लाफाटा राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, कञ्चनपुर
११	गेमस्काउट	श्री कृष्ण बहादुर परियार	बढुवा	खरिदार	बहुदरमाई नगरपालिका,
१२	खरिदार	श्री अशोक प्रसाद कुशवाहा	सरुवा		महागढीमाई नगरपालिका, बारा
१३	खरिदार	श्री लेखनाथ घलान	सरुवा		राप्ती नगरपालिका, चितवन
१४	खरिदार	श्री रामचन्द्र श्रेष्ठ	बढुवा	ना.सु.	कलैया उपमहानगरपालिका, बारा
१५	लेखापाल	श्री नारायण प्रसाद काफ्ले	बढुवा	अधिकृत	स्वास्थ्य कार्यालय, चितवन
१६	ना.सु.	श्री दिपक कुमार ढकाल	बढुवा	अधिकृत	भरतपुर महानगरपालिका, चितवन
१७	सब इन्जिनियर	श्री मिन बहादुर खड्का	बढुवा	अधिकृत	पूर्वाधार विकास कार्यालय, नुवाकोट
१८	पशुचिकित्सक	श्री बबलु ठाकुर	सरुवा		पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय, मकवानपुर

अन्य कार्यालयबाट सरुवा भई आएका कर्मचारीहरू

क्र.सं.	पद	नाम	सरुवा/ बढुवा	पद	सरुवा हुनु पूर्वको कार्यालय
१	स.सं.अ.	श्री गोपाल प्रसाद घिमिरे	सरुवा	स.सं.अ.	शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, कञ्चनपुर
२	स.सं.अ.	श्री प्रकाश उप्रेती	सरुवा	स.सं.अ.	शे फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, डोल्पा
३	स.सं.अ.	श्री ऋषि रानाभाट	सरुवा	स.सं.अ.	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग, काठमाडौँ
४	स.सं.अ.	श्री लोकेन्द्र अधिकारी	सरुवा	स.सं.अ.	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, जुम्ला
५	लेखाअधिकृत	श्री रामजी चिलुवाल	सरुवा	लेखाअधिकृत	आन्तरिक राजश्व कार्यालय
६	लेखाअधिकृत	श्री बलराम थापा	सरुवा	लेखाअधिकृत	इश्वरपुर नगरपालिका कार्यालय, सर्लाही
७	पशु चिकित्सक	श्री भिषण गजमेर	सरुवा	पशु चिकित्सक	कोहलपुर न.पा.
८	रेञ्जर	श्री शान्त बहादुर मगर	सरुवा	रेञ्जर	मकालु वरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, संखुवासभा
९	रेञ्जर	श्री सन्त बहादुर मगर	सरुवा	रेञ्जर	शुक्लाफाटा राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, कञ्चनपुर
१०	रेञ्जर	श्री लक्ष्मी धिताल	सरुवा	रेञ्जर	रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, जुम्ला

नयाँ नियुक्ति भएका कर्मचारीहरू

क्र.सं.	पद	नाम	नियुक्ती मिति
१	रेञ्जर	श्री राम कुँवर	२०७५।७।६
२	रेञ्जर	श्री सविता थापा	२०७५।७।६
३	रेञ्जर	श्री विद्योत्तमा सुवेदी	२०७५।७।६
४	सि.गोम.	हिमाल क्षेत्री	२०७५।७।९
५	सि.गोम.	लक्ष्मी बहादुर रावत	२०७५।७।९
६	सि.गोम.	रोशन चौलागाइ	२०७५।७।९
७	सि.गोम.	जय बहादुर रोकाय	२०७५।७।९
८	सि.गोम.	धर्मराज हमाल	२०७५।७।९
९	सि.गोम.	धनिराम आचार्य	२०७५।७।९
१०	सि.गोम.	पेशल कुमार बस्नेत	२०७५।७।९
११	सि.गोम.	अंकलेश चौधरी	२०७५।७।९
१२	सि.गोम.	अनिल प्रसाद यादव	२०७५।७।९
१३	सि.गोम.	बलराम राम	२०७५।७।९
१४	सि.गोम.	चित्रकला राइ	२०७५।७।९
१५	सि.गोम.	सृजना अधिकारी	२०७५।७।९
१६	सि.गोम.	विकास आचार्य	२०७५।७।९
१७	सि.गोम.	कामेश्वर यादव	२०७५।७।९
१८	सि.गोम.	विवेन्द्र चौलागाइ	२०७५।८।६
१९	प.चि.	श्री बबलु ठाकुर	२०७५।८।२७

निकुञ्ज कार्यालयमा भएका तथा निकुञ्ज कार्यालयले गरेका गतिविधिहरू

वन पथ मर्मत कार्यको अनुगमनमा
स.सं.अ. श्री गोपाल बहादुर घिमिरे

संयुक्त स्विप अपरेशन

नदी क्षेत्रमा संयुक्त गस्ती

दुब्लो पोथी घडियाललाई उद्धार गर्दै
घडियाल प्रजनन केन्द्रका कर्मचारीहरू

कबुलियती वन कार्यक्रमको अवलोकन भ्रमणका
सहभागीहरू

माडी-९ बादरभुला स्थित अतिक्रमित क्षेत्र

